

CARL BO
Buchbinde
HAUPTPL.
RIED.

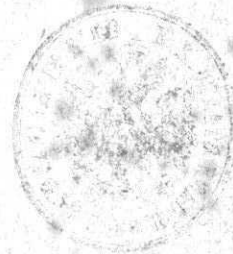
I S A E I

ORATIONES

DE QUOTIDIANIS DEPERDITARUM FRAGMENTIS.

EDIDIT

CAROLUS SCHEIBE.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCLX.

FRIDERICO LUDOVICO EGGERTO

NEOSTRELITIENSI

ET

CAROLO HENRICO ADELBERTO LIPSIO

LIPSIENSI

D. D. D.

CAROLUS SCHEIBE.

PRAEFATIO CRITICA.

Anno superiore edidi Commentationem criticam de Isaei orationibus programmati gymnasii Vitzthumiani quod Dresdae est insertam, in qua cum quaestiones quasdam attigi quae ad universam pertinerent artem criticam in hoc oratore recte facitandam, tum pertractavi difficiliore aliquot locos et corruptos quidem pro virili parte operam dedi ut sanarem. Quoniam autem scriptionum scholasticarum natura fert et condicio, ut in paucorum manus veniant, ea quae ab initio illius libelli disputavi, cum in ipsa Isaei editione locum habere viderentur quam maxime idoneum, repetere constitui, ita tamen, ut partim auferrem ea et amplificarem, partim mutarem et corrigerem.

Causae hereditariae cum natura sua saepe tam complicatae sint et intricatae, ut eas evolvere et expedire admodum difficile esse videatur, mirum non est quod in Isaei orationes, e quibus pleraeque omnes, quae quidem integrae*) ad nostram

*) Orationi undecimae quae est de Hagniae hereditate aliquid deesse et ex eo apparet quod, cum promiserit actor se de facultatibus quae ab adversariis celentur deinceps dicturum (§ 44. *ἀλλ' ὅστερον περὶ τῶν παραλεπτομένων ὑπὸ τούτων ποιησομαι τοὺς λόγους*), nihil tale in ipsa oratione commemoratum reperitur et quod omnis desideratur peroratio. Quare quod auctoritate codicum quamvis optimorum AB fretus omiserat Imm. Bekkerus extrema oratione additamentum *ΑΕΙΠΕΙ*, detruncatam illud quidem designans orationem, recte est a criticis Turicensibus revocatum. Quae autem ex parte tantum servata est a Dionysio Hal. (de oratoribus vet. V. p. 618 sqq. et orat. Graec. VII. p. 351 sqq. Reisk.) oratio duodecimae nomine hodie insignita et ceteris adiecta orationibus integris, ea non pertinet ad lites hereditarias, sed ad causam Euphileti in *διαψηφίσει* a paganis eieci.

pervenerunt aetatem, in eo causarum privatarum genere versantur, haud multi fuerunt qui studia sua conferrent. Contigit tamen eis ut egregium rerum oratione explicatarum dictionisque nanciscerentur enarratorem eundemque criticum muneri suo parem Georg. Frid. Schoemannum, a quo de rebus quidem imprimisque de iure civili vix unus et alter relictus locus est qui aut accuratiore retractatione aut correctione indigere videatur. De verbis autem illius oratoris perpurgandis atque ad pristinam speciem revocandis cum optime meruerunt Imm. Bekkerus et critici Turicenses, quorum ille in hoc magis quam in ceteris oratoribus quantum ingenii acuminis posset sagacitateque ostendit, hi siquid ab viro illo doctissimo neglectum esset aut minus recte institutum expleverunt aut correxerunt, tum hoc tempore nemo quod sciam in omnibus Isaei orationibus recensendis edendisque peculiarem operam curamque posuit. Nam Dobsonus Britannus id egit ut quidquid esset a ceteris interpretibus ad illas illustrandas allatum diligenter colligeret, raro quid de quoque loco ipse sentiret profiteretur: id tamen utilitatis attulit ad orationem Isaei rectius constituendam, quod codicis optimi Crippsiani iterum a se excussi et Burneiani scripturae discrepantiam evulgavit. Parisina vero editio a Carolo Müllero incuriosissime curata cum ne transversum quidem unguem discedat a Turicensi in censum venire non potest. Sed nuper exstiterunt quamvis pauci qui in singulis locis expoliendis mendisque, quibus in tanta doctissimorum virorum industria ac diligentia tamen permultis inquinatae sunt Isaei orationes, liberandis sedulo elaborarent. In quibus non mediocri laude digni sunt Dobraeus, Britannus perspicacissimus (adversar. vol. I. p. 286 sqq. et orat. Att. ed. Dobson. IV. p. V—XVI.), Emperius (opuscul. p. 279 sqq. et 316), Meutznerus (act. societ. Graecae II. p. 99 sqq.), Ed. Jenckius (observatt. in Isaeum Lips. 1838), G. A. Hirschgius (Philol. vol. V, p. 322 sq.): paucos locos sollerter et alacriter, uti solet, attigit Cobetus vel in variis vel in novis lectionibus. Pervellem tamen Batavus ingeniosissimus quique praeter ceteros emineat Attici sermonis accurata et copiosa scientia cognitam haberet aut cognoscere vellet Baiteri Sauppique elegantissimam oratorum Atticorum editionem, ne quae iam inventa essent receptaque

in seriem verborum tamquam non inventa conquereretur ac postliminio in medium proferret. Hi omnes quamquam pro sua quisque parte operam dederunt ut emendatus prodiret salubrisque purgatus Isaeus, tamen nondum ita ad unguem perpolitus est, ut ubique Isocratis discipulum et magistrum Demosthenis et Lysianae eloquentiae aemulum agnoscas. Neque id mirum, cum codicibus manu scriptis neque multis utamur neque bonis. Nihilo secius vel ex eorum vestigiis emicat Isaeum pure emendate, eleganter venuste, denique Attice locutum esse.

Itaque si primum de formis vocabulorum quaeris, consentaneum est non alias eum sibi usurpandas putavisse nisi quae Atticum maxime decerent neque eundem hoc illo loco tamquam sui oblitum in se admisisse ut talibus uteretur quae longe distarent ab usu Atticorum et consuetudine. Ex quo genere sunt illa *καθιστάειν* (or. 2. § 29. Cobeti orat. de arte interpr. p. 92, nos in praefat. ad Lysiam p. VI), *οὐδείς μηθεὶς μηδέτερον* (Schoemann. ad or. 7, § 29.), *ψηφίσασθε* (or. 1. § 51), *ἐφόρεσαν* (or. 4. § 7.), *ἄξαντες* or. 4. § 10, alia eius modi, quae nemo facile erit hodie quin condemnanda esse iudicet, nisi qui quidvis patienter ferri debere praefracte contenderit, quod librarii aut ex inferioris aetatis aut ex aliarum gentium, maxime Macedonum, scribendi prava consuetudine aut etiam ex sui ipsorum temporis obscuritate et barbarie in scriptorem suum invehere non dubitaverunt. E talibus igitur sordibus a scribis oblatis et fidenter propagatis cum manifesto apparet quam suspecta sit atque infirma librorum manu scriptorum in his rebus fides, tum coniectura fieri facile potest quid sit de ceteris formis habendum, quas si non barbaras at tamen ne ipsas quidem ab Atticis usurpari solitas esse vel veterum grammaticorum decreta declarant vel, siquis forte his non tantum tribuat, ut usquequaque eos audiendos esse existimet, aperte docent codices emendatiores, qualem Urbinatem Isocratis et magna certe ex parte Parisinum Σ Demosthenis esse constat, de cuius quidem auctoritate cum aliquamdiu consedisset contentio, nuper vehementius exarsit. Isaei quidem libri quamvis minime digni qui cum illis quos dixi comparentur, tamen et ipsi eum aliquotiens Atticum, ut

oportuit, et aequalibus suis, maxime Demostheni, similem repraesentant. Orat. 3. § 48 extr. codices LZ secundam pers. habent in *ei* exeuntem *προσποιήσει* (ut Dem. de f. Leg. § 46.), or. 10. § 18 cuncti *ἦμεν*. Fere omnibus locis reperitur tertia pers. optativi aor. in *eis* desinens: *τελευτήσειεν* or. 1. § 10, *ἐρωτήσειεν* or. 2. § 25, *δόξειεν* or. 3. § 11, *πιστεύσειεν* or. 3. § 23, *καταστήσειεν* or. 3. § 32, *ἀμφισβητήσειε* or. 3. § 61, *ἀξιώσειε* or. 4. § 26, *βεραιώσειεν* or. 5. § 23, *τολμήσειεν* or. 6. § 9, *ἐξαγγείλειε* or. 6. § 39, *εὐπορήσειεν* or. 7. § 8, *ἀμφισβητήσειε* or. 7. § 36, *δέξειε* or. § 9, *ἐπιδείξειε* or. 8. § 28, *κατορθώσειεν* or. 8. § 37, *θανυμάσειε* or. 10, § 18, *δέξειεν* or. 11. § 28, *ποιήσειε* or. 11. § 48: quater tantum libri mscr. in *αι* exeuntem habent eandem personam, nec tamen ut exclusa sit dubitatio: or. 1. § 30 *πιστεύσαι*, at codex A Dobsono teste *πιστεύσαι*, Maius nescio an e cod. suo *πιστεύση*, ut ab Isaeo *πιστεύσειε* profectum videatur. Certius etiam est praeoptandam esse Atticam formam or. 9. § 18, ubi Bekkerus codicem deteriorem Z secutus dedit *ἐθελήσαι* suffragantibus editoribus Turicensibus: at cum in AB sit *ἐθελήση*, in Aldina vero *ἐθελήσει*, iure praeferes *ἐθελήσειε*. Relinquuntur igitur duo loci, in quibus codices nullam de vitio movent suspicionem: unus est or. 4. § 14 *ἐγχειρήσαι*, alter or. 8. § 40, cuius tamen integra verba subiungam, ut eum aliquid labis suscepisse planum faciam: *Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δὲ ἂ τὰ πράγματα ταῦτ' ἔχομεν, σχεδὸν τι ταῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις τῶν εἰρημένων οὐδενί.* Et sententiae conformationem et concinnitatem flagitare arbitror ut corrigatur *οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν εἰρημένων οὐδενί.* Quae etiam ita sint, num in tanto exemplorum numero credibile est unum istuc *ἐγχειρήσαι* ab Isaeo exceptum esse? Mihi quidem secus ac vel invitis libris scribendum potius videtur *ἐγχειρήσειεν*. — Itemque cum tertiam pluralis optativi aor. personam in *ειαν* terminatam teneant codices or. 8. § 42 *ἐθελήσειαν* et or. 10. § 17 *προσαπολέσειαν* (quam quidem ego terminationem ubique Lysiae reddidi, v. praefat. p. VI), pro *μαρτυρήσειαν ἂν* in or. 9 § 18 edidi *μαρτυρήσειαν ἂν*, quod fortasse propter *κακο-*

φωνίαν evitatum a scribis. — Verum contra praecepta grammaticorum (Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 81 sqq. Guil. Dindorf. praefat. ad Dem. p. XXXIII.), sed recte tamen augmentum non temporale, sed syllabicum verbis *βούλεσθαι* et *δύνασθαι* praefigunt omnes fere codices: *ἐβουλόμην* or. 10, § 1, *ἐβούλετο* or. 1. § 25 (*ἐβάλετο* Q), 26, 27 (*ἠβούλετο* A secundum Dobsonum), 48. or. 2. § 17. or. 5. § 9. or. 9. § 11, 12. or. 10. § 9 or. 11. § 30. or. 12. § 9, *ἐβουλήθη* or. 5, § 47, *ἐβουλήθη* or. 1. § 11 extr. (*ἠβουλ.* Ald.), 14 (*ἠβουλ.* Ald.), 20, 27 (*ἠβουλ.* Q et pr. A), *ἐβουλήθημεν* or. 1. § 45. or. 5. § 19, 30: *ἐδυνάμην* or. 9. § 27. or. 10. § 25, *ἐδύνατο* or. 6. § 40, *ἐδυνήθη* or. 1. § 25. or. 5. § 39, unus exceptus est locus or. 12. § 11, in quo legitur *ἠδυνήθησαν*, sed cum illae orationis reliquiae e Dionysio Halicarn. petita sint, probabile est illum ipsum hanc formam Isaeo intulisse. Itemque constanter reperitur *ἐμελλον*: or. 5, § 5. or. 6. § 27. or. 7. § 33, 35, *ἐάλωμεν* or. 6. § 1, *ἐάλωσαν* or. 5. § 15, *ἐαλωκότας* or. 5. § 13: contra in formis ad *ἀναλίσκειν* pertinentibus libri fluctuant. *ἀναλωμένων* enim est or. 5 § 29, *ἀνήλωσα* et *ἀνηλωκέναι* or. 8. § 39, *ἀνήλωσεν* or. 5. § 35. Benseler ad Isocr. Areopag. p. 133 sqq. Voemel. proleg. ad Demosth. contiones p. 71 sq. — Plusquamperfectum nusquam caret augmento nisi or. 6. § 37 *ἀπολώλει* et or. 7. § 27 *παράδεδώκει*, quae haud dubie emendatione indigent: nam or. 3. § 10 extr. *ἐνδεδώκει* male intrusit Bekkerus, librorum omnium scripturam *ἐδεδώκει* recte revocarunt critici Tur. coll. § 28, 64. or. 5. § 26: orat. autem 3. § 2 pro *τετελευτήκει* Baitero auctore corrigendum *τετελευτήκειν* coll. § 57, et or. 8. § 29. pro *καταπέπληκτο* e cod. Z quamvis deteriore restituendum oratori *κατεπέπληκτο*. In quo prorsus assentior G. Dindorfio in praefat. ad Demosth. p. XXI sq. aequae ac de augmento verbi *ἐγγυᾶν* et *παρεγγυᾶν*, cuius praeterita sic formasse Atticos *ἠγγύων* *παρηγγύων* *ἠγγύηκα* *παρηγγύηκα* *ἠγγύησα* *παρηγγύησα* pariterque praeterita generis passivi et medii, etiam poetarum locos docere rectissime animadvertit, ducem optimum habens et quasi antesignanum Lobeckium ad Phrynichum p. 155. Atque in Isaei quidem codd. A B semel tantum forma unice probanda legitur or. 3. § 58

ἡγγυήκει praetereaue in fragm. 31. ed. Saupp. est παρηγγυήσεν. In reliquis omnibus locis, tamquam praepositio ἐν huic verbo inesset, invecum est ex B et corr. A (v. Bekker. ad or. 5. § 18.) post ἐν augmentum syllabicum, atque in imperfectis quidem ἐνεγνῖα et ἐνεγνῖατο et ἐνεγνῶντο or. 3. § 45, 70. or. 5. § 18. or. 8. § 14, in aoristis ἐνεγνῆσεν, ἐνεγνῆσατο or. 3. § 36, 52, 55, 79. or. 5. § 2, 4. or. 9. § 29, reduplicatio in perfectis et plusquamperfectis ἐγγεγνηκώς or. 3 § 40, ἐγγεγνημένος or. 3. § 73, ἐνεγεγνῆτο or. 3. § 55. Haec igitur omnia ad illam normam correxi. Fortasse etiam in formis praeteritorum a verbo ἀμφισβητεῖν ductis alterum augmentum, quo omnes ubique carent Isaei libri, e consuetudine Atticorum (Voemel. l. d. p. 74 sq.) interponendum scribendumque ἡμφεσβήτοιν et ἡμφεσβήτει or. 2. § 28, 29, 31. or. 4. § 30. or. 5. § 7. or. 11. § 5, 16, 25, ἡμφεσβήτησα — σεν — σαμεν — σαν or. 3. § 1, 13, 50, 51, 55. or. 4. § 10, 21, 29. or. 8. § 19. or. 11. § 10 extr., ἡμφεσβήτησε or. 7. § 21, ἡμφεσβητήθη or. 8. § 20, ἡμφεσβητήθημεν or. 8. § 44. Interim tamen librorum scripturam secutus sum. Contra in duplici augmento verbi decompositi κατεδιήτησαν consentiunt codices Dionysii Hal. or. 12. § 11. itemque ἀπεδιήτησαν or. 12. § 12, simpliciter autem compositum, ut par est, priore augmento destitutum habetur in libris mser. or. 2. § 31. or. 6. § 15, 21. or. 8. § 9. or. 9 § 27. — Deinde futurum φανήσομαι nusquam non reperitur omnibus stabilitum libris, non φανοῦμαι (Voemel. l. d. p. 99). — Accusativum heteroclitorum, quorum nominativus exit in ης, genetivus in ος, constanter in ην desinentem servarunt codices Isaei, praeterquam quod in or. 5. § 12 et 33 Δικαιογένη legitur, sed utrobique altera forma praeferenda videtur Sauppio, quicum facio. — Praeterea reposui συγκαταγρηῶσαν pro συγκαταγρηῶσαν or. 2. § 7 coll. Moeride p. 194 Bk., κατοκώμιον pro κατοχμιον or. 2 § 28 (quemadmodum Dobraeus et G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114. et Cobet. var. lectt. p. 29 reponi iusserunt) coll. Moer. p. 200 Bk., προᾶξαι pro διαπραᾶξαι or. 10. § 9. secundum Bekkerum sicuti § 11 et 13*, ἀποδιδόναι pro ἀποδίδοσθαι or. 2. § 28

* Nam etiamsi passivum eius verbi in dubium vocari non licet in Lycurgi Leocr. § 15, tamen in Demosth. Mid. § 114 e cod. S recte

(v. Boissonad. ad Philostrati Heroicum p. 288 sq. Lud. Dindorf. ad Diodor. IV. p. 285 sq. meae lectt. Lys. p. 70 sive 364*), κωεῖν pro κύνειν or. 8. § 36 (v. ad Lys. or. 13. § 42), δέδιμεν pro δεδίαμεν or. 5. § 22 cum Cobeto nov. lectt. p. 469, εἰς pro ἐς or. 1. § 14. et εἰς τε pro ἐς τε or. 7. § 34 (ὅστε A), et εἰς αὐτὸν pro ἐς αὐτὸν or. 7. § 39, non quod hoc Atticum non sit, sed quod non minus a Demosthenis (Dindorf. praef. ad Dem. p. XXIII.) quam ab Isaei usu abhorret, fortasse etiam scribendum Εἰλειθυίας cum Baitero pro Εἰληθυίας or. 5. § 35 et περιεοράκασιν pro περιεωράκασιν or. 7. § 32 et ἑορακότων in fragm. 33. ed. nostrae pro ἑωρακότων. Utrum φράτερες pro φράτορες, quod in codd. constanter legitur, corrigendum sit, in medio relinquam. Fidenter autem ubique γήνεσθαι scripsi, quamvis id octiens tantum in codd., γίνεσθαι duodeviciens reperiat, et γιγνώσκειν. quamvis id non saepius quam ter compareat, γινώσκειν duodeviciens. Cfr. Dindorf. in Steph. thes. et Voemel. proleg. ad Dem. contiones p. 133 sqq. In Lysiae quidem orationibus ego perperam codicis Palatini inconstantiae cessi.

Iam singulos deinceps locos enumerabo, in quibus mea editio discrepat a Bekkeriana. Singulis autem orationibus familiarum de quibus agitur stemmata descripta praeposui.

Vitae Isaei. ἀ. μετὰ τὸν Πελοπ. editores Turicenses e Dionysii Hal. de Isaeo iud. I (vol. V. p. 568. R.) et Pseudo-Plut. vit. X orat. — κατὰ τὸν Πελοπ. libri (Bekker.). || τὴν πολιτείαν] τὴν βιοτείαν Spengel. in Ephem. Monac. 1835. nro 245. recte opinor. Ego confeceram τὴν πονηρίαν. Philostratus vit. soph. Isae. I, p. 217 ed. Kays. mai. habet οὕτω τι μετέβαλεν. || Ἄρδνος Ald. et Philostr. l. d. (Turr.) Libri vel Λιδύος (Bk.) vel Λυδύος || [ταῦτα δὲ φησι — αὐτὸν καλεῖ] Haec cum lectoris alicuius verba esse videantur, qui errorem auctoris huius vitae satis imperiti ad

nunc legitur εἰπεῖν καὶ προᾶξαι pro εἰπεῖν καὶ διαπραᾶξαι. Ceterum eadem confusio est apud ipsum Isaeum or. 6. § 28: ibi enim libri praeter A διέπραττεν: in hoc solo simplex continetur, quod restituendum oratori.

* Contra § 29 ἀποδίδοται pro ἀποδιδόναι iure scribi iussit Bekkerus, probaveruntque critici Turr.

marginem correxit, a me cancellis saepta sunt. Eadem fuit Spengelii sententia. || ἡ μὲν *Λυσίου* Q (Turr.), μὲν om. cett. (om. Bekk.) || τῆ μὲν πολὺ Turr. secundum Dionys. Hal. Isae. 3 (p. 589, 16. R.): [τῆ μὲν *Λυσίου*] πολὺ iam Sylburg. ad Dionys. p. 587. R. (Bk.). Libri πολὺ || ὅσον γὰρ || ὅσον τε Dionysius, ὅσον δὲ Baierus || ἀπολείπεται τῆς χάριτος Turr. e Dionys. p. 590, 4. R., ὑπολείπεται [κατὰ τὴν χάριν] Sylburg. p. 587 (Bk.). Libri ὑπολείπεται || μερισμοῖς τεχνικωτέροις Turr. e Dionys. p. 590, 14. τεχνικωτέροις om. libri (om. Bk.). || καὶ ὑπὲρ ἀδίκων Turr. e Dionys. 4 p. 592. Libri καὶ om. (om. Bk.).

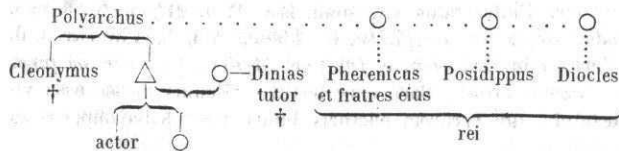
β'. Westermanni Biogr. min. p. 260. ἐκ τῶν λόγων Sylburg. Articulum om. libri. Et sic in Pseudo-Plutarchi vita infra scripsi, ubi item in libris omissus articulus. || μηδὲ μηδεμιᾶ Krügerus.

γ'. Westermanni Biogr. min. p. 260 sq. σχολάσας μὲν Ἰσοκράτει, ζηλώσας δὲ *Λυσίαν* scripsi ex emendatione Arn. Schaeferi in diurnis antiquariis 1848 p. 254 collato eodem viro docto in libro quem inscripsit Demosthenes und seine Zeit vol. I p. 256. Libri σχολάσας *Λυσία*. Nomen Ἰσοκράτει quidem excidisse recte iam animadvertit Westermannus.

δ'. Bernhardy I. 2 p. 1070. Westerm. I. d. p. 262.

ORATIO I.

Stemma.

Υπόθεσις. τὰς διαθήκας Q (Ang. Maius et Turr.): καὶ τὰς διαθήκας cett. (Bk.) || [ἀποθανεῖν] Ald. (Bk. Turr.): om. libri. Equidem tamen malim τελευτῆσαι interponi, ut quod facilius excidere potuisse credam propter similitudinem eorum quae versu superiore antecesserunt ἐπιχειρήσαντα λυ-

σαι || δὲ λέγοντες libri (Turr.): δ' ἀντιλέγοντες Stephanus (Bk.) || ὅτι Saupprius: φησὶν ὅτι A: φασὶν ὅτι cett. (Bk.) || τοῖς τελευταῖον Saupprius: καὶ τελευταῖον libri: καὶ τελευταῖον τοῖς Reiskius (Bk.)

§ 2. κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιῆσαι] Vocabulum τούτων ego seclusi et post κατέλιπεν virgulam interposui, quod fecisse iam editores Turicenses me praetervolvit, cum de hoc loco scripsi in Commentat. crit. de Isaei oratt. p. 19 sqq. || § 4. τοῦ πατρὸς τοῦ Dobraeus coll. § 39 (Turr.): τοῦ πατρὸς libri (Bk.) || τὰ αὐτοῦ Maius (Turr.): τὰ αὐτοῦ cett. || § 9. Κλεωνύμου ego e Taylori coniectura emendavi: Κλεωνύμου libri (omnes edd.). Cfr. § 10. 20. 30. 33. Apud Demosth. quidem or. 29. § 15. est τὸν ἑαυτοῦ διάφορον et apud Isaeum or. 12. pro Euphiletō § 10. παρὰ τῶν τούτου διαφόρων, sed utrobique substantivum est διάφορος: adiectivum autem cum genetivo iunctum non designat alienum, sed diversum ab aliquo. || § 10. ὅτι δ' οὖν de Bekkeri coniectura Turr. Libri ὅτι γοῦν (Bk.) || ὡς ὕστερον ἐσώθη ἔλεγεν] Haec graviter corrupta esse manifestum est. Ego in hoc loco diu multumque versatus nihil certi eruere potui, conieci tamen ὡς ὕστερον σωφρονισθεῖς (vel ὅτι ἐσωφρονισθη) ἔλεγεν (fuerat enim οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος). Schoemannus coni. ἐγκαλῶν ὡς ὕστερον ἔργῳ ἐδήλωσεν. Baierus: ἐγκαλῶν, ὕστερον ἐδήλωσεν coll. § 13. Saupprius: ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἔσθ' ὅτε ἔλεγεν || § 11. εὐθύς — παραχρῆμα] Prius vocabulum deleri vult Cobetus in Novis Lect. p. 731, sicut or. 3. § 7 et 48. At v. Schoemann. ad h. l. || πολιτῶν] In Comment. crit. p. 20 sq. proposui φιλῶν. Dobraeus voluerat παρόντων || οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ] Ego seclusi ἐγκαλεῖ, quod teste Maio om. Q hoc loco, non post πατρί, ut narrat Bekkerus. Dobraeus apte confert Aristoph. pac. 363. V. Comment. crit. p. 20. || § 12. ἡμῖν τεκμήριον libri (Turr.). ὑμῖν τεκμ. Bekk. || οὐδὲ περιεῖδεν] Bekk. in add. p. 696 et Dobraeus coniecerunt οὐ περιεῖδεν. At v. Schoem. ad h. l. || οὐδ' ἐνὸς ἐνδεεῖς ego scripsi. οὐδ' repetitum ita ut in eis locis quos attulit Frankius in comment. III de partic. negant. (Misenae 1859) p. 13 sq. Cett. οὐδενὸς ἐνδεεῖς, quod si non intolerabile, at durum est. Quare Je-

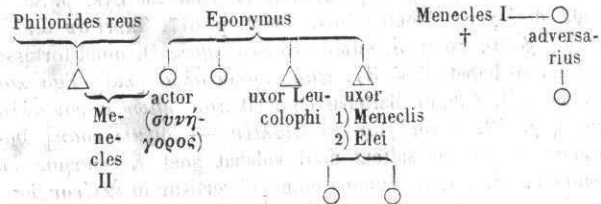
nickius coni. in observatt. in Is. p. 5 sq. οὐδὲν ἐνδεεῖς || § 13. αὐτοῦ τὴν διάνοιαν scripsi e coniectura Bekkeri. αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν libri (Bk.) praeter Q, qui τὴν αὐτοῦ ἔννοιαν (Turr.) || § 14. εἰς τὴν cum Ald. scripsi. Cett. ἐς τὴν || οὐχ οὕτως ἀσθενῶς Jenickius l. d. p. 6 sq. οὐχ οὕτως ὡς ἀσθενῶν libri. Bekk. ὡς ἀσθενῶν deleri volebat. || § 15. αὐτοὺς ἐπαίδευσεν Reiskius (Turr.). αὐτὸς ἐπαίδευσεν libri (Bk.) || αὐτὸς οὐκ libri (Turr.) excepto Q, qui habet αὐτὸν οὐκ (Bk.). V. Klotz. Quaestt. crit. I. p. 24. || Ἀρχονίδην Ald. (Bk. Turr.). Libri Ἀρχονίδην. Minus suspectum nomen videtur, si illud αὐτὸς pro αὐτὸν probaveris. || § 16. extr. κάλει μάρτυρας A Q: κάλει τοὺς μάρτυρας Cett. Turr. conferunt § 32. Isocr. or. 17. § 12. 16. or. 18. § 8. 54. Adde Antiph. or. 5. § 35 et 56. Lys. or. 13. § 66. or. 17. § 2. or. 19. § 41. or. 20. § 26, cuius modi locos mutatos vult Schoemannus ad Is. p. 190. At v. Maetzner. ad Antiph. p. 219. || § 17. οὗτοι τολμῶσι Bekk. et Dobraeus (Turr.). οὕτω τολμῶσι libri (Bk.). || § 18. ἀποστερήσει R Schoemanni (Turr. coll. § 33.). Cett. ἀποστερήσεις (Bk.) || § 21. οὐδ' εἰς ego scripsi, οὐδεῖς cett. V. Dem. Mid. § 41. || ἔνεστι G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 ἔτ' ἔσται coll. Antiph. or. 5. § 96. At cfr. Dem. Mid. § 41 et Eurip. Iphig. Taur. 998. V. Comment. crit. p. 21. || ἡμᾶς Q (Turr.), ἡμᾶς αἰεὶ cett. Bekk. αἰεὶ, quod profectum est e posteriore antecedentis vocabuli syllaba, uncis inclusit, in δὴ mutabat Dobraeus, defendebat Jenickius. || § 22. βεβαιότεραν] βεβαιότερον Cobetus in Var. Lectt. p. 155 coll. or. 6. § 30. At v. O. Schneiderus ad Isocr. or. 1. § 36 (p. 22). || ταύτης τῆς δωρεᾶς] ταύτης secludi volebat Dobraeus. An forte ἀντὶ τῆς δωρεᾶς? || § 23. ταῦτά πάλιν (eadem rursus) dedi ex Cobeti emendatione in Nov. Lectt. p. 604. Libri ταῦτα πάλιν || § 25. ἀνελεῖν γὰρ AB. ἀνελεῖν μὲν γὰρ Q (Bk. Turr.). V. Schoemann. p. 343. Commentat. crit. p. 22 nota. || § 26. τὸν διαθήμενον [ταῦτα] Ego secludi ταῦτα Maio auctore. Cfr. § 34. 35. || § 28. τὴν ἑαυτοῦ] τὴν αὐτοῦ B (Turr. coll. § 12. 15) || οὗτος μόνος] Jenickius observatt. p. 7. οὗτος μόνος. Quasi vero Cleonymus ipse quoque dividendas opes suas censuisset: immo est is oppositus adversariis. Aliter comparatus est locus § 20. || § 30. πιστεύσει

ego scripsi: πιστεύσει Maius, πιστεύσαι A Dobsoni, πιστεύσαι cett. || § 31. ἔγω παρασχέσθαι ego de meo reposui. Libri ἔγω παρασχέσθαι || § 32. δηλώσει] δηλώσει AB, quod maluerunt Turr. omissa deinde particula ἄν: Dobraeus δηλώσει servata eadem particula. Sed v. Frankii Quaestt. Aeschin. (Fuldae 1841) p. 9. || § 33. ὥστε — ὑπολείπειν AB (Turr. coll. Jenickio l. d. p. 9): ὅπως — ὑπολείπει Q (Bk.) || § 34. διαθήκας μὲν AB (Turr.): μὲν διαθήκας Q (Bk.) Cfr. § 48. or. 2. § 26. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 22. Maetzner. ad Lyncurgum p. 270, meae Vindiciae Lys. p. 30. || οὐδὲ διελέγετο Cobetus Nov. Lectt. p. 617. Libri οὐ διελέγετο || § 36. τὸ περὶ ἡμῶν] τὸ περὶ ἡμᾶς Q, quod fortasse rectius se habet. || § 37. παρ' ἡμῶν ἀλλὰ [καὶ] Ego καὶ secludi coll. § 36 in. Baiterus coniecit παρ' ἡμῶν μόνον ἀλλὰ καὶ || § 42. οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν — διεκώλυσαν] Dobraeus deiebat vel saltem poni volebat post Κλεώννμος ἐν φρονῶν. Non opus. Summa enim rei vertitur in ἐκείνου βουλόμενον διεκώλυσαν. || § 45. προσήκων] „Quidni προσήκων?“ Bekkerus. Maio vero ἦν post πάντων tollendum videbatur. || § 46. οὐδένα — οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν] Neque interposita post οὐδένα particula ἂν neque post οὕτως deleta opus esse iam alii viderunt. Jenick. l. d. p. 10. Sed pro δεδώκασιν scribendum videtur ἔδωκαν || κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι] εἶναι, quod libri omittunt, ego addidi. Bekkerus aut κληρονομεῖν ἐβουλήθημεν aut κληρονόμους ποιῆσαι ἐβουλήθημεν scribi voluit. || § 47. ὧ ἄνδρες Turr. Libri ὧ Ἀθηναῖοι || § 48. ὄσφ] Cave mutare animum inducas. „cfr. Ellendt. lex. Soph. 2 p. 378. Intpp. ad Thucyd. 6. 89.“ Turr. Adde Lysiae or. 4 § 13. Herod. V. 49. Matthiae gr. Gr. ampl. § 480 n. 2. Bernhardy synt. Gr. p. 435 n. 84. || νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς scripsi ex AB: νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν Q (omnes ed.) V. ad § 34. || § 49. ἀποφαίνωσι Schoemannus (Turr.). Libri ἀποφήνωσι (Bk.) || τῶ γένει libri (Bk.): γένει Baiterus (Turr. coll. § 4. 36. 37. 38. 45 et ad Isocr. 1. § 10. Non ausus sum expellere articulum, quamvis eum fere ubique (v. Otto Schneider. ad Isocr. 1. § 10) omissum in tali locutione probe sciam. Additus est or. 8. § 33. Aristoph. av.

1663 atque in consimili locutione Isaëi or. 1. § 17. V. Comment. crit. p. 23. || § 51. ψηφίσασθε—ήγησασθε—ἀξιόσωσαίτε Bekkerus (Turr.). Libri ψηφίσασθε—ήγησασθε—ἀξιόσωσαίτε (Schoem).

ORATIO II.

Stemma.

Habita est oratio non ante a. 360 a. Chr. n.

Υπόθεσις. ἀδελφῶν] Errorem auctoris argumenti Schoemannus notavit coll. § 21. || ὑπὲρ αὐτοῦ cum Turr. scripsi pro ὑπὲρ αὐτοῦ coll. § 2. 44. —

§ 1. τε τῶ libri (Turr.): τῶ τε Bremius (Bk.). V. or. 8. § 2. Schoem. p. 325. Bernhardt synt. Gr. p. 462. Maetzn. ad Lycurg. § 113 (p. 273) et ad Antiph. p. 185. || § 2. διδάξω Bekkerus (Turr.). Libri διδάσκω, quod tuentur Schoemannus et Bernhardt synt. Gr. p. 370. μὲν autem part., quam addendam censet idem Bekkerus, facile caremus. V. Comment. crit. p. 22 nota. || § 4. ἢ πέμπτῳ add. Q (add. Turr.), quod verum videtur, cum post εἶται duas litteras (ἢ ἔ opinor) habeat deletas A: cett. om. (Bk.) || πρότερον] Malim πρότερον || ἡμᾶς αὐτούς, quod mihi quoque in mentem venerat, proposuit Saupprius. Libri ἡμᾶς αὐτός (Bk. Turr.). || § 7. συγκαταγῆσασαν scripsi coll. Moer. p. 194. Libri συγκαταγῆσασαν (omnes ed.) || § 8. [Καὶ ἐν ταύτης — ἐκετεύει αὐτῷ] Foedissimum glossema etiam a Saupprio agnitum secludendum curavi. Nam neque λέξεως neque ἀπεβάλετο Isaëi aetate usurpabatur ea significatione qua utrumque usurpatur

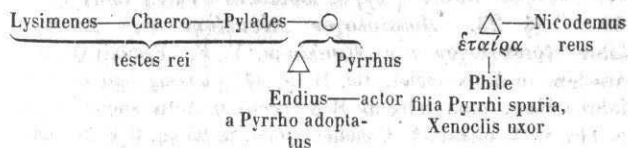
hoc loco, deinde verba ἐκετεύει αὐτῷ vereor ne parum Graeca sint, videanturque propter ea quae subsequuntur ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν huc inventa: omnino autem ista conclusio huic quidem loco non convenit. || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. (om. Rk.) || § 9. ἀποδίδωσιν ego de mea et Jenickii coniectura correxi collatis legis verbis quae sunt in [Demosth.] or. 59. contra Neaeram § 52. Libri omnes et mscr. et ed. ἐπιδίδωσιν. V. Comment. crit. p. 23 sq. || [αὐτῷ], quod libri mscr. habent, ego de meo inclusi ut profectum ab sciolo interprete. Tyrwhittus αὐτῇ (omn. ed.): αὐτῷ autem defendit Jenickius. V. mea Comment. crit. p. 24 nota. || τοῦ Νικίου libri (Turr.): τῶν Νικίου Bekkerus. V. Schoem. ad h. l. et Frankius in Actis societ. Gr. II. p. 42 sqq. || § 10. ζῶντα AB: ζῶντά γε Q, unde Bekkerus ζῶντά τε (Turr.). At item § 25 deest particula, contra § 36 et 45 additur: ut e codd. iudicium pendere videatur. || τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι ego ex emendatione Dobraei scripsi. Libri τοῦτον εἰσποιήσασθαι (omn. ed.) V. Comment. crit. p. 29 sq. || § 11. δοκεῖν αὐτῷ Turr. δοκεῖν αὐτῷ Bekk. || § 12. ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ex AB restitui: ὁ ἐμὸς post ἀδελφὸς add. Bk. (Turr.), quo addito non opus est, quoniam alter intellegitur frater. Cfr. § 19. or. 3. § 58 et 72, or. 9. § 24. || αὐτοῦ πάντων libri, quamquam vitiose. Saupprius (epist. crit. ad Godofr. Hermannum p. 89 sq.) coni. αὐτὸν πάντων, Schoemannus ἡμᾶς πάντων. Ego aliquando suspicatus sum scripsisse Isaem τοὺς αὐτοῦ πάντων || συμβαίνει ἀποδημῶν Q (Bk. Turr.): συμβαίνει ἀποδημῶν AB. || ὡς σὺ libri (Bk. Turr.). R. Klotzius Quaest. crit. I. p. 10. defendere conatur συμβαίνει ἀποδημῶν, ὡς σὺ οἶσθα. Saupprius coni. συμβαίνει ἀποδημῶν (sic etiam Orellius) αὐτὸς σὺ οἶσθα. Mihi in mentem venit συμβαίνει ἀποδημῶν ἴσως σὺ οἶσθα || ἐγένετο Dobraeus (Turr. coll. § 2. 16. 25. 39). Libri ἐπεγένετο (Bk.) || § 15. οὐκ ἐν Dobraeus et Schoemannus (Turr.). Libri ἐν: Tyrwhittus οὐ (Bk.). Librorum scripturam defendere conatur Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 205 sq. || § 18. τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ] Aut cum Bekkerus ἦνπερ scribendum, aut, particula ὥσπερ servata, τὴν πρόνοιαν τοιαύτην corrigendum mihi videtur. || § 19. πρὶν τὴν ego de meo scripsi. (πρότερον — πρὶν est apud Isocr. or.

4 § 19. Aeschinem or. 2 § 132. Xenophontem Anab. III. 1. 16, ubi v. Krüger.) πρὶν ἢ τὴν AB. (Bk.): ἢ τὴν Q. (Turr.). πρὶν ἢ ab Atticis alienum est. Schaefer. ad Demosth. p. 924. 12. G. Dindorf. ad Dem. p. 149. 12. Krüger. ad Xen. Anab. III. 1. 16 et in gramm. Gr. § 63. 58. || § 20. [ἐπίσθη] ego seclusi maxime propter ea quae sequuntur διὰ τὰς προειρημέναις αἰτίας καὶ διὰ — τρίτον δὲ διὰ —, quae manifesto iungenda sunt cum ἐποίησατο, cum ἐπίσθη iungi nequeunt. || τῆν-καῦτα] „malim τὰ τηλικαῦτα“ Bekkerus: τηλικαῦτα ὄντα placuit Dobraeo. || § 21. ἐχρῆν αὐτὸν scripsi e Dobraei coniectura: ἐχρῆν ἀπὸ libri (omnes ed.). Praepositio ἀπὸ sic non usurpatur. || § 22. πάντας Turr. secundum Bekkerum, qui dedit πάντας [ἀνθρώπους]. Libri πάντας ἀνθρώπους || § 23. τὸν αὐτοῦ Turr. Libri τὸν αὐτοῦ (Bk.). Nisi forte αὐτοῦ sine articulo scribendum erit. || § 24. καὶ τοῖς μὲν] Malim καίτοι τοῖς μὲν || τοῦ ποιήσασθαι] His facile caruerit Bekkerus. At v. Jenick. l. d. p. 14. || § 25. οὐκ ἂν ἄλλ' Bekkerus in add. Libri ἂν om. (om. omn. ed.) || ζῶντα] Sauppilus mavult ζῶντά τε, quod probarem, si in libris inveniretur. V. ad § 10. || § 26. ποιεῖ Bekk. et Dobraeus (Turr.). Libri ποιεῖται (Bk.) || αἰσχύνεται μὲν αὐτῷ AB: αἰσχύνεται αὐτῷ μὲν Q (Bk. Turr.). V. ad or. I. § 34. || § 27. διαφέρεται καὶ ἀναίνεται libri (Turr. coll. Dem. or. 36 § 31) praeter A, qui a pr. m. διαφαίνεται. Bekk. διαφέρεται. Schoem. διαφέρεται καὶ ἀγανακτεῖ || ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν] sana sunt. Meutzner. in Actis soc. Gr. II. p. 111 sq. || § 28. ἀποδίδοναι Bekkerus in add. Libri ἀποδίδοσθαι (Bk. Turr.). V. supra p. 6. || κατοχώμιον Dobraeus, G. Dindorf. in Stephani thes. Didot. IV. p. 1114, Cobetus Var. Lectt. p. 29. V. supra p. X. Libri κατοχίμιον (omn. ed.) || § 29. ἀποδίδονται Bekkerus (Turr.). Libri ἀποδίδονται || Πιθεῖ] Πιθεῖ maluit Sauppilus coll. Boeckhii Corp. inscr. 151. 172. 185. nam 281 esse recentissimam. V. Schoemannus ad h. l. et p. 388, Buttmanus ad Dem. Mid. p. 41, Westermannus ad Leak. dem. Att. p. 232. || καθιστάναι Turr., καθιστάναι libri (Bk.). || § 30. ἀπέχθεσθαι] ἀπεχθέσθαι et hic et alibi Bekkerus in add. V. Buttmani gr. Gr. II. p. 140 sq. || ὡς γε δὴ φόμεθα Dobraeus, Sauppilus (ep. crit. ad G. Herm. p. 80 sq.), Jenickius (Turr.). Libri ὡστε δηώμεθα (Bk.)

|| § 31. Ἀφροδίτης τῆς Dobraeus. Libri articulum om. (om. ed.) || Κεφαλῆσι Schoemannus coll. Aristoph. av. 476. Paus. Att. 31, 1, quibus adde Rossi dem. Att. inser. 15 sive XVII in Boeckhii oecon. pol. II, p. 347. Libri Κεφαλαῖσι (Bk.) || § 34. Λαβὲ δὴ μοι τὰς] Malim Λαβὲ δὴ μοι καὶ τὰς || § 35. ἐγὼ γὰρ restitui ex AB: ἐγὼ μὲν γὰρ Q (Bk. Turr.). V. Jenickius Observatt. in Isaeum p. 16. || § 39. ἐγεγένητο] Ambros. Maii ἐγεγένετο. Fortasse ἐγένετο || § 41. καὶ ὃς ἐποίησάτο με nescio an glossema sit. || § 43. παρασχέσθαι ego de meo emendavi: παράσχομαι AB barbare. Bekkerus Q quid habeat liquere negat: ultimam eius litteram videri esse η. Schoemannus com. παρασχοίη, Turr. παρασχοίμι vel παρασχοίμην. Dobraeus voluerat παρασχὸν ἂν; || § 44. ποιηθείη e coniectura Bekkeri Turr. Libri ποιηθῆ (Bk.) || § 46. ποιεῖν AB (Turr.): ποιεῖ Q (Bk.). Klotz. Quaest. crit. I. p. 10. || ἀφαιρέται] „Acerbius ἀφαιρῆται“ Dobraeus, recte. || § 47. [δέομαι ὑμῶν] seclusi Cobeto auctore Var. Lectt. p. 354.

ORATIO III.

Stemma.

In titulo ἢ κατὰ Νικοδήμον ψευδομαρτυριῶν ego adieci ex Harpoer. v. προσεποιήσαντο p. 159, 22 Bk. V. Sauppilii epist. crit. p. 92. || Τπόθεσις. καὶ αὐτοῦ] „immo θελον αὐτοῦ“ Bekk. ||

§ 1. υἱὸν ἐαυτῷ] vir doctus (S. A. N.) in Muemosyne a. 1852. p. 357 spuria esse iudicat. At v. Schoem. p. 200. || ἐβίω] Equidem malim ἐπεβίω || § 2. Κόπριος Meierus in Boeckhii Corp. inscr. I. p. 903. Libri Κύπριος || τετελεύτηκε Baiterus. Libri τετελευτήκει (Bk. Turr.). Cfr. § 57. V. supra

p. IX. || § 3. *τολμήσαντα κατὰ ταῦτα, ἐκείνόν τε*] *τολμήσαντα, κατὰ ταῦτα ἐκείνόν τε* Baierus, *τολμήσαντα ταῦτα, ἐκείνόν τε* Reiskius. || § 5. *τοῦτον ἐξελέγγει*] *τοῦτο ἐξελέγγει* Reiskius. Potest vero defendi librorum scriptura. || § 6. *ὁ διαμαρτυρήσας* e vetustioribus editionibus cum Schoemanno edidi. Bekkerus dubium an librorum auctoritate ductus omisit articulum, omiserunt Turr. || § 9. *ἠξίωσεν* Reiskius (Turr.): *ἠξίωσαν* libri. V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 117 sq. Cfr. etiam § 78 extr. || § 10. *ἐδεδώκει* libri (Turr. coll. § 28. 64. or. 5. § 26): *ἐκδεδώκει* Bekk. V. supra p. IX. || § 11. *λέγειν τε*] *τι abesse* malim. || § 13. *τῶ βουλομένῳ*] *τοῦ βουλομένου* G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322 coll. § 15. || § 14. *τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ ἐπισκ.* edidi Dobraeo auctore post Reiskium, qui *τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ οὐδ' ἐπισκ.* Plures enim testes in priore causa existisse docent § 13 et 15, ubi testimonia recitantur. Libri *τῶ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκ.* (omnes ed.) || § 17. *ὑπ' ἀνοίας εἰς αὐτούς* Reiskius. Libri *ὑπ' ἀνοίας εἰς αὐτάς*, quod defendit Jenickius l. d. p. 17 ita ut *ἀνοίας εἰς αὐτάς* coniungeret. At ut de sententia taceam, ἢ εἰς *τινα ἀνοία* vix ab ullo usquam dictum est. || § 22. *ἔχων ἐνθένδε* Bekkerus coni. (Turr.) Libri *ἔχων ἐνθεν* (Bk.) || *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ* Turr. Cett. *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ* || *ἔγγυς* Dobraeus (Turr.) Libri *εὐθύς* (Bk.) || § 23. *Ἀριστόλοχον Αἰθαλίδην* ego de meo. Libri *Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην*. V. Fr. Frankii Quaestt. Aeschin. in Actis societ. Gr. II. p. 47. || *ἄλλως* ego de meo. Libri *ἄλλος*, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Cett. *ἄλλου*. V. Comment. crit. p. 25 sq. || § 24. *ὥστε* ante *περὶ αὐτοῦ*, quod refinent Turr., Reiskius in *φ γε* mutavit astipulante Bekkero, in *οἷς γε* Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 118. Vir doctus in Zarnckii ephemerid. 1859 nro. 31 p. 495 non male coniecit *εἴ γε*. Mihi in Comment. crit. p. 26 secludendum videbatur: nunc totum locum graviorem labem contraxisse putō. || § 25. *οὐ τοίνυν φαίνεται*] „iam vero Xenoclem id non fecisse (i. e. omnes familiares advocasse) apertum est.“ Quod Meutzneri (Act. soc. Gr. II. p. 120) causa moneo. || *Νικόδημος δὲ οὐτοσί* scripsi pro *Νικ. δὲ οὗτος* || § 26. *μετὰ αὐτοῦ* Baierus. Libri *μετὰ αὐτοῦ* || § 29. *πλείους τὸν*

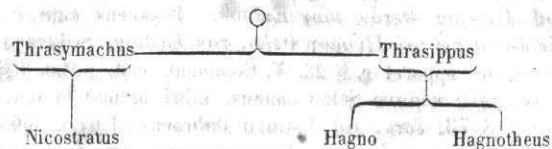
πλείους ἢ τὸν AB; *πλείους ἢ τὸν* LZ. Unde *πλείους εἰκός ἢ τὸν* scripsisse Isaeum suspicatus sum in Comment. crit. p. 26. sq. || § 30. *ἐγράψατο*] *Μαλίμ ἐπεγράψατο*, sicuti est infra § 32. || *τῆθης*] *τηθίδος* et h. l. et deinceps reponi iubet G. A. Hirschigius in Philol. V. p. 322. Probabiliter: cfr. § 71 extr. Lohbeck. ad Phryn. p. 134. || *πολλῶ πλέον*] V. Jenick. l. d. p. 18 sq. || § 34. *ὁ πατήρ*] *ὁ ἀνὴρ* Dobraeus. Cfr. § 31. V. Sauppilii epist. crit. p. 90. || *ὡς φησι* cum Schoemanno et Turr. ex AB restitui: cett. *ὡς φησι* || *τῆς αὐτοῦ*] „immo *τῆς αὐτῆς* coll. § 31.“ Sauppilii (epist. crit. p. 90.). Recte fortasse. || § 35. *δῶ*, *ἔνεκα τοῦ νόμου* („per legem“) revocavi e codd. omnibus et distinxi post *δῶ*, ut *ἔνεκα τοῦ νόμου* ad enuntiationem primariam pertineat. Reiskius *δῶ ἔνεκα τοῦ γάμου* (omn. ed.). V. Comment. crit. p. 24 nota. || § 39. *ὡς φησι* Reiskius (Turr. coll. § 9. 18. 23. 33. 34.). Libri *ὡς* om. (om. Bk.) || § 40. *τῆς τούτου* Sauppilii coll. § 54 (epist. crit. p. 90 sq.). Libri *τῆς τούτων* (Bk.) || § 43. *μη ἐπίδικον* Schoemannus (Turr.) Libri *οὐκ ἐπίδικον* (Bk.) || § 45. *ἐπιδικασίας* Reiskius (Turr.) Libri *διαδικασίας*, quod defendit Meutznerus in Actis societ. Gr. II. p. 121 sqq. V. Caus. Att. p. 465. Etiam § 58 pro *ἐπιδικασίαν* in Z est *διαδικασίαν*. || *λαθεῖν σφᾶς* Bekkerus in addendis (Turr. coll. § 48. 70). Libri *λαθεῖν ἡμᾶς* (Bk.) || § 46. *εἰσῆγελλες*] Baierus et hic *εἰσῆγγειλες* et § 48 *εἰσῆγγειλε* malit. At v. Maetznerus ad Lycurgum p. 111 || *μηδεμίαν* Bekkerus probante Schoemanno coniecit. Et sic dedi. Libri *οὐδεμίαν*. Sauppilii *οὐδὲμίαν* || *αἱ ἔσχαται* Schoemannus (Turr.) Libri articulum om. (om. Bk.) || § 48. *ἔπειτα εἰ ἦν* — *ἐγγνήσαντες αὐτήν*; secluserunt Reiskius et Bekkerus. At v. Schoemann. || *νῆ Δί' εἰ ἦν ἀληθῆ* e Sauppilii coniectura scripsi. Libri *καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ* || *τὸν ἀδικοῦντα. ἢ καὶ*] Sic interpungendum esse vidit idem Sauppilii. || § 49. *τρισηκίας*] *χιλίας* Wesselingius et Reiskius, *δισχιλίας* Sauppilii. || § 50. *ἄλλον δὴ* Sauppilii. Libri *ἄλλον δὲ* || *οὐδ' ἀν ὀλίγωρον* e Bekkeri coniectura scripsi. (Huc enim refertur eius nota, quae per errorem typhotetarum ad vs. 1 ascripta est). Libri *οὐδ' ἀν ὀλίγωρον*. V. or. 7 § 35. || *ἦδει ὅτι* (ut § 74) scripsi pro *ἦδει διότι*. V. ad Lysiae or. 16 § 7, ubi tamen *διότι* nunc Vischero auctore tuetur Rauchensteinus, cum illic valeat prop-

terea quod. Adde quos afferunt Weberus ad Aristocrateam p. 255 et Voemelius ad Dem. cont. p. 746. || § 52. [ἡξίωσεν] alterum ego seclusi. || [δοθείση] Malim ἐπιδοθείση coll. § 49. || § 53. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Reiskius (Turr.): singularem edidit Bekkerus. || § 54. Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχοι cum Aldina Schoemannus. Libri Πῶς οὖν τις — ἐξελέγχει (Bk.), unde Bekkerus coniecit Πῶς οὖν τις — ἐξελέγξει, Dobraeus Πῶς οὖν ἂν τις — ἐξελέγχοι (Turr.) V. nos et Rauchensteinus ad Lysiae or. 31. § 24. || § 55. ἀληθῆ ταῦτα cum Turr. cancellis liberavi. || § 56. ὁμολογῶν πῶς Schoemannus ex Aldina. Bekkerus ὁμολογῶν πῶς || § 57. οὐχ cum Dobraeo, Schoemanno. Turr. cancellis liberavi. V. Sauppilii epist. crit. p. 88 sq. || § 60. μὲν ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || αὐτοῖς εἰσποιοῦνται Dobraeus (Turr.). Libri αὐτοῖ εἰσποιοῦνται (Bk.) || τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι nunc ego de meo emendavi. Sic et sanatus videtur locus et concinnitas cum superiore membro perfecta. Libri τούτοις ἐπιδικάζεσθαι, quod non magis ferri posse quam υἱοῖ εἰσποιοῦνται, uti scribendum esse Emperius coniecerat (Opusc. p. 316), demonstravi in Comment. crit. p. 28 sq. Ibidem suspicatus eram scripsisse Isaeum ὅσοι δὲ διαθήκαις υἱοῖς εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι || § 61. παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] „fort. πρὸς τοὺς ἐντυχόντας“ Sauppilii (epist. crit. p. 91 sq. „contra eos qui possessionem hereditatis iam adepti essent“). Sed v. Emperii Opusc. p. 279 sq., qui ipse proponit παρὰ τοῦ ἐντυχόντος. Equidem scripserim παρὰ τοῦ ἐπιτυχόντος et explicaverim: „ne e qualibet causa, per quamlibet occasionem undequaque arreptam hereditatum petitiones ei qui de hereditate contendere volunt lites moveant.“ Quamquam non nego αἱ λήξεις γίνονται τιμ παρὰ τινος praeter consuetudinem dictum esse. Schoemannus μὴ ante παρὰ expungi voluit. || § 62. πρὸς τὸν ἄρχοντα cum Reiskio scripsi (item Cobetus in Var. Lectt. p. 274). Libri εἰς τὸν ἄρχοντα: omnino abesse mavult Baiterus, recte fortasse. || § 67. εἶτα παρελθόντες libri (Turr.). Bekkerus cum Reiskio εἶτα [τι] παρελθόντες || τῶν αὐτοῦ Reiskius. Libri αὐτοῦ (Bk. Turr.). Sauppilii coniecit τῶν πατρῶων τῶν αὐτοῦ coll. § 59. 60. || § 69. ἄλλως τε εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε] Hirschigi in Philol. V p. 323 flagitavit ἄλλως τε καὶ μαρτυρήσαντες. At v.

God. Hermannus ad Viger. p. 779 et Schoemannus ad h. l. || § 69. τῷ τοῦ Πύρρου θετῶ dedi e Meieri (in Lite Att. p. 463 nota 56) coniectura. Cfr. § 41. Libri τῷ τοῦ Πύρρου θετῶ τὸν Ἐνδιον. Sauppilii (epist. crit. p. 92 sq.) coniecit τὸν τοῦ Πύρρου θετῶν υἱὸν Ἐνδιον. Bekkerus cum Reiskio scripserat τῷ τοῦ Πύρρου θετῶ, τὸν Ἐνδιον. Sed tres fuisse avunculos apparet e § 26. V. Comment. crit. p. 30. || § 70. κατὰ τοὺς νόμους Schoemannus. Libri articulum om. (om. ed.) || § 73. ἔστι, μὴ distinxit Dobraeus (Turr.). Bekkerus ἔστι. μὴ || γενομένων δὴ Sauppilii („non procreatis scilicet liberis germanis“). Dobraeus γενομένων γε, libri γενομένων δὲ || § 75. ταῦτ' ἂν Aldina (Turr.): ταῦτα ABL (Bk.), τοῦτο Z || τοῦ τοῦτον ex AB cum Turr. restitui: τοῦ τὸν Bekk. || § 76. νόμον ὄντος αὐτοῖς] Cfr. or. 8 § 18 extr. Emperius ingeniose coniecit νόμον ὄντος, αὐτοῖ ἴστε, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν, qua ratione δὲ post ἀναγνώσεται positum aptum habens explicatum servatur. Cognitum habere iudices dicit superiore testimonio phratorum. || ἀναγνώσεται Dobraeus (Turr.): ἀναγνώσεται δὲ libri (Bk.). V. supra annotata. || καὶ τὴν ὡς Reiskio auctore scripsi. Libri τὴν om. (om. ed.) || § 78. οἶκον αὐτοῦ Turr. coll. § 8. Libri οἶκον τὸν αὐτοῦ (Bk.) || παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς] Fortasse παρ' ὅτου ἐκομίσατο οὐτος τὴν προῖκα αὐτῆς vel παρ' ὅτου ἐκ. τὴν πρ. αὐτῆς οὐτος. Cfr. § 8. || 79. περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας] Fortasse περὶ τῆς εἰσνεχθείσης τοῖς φρ. γαμ. || ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα] Fortasse ἀποφανθεῖσαν εἶναι θυγατέρα, ut ubique loquitur Isaeus, veluti § 30. || § 80. αὐτῶ. καὶ ἐν τῷ δῆμῳ Turr. V. Sauppilii epist. crit. p. 84. sq. Libri αὐτῶ. καὶ ἐν τε τῷ δῆμῳ. Nisi forte fuit καὶ ἐν γε τῷ δῆμῳ („atque etiam in pago“) || Titulum cum Reiskio, Schoemanno, Turr. addidi (om. Bk.)

ORATIO IV.

Stemma.

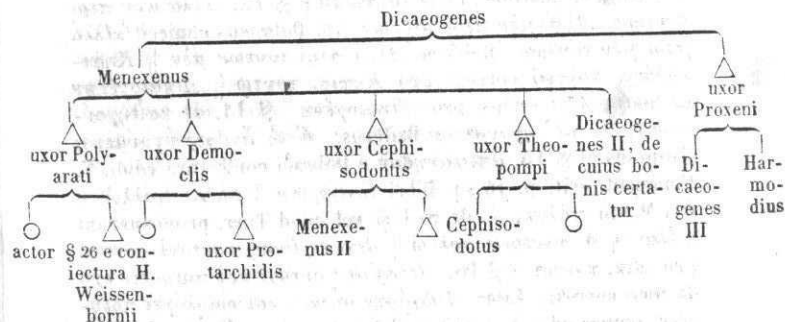
In titulo *ἐπίλογος* addidi cum Turr.

§ 1. *πραχθέντων οὔτε*] *πραχθέντων ὡς οὔτε* libri, qui nescio an voluerint *πραχθέντων, ὡ ἄνδρες, οὔτε*: Dobraeus coniecit *πραχθέντων ἴσως οὔτε* || § 3. *οὐδὲν προσποιούνται* H. Stephanus (Turr.). Libri *οὐδὲ προσποιούνται* (Bk.) || § 4. *ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος ὄν*] Fortasse *ἐκεῖνος, ὄν Νικόστρατον* || § 7. *ἐξ Ἀκῆς* scripsi (secundum Harpocrationem p. 9, 15 et 19 Bekk. et Suidam p. 159 Bernh., ubi *Ἀκῆ* legitur) post Valckenarium, qui in diatribe in Eurip. p. 294 coniecerat *ἐξ Ἀκῆς* (quod receperunt Turr. coll. Diod. XV [non XIV]. 41. Adde XIX. 93). *ἐξάνις* Z: *ἐξάνις* cett. (Bk.) || *ἐφόρησαν* Turr., libri *ἐφόρησαν* || *συγγενεῖς καὶ υἱεῖς — τῶν Νικόστρατου*] G. A. Hirschgius l. d. p. 323 voluit *συγγενεῖς εἶναι καὶ υἱεῖς — τοῦ Νικόστρατου*. Immo in codd. scriptura inest ironia: „*υἱεῖς* scilicet qui se adoptatos dicerent, id quod res ipsa docet.“ Schoem. Nos: als Verwandte und Söhne. || § 8. *Ἀμεινιάδης* scripsi pro *Ἀμινιάδης*. H. Stephanus voluerat *Ἀμινιάδης* || § 9. *Ἀμπτρεύς* Taylorus (Turr.): *Ἀμπτρεύς* libri. V. Schoem. ad h. l., nos ad Lysiae or. 12. § 55, Keilii *Analecta* epigr. et onom. p. 176. || *Κτησίας* scripsi Reiskio auctore. Libri *Κτήσις* (omn. ed.) || *Κρανῶς*] Videtur demi nomen excidisse. || § 10. *οὐ μόνον αὐτῶς*] Aliquid deesse putavit Schoemannus. || *τοῦτο δ' ἦν αὐτῶ*] Fortasse addendum *ἐπιμελές* || § 11. *γὰρ ἂν*] Reiskius (Turr.). Libri *ἂν* om. (om. Bk.) || *ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν*] Sic ego distinxī, e codd. omnibus restituens *πρὸ δὲ τούτων* (ante haec, inprimis) coll. Dem. or. 4. § 19. Vigerō p. 657 sq. Klotzio ad Devar. II. p. 49. Editi omnes ex Aldina *ὑβρίζετο*

πρὸς τούτων, οὐδ' ἂν, quod ferri non posse demonstravi in Comment. crit. p. 30 sq., ubi tamen conieci scriptum fuisse ab oratore *ὑβρίζετο, πρὸς δὲ τούτων* (*πρὸς τούτων* reperitur apud Herodotum I. 41 et Demosth. or. 4. § 34) *οὐδ' ἂν* || § 13. *ἀποφαίνονται* Dobraeus (Turr.). Libri *ἀποφαίνονται* || § 16. *οὐδενὶ* libri (Turr.). Bekkerus [*οὐδένα*] *οὐδενὶ* || § 20. *ἐφ' ἐκάσταις* H. Stephanus. Libri *ἐφ' ἐκάσταις* (Bk. Turr.) || § 22. *ἔχειν*] Dobraeus *ὑπάρχει* addendum, Emperius *ἔστιν* praeponendum censuit. Mihi in Comment. crit. p. 32 scribendum videbatur *κατορθάσαι μὲν ἔσται τὰλλότρια ἔχειν* || *αἰτοῦνται* ego de meo correxi. Libri *ἡγοῦνται*, unde *ὑφηγούνται* coniecit Schoemannus. || § 30. *ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις*] *ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις* Dobraeus, recte fortasse.

ORATIO V.

Stemma.

De stemmate v. Arn. Schaeferus de Demosthene eiusque aetate vol. III. fasc. 2. p. 211 sqq. Habita oratio videtur Schoemannō a. Ol. 97, 3 sive a. 390 a. Chr., H. Weissenbornio in Erschii et Gruberi encyclopaedia sect. II. vol. 24, p. 295 a. 391 a. Chr. vel paulo post, Benselero in libro de hiatu p. 186 a. Ol. 102 ineunte sive a. 372 a. Chr.

Ἐπιόθεσις. αὐτοῦ τοῦ A (Turr.): cett. αὐτοῦ (Bk.)

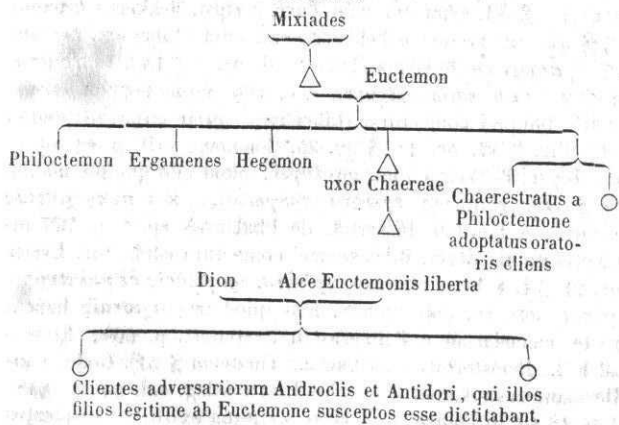
§ 1. διαφερόμεθα A (Schoem. Turr.): cett. διαφερόμεθα (Bk.) || § 3. ΑΠΟΓΡΑΦΗ cum Turr. auctore Schoemanno addidi, qui Ἀπογραφή τῶν ὑπὸ Δικαιογόνους καταλειφθέντων χρημάτων addi voluit. || § 4. παρεζόμεθα Turr. coll. § 20. Libri παρεζόμεθα. Cfr. Comment. crit. p. 9. || § 5. περὶ τούτων A secundum Dobsonum (Turr.). Cett. περὶ τούτου (Bk.) || Λεωχάρης ἦ] Dobraeus Λεωχάρης καὶ || Πολυάρατος Reiskius (Turr. coll. § 34 et Dem. or. 40. § 6). Libri Πολυάρατος. V. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate III. 2. p. 213 nota 6. || § 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ titulum add. Marklandus ad Lysiam editionis Reisk. p. 144 (add. Schoem. et Turr.) || § 10. τούτων τοι nunc ego de mea coniectura scripsi. Libri τούτων τε. In Comment. crit. p. 16 conieceram τούτων τότε. Reiskius delebat τε, quam particulam ferri non posse docet Schoemannus. || § 11. ἐποίησατο πρός] In Comment. crit. p. 16 conieci ἐποίησατο τὸν πρός („hortum quem nunc iuxta domum suam habet urbanam“) || συνέπεμψεν] Dobraeus mavult συνεξέπεμψεν || τριβώνα scripsi e Cobeti (Nov. Lectt. p. 155 sq.) emendatione. Libri τριβώνια || § 12. Ἀλλὰ μὲν περὶ τούτων] Ἀλλὰ μὲν περὶ τούτων AB. Dobraeus coniecit Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων, Reiskius Ἀλλὰ περὶ τούτων μὲν || Κηφισοδότῳ τούτῳ correxi pro Κηφισ. τούτῳ || Δικαιογένῃ et hic et § 33 scripsi pro Δικαιογένῃ || § 14. δὲ καθηρούμενοι] δὲ ἄθ' ηγούμενοι Baiterus. δ' ὡ ἄνδρες ηγούμενοι Sauppilus. || § 15. ἀπεφάνησαν e Dobraei coniectura edidi. V. Comment. crit. p. 16 sq. Libri ἐφάνησαν || πάλαι πολλῶ ἢ δ'] Malim πάλαι, ἢ δὲ πολλῶ vel quod Turr. proposuerunt πάλαι ἢ δ' ὕστερον πολλῶ || Δικαιογόνους τουτουὶ correxi pro Δικ. τούτου || § 18. Λεωχάρης οὔτος καὶ ποιήσῃν ego de meo correxi. Libri Λεωχάρης οὔτος, καὶ ὁμολόγει ποιήσῃν (omnes ed.). V. inprimis § 20 Λεωχάρης δὲ ἡγγυᾶτο αὐτὸν ἃ ὁμολόγησε καὶ ποιήσῃν. Praeterea cfr. § 22. 23. ὁμολόγει propter particulam καὶ („reapse“) non recte intellectam e superiore ὁμολόγει natum et huc invasisse videtur. Comment. crit. p. 13 sq. || Πλωθειεύς Schoemannus (Turr.) Πλωθειεύς libri. V. praeter ea quae ab Schoemanno afferuntur Leakii demi Att. p. 114 et 232 Westerm. || § 21. ἀναμφισβήτητα Schoemannus (Turr. coll. § 1. 18. 20). Libri ἀναμφισβήτητον ||

|| § 22. ὁμολόγησε ποιήσῃν] Reiskius coniecit ὁμολόγησε καὶ ποιήσῃν recte, opinor. Cfr. § 20. || δέδιμεν scripsi cum Cobeto Nov. Lectt. p. 469. V. Otto Schneiderus ad Isocr. 7 || § 33. Libri δεδίαμεν || Μικίωνα et hic et § 23 et 24 Reiskius (Schoem. Turr.) Libri Μηλίωνα || § 26. λέγομεν ἀληθῆ ego scripsi. Libri ἐλέγομεν ἀληθῆ. V. Comment. crit. p. 14. || τὴν ἀδελφιδὴν τὴν ἑαυτοῦ („Dicaeogenes II pro tutore viduae Democlis filiam pupillam suam Protarchidi in matrimonium dedit“) Herm. Weissenbornius in Erschii et Gruberi encyclop. sect. II. vol. 24 p. 294. Libri τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ (omn. ed.). V. Comment. crit. I. d. || § 27. ἐγγνητῆ αὐτῷ Turr. ἐγγνητῆ αὐτῷ cett. || § 29. ἐξαιρεθέντες] In Comment. crit. p. 14 sqq. conieci scribendum esse ἐξαιρέτον ἀφέντες || ἀντι πεντακισχιλίων] H. I. ἀντι deleverim. || § 31. ἡξίου] H. Stephanus ἡξίου || ἐπιτρέπειν Reiskius, ἐπιτροπεύειν libri (Bk. Turr.) V. Comment. crit. p. 17. || ἐμμενεῖν Reiskius et hic et § 33 (Turr.). Libri ἐμμένειν || § 32. ἡγούνται] Malim ἡγοῖντο vel ἡγούντο || προὔβαλον Reiskius (Turr.). V. Schoem. ad h. I. Libri προὔβαλον || § 33. μὲν ἦν τούτῳ ego scripsi. Libri μὲν ἦν τούτῳ || § 34. Οὐκ οὖν cum Turr. scripsi. Bekkerus Οὐκοῦν || § 35. ὡς κακῶς e Bekkeri coniectura edidi. Libri om. ὡς (omn. ed.) || ἀποφανῶ Reiskius (Turr. coll. or. 6 § 13.). Libri ἀποφάνω || παρ' ὑμῶν φέροντα (i. e. παρ' ὑμῶν ψηφισαμένων) dedi e Dobraei coniectura, Libri παρ' ἡμῶν φέροντα (omnes ed.). Cfr. § 37. or. 11. § 30. 35. Comment. crit. p. 18. sq. || ὁμολόγει] Bekkerus coniecit. ὁμολογεῖ, quod ego quoque malim. || § 36. τέταρτος ἐγένετο τραγωδοῖς, καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος e Bentleii (Dissertat. de Phalaridis epist. p. 377 interpretationis Germ. Ribeckianae) coniectura edidi. Cfr. Lysiae or. 21. § 1. 4. Libri τέταρτος ἐγένετο, τραγωδοῖς δὲ καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος (ed. omnes, nisi quod πυρρῆχισταῖς habent recte emendatum a Palmerio in Exercitatt. p. 669, Reiskio ad h. I., Hemsterhusio ad Luciani Timonem § 51). Godofredus Hermannus in Annal. Lips. philol. et paedag. vol. 54 (a. 1848). 1 p. 13 sic in codice archetypo scriptum exstitisse suspicatus est: οὔτος τῆ μὲν φυλῆ χορηγῆσας ἐγένετο τραγωδοῖς τέταρτος (i. e. δ'), καὶ πυρρῆχισταῖς ὕστατος. V. Comment. crit. p. 18. || § 39. τὴν τούτου ego de meo. Libri τὴν αὐτοῦ,

quod defendi non potest locis quippe aliter comparatis § 40. τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων, or. 6. § 7 τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ἀδελφῆν. || *Ελληθίας*] Cum Baitero malim *Ελλειθίας* || § 42. ἐν Ἐλευσίῃ] ἐν Ἀλιεῦσι Dobraeus probantibus Schoemanno et H. Weissenbornio. Vitium in nomine Ἐλευσίῃ latere subindicat etiam praepositio ἐν. V. Cobeti Var. Lectt. p. 201. || Ὀλυνθίας ego de Palmerii coniectura dedi. Libri Ὀλυνθίας. Thucyd. II. 79. || ἐν Κυδίῳ] ἐν Μήλῳ H. Weissenbornius I. d. p. 294. V. Droysenus in Ephemer. antiquariis 1839 p. 582 || § 44. εἰς πόλιν (i. e. εἰς ἀρόπολιν. V. meae Observationes in oratores Atticos p. 7 et Comment. crit. p. 18 sq.) ego scripsi ex A (Dobsoni). Cett. εἰς τὴν πόλιν || κνλινδεῖται] κελινδεῖται Cobetus Nov. Lectt. p. 638. || § 46. Ὀλύνθιοι] Κορίνθιοι Schoemannus p. 292. V. Benselerus de hiatu p. 186 sq. || § 47. Videtur deesse epilogus.

ORATIO VI.

Stemma.

Habita est oratio a. Ol. 104, 1—2 sive a. 363 a. Chr. De ceteris rebus disseruit Schoemannus in Opusculis acad. vol. I p. 272—284.

Ἐπόθεσις. διαθήκας κατατεθείσας ego correxi: διαθήκας τὰς τεθείσας A B (ed.): διαθήκας τὰς δοθείσας cett. Cfr. § 7.

§ 1. Χαιρεστράτῳ τούτῳ ego scripsi. Libri Χαιρ. τούτῳ. V. § 5. 6. || *Σικελίαν*] Vel *Θεσσαλίαν* vel *Μακεδονίαν* substitui volebat H. Weissenbornius I. d. p. 296. Sed forsitan iure retineatur *Σικελίαν*, modo pro *Χαιρέστρατος*, cuius loco cod. Z et Ald. habent *Μενέστρατος*, scribatur *Φανόστρατος* intellegaturque expeditio Arimnesto archonte facta. Qua re probata *συνήγορον* sane plus quam septuagenarium fuisse oportet, cui aetati cur *συνηγορίας* officium parum convenire videatur Schoemanno (p. 323) non perspicio. || § 2. τὰ τε libri (Schoem. Turr.), Reiskius τε τὰ (Bk.). || § 3. Χαιρεστράτῳ τούτῳ scripsi. Libri Χαιρ. τούτῳ || § 7. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. Turr. || § 8. δικαιοτάτα] Reiskius δικαιοτάτων, quod malim. || § 10. Κηφισιῶς ego scripsi. Libri enim mser. Κηφισέως, editi Κηφισιέως || § 11. ὅτι δ' Bekkerus coni. (Turr.). Libri ὅτι δ' οὐδ' (Bk.). || § 12. καίτοι ἄτοπον ego de meo addidi. Possis etiam οὐκ οὐν ἄτοπον. Comment. crit. p. 27. || § 13. μήτηρ] Bekkerus malit ἡ μήτηρ || πλάττοντες Bekkerus. Libri πρᾶττοντες. Sauppilii epist. crit. p. 79. || οὐδ' ἐγγενόμενον Sauppilii (epist. crit. I. d.) coll. or. 5. § 19. Libri οὐδὲ γενόμενον || πρῶτον libri (Turr.). Reiskius πρῶτων (Bk.). || § 14. προσήκε Sauppilii. Libri προσήκει || § 15. ἀποφαίνεσθαι ego de meo. Libri φαίνεσθαι. Comment. crit. p. 32 sq. || § 16. [τὴν Καλλιπην] cum Dobraeo seclusi. || ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ. Reiskius (Turr.). Bekkerus singularem habet. || § 18. ἔξ και] και per errorem a Bekkero in edit. Berol. omissum esse monuit Schoemannus. || § 19. ὠνηθεῖσα] κληθεῖσα Emperius in Opusculis p. 316. || § 20. οὐ ὁ οἶνος ὀνιος] non ad *πυλῖδα* sed ad *συνουσίας* refert Forchhammerus in Studiis philol. Kiliensibus p. 333. || § 21. ἐκάστοτε τὰ πολλὰ] Alterutrum delendum videtur. Nam τὰ πολλὰ non valet per diu, sed plerumque, veluti in Plat. Protag. p. 311 A. || § 22. κούρειον forma a grammaticis agnita et iam Reiskio probata (Turr.). Libri κούριον || § 23. ἐν δόντα] ἐπιδόντα Dider. Jan van Stégeren de Graecorum diebus festis (Traiecti ad Rh. 1849) p. 29. Accusativus

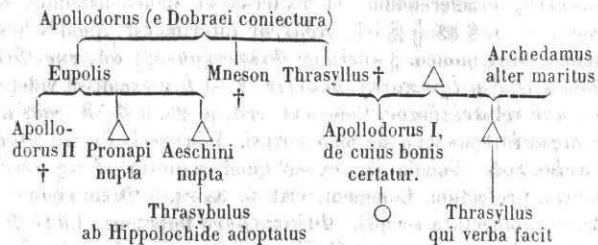
δόντα cum τούτων (i. e. τὸν *Εὐκλήμονα*) coniungendus est, ut constructio haec sit: *οἱ ἀναγκαστοὶ ἐπειθοῦν τὸν Φιλοκλήμονα ἕσσαι τούτων* (ut concederet huic, patri Euctemoni) *χωρίον ἐν δόντα εἰσαγαγεῖν τὸν παῖδα*. Condicio igitur ipsa illis verbis *χωρίον ἐν δόντα* continetur. Neque vero opus est ὁ *Εὐκλήμων*, quod perspicuitatis causa ad ἐξήκει additum est, secludere cum Dobraeo. V. Comment. crit. p. 34 sq. || § 25. ἐξ αὐτοῦ Bekkerus in addendis (Turr.). Libri ἐξ αὐτοῦ (Bk.). || § 27. ὕστερον χρόνῳ] Haud dubie scribendum est ὕστερον χρόνῳ, quam meam coniecturam poenitet me non expressisse. || τὰ πρὸς τὸν νόον οἱ πεπραγμένα] τὰ περὶ τοῦ νόου οἱ πεπραγμένα Dobraeus. At v. Comment. crit. p. 35. || § 31. προσεκαλέσατο libri (Turr.). Reiskius προεκαλέσατο (Bk.) || § 33. ἀποδίδονται Stephanus (Turr.). Libri ἀποδίδονται (Bk.). Cfr. § 30 et mox ἀπέλυσε et ἀπέδοτο. || § 35. οὐδὲ τῆς κλίνης] οὐδὲ ἐν τῆς κλίνης Dobraeus (Turr.). || § 36. τεθεῖεν ζώντος libri (Turr.): τεθεῖεν καὶ ζώντος Bekk. || δὲ αὐτοὶ Meutznerus Dobraeum ex parte secutus (Turr.). Libri δι' αὐτοῦ (Bk.). || § 37. καὶ ἐλθόντες] Quidni οὐ ἐλθόντες vel καὶ οὗτοι ἐλθόντες? || § 39. ἐξεφορήσαντο] ἐξεφορήσαν G. A. Hirschigius in Philol. V p. 323 coll. § 42. At medium h. l. suam habet vim. || § 40. εἶων scripsi ex emendatione eiusdem Hirschigii: ἡφείων pr. A (secundum Dobsonum), ἡφίων BZ et corr. A (Dobs.), ἡφίων editi, quod et notio verbi ἀφίεναι et forma (v. Krügerus ad Thucyd. II. 49. 1) repudiat. || τῆ θύρα e Dobraei coniectura scripsi coll. Aristoph. Eccl. 420 et Lysiae or. 10 § 17. Libri τὴν θύραν (ed. omnes) || § 42. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ. ego addidi. Turr. auctore Reiskio ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ, addiderunt. || § 46. πέμπτον μέρος] Reiskius articulum addendum censuit. Sed C. Fr. Hermannus ἐπὶ μέρος proposuit. V. Eugenius Schneiderus de iure hereditario Athen. p. 20. Locus, si quis alius, controuersus. || § 47. νόθη εἶναι libri: νόθη μὴ εἶναι coniecic Sauppius coll. Demosth. or. 43 § 51. Adde Aristoph. av. 1661 Bergk., ubi tamen negatio non praegreditur. V. Frankii de particulis negant. comment. III p. 5. || Ἀνδροκλείδης, quod libri habent, retinui. Turr. autem Schoemanno auctore Ἀνδροκλής. V. quae observavimus et attulimus in libro qui

inscribitur die oligarch. Umwälzung p. 43 nota, 47 et ad Lysiae or. 30 § 11, Comment. crit. p. 32 nota, Car. Fr. Hermannus in scriptis minoribus p. 47, Rauchensteinus ad Lysiae I. d. Rem alias, si vacabit, persequar. || § 49. πρὸς ταύτας Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ταῦτα (Bk.) V. § inseq. || ὁμολογουμένη] ὁμολογουμένης Dobraeus. V. Schoemannus ad § 56 (ubi tamen cum optimus cod. A habeat ὁμολογουμένης, hoc ipsum alteri ὁμολογουμένης praeferendum) et Baiterus et Rauchensteinus ad Isocr. or. 4. § 33. || § 51. χεόμενον futurum est, quod Schoemanni causa moneo. || ἀδελφὴν Φιλοκλήμονος] ἀδ. τὴν Φιλ. Dobraeus. || ἢ ἔαν καταγρησκειν] Post ἔαν excidisse videtur ἀγαμον vel ἀνέκδοτον. Comment. crit. p. 28. || § 53. πῶς ἂν περιφανέστερον ego de meo scripsi. Libri πῶς ἂν τις περιφανέστερον. Vocula τις ex eo quod sequitur εἴ τις αὐτὸν ἔροιο profectum. Comment. crit. p. 35 sq. || Φιλοκλήμων] e Baiteri coniectura scripsi. Φιλοκλήμονα Dobraeus. Libri Φιλοκλήμων (ed. omnes) || § 55. τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις] V. Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 130 sq. || § 56. τῷ — πάππῳ librorum scriptura videtur, quam commendavit Meutznerus I. d. p. 131 sq., receperunt Turr.: Bekkerus tacite tamquam e libris suis τῷ — πάππῳ, quod Reiskius coniectura assecutus erat. Schoemannus coniecic τῷ — πάππῳ || § 57. ὑφ' ἡμῶν e coniectura Bekkeri Turr. coll. § 58 extr. Libri ἐξ ἡμῶν (Bk.), quod natum est e seq. ἐξ ἂν. || αὐτὸς ἐαντῷ Reiskius (Turr. coll. § 46. 58). Libri αὐτὸς ἐφ' ἐαντῷ || § 59. εἰσιέναι] Meutznerus in Actis societ. Gr. II p. 113. || ἐγχειρήσῃ AB (Comment. crit. p. 19.): ἐπιχειρήσῃ Z (omnes ed.). Cfr. or. 4 § 14. 8 § 1. || § 60. εἰσενήνοχασιν Reiskius; εἰσενήνοχάτον Bekkerus. Libri εἰσενήνοχαν || § 62. [καὶ γὰρ ὁ δόξος καὶ ὁ διαθέμενος] ego seclusi. Turr. Dobraeo auctore articulum utrobique deleverunt cogitatione ἐπιδέδεικται repententes. || § 64. γνήσιοι εἰσιν de coniectura Bekkeri Schoem. et Turr. Libri γνήσιός ἐστιν (Bk.) || καὶ τοὺς δημότας ego de meo scripsi. Libri καὶ om. Cfr. § 10 et 11. || § 65. τίς εἶδε et hic et paulo infra ex AB cum Turr. restitui. τίς οἶδε Z. V. Vindiciae Lys. p. 78 et 110. || ποῖ AZ (Turr.): ποῦ B (Bk.) || δ' ἔτ' ἰόντες A pr. m. secundum Dobsonum (Turr. coll. § 51

et or. 9 § 36). Cett. δ' ἐτι ὄντες (Bk.). Malim tamen pro δ' ἐτ' scribi δέ.

ORATIO VII.

Stemma.

De tempore orationis habitae (353 a. Chr.) v. praeter Schoemannum Boeckhii in Oecon. pol. I p. 723 a. Cfr. Arn. Schaeferus de Demosth. eiusque aetate I p. 255, de causa idem A. Schaeferus l. d. III 2 p. 26.

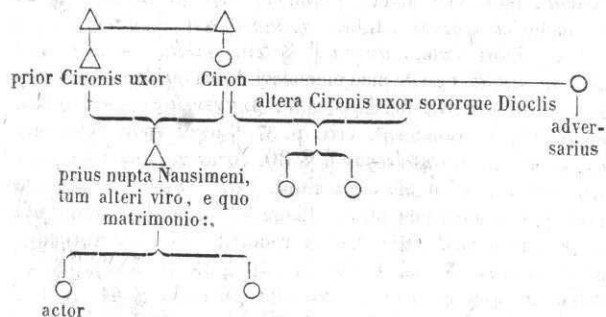
§ 1. καὶ ταύτ' ἐν Schoem. et Turr. auctore Reiskio. Libri καὶ ταύτην || § 3. καὶ τοῦτον e Bekkeri coniectura Turr. Libri κατὰ τοῦτον (Bk.) || ὑμῖν αὐτοῖς, ἤκω] ὑμῖν, αὐτὸς ἤκω Dobraeus. || § 4. μεγάλα auctore Dobraeo scripsi, quod et usus et oppositio (πολλά καὶ δεινὰ) flagitat. Cfr. § 35. Libri μέγα (Bk. Turr.) || § 5. τούτων δύο ἐτελευτήσαν auctore Scaligero reposui. τούτων δύο ἐτελευτησάντων A pr. m. (secundum Dobsonum): τούτων τῶν δύο τελευτησάντων A rec. m. (Bk. Turr.) Cett. τούτων δύο τελευτησάντων. Bekkerus coniecit τούτων τὰ δύο ἐτελευτησάντην (et sic Dobsonus dedit) || § 6. ὀφελῖν Reiskius (Schoem. Turr.). Libri ὀφείλειν || § 7. ἐξ οὗ — ἔσχε e Sauppilii coniectura edidi. Libri ἐξ οὗ — ἔχων (Turr.). Bekkerus [ἐξ οὗ] — ἔχων || ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα] ἑαυτοῦ, αὐτὸν καὶ τὴν μητέρα Sauppilii, recte opinor. || τὸ ἡμικλήριον] Aut τε, aut cum Sauppilio θ' interponendum: cfr. § 10. || § 8. ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὁ libri (Turr.): ὅτι ὦν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν

εὔ Bekkerus cum Ald. V. Jenickii observatt. p. 32. || τὰ ῥύριον] τὰ ῥυρίον Dobraeus. V. Schoemannus ad h. l. || § 12. μὴ δοῦναι βουλευθεῖς ego supplēvi. δοῦναι om. libri. Jam Scaliger et Reiskius voluerant μὴ βουλευθεῖς δοῦναι. Comment. crit. p. 28. || § 14. ὡς τὴν ἐμὴν e Reiskii coniectura Bekk. et Turr. Libri εἰς τὴν ἐμὴν (Schoem. V. Sintenis ad Plut. Pericl. excurs. IV p. 311) || § 16. καὶ γεγονότα] Fortasse καὶ ἐγγνητῆς γεγονότα, sicut or. 8 § 19. || 17. δὴ οὕτως] Libri διὸ οὕτως, Reiskius δὲ οὕτως, Benselerus de hiatu p. 189 δ' οὕτως || § 18. καὶ οὔτινες] Perplacet Sauppilii coniectura ἐπεὶ καὶ τινες. Bekkerus proposuerat εἰ καὶ τινες. Baiterus εἰ τινες || § 20. τῶν αὐτῶν restitui ex A cum Schoem. et Turr. Cett. vel τῶν vel τούτων. Bekkerus dedit τούτων αὐτῶν || § 22. γένους Dobraeus (Turr.). Libri γενομένου (Bk.) || § 23. οὐδὲ τοῦ μέρους] Dobraeus οὐδὲ μέρους ut § 20, cuius tamen loci alia ratio est. || καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Totum hoc incisum debebat Dobraeus, Emperius autem Opusc. p. 316 scribi voluit καὶ ὑπὲρ τούτων δὲ λέγειν τολμήσουσι || § 24. κατὰ ταύτην τὴν] Dobraeus κατὰ τὴν αὐτὴν || § 26. μάρτυρες αὐτῶν (i. e. τῶν πεπραγμένων) ego de meo scripsi. Libri μάρτυρες αὐτῶ, ad quem dativum interpretes intellegebant Ἀπολλοδώρω, quod fieri nequit, Comment. crit. p. 36 sq. || § 27. παραδεδάκει correxi. Libri παραδεδάκει || ὅπως ἂν, εἴ τι Turr. Libri ὅπως, ἂν τι || § 29. φιλίας — καὶ εὐμενείας οὐ μικρᾶς ego de meo emendavi. Libri φιλίας — καὶ συγγενείας οὐ μικρᾶς. Reiskius con. συγγενείας — καὶ φιλίας οὐ μικρᾶς. V. Comment. crit. p. 37. || μηδέτερον Schoemannus (Turr.). Libri μηδέτερον || § 30. ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν] Turr. vel τις vel ὁ abesse malunt. || ἀλλ' οὐν υἷον ποιησάμενοι ego de meo emendavi. Plane sic or. 9 § 7. Libri υἷον om. Ceterum G. A. Hirschigius requirit ἀλλ' οὐν ποιησάμενοι γε frustra. V. ad Lysiae or. 10 § 15 (p. XXV). || § 31. ἐκεῖνο δ' οὐκ ex A revocavi cum Turr. V. § 44. ἐν ᾧ δ' οὐκ BZ, υἷον δ' οὐκ Bekkerus. || § 33. παρὰ τοῦ τῶν φίλων scripsi cum Reiskio et Turr.: παρὰ τοῦ τῶν Ald. et Stephanus: παρὰ τούτων φίλων libri. || § 34. εἰς τε BZ (Turr.), ἵστε A, ἐξ τε Bekk. || § 36. ἀφίεναι] Bekkerus coniecit ἀφάνισαι, sed Turr. conferunt Plat. Apol. S. p. 39 A. Legg. XII p.

944 C et Solonis *Σαλαμναφέτας*. || *καὶ πολεμεῖν*] Fortasse *καὶ τὰ τέλη τελεῖν*. Cfr. Boeckh. Oecon. pol. I p. 660 n. (edit. sec.). Sauppium proposuit *καὶ εἰς πόλεμον εἰσφέρειν* coll. or. 5 § 41. Dobraeus *τῇ πόλει* || § 39. *ὡς Ἰππῆαδαι δὲ τελῶν ἀρχεῖν ἤξιον τὰς ἀρχάς*] De hoc loco difficili v. Boeckh. Oecon. pol. I p. 657 sqq. || *εἰς αὐτὸν* scripsi pro *ἐξ αὐτὸν* || § 40. *ὧν μνημεῖα* Sauppium coniecit *ὧν μαρτύρια, μνημεῖα* coll. or. 5 § 41. Schoemannus vulgatam defendens de plurali conferri iubet Bernhardy Synt. Gr. p. 65 et Matthiae Gramm. Gr. p. 801. || § 43. *μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις* ego de meo scripsi post Reiskium, qui *μὴ ἐπὶ τούτοις εἶναι*, quod receperunt Schoem. et Turr. Sed *εἶναι* facilius ante *ἐπὶ* poterat excidere quam post *τούτοις*. Libri *εἶναι* om. Comment. crit. p. 28. || § 44. *οὐδὲ τούτῳ* libri (Turr.): *οὔτε τούτῳ* Bekkerus. V. G. Hermannus ad Eurip. Medeam Elmsleianam p. 330 sqq. ed. Lips. Jenick. Observatt. in Is. p. 32 sq.

ORATIO VIII.

Stemma.

Oratio non ante a. 383 a. Chr. habita. Ceterum cfr. Sauppium ad Isaei fragmenta Or. Att. vol. II p. 230.

Ἐπιθέσεις. πάλιν] πάνυ Dobraeus.

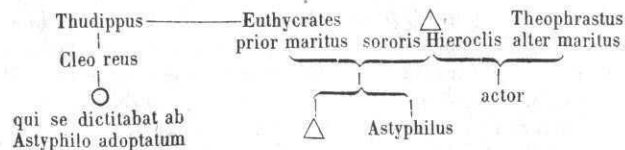
§ 1. *οὐδὲ γενομένης* Turr. cum Reiskio. Libri *οὔτε γε-*

νομένης || § 2. *καὶ τὸ πλῆθος* ex Schoemanni et Emperii coniectura scripsi: *τό τε πλῆθος* Turr., libri *τὸ πλῆθος* || § 5. Cfr. Demosth. or. 27 § 2. 3. || § 6. *ἢ μὴ* AB (Turr.) Cett. *ἢ ἐμὴ* || *ἢ τοῦτον*] Durius hoc quidem loco est quam ut ferri posse mihi videatur. Scribendum potius puto *ἢ τούτοις* coll. § 45 vel *ἢ τούτων* || § 7. *τῆς αὐτοῦ* Baiterus. Cett. *τῆς αὐτοῦ* || *τέτταρες* (i. e. δ') e Dobraei coniectura reposui. Libri *τριάκοντα*, quod aperte falsum est. || *ἐγγινέσθην* BZ (Turr.): *γινέσθην* A: *γίννεσθον* Bekkerus. || § 9. [*ἢ οὐ*] seclusi: Baiterus quoque abesse vult. || [*εἶ*] omissum in pr. A item seclusi. || § 13. *ἀλλὰ πρότερον*] *ἀλλ'* *ὡς πρότερον* Emperius. || *τούτους δὲ φεύγοντας...*] Significavi mihi aliquid deesse videri. Cfr. § 14 et 29. Turr. e Dobraei et Voigtlaenderi coniectura *τούτων δὲ φεύγοντος* dederunt, quod tamen supervacaneum foret. || § 15. *ἴνα*] Bernhardy Synt. G. 401. || *πάππον υἱέων* e Reiskii coniectura cum Bekkero scripsi: *πάππον υἱέων* Aldina, *παίδων υἱέων* BZ et corr. A (Turr.), *υἱέων* A pr. || § 16. *συνεπέλιθεμεν* ego de meo correxi („una cum illo prosicias arae imponebamus“). Libri *συνετίθεμεν*. Comment. crit. p. 38. || § 17. *οὔτος παραδοῦναι* e Dobraei coniectura scripsi. Libri *αὐτὸς παραδοῦναι* || § 18. *μόνον* libri praeter Z, qui *μόνων* (Bk.). V. § 32. || § 24. *εἴσει εἰς* e Bekkeri in Add. coniectura cum Turr. scripsi (Cobet Nov. Lectt. p. 514 sq.) Libri *εἰσῆς* (Bk.) || § 26. *καὶ ἐβάλλειν* ego de meo scripsi. Libri *καὶ* om. Comment. crit. p. 38. || § 27. *καταπέπληκτο* e Z restitui. Cett. *καταπέπληκτο* (ed. omn.). || *μνήματος* e Schoemanni coniectura cum Turr. scripsi. Libri *βήματος* || *γούξαι* e Stephani coniectura (qui tamen *γούξαι* sicut et Bekk. et Turr.) edidi Cobeto (Nov. Lectt. p. 253) auctore. Libri *ερούξαι* || § 28. *ειρημένα*] *πρὸς θεῶν* add. Dionys. Hal. V. p. 607 (add. Bk.). V. Schoem. || § 29. *ἐργως* e Dobraei coniectura reposui et punctum post *ἠδέσαν* in comma mutavi. Libri *ἐγὼ δέ* (Bk. Turr.) || § 30. *τῆς ἀρχιστείας*] Emperius *ταῖς ἀρχιστείας* || § 31. *ἤβησαν* A (Turr.). Cett. *ἔβησαν*. Scaliger *ἠβήσειαν* (Bk.) || § 32. *ἐκγόνους* Turr. Libri *ἐγγόνους*. Illud recepi maxime propter § 17 et 30, quae afferuntur a Turr., quamquam non sum ignarus eorum quae, ut nullum inter *ἐκγονος* et *ἐγγονος* intercedere discrimen demon-

straretur, observata sunt a Schoemanno p. 387 et a Boeckhio in Corp. Inscr. T. II p. 234 et a Meiero in Commentatione de Lycurgi reliquiis subiuncta Lycurgi deperd. orat. fragmentis a Kiesslingio editis p. LX sq. coll. annotatione p. CLXI. A. Nauckii. || § 34. ταῦτα γίγνεται Dobraeus et Schoemannus (Turr. coll. § 40.). Libri τάλλα γίγνεται. Nisi forte totus locus ita constituendus erit ut scribatur πάντα γίγνεται ταῦτα, ἤδη πειράσομαι διδάσκειν. || κνεῖν cum Turr. scripsi pro κνεῖν. V. ad Lys. or. 13 § 42. || § 37. τά τε φανερά Sauppium et Emperius: τά γε φανερά libri. Cfr. § 35 extr. || § 40. ἀπιστήσαι ἴσως ego de meo emendavi. Libri ἀπιστήσαι τις. Comment. crit. p. 4. || ἔχει Baiterus. εἴχε libri (Bk.). Bekkerus coniecerat ἔσχε || § 41. κατοικοδομήσας] κατοικοφθορήσας Emperius. Sed cfr. Harpocratio et Suidas v. κατοικοδόμησεν et Sauppium ad Isaei fragm. Or. Att. II. p. 230 et 231. Comment. crit. p. 39. || δέδωκε Sauppium. ἔδωκε libri. Cfr. § 43 || § 42. φελλέα δέ auctoribus Dobraeo, Schoemanno, Turr. reposui coll. Harpocr. p. 181, 9 Bk. (adde Suid. p. 1445 Bernh.): φελλεάδε χωρία ἄττα A, φελλεάδε χωρία ἄ τὰ B, φολεά δὲ ἄττα Z, φελλεά δὲ [χωρία] ἄττα Bekkerus. V. Sauppium Epist. crit. p. 59 sqq. || § 45. ἔσμεν ἐκ Dobraeus (Turr.) Libri ἔσμεν || ἐγγόνους Turr. Libri ἐγγόνους. V. ad § 32. || § 46. ΜΑΡΤΥΡΙΑ add. Reiskius (add. Turr.). Libri om.

ORATIO IX.

Stemma.

Habita oratio videtur Dobraeo a. 374 a. Chr., Schoemanno 390 aut certe non multo post tempore, H. Weissenbornio 369 a. Chr. n.

ὑπόθεσις. υἷὸν ἑαυτοῦ] Atticus dixisset υἷὸν τὸν ἑαυτοῦ.

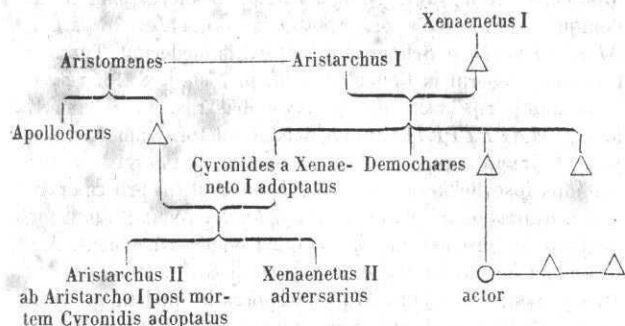
§ 1. Μυτιλήνην reposui pro Μιτυλήνην et hic et § 6 et 14. V. ad Lys. or. 21 § 8. || § 2. Κλέων Sauppium. Libri ὁ Κλέων. Cfr. Lectt. Lysiaca p. 26 (320). Rauchensteinus ad Lys. or. 13 § 16. Comment. crit. de Isaei orat. p. 9 sq. || τοῦ ἀδελφοῦ auctore Schoemanno cum Turr. scripsi. Libri, uti e Dobsoni collatione perspicitur (nam Bekkerus, qui e Reiskii coniectura dedit τὰδελφοῦ, de librorum scriptura tacet), ἀδελφοῦ sine articulo. || § 4. ἀσπάξοιτο] ἠσπάσατο G. A. Hirschgius in Philol. V p. 324 coll. huius orat. § 30 et Demosth. or. 52. contra Callipp. § 23. Non temere. || § 5. οὐδ' libri, uti Bekk. in addendis indicavit (Schoem. Turr.) Bekkerus οὐτ' || ἂν αὐτὸς Bekk. in add. Libri ἂν om. (om. Bk.) || ὁ δὲ υἷὸς αὐτοῦ ποιηθεῖν] V. Rauchenstein. ad Lys. or. 13 § 9. Quamquam non nego hunc nostrum locum multo esse contortio-riorem et durio-riorem quam quae a Schoemanno et Rauchenst. afferuntur. || Ἐφαιστιάδῃ Meursius (Schoem. Turr.): Ἐφαιστιδῇ AB (Bk.): Ἐφαιστιεῖδῃ cett. || § 7. ἐποίησαντο auctore Reiskio reposui pro ἐποίησαντο. Irrisioni hic quidem locus non est. V. § 2 extr. || § 8. μάλιστ' ἂν e Bekkeri coniectura cum Turr. scripsi. Libri ἂν om. (om. Bk.) || γένοιτο cum Dobraeo scripsi (Bernhardy Synt. Gr. p. 418). Libri γένουιντο || § 9. extr. Αὐτὸς δ'] „Egō vero ipse ad vos producā hosce omnes, quos Astyphilus, cum testamentum illud quod adversarii iactant scribebat, adhibere et poterat et debebat, nec tamen adhibebat.“ Αὐτὸς igitur oppositum est Astyphilo. Quare non erat cur in Comment. crit. p. 10 proponerem Αὐτὸς δ'. || § 10. ὑμᾶς χρῆσασθαι — ὅτι μαρτυροῦσιν, quod libri habent, nunc retinere malui quam scribere ἡμᾶς χρῆσασθαι — οὐ μαρτυροῦσι, quod proposui in Comment. crit. l. d. || διατιθέμενον] In Comment. crit. p. 11 διατιθέμενον scriptum volui. || ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνου e Sauppium coniectura edidi. Libri articulum om. V. ad or. 10 § 4. || § 11. εἰ τέ τινα auctore Dobraeo emendavi. Comment. crit. p. 11. Libri εἰ γέ τινα || ὅτῳ ἐμβραχύ περ emendavi post Cobetum, Var. Lectt. p. 209, qui voluit ὅτῳ περ ἐμβραχῦ. Comment. crit. p. 11. Libri ὅτῳ ἐπὶ βραχῦ περ || οὐδείς αὐτὸν secundum A pr.

scripsi: οὐδείς αὐτὸν ἂν Z, οὐδείς ἂν αὐτὸν cett. (Bk. Turr.) || § 13. γὰρ ἂν ego de meo edidi. Libri ἂν om. Utique ἂν particula necessaria est, sive eam h. l. sive pone οὐδένα sive pone τομῆσαι collocaveris. || οἷσπερ — κοινωνὸν e Dobraei coniectura scripsi. Libri οὔσπερ — κοινωνούς (omnes ed.) || § 14. στρατευόμενος e Dobraei coniectura scripsi pro στρατευόμενος || ὅπου — ἀπανταχῆ libri (Turr.): Bekkerus cum Reiskio ὅπου — ἀπανταχοῖ. Cfr. Bernhardt Synt. Gr. p. 350. || § 15. ἐκπλέοντα e Dobraei emendatione dedi cum Turr.: ἐκπλεῖν τῶ libri; ἐκπλεῖν τὸν Aldina (Bk.). || § 16. πολὺ ἂν Dobraeus (Turr. coll. Isocr. or. 21 § 3 Lycurgo § 30): πολὺ δὴ libri. De constructione v. Rauchensteinus ad Isocr. Paneg. § 64 p. 12. || § 17. Κλέωνος τουτουῖ scripsi pro Κλέωνος τουτου || § 18. καὶ πολλοί Palmerius et Emperius οἱ πολλοί || μαρτυρήσειαν ἂν dedi pro μαρτυρήσαιεν ἂν: nisi forte lenius scribendum καὶ Ἀραφηνίων ἂν πολλοί — μαρτυρήσειάν μοι || ἐθελήσειε ego auctore Dobraeo emendavi. ἐθελήσει Aldina: ἐθελήση AB: ἐθελήσαι Z (Bk. Turr.) || ἐναντίον τούτων e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. („coram his iudicibus“) Libri ἐναντία τούτων || ΕΞΩΜΟΣΙΑ Schoemanno auctore addidi. V. Proc. Att. p. 618. || § 19. οἶδεν] Nescio an exciderit γενόμενα || Εὐθνηκράτης] Articulum huic nomini in libris praefixum ego expunxi. V. § 36. || εἶσαι e Baiteri coniectura Turr. Lobeck. parergis ad Phryn. p. 738. Libri εἶσαι || § 20. ἐν παιδίον e Dobraei coniectura dedi pro ἐκ παίδων. § 29. 30. V. ad or. 12 § 3. || Κλέωνι τουτοῖ, ὑμῖν ego de meo emendavi. Comment. crit. p. 9. Cfr. § 2. 3. 10. Libri Κλέωνι, τουτοῖ ὑμῖν || § 22. τῶ τετελευτηκότι] πρὸς τὸν τετελευτηκότα G. A. Hirschigius Philol. V. p. 324. Sed cfr. or. 1 § 30. 37, or. 4 § 18. Demosth. or. 8 § 40. Thucyd. VIII. 68. Xen. Anab. II. 5, 27 ibique Krüger. V. Comment. crit. p. 12 sq. || καὶ ἐκείνω addidi Dobraeo auctore cum Turr. coll. § 6. Libri om. || § 24. ἀποφανοίη e Bekkeri coniectura scripsi, qui tamen ἀποφανοῖ (Turr.), pro ἀποφαίνου, quam librorum scripturam retinuit Bekkerus. Cfr. § 25 extr. Cobeti Nov. Lectt. p. 337. || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || § 25. ἀποφανεῖν scripsi Dobraeo auctore. Libri ἀποφαίνειν || κοινώσοιτο Cobetus l. d. Libri κοινώσαιτο || αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσήλθε

μαρτυρας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ego de mea coniectura emendandum censui. αὐτοῦ ὑμῖν ὡς (sic etiam Z secundum Dobsonum) προσήλθε μαρτυρίας (sic etiam Z) παρέξομαι. Μαρτυρία optimus cod. A. Contra αὐτοῦ ὑμῖν ᾧ προσήλθε μαρτυρίαν παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Bekkerus cum Aldina. Denique αὐτῶν ὑμῖν οἷς προσήλθε μαρτυρίας παρέξομαι. ΜΑΡΤΥΡΙΑI e Schoemanni sententia dederunt Turr. De toto loco disserui in Comment. crit. p. 7 sq. || § 28. τῶν διδασκάλων] τὴν τῶν διδασκάλων Reiskius. V. Schoem. ad h. l. || ΜΑΡΤΥΡΙΑI titulum Reiskio auctore cum Turr. dedi pro Μαρτυρία, quod habet A, cett. om. || ἐφύτενε e codd. omnibus ipso Bekkero (in add.) iubente restitui pro ἐφύτενε || § 29. μαρτυροῦσι] Malim μαρτυρήσουσι, sicut § 30. || ὑμῖν Sauppio auctore dedi pro ἡμῖν, quod omnes ed. tenent. A pr. secundum Dobsonum habet καὶ ἡμῶν || § 30. θιάσους] θιάσώτας maluit Sauppilus. Atque Harpocratia quidem p. 98 Bk. vocem θιάσος explicans non commemorat hanc orationem, commemorat vero eandem v. 15 de voc. θιάσῶται exponens. || ἐκείνον Bekkerus et Turr. ex Ald. Libri ἐκείνον αὐτὸν, quare Schoemannus coniecit ἐκείνον καὶ αὐτὸν, quod probat: „illum et ipsum, quemadmodum me quoque.“ || § 32. τῶν Ἀστυφίλων e Bekkeri coniectura dedi cum Turr. coll. or. 4 § 7. τῶν Ἀστυφίλων A secundum Dobs. Cett. τῶ Ἀστυφίλων || προστιθέντες e Dobraei coniectura correxi. Libri παρατιθέντες (ed. omn.) || § 33. νόμον] Aliquid excidisse statuit Dobraeus. V. Schoem. || Λαβὲ καὶ ex A restitui: Λαβὲ μοι καὶ B (Bk. Turr.): Λαβὲ δέ μοι καὶ Z || § 34. αὐτοὶ οὗτοι e Dobraei coniectura scripsi. Libri αὐτοὶ τοῦτο (ed. omn.) || εἰσπονήσετε Sauppilus. Libri εἰσπονήθητε || οὐδ' ἂν αὐτὸς ex Emperii coniectura edidi. Libri ἂν om. (om. ed. omn.). Comment. crit. p. 12. || § 35. κάλλιον ego de meo correxi. Libri μᾶλλον || § 36. ἀπαντες] πάντως Dobraeus. || ἰερά τὰ ἐκείνον Sauppio auctore dedi. V. ad § 10. Libri art. om. (om. ed. omn.) || πρότερον ἀπέθανεν ἢ] In Comment. crit. p. 12 conieci πρότερον ἂν ἀπέθανεν ἢ. Sed. v. Rauchensteinus ad Lysiae or. 12 § 17. Libri πρότερον ἢ ἀπέθανε || § 37. τοῦτον Z secundum Dobsonum et Ald. (Turr.) Cett. τούτου || υἱὸν οὐ Sauppilus. υἱὸν ὅς libri.

ORATIO X.

Stemma.

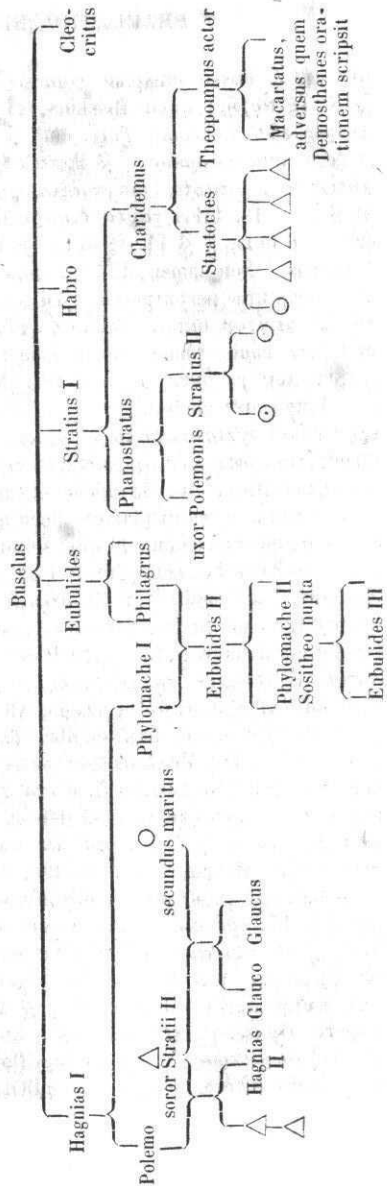
Ἐπιθέσεις. τούτων μὲν τὸν Κυρ. Dobraeus (Turr.). Bekkerus in add. voluerat τούτων τὸν μὲν Κυρ. Libri τούτων μὲν τὸν Κυρ. || [αὐτοῦ] pone θυγατέρα Dobraeo auctore seclusi. || τὴν θυγατέρα αὐτοῦ] Atticus dixisset τὴν θυγ. τὴν αὐτοῦ || παῖς ἄν] „male. cfr. § 22.“ Turr.

§ 1. Ἐβουλόμην μὲν Turr., Ἐβουλόμην [μὲν] Bekkerus: μὲν om. libri. || § 2. ὑμῖν ἢ διάγνωσις nunc ego de meo emendavi coll. or. I § 21. Scribatur ὑμῖν ἢδε ἢ γνώσις, quod ferri non posse ostendi in Comment. crit. p. 40. Dobraeus voluerat ὑμῖν ἢδη ἢ γνώσις || ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων] intellege εὐκρινῆς γενήσεται, h. e. certe, si quidem ex legibus spectaveritis. Comm. crit. p. 39 sq. || § 4. Συναληγτίος, quod maluerunt Turr., ego dedi. Libri Συναλληγτίος. Cfr. quos conferri iubent Turr. Steph. Byz. v. Συναληγτίος et Συναληγτίος et Hesych. Συναλειγτίος et Συναληγτίος. Adde Leakii Dem. Att. p. 233 Westerm. Meieri Comment. epigr. p. 27. || ἔχοντος „h. e. ὅς εἶχε“ Schoemannus. „immo σχόντος“ Sauppius. || τοῦ πατρὸς τοῦ τούτων Dobraeus. Libri articulum alterum om. (om. ed. omnes) || ὁ υἱὸς Sauppius. Libri art. om. (om. ed.) Schoemannus aut plane deleri υἱὸς aut ἄν addi voluerat. || § 6. ἀπεστερήθη Turr. coll. § 15. 17: ἀπεστερήθη

libri (Bk.). Possit quispiam conicere etiam ἀπεστερήθημεν || § 8. ἐξ ἀρχῆς] ἡμῶν Reiskius, τῆς μητρὸς vel τῆς ἐμῆς μητρὸς addi voluerunt Turr. coll. § 3. 5. 11. 14. 15. 17. 23 recte hi quidem opinor. || § 9. τὰ ἐαντῶν Sauppius. Libri τε αὐτῶν (Bk.) || ταῦτα [δια]πράξει ego scripsi post Bekkerum, ut § 11 et 13. Libri ταῦτα διαπράξει (ed. omn.). Comment. crit. p. 6 nota. || § 11. ἐξ αὐτοῦ Dobraeus (Turr.), ἐξ αὐτοῦ Bekkerus. Non tamen diffiteor mihi locum ne Dobraei quidem scriptura perpurgatum, sed sic scribendum videri: ἐν τῷ Ξεναιέτου οἴκῳ, ἐξεῖναι δ' υἱὸν αὐτοῦ ἀντεισαγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος plane eadem constructione quae est or. 9 § 13 νόμον γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιο δοῦναι τὰ ἐαντοῦ. Vulgo ante codices ABZ collatos legebatur: οἴκῳ (omissis ἐξῆν υἱὸν) ἐγκαταλιπόντα — οἴκῳ ἐξῆν υἱὸν αὐτοῦ δὲ ἂν ψεύδονται, ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος, quae vitiosa sunt illa quidem et turbata, sed talia in quibus verae scripturae vestigia latere videantur. Certe illa medicina adhibita perspicuum demum fit quid velint ea quae sequuntur verba. || προσῆκε Reiskius (Turr.). Libri προσήκει (Bk.) || ἀλλ' ἢ Sauppius malit ἀλλὰ || § 13. ὅτῳ βούλοιο ego de meo coll. or. 9 § 13. Libri ἐάν τῳ βούλοιο, quam scripturam non moratur Bernhardyus Synt. Gr. p. 412. Dobraeus coniecit ἐάν τῳ βούληται, Hirschigius ὅτῳ ἂν βούληται || § 14. οὗτος ὁ κληρὸς Sauppius coll. § 3. 8: οὗτος κληρὸς AB (Bk.); κληρὸς Z: ὁ κληρὸς Ald. || § 15. κατ' ἐκεῖνον libri (Turr.). V. Meutznerus Act. soc. Gr. II p. 133. Reiskius κατ' ἐκεῖνο (Bk. Turr.) || προσῆκον ex A (Dobsoni) restitui (i. e. προσῆκον ἔχειν αὐτοῖς φαίνεται). Cett. προσῆκον, quod defendit Meutznerus l. d. Reiskius προσῆκον || § 16. οὐτ' ἂν εἰσεποῦνον] οὐτ' ἂν εἰσποιεῖν libri. Meutzner. l. d. p. 139. Equidem erravi, cum in Comment. crit. p. 40 illam codicum discrepantiam ad § 17 retuli. || § 17. καὶ οἴκον ego de meo scripsi. Libri καὶ οἴκῳ || § 18. οὐκ ἂν Turr. Libri ἂν om. (om. Bk.) || § 19. αὐτὸν ἐξείν (i. e. τὸν κληρὸν ἐξείν) scripsi ex A pr. (Dobsoni). Cett. αὐτὴν ἐξείν (ed. omnes). || § 20. δίκην λαβεῖν cum Emperio Opusc. p. 316 emendavi. Libri δίκην λαβεῖν (ed. omn.) || οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας] Dobraeus οὐ μικρὰς ἔχομεν εἰπεῖν αἰτίας. Fortasse simpliciter corrigendum est οὐ

μικρὰς λέγομεν αἰτίας, sicut or. 8 § 9. || § 21. τίνος δόντος τὸν κλήρον κατὰ Turr.: τίμος δόντος ἔχει τὸν κλήρον, κατὰ AB (Bk.): τίμος δόντος ἐστὶ τὸν κλ. κατὰ Z: pro ἔχει et ἐστὶ Ald. habet eutw, Sauppilus coniecit ἐκέλευε || § 23. ἀς ἂν Turr., ἂν Z, ἀς cett. (Bk.) || δικαίως Dobraeus mavult abesse. || γὰρ ἂν e coniectura Bekkeri Turr. Libri ἂν om. (om. Bk.) Cfr. or. II § 38. || ἐπενεγκέν merito suscipiat Dobraeus. || § 24. αὐτοῦ ἀξιοῦν Schoemannus. Libri αὐτὸν ἀξιοῦν (ed. omn.). Sauppilus coniecit αὐτῶν ἀξιοῦν || μὴ πρὸ δίκης libri (Turr.): καὶ μὴ πρὸ δίκης Ald. (Bk.) || § 26. πᾶσα Meutznerus Act. soc. Gr. II p. 142 (Turr.). Libri ἀπειτά. Cfr. § 10. ||

ORATIO XI. Stemma.

De stemmate et causa (quae acta est Ol. 105, 1 sive 360 a. Chr.) v. Arn. Schaeferus Demosth. III. 2. p. 229 sqq.

Ἐπιθέσεις ἀνεπιούς] „immo ἀνεπιαδούς“ Schoemannus. || Στρατίον scripsi cum Ald. et hoc loco et deinceps: στρατίαν AZ (Dobsoni), is quidem suprascripto on. Vulgo Στρατίον || πρὸς τοῦτον δι' ἐπιτρόπου τινος υἱὸς τοῦ ἀδ. αὐτοῦ Στρατ. δικάζεται, φάσκων e Sauppilii coniectura dedi. Libri πρὸς τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀδ. αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται· πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιτρόπου τινος υἱὸς, φάσκων ||

§ 1. NOMOI add. Turr. Cett. om. || § 2. μέχρι scripsi cum Turr. coll. § 11. Libri μέχρις (Bk.) || ἐκλείπη [εἰς] τὸ γένος, πάλιν Schoemannus. Sed defendi potest vulg. || § 3. εἰπάτω ὅτι] G. A. Hirschigius con. εἰπάτω καθ' ὅτι atque sic etiam § 5. At cfr. § 19. Comment. crit. p. 42. || § 5. Ἀργίου ἢ Taylorus (Turr.) Libri ἢ om. (om. Bk.) || προσήκειν cum Schoemannus scripsi. προσήκει BZ, προσήκη A, προσήκοι Bekkerus (Turr.). || § 6. παρέχεσθαι μαρτυρας dedi ex Cobeti (Var. Lectt. p. 103) emendatione. Libri παρέχεσθαι μαρτυρίας (ed. omn.) || μᾶλλον ἐπιστεύετο Dobraeus et Cobetus l. d. Libri μᾶλλον ἂν ἐπιστεύετο (ed. omn.) || § 9. περὶ τῶν αὐτοῦ Baiterus. Cett. περὶ τῶν αὐτοῦ || § 10. τῶν πρὸς πατρός Dobraeus et Schoemannus (Turr.): Libri τοῦ πρὸς πατρός (Bk.). || § 11. ἀγγιστεύειν AB, ἀγγιστεύει Z (Dobsoni). In Comment. crit. p. 41 conieci ἀγγιστεία ἦν || ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν] Haec in Z ante τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων posita ego in Comment. crit. p. 41 sq. secludenda putavi. Emperius autem Opusc. p. 319 scribi voluit ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς οὐκ ἦν || μέχρι ἀνεπιῶν e Z (Dobsoni) dederunt Turr. (sicut et infra § 11. de suo): cett. μέχρις ἀνεπιῶν || § 12. μηδ' εἰ ἂν τετελευτηκῶς ὡς ἐγώ, δίδωσιν ex parte Reiskium secutus correxi, Libri μηδ' εἰ καὶ τετελευτηκότες ὡσιν, ὡς ἐγώ, δίδ. Sauppilus proposuit μηδὲ κἂν τετελευτηκότες ὡσιν, οἷος ἐγώ, δίδωσιν. Verbum ὡσιν per διττογραφίαν quandam e δίδωσιν prosum videtur. || § 15. οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν] Locum corruptum esse demonstravit Schoemannus. Ipse quod proposuit οὐδὲν δι' ἄλλο ἢ ὅτι οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν saltem sententiae veritatem attingere videtur. An forte scribendum erit οὐδὲν ἄλλο ἢ οὐδὲν αὐτοῖς νομίζοντες

προσήκειν, i. e. tantum arbitantes (nulla alia de causa quam quod arbitrabantur) nihil ad se pertinere illa bona. De οὐδὲν ἄλλο v. Vigerus p. 475 sq. Voemelius ad Dem. contiones p. 47 sqq. Cobetus Nov. Lectt. p. 320. || § 16. τῷ Στρατοκλέους παιδί e Schoemanni coniectura dedi. Libri τῷ Στρατίου παιδί (ed. omn.). Baiterus coniecit τοῖς Στρατίου παισὶ: sed illa mulier fueritne cum Stratii filiis cognata, hoc quidem loco nihil refert. || δικαίως deleri voluit Dobraeus, Baiterus pone ἡσυχίαν εἶχον collocari. Mihi illud probatur. || ἦσαν οἶοι ego correxi. Libri ἦσαν οἶοι τε. Cfr. or. 8 § 21. Librorum scripturam defendit Schoemannus. Sed ipsa collocatio de vitio monere debebat. Hac de dictione assentior Schaefero ad Plut. IV p. 324 atque in Apparatu crit. ad Dem. V p. 53 et Cobeto Var. Lectt. p. 57. 181, discrepo cum Buttmanno ad Dem. Mid. p. 53. || § 18. παῖς εἶναι κἀκείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείαις, οὕτως partim ex Reiskii partim ex Emperii (Opusc. p. 316) emendatione scripsi. Cfr. § 10. Libri παῖδας εἶναι, κἀκείνας ἐξελέγξα — ἀγχιστείαις. οὕτως. Schoemannus coniecit παῖδα εἶναι, κἀκείνας ἐξελέγξα — ἀγχιστείαις. οὕτως, Saupprius παῖδά με εἶναι κἀκείνας ἐξελέγξας — ἀγχιστείαις, οὕτως || § 19. πρὸς ἡμᾶς Reiskius (Turr.). Libri πρὸς ὑμᾶς (Bk.) || § 21. κατὰ ταῦτα corr. A (Dobsoni) ed. Ald. (Turr. coll. § 23). Cett. κατὰ ταῦτα (Bk.) || οὐ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν — ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινωσίαν] Malim οὐ οὐκ ἐνῆν τὸν μὲν — ὥστ' οὐδ' ἐνῆν κοιν. || § 22. ἐξαπατήσασθαι] Baiterus ἐξαπατήσασθαι, V. Lectt. Lys. p. 73. || διεύρηται Reiskio auctore scripsi. Libri διήρηται (ed. omn.) || § 26. μηδὲν Bekkerus (Turr.). Libri οὐδὲν || ἀπέδοτε Schoemannus (Turr.). Libri ἀπόδοτε (Bk.) || κλήρον, οἱ δὲ Schoemannus (Turr.). Libri κλήρον. εἰ δὲ (Bk.) || § 28. τοῦ κλήρον Scaliger (Turr.). Libri τὸν κλήρον (Bk.) || § 29. ὅτι οὐδ' εἰ Scaliger (Turr.). Libri vel ὅτι οὐ δεῖ vel ὅτι εἰ (Bk.). Frankii Comment. III de particulis negantibus p. 14. || § 31. ταύτας προφάσεις Dobraeus et Emperius (Turr.). Libri ταύτας τὰς προφάσεις (Bk.) || § 36. δεινῶς] Rectius foret ἀπλῶς || γὰρ ἂν Dobraeus (Turr.). Libri ἂν om. || καὶ μηδεμίαν] καὶ malim abesse cum Baitero. || § 39. διαθεῖναι] διαθῆναι Ald.. διατεθῆναι H. Stephanus. Mihi videtur ἐκδοθῆναι emendandum, quod etiam

G. A. Hirschigio in mentem venit. || § 40. ἱκανά Reiskius (Turr.). Libri οὐχ ἱκανά (Bk.). Boeckh. Oecon. pol. I p. 160 nota d. || § 41. καὶ τὸν θ' αὐτοῦ] Vel καὶ vel θ' malit abesse Saupprius. Si servare licet ambas particulas, καὶ ante ταλάντων interponendum erit. || τὸν Ἐλενοῖν ego de meo. Libri art. om. || § 42. „Post πεντακοσίων excidisse videntur quaedam, cum triginta septem minae desint ad explendam summam trium talentorum et triginta minarum.“ Saupprius. || § 43. ἐνεπόλησαν Dobraeus (Turr.). Libri ἐνεπόλησαν (Bk.). Schaeferi Meletem. p. 85. Lobeck. ad Phryn. p. 583. || § 44. οὐσία] „his fortune is even greater than this“ Dobraeus, qui item ut Emperius coniecerat οὐσία αὐτή, quod mihi quidem non displicet. Reiskius voluerat οὐσία τὸσαντή || πλείων A Dobsoni (Turr. coll. L. Dindorfio ad Xen. Hell. p. 43). Cett. πλείω || ὁ κληρὸς Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) V. § 45. || § 45. ἐφ' ἧ Schoemannus et Emperius (Turr.). Libri ἐφ' ἧν || § 47. ἐκατέρας τῆς οὐσίας ego Reiskium secutus correxi. Libri ἐκατέροις τῆς οὐσίας (ed. omn.) || ἡμῶν ἐστίν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα — παῖδας. οὐκ] Sic distinxit e Saupprii sententia. Sed ne sic quidem sanus locus videtur. Pro τηλικαῦτα libri habent τηλικαῦτη, unde Emperius coniecit ταύτη || τοῖς τούτου λόγοις e Reiskii coniectura scripsi. Libri τούτοις τοῖς λόγοις (ed. omn.). Vid. meae Vindiciae Lys. p. 22 sq. et praef. ad Lysiam p. XIX (ad or. 7 § 23). || ἐξ ὧν Dobraeus (Turr.). Libri ἐξ ὧν ἂν (Bk.) || § 49. οὐχ ἵνα μὴ Bekkerus coniecit (Schoem. Turr.). Libri μὴ om. (om. Bk.) || § 50. καὶ εἰσποιήσαντος Schoemannus (Turr.). Libri καὶ μὴ εἰσποιήσαντος (Bk.) || ΑΕΙΠΕΙ a Bekkero cum AB omissum rursus addidi cum Turr. coll. § 44.

ORATIO XII.

servata a Dionysio Hal. de oratoribus vet. V p. 618 sqq. et orat. Graec. VII p. 351 sqq.

Ἦπ' ὁ θεός. καταψηφισαμένοις αὐτοῦ Baiterus. Cett. καταψ. αὐτοῦ. Sed deinceps fortasse scribendum καταψ. αὐ-

τοῦ, οὕτω τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. Reiskius οὕτω post τόνδε poni volebat.

§ 1. οὐτοσί *Εὐφίλητος* Sauppilus coll. § 6. 9. 10. 12 et adnot. ad or. 9 § 2. V. nostrae Lectt. Lys. p. 26 sive 320 et Comment. crit. p. 9 sq. Libri οὐτοσί ὁ *Εὐφίλητος* || *ἔνεκεν* A Grosii (Turr.). Cett. *εἵνεκεν* || *εἰσποιεῖτο* A B Grosii (Turr.). Cett. *εἰσποιεῖτο* itidemque § 2. || § 3. *ἔστι* — *ἱκανός* Reiskius (Bk.). Libri *ἔτι* — *ἱκανῶς*, unde Sauppilus suspicatur *ἔχει* — *ἱκανῶς* || *ἐκ παιδίου* ego de meo correxi. Libri *ἐκ παιδίου*. V. ad or. 9 § 20. || *εἰς τοὺς φράτορας* Schoemannus (Turr.). Libri art. om. (om. Bk.) || § 4. *τὴν ἐμὴν φωνὴν* scripsi e Sauppilii coniectura qui contulit Aeschin. or. 2 § 1. Libri *ἐμὴν* om. (om. ed. omn.) || § 5. *ἔγένετο* ego correxi („mater Euphiletii facta est noverca“). Libri *ἔγεννητο*. Comment. crit. p. 42 sq. || § 5. [*καὶ ἐπέτρεψαν*] seclusi. || § 6. *εἰσποιεῖται* libri (Turr.). Cett. *εἰσποιεῖται* (Bk.) || *ψευδομαρτυριῶν* e Schoemannii coniectura. Libri *ψευδομαρτυριῶν* (ed. omn.) || *Εὐφιλῆτι* *τοῦτω* correxi pro *Εὐφ. τοῦτω*. V. § 1. 9. 10. 12. Itidem § 9. extr. scripsi *Εὐφίλητον τοῦτον* pro *Εὐφ. τοῦτον* || § 7. *αὐτὸν ἢ ὅτι* Sauppilus coniecit *αὐτὸν εἰπεῖν ἢ ὅτι* || § 8. *ἡξιούντων* Turr. auctoribus scripsi. Libri *αὐτὸν* om. Comment. crit. p. 43. || *καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ* V. § 2. Erant duo fratres seniores e priore matrimonio suscepti. Moneo, quod ipse erravi in Comment. crit. p. 43. || *οὐδ' ἐν ἐνὶ* nunc ego de meo correxi (De collocatione verborum usitata v. Cobetus Nov. Lectt. p. 318). Libri *οὐδὲν οὐδενί*. Turr. coniecerant *οὐδὲν ἐν οὐδενί* || *ποιεῖσιν* Reiskius *ταῦτα ποιεῖσιν*, ego in Comment. crit. p. 44 proposui *κατηγοροῦσιν* || *πάντας* Schoemannus coniecit *πάντες*, mihi in Comment. crit. p. 43 scribendum videbatur *πάντως* || § 10. *καὶ πρότερον* Sauppilus. Libri *καὶ πρώτον* (Bk.) || § 11. *ἔδνηθησαν* scripsi pro *ἠδνηθησαν* || § 12. *μέγα* Reiskius (Turr.). Libri *μέγα* (Bk.) || *τοῦτ' αὖν* Schoemannus (Turr.). Libri *ταῦτα* (Bk.) || *τοῦναντίον* ego de meo emendavi. Libri *τοιούτων*. Sauppilus coniecit *τὸ αὐτὸ τοῦτο* coll. Antiph. or. 6 § 27. || *πρώτον ἐγγραφέντα* Sauppilus coniectura. *πρώτερον ἐγγραφέντα*.

FRAGMENTA

orationum non omnia dedi quotquot collecta sunt, sed idem quod in Lysia edendo faciendum mihi putavi, ut ex eorum multitudinem exciperem ea quae aliquo sermonis continerentur vinculo.

Fr. 4. *ἀγδές* Sylb. et margo Bodl. Libri *ἠδέως*. Ceterum v. Saupp. || *καὶ θύειν καὶ συνουσίας* καὶ *θύειν* addidi Sauppilio auctore, qui contulit p. 605, 11. *δέομαι οὖν ὑμῶν* vetus Schaeferi (Spp.). Cett. *δέομαι οὖν ὑμᾶς* || Fr. 5. V. ad Lysiae fr. 33. || Fr. 6. *Ἀποφανῶ* ego correxi. Verba enim sine dubio propositionem continent. Libri *ἀποφαίνω* || Fr. 7. *παρὸν* Sauppilus coniecit *παρὸν*, non temere. Sed fortasse post *παρὸν* deest aliquid quale *διέλυσε* || Fr. 12. *παρὰ τὴν εἰς Ἐστιάταιν ὁδόν* Ross. Dem. Att. p. 5. || XI. Fr. 14. Hanc orationem diversam esse a superiore concedo Meiero et Sauppilio. || Fr. 15. § 1. *Εὐμάθει τοῦτω* scripsi pro *Εὐμ. τοῦτω* perinde atque infra § 2. || § 2. *Κηφισοδότου* Sauppilus e Dionys. H. p. 597, 11 coll. maxime titulo apud Boeckh. de re navali Ath. 4. b. 65. Libri h. l. *Κηφισοδώρου* || § 3. *ἐχρώμην τε αὐτῷ* Sauppilio obsecutus dedi cum vetere Schaeferi. Cett. *τε* om. || Fr. 17. *τὸ πρῶτον* τὸ *πρωτόν* Etym. Lobbeck. ad Phryn. p. 323. || *ὡς ἄνδρες δικασταί* ego correxi. Libri *ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι*, V. ad or. 1 § 47. || *ἐμποδῶν ἔστι* *ἐμποδῶν εἶναι* Suidas et Zonaras, unde conicere licet *ἐμποδῶν εἶδέναι* („in promptu est scire“) || Fr. 22. Titulus antehac erat aut *Ἐκ τῆς ἐπιτρόπου ἀπολογίας* (Bk.) aut *Πρὸς Διοφάνην ἐπιτροπῆς ἀπολογία* (Spp.). Ego autem non dubitavi fragmentum illud referre ad orationem quae fuit *ὑπὲρ Καλυδῶνος πρὸς Ἀγνόθεον ἐξούλης*, quamquam Dionysius p. 598 neque adversarii neque clientis nomen appellat, quod eo magis mirum videtur, cum infra p. 611 orationem *πρὸς Ἀγνόθεον* nominatim afferat. De qua re cum consulissem Westermannum, vir mihi benevolentissimus de orationis titulo assensus est, mirae autem illius rei eam sibi causam esse videri rescripsit, quod illo loco Dionysius id agens, ut similes Lysiae et Isaei locos inter se compararet, non tam nomina quam ip-

sam rem curaverit. Idem vir doctus Calydonem nostrae orationis non diversum esse iudicat ab eo, adversus quem orationem πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς scripserit Isaeus: in utraque autem causa Hagnotheum fuisse Calydonis adversarium, quamvis primo quidem aspectu prope temerarium esse videatur statuere Isaeum modo his modo illis partibus operam suam tribuisse. Quod tamen minus mirum fore ipsa fragmenti verba inspicienti. Eis enim actorem aliquando fuisse adversarii tutorem declarari, non iam esse. Actor enim pupillo, postea quam is sui iuris factus erat, bona tradiderat: quibus interea dissipatis pupillus bona ipsius tutoris petit, eaque res optime convenit causae ἐξούλης, quam quidem alias quoque cum causa ἐπιτροπῆς coniunctam esse constat. Iam inter causam ab Hagnotheo actam πρὸς Καλυδῶνα ἐπιτροπῆς et causam ab Calydone actam πρὸς Ἀγνόθεον ἐξούλης aliquot annos interiectos esse verisimile est, ut nullam iam offensionem habere videatur quod ab una litigantium parte ad alteram transierit Isaeus. Ceterum alterum Fr. 23 ad hanc orationem pertinere recte iam dudum suspicatus est idem Westermannus. Πρόθεσις, ὑπό του τῶν ego de meo correxi. Erat ὑπό τῶν. V. § 1. 2. 4. 5. || τῶν ἀδελφιδῶν] Bodl. et vetus Schaeferi. Erat ἰδίῳν, de cuius lectionis origine v. Sauppis.

§ 1. Ἀγνόθεον egregia est Cobeti Var. Lectt. p. 271 emendatio coll. Harpocr. v. ἐπισημαίνεσθαι (p. 82 Bk.). Erat ἀγνοηθέντα. Viam monstravit Dobraeus nomen latere coniciens quale Ἀγλαοσθένη || ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδουῖν ἐμὸν καὶ κύριον ex Dobraei emendatione scripsi: ἀλλ' οὐ τό γε ἀδελφ. ἐμὸν καὶ κύριον Schaeferi vetus, unde Sauppis ei δέ, ἀλλ' ὄντων τῶν γε ἀδελφιδουῖν ἐμὸν ὄντα, κύριον: Bodlei. habet ἀλλ' οὕτω γε ὄντων ἀδελφ. ἐμὸν κ. κ. || § 2. ἐταιρείαις Sauppis coll. Baitero ad Isocr. Paneg. p. 51 sq. Libri ἐταιρείαις || ὡς ἂν οὖν], quomodocumque. οὖν inclusit Bekkerus. At v. Lectt. Lys. p. 32 (326) et Comment. crit. p. 11. || § 3. ἐκ τῶν μαρτυριῶν; ego de meo. Cett. ἐκ τῶν μαρτύρων. Illud et concinnitas postulat et or. 8 § 28. || § 4. διώκων ταῦτα] Sauppis coniecit δίκαια ποιῶν πάντα vel simile quid scriptum fuisse. || καὶ λόγους] καὶ κακολογίας coni. G. A. Hirschigius Philol. V p. 325. Non opus. Cfr. or. 1 § 9. ||

ποιήσειεν Schoemannus (Spp.). Libri ἐποίησεν. || § 2. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον] Locum corruptum et interpolatum sic sanandum esse arbitratus sum, ut καὶ ante τοῦτον τὸν τρόπον interponerem atque coniungerem καὶ τοῦτον τὸν τρόπον παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον — σκέψασθαι, ante quod quidem verbum Sauppis ἐχρῆν inseruit scilicet ut lacunam expleret. Deinceps omnes ego responsiones illas τόσας καὶ τόσας, κατὰ τόσον, ταυτί, οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες secludendas putavi, cum adversarius tantum πυνθάνεσθαι iubeatur, quod idem declarant illa quae sequuntur σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα — τοὺς λαβόντας, quibus singulae quaestiones breviter comprehenduntur. Quod si illae responsiones non ipsius sunt oratoris, fortasse ne μαρτυρόμενοι quidem cum Reiskio et Sauppis in μαρτυρήσοντες mutare opus erit. || εἰσηνεγμένας. Sylburgius (Spp.). Libri εἰσηνεγμένης || § 5. εὐ τε....] Lacuna est in vetere Schaeferi et Bodleiano, in hoc quidem, ut Reiskius narrat, inter εὐ et τε, quod si verum est, probo eiusdem complementum εὐ εἶχε τότε τῷ λ., ita ut τότε oppositum sit ei quod sequitur νῦν. Sauppis coniecit εὐ τε καὶ καλῶς εἶχε, τῷ λ. Schoemannus εὐ τε καὶ δικαίως εἶχε, τῷ λ. || ψεῦδος ἦν] Malim ψευδὲς ἦν || Fr. 25. Ex ambobus Suidae locis inter se comparatis emendavit Sauppis coll. or. 8 § 31 et or. 10 § 12. Malim tamen ad παῖδες articulum additum. || Fr. 28. Καὶ οὗτος vetus Schaeferi (Spp.). Cett. Καὶ οὗτος γὰρ || παρεχομένων αὐτῶν μάρτυρας αὐν e Schoemanni emendatione dedi cum Sauppis pro παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι αὐν || φασιν, ἐκείνοις ego scripsi pro φασιν, ὡς ἐκείνοις. Particula ὡς ex ea quae sequitur ὡς nata videtur. Sauppis cum Schoemanno eam mutavit in ὅμως, || οἱ γε Bekkerus (Spp.). Erat εἶκε || ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως Sauppis et Emperius. Possis etiam ἀπέδοσαν ἢ εἰσπράξασθαι οὕτως ἔχοντες || Fr. 29. Initium corruptum esse patet. || Fr. 32. ἀδικεῖσθαι Sauppis et Meinekius. Libri ἀδικεῖν || Fr. 33. Correxit Sauppis in fragmentis Antiphontis p. 145.

Scribendam Dresdae.

Carolus Scheibe.

Α'. ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ.

Ἰσαῖος ὁ φήτωρ ἐγένετο κατὰ μὲν τινὰς Ἀθηναῖος, κατὰ δὲ τινὰς Χαλκιδεύς, πατὴρ δὲ Διαγόρου, μαθητῆς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ φήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὡς φησι Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὦν ἠδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις, καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὴν πολιτείαν ὥσθ' ἕτερον ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. Ἄρδνος γοῦν ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ἡ δεῖνα καλῆ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν „οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφηρέθη ὀφθαλμούς.” [ταῦτα δὲ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς βίοις τῶν σοφιστῶν, οὐ πάντως περὶ τούτου λέγων Ἰσαίου· ἀμέλει γοῦν καὶ Ἀσσύριον αὐτὸν καλεῖ.] ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβῆς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτῆρα δὲ τὸν Ἀνσίον πάννυ ἀκριβῶς ἐξήλωσεν, ὥστε μηδὲ ρᾶδιον εἶναι διελεῖν τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατὰ τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα, κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ μὲν Ἀνσίου ἐστὶ καθαρά καὶ ἀκριβῆς καὶ σαφῆς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν· διαφέρει δὲ ὅτι τῇ μὲν πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἠθικόν, καὶ ἡ χάρις μεγάλη, ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικώτερα

δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις· ὅσον γὰρ ἀπολείπεται τῆς χάριτος, τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα. κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν τοιαύτην εὐρήσομεν τὴν διαφορὰν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ *Αυσία* μὲν οὐ πολλὴν τὴν τέχνην εὐρήσομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, παρὰ δὲ *Ἰσαίῳ* πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ προκατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπνοηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ' ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἤσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγὴ τις τῆς τοῦ *Δημοσθένους* ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ *Αυσίου* καὶ *Ἰσαίου*, ὥστε *Αυσίας* μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἐπειθε λέγων, *Ἰσαῖος* δὲ καὶ ὑπὲρ ἐγκαθῶν λέγων ὑποπτος ἦν.

β'. ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΑΛΙΚΑΡ-
ΝΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΡΗΤΟ-
ΡΩΝ ΤΠΟΜΝΗΜΑΤΙΣΜΩΝ.

Ἰσαῖος, ὁ *Δημοσθένους* καθηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα γενόμενος περιφανῆς, ὡς μὲν τινες ἱστοροῦσιν *Ἀθηναῖος* ἦν τὸ γένος, ὡς δ' ἕτεροι γράφουσι *Χαλκιδεύς*. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ τεκμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς *Φιλίππου* δυναστείας παρεξέτεινεν. γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ

χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός, οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδ' ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν, οὐδ' ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς διὰ τὸ μηδὲ τοιαύτη περιτυγχάνειν ἱστορία. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς *Ἰσοκράτους* μαθητὰς ἀναγράφας *Ἑρμιππος*, ἀκριβῆς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἶρηκεν, ἔξω δυοῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν *Ἰσοκράτους*, καθηγήσατο δὲ *Δημοσθένους*, συννεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

γ'. ΕΚ ΤΩΝ [ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ] ΒΙΩΝ ΤΩΝ
ΔΕΚΑ ΡΗΤΟΡΩΝ.

Ἰσαῖος Χαλκιδεύς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς *Ἀθήνας* καὶ σχολάσας μὲν *Ἰσοκράτει* ζηλώσας δὲ *Αυσίαν* κατὰ τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἀρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥστ' εἰ μὴ τις ἐμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτήρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥαδίως ὀποτέρου τῶν ῥητόρων εἶσιν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐστὶ τεκμηρασθαι ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ καὶ μέχρι τῆς *Φιλίππου* ἀρχῆς παρέτεινεν. καθηγήσατο δὲ *Δημοσθένους* ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραγμαῖς μυριάσις, διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανῆς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικούς λόγους συνέταττε τῷ *Δημοσθένει*, ὡς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ξδ', ἃν εἰσι γνήσιοι ν', καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ

καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

δ'. ΕΚ ΤΩΝ ΣΟΥΙΔΑ.

Ἰσαῖος. εἰς μὲν ἐστὶ τῶν ἰδητέρων, μαθητὴς δ' Ἰσοκράτους, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους, Ἀθηναῖος τὸ γένος. Δημήτριος δὲ Χαλκιδέα φησὶν αὐτὸν εἶναι. οὗτος ἐπαινεῖται καὶ ὡς ῥήτωρ καὶ ὡς Δημοσθένην ἀμισθὶ προαγαγών.

1.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΤΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. Steph. p. 35.

ΥΠΟΘΗΣΙΣ.

Ἀδελφίδοι Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κληρὸν ἔρχονται κατὰ γένος, τὰς διαθήκας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσειδιππον, γράψαι, ὡς ἀληθῆς ἦν, καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἀρχουσιν ὁμολογούντες Κλεωνύμου κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὀργήν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λύσαι καὶ μεταπεμφόμενον τὸν ἀστυνόμον ἐξαίφνης [ἀποθανεῖν]· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα, προστάξει, εἴ τι πάσχοι Κλεωνύμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ὄρος διπλοῦς κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις δυσχεροῦνται, οἱ δὲ λέγοντες ὅτι μετεκαλέσατο τὸν ἀρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς, τοῖς τελευταίον παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένοις.

Πολλὴ μὲν ἢ μεταβολὴ μοι γέγονεν, ὦ ἄνδρες, τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέλιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πεποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σωφρόνως ἐπαιδευόμεθα, ὥστ' οὐδ' ἀκροασόμενοι οὐδέποτε ἤλθομεν ἐπὶ δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμενοι περὶ πάντων ἤκομεν τῶν ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν ἀλλὰ καὶ τῶν πατρώων, ὀφείλειν ἐπὶ τούτοις ἐκείνῳ φάσκοντες ἀργύριον. καὶ οἱ μὲν οἰκτεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ 2

τούτων ἀξιούσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὧν Κλεώνυμος κατέλιπεν, αὐτοῖς [τούτων] ἰσομοιῆσαι· οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἤκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ τὰ πατρῶα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνοοῦντες, ὧ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἐρημίαν
 3 ἡμῶν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πιστεύοντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν· οὗτοι μὲν διαθήκαις ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ὡς ἐκεῖνος διέθετο μὲν οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ' ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ τῶν ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας
 4 Ποσειδίππου ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐργυράτω προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων οἰκειότατα, δεδωκότων δ' ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ τὴν ἀρχιστείαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ Πολυάρχου, τοῦ πατρὸς τοῦ Κλεωνύμου, πάππου δ' ἡμετέρου, προστάξαντος, εἴ τι πάθοι Κλεώνυμος ἅπαις, ἡμῖν δοῦναι
 5 τὰ αὐτοῦ. τοσοῦτων τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι, καὶ συγγενεῖς ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες, οὐκ αἰσχύνονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ τούτων, περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς
 6 μηδὲν προσήκουσιν. Οὐχ ὁμοίως δὲ μοι δοκοῦμεν, ὧ ἄνδρες, διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὅτι ἀδίκως κινδυνεύω, τοῦθ' ἠγοῦμαι μέγιστον εἶναι τῶν παρόντων κακῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγωνίζομαι πρὸς οἰκείους, οὓς οὐδ' ἀμύνεσθαι καλῶς ἔχει· οὐ γὰρ ἂν ἐλάττω συμφορὰν ἠγησαίμην κακῶς ποιεῖν τούτους ἀμυνόμενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς παθεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τούτων. οὗτοι δ' οὐ τοιαύτην
 7 ἔχουσι τὴν γνώμην, ἀλλ' ἠκούσιν ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους παρακαλέσαντες καὶ ρήτορας παρασκευασάμενοι καὶ οὐδὲν ἀπολείποντες τῆς αὐτῶν δυνάμεως,

ὥσπερ, ὧ ἄνδρες, ἐχθροὺς τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ ἀναγκαίους καὶ συγγενεῖς κακῶς ποιήσοντες. τὴν
 8 μὲν οὖν τούτων ἀναισχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε, ἐπειδὴν πάντων ἀκούσητε· ὅθεν δ' οἶμαι τάχιστ' ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν
 9 ἡμᾶς, θεῖος ὧν ὄρφανὸς ὄντας. Κλεωνύμῳ δ' οὗτος, ὧ ἄνδρες, διάφορος ὧν ἔτυχεν. ὁπότερος μὲν οὖν αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτον γε ἂν δικαίως αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως ὄντες καὶ προσφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων τινῶν οὕτως εἰκῆ πρὸς ἀλλήλους ἐχθρὰν ἀνείλοντο. ὅτι δ' οὖν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς Κλεώνυμος ταύτας
 10 ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἐσώθη ἔλεγεν, ὀρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιῶς μὴ τελευτήσειεν αὐτὸς ἔτι παῖδας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας οὐσῆς γένοιτο κύριος Δεινίας· ἠγείτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸν ἐχθιστὸν τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν αὐτοῦ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὰ νομιζόμενα τοῦτον, ἕως ἡμεῖς ἠβήσαιμεν, ὧ ζῶν διάφορος ἦν ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε μὴ, τὰς
 11 διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ εὐθύς ἐρωτῶντος τοῦ Δεινίου παραχρηῖμα εἴ τι ἡμῖν ἢ τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν πολιτῶν ἐναντίον ὅτι οὐδὲν πονηρόν [ἐγκαλεῖ], καὶ ἐμαρτύρησεν ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦτα διέθετο. πῶς γὰρ ἂν εὐφρονῶν, ὧ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς ἐβουλήθη, τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότας; ὕστερον δὲ τούτων, ὃ μέγιστον ἡμῖν τεκμή-
 12

ριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν ἡμᾶς βλέπειν βουλό-
 μενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου καὶ τῶν πραγμά-
 των ἡμῖν πονηρῶς ἐχόντων οὐδὲ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδ'
 ἐνὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ' αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν
 τὴν αὐτοῦ κομισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ' οὐσίαν ἀφε-
 λέσθαι τῶν χρήστων ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν,
 ἐπεμελείτό τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὐτοῦ
 13 πραγμάτων. καίτοι χρηθωρεῖν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν
 ἐκ τούτων τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν,
 καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι μὴ τοῖς μετ' ὀργῆς πραχθεῖ-
 σιν, ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκαμεν ἁμαρτάνειν, ἀλλ'
 ἀφ' ὧν ὕστερον φανεράν τὴν αὐτοῦ διάνοιαν ἐποίη-
 σεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν
 14 ὡς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύτην τὴν
 νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, ἐβουλήθη ταύτας τὰς δια-
 θήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ τὴν ἀρχὴν
 εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνου οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ
 τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμ-
 ψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώνυμος πάλιν ἐς τὴν
 ὕστεραίαν Διοκλεῖ κατέσται τοὺς ἄρχοντας προσέταξε·
 καὶ οὐχ οὕτως ἀσθενῶς διακείμενος, ἀλλ' ἔτι πολλῶν
 οὐσῶν ἐλπίδων ἐξακίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανεν.
 15 Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας ὡς
 οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινία πολεμῶν ταύτας τὰς
 διαθήκας διέθετο, ἔπειτα ὡς ἐκείνου τελευτήσαντος
 ἐπεμελείτό τε τῶν ἡμετέρων ἀπάντων, καὶ αὐτοὺς
 ἐπαίδευεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ κομισάμενος,
 πρὸς δὲ τούτοις ὡς Ποσειδίππου ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν
 ἀστυνόμου, οὗτος δ' οὐ μόνου αὐτὸς οὐκ εἰσεκά-
 λεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην
 16 ἀπέπεμψεν. Ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς
 μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔτι τοίνυν ὡς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος
 ἠξίουσαν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος
 ἡμᾶς ἔχειν ἀπάντων τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι
 κάλει | μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἦγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν 17
 κληρῶν ἀμφισβητοῦσιν, ὅταν ἀποφῆνωσι σφᾶς αὐτοὺς
 ὥσπερ ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ
 φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, περιέργου εἶναι
 τοὺς ἄλλους λόγους λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέ-
 τερον ἔχοντες οὗτοι τολμῶσι τῶν οὐ προσηγόντων
 ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευάζονται λόγους,
 βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν.
 ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὡς Κλεώ- 18
 νυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λύσαι βουλόμενος
 αὐτὰς ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσι αὐ-
 τοῖς τὴν δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας
 τὰς μετ' ὀργῆς γενομένας πότρεα εἰκὸς ἔστι βουλή-
 θῆναι Κλεώνυμου ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκειῶς
 ἔσχευ, ἢ σκοπεῖν ὅπως ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστε-
 ρήσει τῶν αὐτοῦ. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις κἀκείνων ὧν 19
 ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκειοὺς ἀδικήσωσιν ὕστερον
 μεταμέλει· οὗτοι δὲ ἐκείνου ἀποφαίνουσιν, ἐν ᾧ πρὸς
 ἡμᾶς οἰκειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν δια-
 θήκην βουλόμενον, ἢ ὀργιζόμενος ἐποίησατο. ὥστ'
 εἰ καὶ ἡμεῖς ὁμολογήσομεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πι-
 στεύσετε, ἐνθυμείσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν με-
 γίστην οὗτοι κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης 20
 ἐτυχεν, ἡμᾶς κακῶς ποιεῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοι-

αύτας διαθήκας, ἐξ ὧν οὐκ ἐκείνου ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκειοτάτους ἡδίκει· νυνὶ δὲ χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου ποιούμενος ἀπάντων, μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφιδούς, ὡς οὗτοί φασι, ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὡς ἄνδρες, τοι-
 21 αὐτα περὶ τῶν αὐτοῦ βουλευσάιτο; ὥστ' ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥαδίαν ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βου-
 λόμενος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμεν, οὐδ' εἰς ἔνεστι τούτοις λόγος· εἰ δ' οὕτω παραφρονῶν ἔτυχεν ὥσθ' ἡμᾶς περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι, τοὺς γένει προατεύοντας καὶ χρωμένους αὐτῷ πάντων οἰ-
 κειότατα, δικαίως ἂν δήπου τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους ποιήσαιτε.

22 Ἔτι τοίνυν ἐνθυμεῖσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὐτῶν δω-
 ρεάν, προσταχθὲν αὐτοῖς· οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιν θάτερα μέλλοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἔξεν βεβαιοτέραν ἢ ἐκείνῳ μὴ ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἴλοντο
 23 μᾶλλον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέ-
 λοντας ἐκ τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ζημιω-
 θεσομένους, φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ' ὑπὲρ τῆς τούτων ὠφελείας τσαύτην ποιήσεσθαι σπουδὴν ὥστε Ποσειδίπῳ μὲν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διοκλέους δὲ ταῦτα πάλιν ἐς τὴν ὑστε-
 ραίαν δεηθῆναι;

24 Εἰ γὰρ δὴ, ὡς ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασι, ἐν ταῖς νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐ-
 σίαν, καὶ τοῦτ' ἄξιον εἶναί μοι δοκεῖ θαναμάξαι, ὅ

τί ποτε ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγοῖτ' ἂν ποιῆσαι· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὄρος ἐστίν, ὡς ἄνδρες, τῶν δωρεῶν. Ἔτι δὲ καὶ εἰ τι προσγράψαι τούτοις
 25 ἐβούλετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμ-
 ματεῖω κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν γὰρ, ὡς ἄν-
 δρες, οὐχ οἴός τ' ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ τῇ ἀρχῇ κείμενον· γράψαι δ' ἔξην εἰς ἕτερον εἰ τι ἐβούλετο, καὶ μηδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἀμφισβητήσιμον εἶν.
 Εἰ τοίνυν καὶ τοῦτο συγχωρήσασαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπα-
 26 νορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανε-
 ρόν ὑμῖν ἐστίν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο. καίτοι σκοπεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐ-
 τῶν, οἳ τινες ταύτας τὰς διαθήκας ἀξιούσιν εἶναι κυρίας, ἃς ὁμολογοῦσι μὴδ' αὐτὸν τὸν διαθέμενον
 [ταῦτα] ὀρθῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς ἐναντία καὶ τοῖς νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος γνώμῃ ψηφίσασθαι. Ἔτι τοίνυν τού-
 27 των ἀπάντων ἀναιδέστατος τῶν λόγων ἐστίν, ὅταν τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὐτοῦ λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὡς ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ τούτους, οὓς καὶ ζῶν ἐκ τῶν αὐτοῦ πλείστα τῶν οἰκείων ὠφέλει; Πάν-
 28 των δ' ἂν εἴη θαναμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν ὁ τούτων οἰκείος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ' ὅς ἦν ἡμῖν οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὐτοῦ λα-
 βῶν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνος ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὐτοῦ. καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύ-
 29 σαιεν εὐνουστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκειοτάτων; κάκεινον μὲν, ὃ καὶ

ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ ἀσχυρὸν ἡμῶν ἀμελή-
σαι, μηδὲν τῶν αὐτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δέ, οἷς
οὐτ' ἀνάγκη ἐστὶν οὐτ' ἀσχύνην οὐδεμίαν φέρει
τῶν οὐ προσηκόντων, ὡς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι;
Ἄλλὰ ταῦτα μὲν, ὧ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

- 30 Ἐπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους
ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας
ταύτας ἐποιήσατο, εἰκότως ἂν τις ὑμῶν πιστεύσειε
τοῖς λόγοις τοῖς τουτωνί· νυνὶ δὲ πᾶν τὸ ὑναντίον εὐ-
ρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινία, ὃς ἡμᾶς ἐπετρό-
πευε, διάφορος ἂν ἡμῖν τε οὕτω χρωμένος τούτοις
τε ἅπασιν ἐπιτηδείως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων
μὲν τισὶ διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρήτο
31 οἰκειότατα. καὶ ἐξ ἧν μὲν αὐτῶ πρὸς τούτους ἐγένετο
ἢ διαφορὰ, περίεργόν ἐστι λέγειν· σημεῖα δ' ὑμῖν
ἐρῶ μεγάλα, περὶ ἧν καὶ μάρτυρας ἔχω παρασχέ-
σθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ, καὶ τοὺς
οἰκειοὺς ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν
πολλοὺς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα
μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς Πάνορμον μετὰ
Σίμωνος, καὶ συντυχῶν αὐτῶ, προσεῖπεν οὐκ ἐτόλ-
32 μησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις πυνθανομένον τὴν δια-
φορὰν τοῦ Σίμωνος τὴν τ' ἐχθρὰν διηγῆσατο, καὶ
προσηπέλλησεν ὅτι δηλώσοι ποτ' ἂν τούτῳ ὡς διά-
κεῖται πρὸς αὐτόν. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρ-
τυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 33 Οἴεσθε οὖν, ὧ ἄνδρες, τὸν οὕτως πρὸς ἑκατέ-
ρους ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μὲν, οἷς οἰκειότατα
ἐχρήτο, οὕτω ποιεῖν ὥστε μηδὲ λόγον ὑπολείψειν,
τούτοις δέ, ἧν τισὶ καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως

ἅπασαν βεβαιώσει τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν
περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπόουσης τῆς ἐχθρας,
ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης
πειραῖσθαι μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; Ἄλλ' ἔγωγε, εἰ κα- 34
τηγορεῖν ἐβούλοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτη-
κότος, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἷ γε
τὰς διαθήκας μὲν ἀποφαίνουσιν οὐτ' ὀρθῶς ἐχούσας
οὐτ' ἀρεσκούσας τῶ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην
μανίαν κατηγοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλεί-
ονος ποιεῖσθαι τοὺς αὐτῶ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰ-
κειῶς χρωμένους, καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐδὲ διελέγετο
ἅπασαν δοῦναι τὴν οὐσίαν, τοὺς δ' οἰκειότατα κε-
35 χορημένους οὐδὲ πολλοστοῦ μέρους ἀξιῶσαι. ὥστε τίς
ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι κυρίας τὰς διαθήκας ψηφί-
σαιτο, ἃς ὁ μὲν διαθέμενος ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας
ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ' ἔργῳ λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν
ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν
ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὐσας καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος διανοίᾳ;

Οἶμαι δ' ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σαφέστατ' 36
ἂν παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γὰρ τις αὐ-
τοὺς ἔροιτο διὰ τί ἀξιοῦσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν
Κλεωνύμου, τοῦτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει
ποθὲν προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ
ἐπιτηδείως διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον
ἢ ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἰ τε γὰρ διὰ 37
τὴν τοῦ γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κλη-
ρονόμους, ἡμεῖς ἐγγυτέρῳ γένει προσήκομεν· εἰ τε
διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασι αὐτὸν ἅπαν-
τες ἡμῖν οἰκειότερον διακείμενον. ὥστ' οὐ χροῖ παρ'
ἡμῶν, ἀλλὰ [καὶ] παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι
τὸ δίκαιον. Πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς 38

μὲν ἄλλοις ψηφίζοσθε, ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαινῶσι σφᾶς αὐτούς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ' οἷς ἔστιν ἀμφοτέρωτα ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιῶσθε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

39 Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατήρ ὁ Κλεωνύμου, πάππος δ' ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεής ἦν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπορουμένας καταλιπών, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀγχιτείαν καὶ τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα καὶ τὰς Κλεωνύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναικας ἢ προικὰ ἐπιδιδόντες ἐτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ' ἡμᾶς καὶ ἡ συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχύνῃ ποιεῖν ἠναγκαζεν ἂν, ἢ ταῖς μερίσταις ζη-

40 μίαις καὶ τοῖς ἐσχάτοις ὀνειδέσι περιπεσεῖν· εἰ δ' οὐσία κατελείφθη, δίκαιον ἠγήσεσθ' εἶναι ταύτης ἐτέρους ἡμῶν μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ' ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε, εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀνθρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

41 Χρῆ δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς κατὰ γένος ψηφίζεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητούσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ' ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ' ἤδη πολλοὶ ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενε-

42 μένας, ἐνίων δ' οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν ὑμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν οἰκειότητα τὴν ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἀπαντες ἐπίστασθε·

τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένας. ἔπειτα τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὐρήσετε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὑφ' ἡμῶν ἀμφισβητούμενας· οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλομένου διεκόλυσαν. ὣσθ' 43 ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, πολὺ κάλλιον ἔστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγενημένας. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσε μὲν Κλεώνυμος εὐφρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριωτέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν δεινοίαν ποιήσετε.

Οἶμαι δ' ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν 44 καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀγανακτεῖν, οἷς ἂν ὑπάρχη καὶ παρ' ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον οἶκου ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκείνος ἐρίγνυτο κληρονόμος· δίκαιον γὰρ ἔστι τούτους ἔχειν τὰ ἐκείνου, παρ' ὧν ὀφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῶ. εἰ 45 μὲν τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκείνος ἐρίγνυτο κύριος τῶν καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτη τύχη χρησαμένων Κλεώνυμος ἀπάντων ἐρίγνυτο κληρονόμος. οὔτε γὰρ παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὔτ' ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ' ἐκείνος καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ 46 οἱ νόμοι δεδώκασιν αὐτῶ, καὶ ἡμεῖς οὐδένα ἄλλον ἠξιώσαμεν ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῶ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκεί-

νον διάνοιαν τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, ἀποθνήσκοντες δὲ ἄλλους κληρονόμους ἐβουλήθημεν εἶναι αὐτῶν
 47 μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον. ὥσθ' ἡμᾶς μὲν ἐν ἀμφοτέροις, ὡς ἄνδρες, καὶ ἐν τῷ δοῦναι καὶ ἐν τῷ λαβεῖν οἰκειούς ὄντας εὐρήσετε, τούτους δὲ νῦν μὲν ἀναίσχυντοῦντας καὶ τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν ἀγχιστεῖαν λέγοντας, ὅτι λήψεσθαί τι προσδοκῶσιν· ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους ἐκείνου προείλοντο οἰκειότερους.

48 Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ᾧ πάντας ὑμᾶς προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσα γὰρ ἂν ταῦτα λέγοντες ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκείνος διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδὲ πώποτε ὕστερον αὐτῷ μετεμέλησε, καὶ νῦν μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς μηδὲν τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι
 49 τὴν δωρεάν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ δισχυρίζομενοι μηδέτερον ἀποφαίνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω τῷ γένει προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς Κλεωνύμου διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου κατηγοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα
 50 διδάσκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου καταγιγνώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκείνου τε νομίζειν ὀρθῶς βεβουλεύσθαι λύσαι τὰς διαθήκας βουλόμενον, ἡμᾶς τε μὴ συκοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως
 51 τούτων ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὡς ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστί κατὰ τοὺς τούτων λόγους γινῶναι περὶ αὐτῶν. πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τῶν ἀντιδίκων γιγνωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι τὸ μέρος αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτούς ἔχειν ψηφίσαισθε, καὶ τούτους μὲν ἠγήσασθε χοῖναι πλείω

λαβεῖν ὧν αὐτοὶ σφᾶς αὐτούς ἠξίωσαν, ἡμᾶς δὲ μηδὲ τούτων ἀξιῶσαιτε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν ἡμῖν.

2.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Μενεκλέους ποιησαμένου υἱὸν καὶ ἐπιβιάσαντος τῇ ποιήσει εἴκοσι τρίτα ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλανίδης μὴ εἶναι τὸν κλῆρον ἐπίδικον, καταλείψαντος υἱὸν Μενεκλέους. τούτῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοί, καὶ πρὸς τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντιὸς τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὧδε δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασμόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἑαυτῷ υἱόν. εἶτα τὸ στοχαστικόν, ὅτι οὐ πεισθεῖς γυναικὶ ἐποίησάτο με.

Ἡγούμην μὲν, ὡς ἄνδρες, εἴ τις καὶ ἄλλος ἐποίηθη ὑπὸ τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ οὐκ ἂν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμηῆσαι ὡς ἐποίησάτο με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεὸς οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὡς ἐγὼ φημι, πειρᾶται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ ἅπαιδα τεθνεῶτα καταστηῆσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς πατρῴους οὔθ' ὑμῶν αἰσχυρόμενος οὐδένα, ἐμοὶ ἀνάγκη ἐστὶ πολλῇ βοηθεῖν τε τῷ πατρὶ τῷ ποιησαμένῳ με καὶ ἑμαυτῷ. διδάξω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς
 ὡς προσηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἢ

ποίησις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κληῖρος ὁ Μενεκλέ-
ους ὄντος ἐμοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ἀλλ' ὁ μάρτυς διεμαρ-
τύρησε τάληθῃ. δέομαι δ' ὑμῶν ἀπάντων καὶ ἀντι-
βολῶ καὶ ἱκετεύω μετ' εὐνοίας ἀποδέχεσθαι μου τοὺς
λόγους.

3 Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεύς, ὁ πατήρ ὁ ἡμέτερος,
ὧ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεί, καὶ
ἐχρήτο οἰκειῶς ἡμεν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς,
δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ
τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελ-
φήν, ἐπειδὴ εἶχεν ὄραν, Λευκολόφῳ, προῖκα ἐπι-
4 δόντες εἴκοσι μνᾶς. καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου τε-
τάρτῳ ἔτει ἢ πέμπτῳ ὕστερον ἢ τε ἀδελφῇ ἡμῖν ἢ
νεωτέρα σχεδὸν ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ
τῷ Μενεκλεί ἢ γυνὴ τελευτᾶ ἦν εἶχε πρότερον. ἐπει-
δὴ οὖν ἐκείνη τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς,
ἤτει τὴν ἀδελφὴν ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τὴν τε φιλίαν
τὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς
5 ἦν διακείμενος· καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατήρ
οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ,
οὐκ ἄπροικον, ὡς οὗτος λέγει ἐκάστοτε, ἀλλὰ τὴν
ἴσην προῖκα ἐπιδόντες ἦνπερ καὶ τῇ πρεσβυτέρῃ ἀδελ-
φῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου, πρότερον
ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέστημεν οἰκεῖοι. Καὶ ὡς ἔλα-
βεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα,
τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέ-
σθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

6 Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὧ ἄνδρες, καὶ ὄν-
τες αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα,
καὶ ἀπεδημήσαμεν μετὰ Ἴφικράτους εἰς Θράκην· ἐκεῖ

δὲ δόξαντες του εἶναι ἄξιοι περιποιησάμενοί τι κατε-
πλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυ-
τέρῃ ἀδελφῇ ὄντα δύο παιδιά, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν
εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκείνος δευτέρῳ μηνὶ 7
ἢ τρίτῳ, πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφὴν, λόγους ἐποι-
εῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τὴν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι
τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὐκ οὖν ἔφη δεῖν ἐκείνην
τῆς χρηστότητός τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα 8
καταστῆναι συγκυβητῶσαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη 8
αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι. [καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως δῆλον
ὅτι φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει
αὐτῷ.] ἔδειτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐ-
τῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ.
καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τού-
των· ὅ τι γὰρ ἂν ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ' ἔφαμεν ποιή-
σειν. ἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἠρέσχετ' αὐτοῦ λέ- 9
γοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπέισθη· καὶ
οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἡλείῳ Σφηττίῳ, καὶ ὁ Με-
νεκλῆς τὴν τε προῖκα ἀποδίδωσιν [αὐτῇ], μετασχὼν
τοῦ οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παιδῶν τοῦ Νικίου,
καὶ τὰ ἱμάτια, ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ' ἐκείνου, καὶ τὰ
χρυσίδια, ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα χρό-
νου διαγενομένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο
ἄπαις, ἀλλ' ἔσοιτο αὐτῷ ὅς τις ζῶντα γηροτροφῆσοι
καὶ τελευτήσαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα
χρόνον τὰ νομιζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν
ἑώρα ἕνα μόνον υἱὸν ὄντα, ὥστε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν
εἶναι ἄπαιδα τοῦτον καθιστάντα ἀρρένων παιδῶν
αὐτῷ κελεύειν δοῦναι τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι. εὐρι- 11
σκεν οὖν οὐδένα ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ' ἡμῶν ἑαυ-
τῷ. λόγους οὖν πρὸς ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν
αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἢ τύχη συν-

έβη ὥστε ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας παιδας αὐτῶ μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας υἱὸν αὐτῶ ποιήσασθαι, ὅθεν καὶ φύσει παιδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῶ γενέσθαι. „ὕμῶν οὖν” ἔφη „βούλομαι τὸν ἕτερον 12 ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν καλῶς ἔχει.” καὶ ὁ ἀδελφὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων, ἐπήνεσέ τε τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέοιτο ἢ τε ἡλικία καὶ ἢ παρούσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ θεραπεύσοντος αὐτὸν καὶ ἐπιδημήσοντος. „ἐμοὶ μὲν οὖν” ἔφη „συμβαίνει ἀποδημία, ὡς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ ἀδελφὸς οὐτός” ἐμὲ λέγων „τῶν τε σῶν ἐπιμελήσεται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλη τοῦτον ποιήσασθαι.” καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου ποιεῖται με.

13 Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποιήσις, τοῦτο ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καὶ μοι τὸν νόμον ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄρρενες ὡς γνήσιοι. ὁ γὰρ νομοθέτης, ὧ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον ἔθηκεν οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην καταφυγὴν οὐσαν τῆς ἐρημίας καὶ παραψυχῆν τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὅν τινα ἂν βού- 14 λωνται. διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῶ ποιεῖσθαι διὰ τὸ εἶναι ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις, ὧ ἄνδρες, γράψας, μέλλων ἀποθνήσκειν, ὡσπερ ἄλλοι τινὲς τῶν ἀνθρώπων, οὐδ’ ἀσθενῶν· ἀλλ’ ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν, ποιησάμενος εἰσάγει με εἰς τοὺς φράτορας παρόντων τούτων, καὶ εἰς 15 τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς ὀργεῶνας. καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῶ οὔτοι ὡς οὐκ εὖ φρονοῦντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἢν ζῶντα πείθειν ἐκεῖνον, εἰ τι βούλουντο, μᾶλλον ἢ τελευτήσαντα ὑβρί-

ζειν καὶ ἐξερημοῦν αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπεβίω γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ποιήσιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἓνα ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τοσοῦτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκεῖνος μετέγνω τῶν πεπραγμένων ἑαυτῶ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω 16 ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτορας καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὡς δ’ ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ’ ὃν ἡ ποιήσις ἐγένετο. Καὶ μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῶ Μενεκλεῖ ποιήσασθαι υἱὸν 17 αὐτῶ ὃν τινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὡς δὲ ἐποιήσατο, οἱ τε φράτορες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν μεμαρτυρήκασιν· ὥστε περιφανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὧ ἄνδρες, ὁ μάρτυς ἀληθῆ διαμαρτυρηκῶς, καὶ οὔτοι πρὸς γε τὴν ποιήσιν αὐτῆν λόγον οὐδ’ ὄντιν οὐδ’ οὐκ οὐκ ἂν ἀντειπεῖν. Πρα- 18 γθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χρῆναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κάκεινός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὡσπερ εἰκὸς ἐστὶ πατέρα περὶ υἱέος εἶναι, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὡσπερ γόνυ ὄντα πατέρα ἑμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ἡσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ, ὥστε ἐκείνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ 19 Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ’ εὖ φρονῶν, ἐνθένδε ἐστὶν ὑμῖν ῥάδιον ἐπιγνώναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφή, περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποιήται, ὡς

ἐκείνη πεισθεὶς ἐμὲ ἐποίησατο, πολλῶ πρότερον ἢν ἐκδεδομένη πριν τὴν ποίησιν γενέσθαι, ὥστ' εἴ γ' ἐκείνη πεισθεὶς τὸν υἱὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἐκείνης παίδων τὸν ἕτερον ἐποίησατ' ἂν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ.

20 ἀλλ', ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπ' ἐκείνης πεισθεὶς ἐμὲ ἐποίησατο υἱόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας [ἐπέσθη], δευτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ διὰ τὴν εὐνοικίαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν, τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῆ μηδὲν ἄλλον αὐτῷ, ὁπόθεν ἂν ἐποίησατο υἱόν. ταῦτα τηνικαῦτα ἐνήγην ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥστε οὐ παραφρο- νῶν φαίνεται οὐδὲ τῇ γυναικὶ πεισθεὶς, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαυδίαν οὗτος βούλεται

21 τὸ ὄνομα τοῦτο προσαγορεύειν. Ἡδέως δ' ἂν μοι δοκῶ τούτου πυνθέσθαι τοῦ φάσκοντος εὐ φρονεῖν, τίνα ποιήσασθαι ἐχρῆν αὐτὸν τῶν συγγενῶν; πότερα τὸν υἱὸν τὸν τούτου; ἀλλ' οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν, ἀπαιδα αὐτὸν καθιστάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλο- χορήματος. ἀλλὰ τὸν τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιάς ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐ- τῷ οὐδεὶς τούτων τῶν συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγκης ἢν αὐτῷ ἄλλον τινὰ ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἀπαιδα καταγρηῶν, ὥσπερ οὗτος ἀξιῶ νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοῖ- νυν πάντα ἂν οἶμαι ὁμολογήσαι ὑμᾶς ὡς οὐκ ἂν ποιησάμενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ποιήσαιτ' ἂν. δεῖξάτω γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ' οὐκ ἂν ποτε δύναιτο ἢν γὰρ οὐδεὶς ἄλλος συγγενῆς αὐτῷ πλην τούτων.

22 Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ ὅτι τὸν υἱὸν οὐκ ἐποίησατο τὸν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι τὸ παράπαν ἐποίησατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις. τοῦτ' ἐστὶν ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθονον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον ποιωῖν· ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἀπαιδί

καὶ ἀτυχοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλ- 24
λοῖς ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις
δοκεῖ καλῶς οὗτος ὁ νόμος κείσθαι, ὁ περὶ τῆς ποιή-
σεως, καὶ διὰ τοῦτο χροῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεῖος
οὐτοσί οὐκ αἰσχύνεται τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς
ἐξουσίας ἀποστερῶν νῦν, τοῦ ποιήσασθαι, ἧς οὐδὲ
τοῖς οὐδὲν γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθό-
νησεν. Οἶμαι δὲ καὶ τοῦτον, εἴ τις ἐρωτήσκειεν αὐ- 25
τὸν τί δή ποτ' ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκεί-
νῳ καταστάς, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποίησατ'
ἂν ὅς τις αὐτὸν ἐμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τε-
λευτήσαντα θάψειν· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν
τοῦτον νόμον ἢ ποίησις ἐγένετ' ἂν, καθ' ὃν περ ἢ
ἐμῆ. εἶτα αὐτὸς μὲν εἰ ἢν ἄπαις, ἐποίησατ' ἂν τὸν
δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα ταῦτά τούτω παραφρονεῖν
φῆσι καὶ γυναικὶ πειθόμενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν
οὐ σθένος λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῶ 26
μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ τε λόγῳ τούτῳ ὃ
νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖ. τοῖς τε γὰρ νόμοις καὶ τοῖς
δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν ἂν τὰναντία λέγων
φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται μὲν αὐτῷ τὸν νόμον
τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ δὲ ἀδελφῷ
τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.

Εἶτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν 27
ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἀπαιδα καταστήσει, ἀξιόν ἐστιν,
ὦ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός
μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται, εἰ ἐγὼ ἔσομαι υἱὸς
Μενεκλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστίν; εἰ δὲ περὶ χρη-
μάτων ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὅποιον
χωρίον ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ
ἐγὼ ἔχω νυνὶ. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ'
ἢν αὐτῷ ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον

ἀπέδωκεν, οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου· ἐτι, πῶς οὐ
 28 περιφανῶς ἐξελέγχεται ἀναιδῆς ἄν; Ὡς δὲ ἔχει,
 ἐγὼ ἐπιδείξω. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὄρφανῷ τὰ χρη-
 ματα ἀποδιδόναι, ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὀπόθεν ἀποδῶ,
 τόκοι δὲ πολλοῦ χρόνου συνηρρηκότες ἦσαν αὐτῷ,
 τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ
 βουλούμενος αὐτῷ ἐπηρεάζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποίησατο, διε-
 κάλυε τὸ χωρίον πραθῆναι, ἵνα κατοκώχιμον γένη-
 ται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὄρφανῷ ἀποστῆναι. ἡμφισβή-
 τει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ χωρίου, πρότερον
 οὐδὲ πώποτε ἀμφισβητήσας, καὶ ἀπηγόρευε τοῖς
 29 ὠνούμενοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκεῖνος ἠγανάκτει, οἴμαι,
 καὶ ἠναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὐ ἡμφισβήτησεν οὗ-
 τος. τὸ δὲ ἄλλο ἀποδίδεται Φιλίππῳ τῷ Πιτθεῖ ἑβ-
 δομήκοντα μνῶν, καὶ οὕτω διαλύει τὸν ὄρφανόν,
 ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς τιμῆς
 τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀπορ-
 ρήσεως. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἐχθρας
 πολλῆς ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι, ἵνα μὴ ποτε εἴπῃ τις
 ἐμὲ φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφόνους ὄντας αὐ-
 τοὺς καθιστάναι, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τού-
 30 του καὶ τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκεῖνοι δ' εἶπον ἡμῖν,
 εἰ μὲν ἐπιτρέπομεν αὐτοῖς ὥστε τὰ δίκαια διαγνῶναι,
 οὐκ ἂν ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπέχ-
 θεσθαι οὐδετέροις ἡμῶν· εἰ δ' ἐάσομεν αὐτοὺς γνῶ-
 ναι τὰ συμφέροντα πᾶσιν, ἔφασαν διαιτῆσειν. καὶ
 ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγῶμεν, ὥς γε δὴ
 31 ῥόμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν. καὶ ἐκεῖνοι ὁμόσαντες
 ἡμῖν πρὸς τῷ βρωμῷ τῷ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κεφαλῆσι
 τὰ συμφέροντα γνῶσεσθαι, διήτησαν ἡμᾶς ἀποστῆ-
 ναι ἄν οὗτος ἡμφισβήτησε καὶ δοῦναι δωρεάν· οὐ
 γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν οὐδεμίαν, εἰ μὴ

μεταλήφονται οὗτοι τῶν ἐκείνου. ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ 32
 χρόνου ἐγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν ἀλλήλους καὶ λόγῳ
 καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὁμοῖα ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἀμφο-
 τέρους πρὸς τῷ βρωμῷ ἢ μὴ ποιήσειν· καὶ ἡμεῖς ὁμό-
 σαμεν εὖ ποιεῖν ἀλλήλους ἐκ τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου,
 κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. καὶ ὡς ὁ 33
 τε ὄρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐ-
 τοῖς ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου, εἶτα νυνὶ ταυτὶ
 τὰ ἀγαθὰ ποιοῦσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν τεθνεῶτα ἄπαιδα
 βουλούμενοι καταστήσαι, ἐμὲ δ' ἐκβάλλειν ὑβρίσαν-
 τες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς ὑμῖν παρέξο-
 μαί μάρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν (εἰσὶ γὰρ
 τούτων οἰκείοι), εἰ δὲ μὴ, τοὺς παραγενομένους.
 Καὶ μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταυτασί· σὺ δ' ἐπί- 34
 λαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Λαβὲ δὴ μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὡς τό τε
 χωρίον ἑβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὡς ἀπέλαβεν
 ὁ ὄρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἐξήκοντα μνᾶς πραθέντος τοῦ
 χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὁ θεὸς τοίνυν οὕτως, ὃ ἄνθρωπος, κεκληρονομη- 35
 κῶς τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὡσπερ ἐγὼ, καὶ
 ἔχων ἐμοῦ πολλῷ πλείονα· ἐγὼ γὰρ τὰς τριακοσίας
 δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς
 τοῦ χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὃ ἔστιν οὐκ ἄξιον τριῶν
 μνῶν· οὗτος δὲ πλείον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων,
 εἶτα προσέτι νῦν ἤκει τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξεσημῶσαν.
 καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ποιητὸς ἐκείνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, 36
 καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, θυγάτηρ οὕσα τουτουὶ
 Φιλωνίδου, καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ

ἐκείνου, ἵνα μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος οὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἑμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα καλὸν ἐπέθηκα, καὶ τὰ ἔνατα καὶ τὰλλα πάντα ἐποίησα τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἶόν τε
 37 κάλλιστα, ὥστε τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενής, ὁ ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι υἱὸν ἐποίησατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ' αὐτὸν ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστήσει. τοιοῦτός ἐστιν οὗτος. Καὶ ὡς ἔθαψά τ' ἐγὼ αὐτὸν καὶ τὰ τρίτα καὶ τὰ ἔνατα ἐποίησα καὶ τὰλλα τὰ περὶ τὴν ταφὴν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότην αναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

38 Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὃ ἄνδρες, ἐποίησάτο με οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ἐμοὶ μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἔξ ὧν ἔπραξαν αὐτοί, ὅτι ἐγὼ τάληθῆ λέγω. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται πρὸς ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφοτέροι οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς τὸν Μενεκλέα, καὶ ὁμόσαντες ὄρκους ἐμοὶ καὶ ἐγὼ τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐγεγένητο ἢ ποιήσεις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους ὑπ' αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς ὁμνῆσαι ἐμοὶ ἢ παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν ὄρκους; οὐδὲ ἔν δήπου. οὐκοῦν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἢ ποιήσεις καὶ δικαίως
 39 εἰμὶ κληρονόμος τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ' οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασι τοῦτ' εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὗτος νυνί, ὅς γε

ποιησάμενος τῆς ἐχθρας διάλυσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὁμόσας ὄρκους πάλιν νῦν ἤκει τὰ ὁμολογηθέντα καὶ ὁμοθέντα παραβάς, καὶ ἀφελέσθαι με ἀξιοῖ ταυτὶ
 41 τὰ λοιπά, οὕτως ὄντα μικρά. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πάντ' τὸ πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπονείδιστον, προδοῦναι τὸν πατέρα οὐ εἶναι ὀνομάσθην καὶ ὅς ἐποίησάτο με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν ἐκείνου· ἔστι γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἓν, ὡς καὶ ὑμᾶς οἶομαι αἰσθύνεσθαι. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ αἰσχρὸν
 42 εἶναι τῆδε νομίζω, εἰ ἠνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς εἶχέ τι, τότε μὲν ἔδωκα ἑμαυτὸν υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν πραθῆναι τὸ χωρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμηθῆναι ὡς υἱὸς ὧν ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐγένοντο ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ
 43 τῇ ἐκείνου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκείνος ἐτελεύτησεν, εἰ προδώσω καὶ ἐξεσημώσας αὐτοῦ τὸν οἶκον ἀπιῶν οἰκήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλομένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἐξουσίαν παρασχέσθαι; καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἐστὶ τὰ ποιούντα με ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτω φανῶλος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἀξίος, ὥστε ὑπὸ μὲν εὐφρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἐνὸς ἂν ποιηθῆναι τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἐστὶ τὰ λυποῦντά με.

Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὃ ἄνδρες, καὶ
 44 ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσαι με καὶ ἀποψηφίσασθαι τοῦ μάρτυρος τουτουί. ἀπέφηνα δ' ὑμῖν πρῶτον μὲν ποιηθέντα ἑμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς ἂν τις δικαιοτάτα ποιηθείη, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ διαθήκῃ τὴν ποιήσιν γεγενημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τού-
 45

των ὑμῖν τοὺς τε φράτορας καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας παρεσχόμεν μάρτυρας· καὶ ἐκεῖνον ἐπέδειξα τρία καὶ εἴκοσιν ἐπιβιούντα ἔτη. εἶτα τοὺς νόμους ἐπέδειξα ὑμῖν τοὺς ἅπασιν τοῖς ἀνθρώποις ἐξουσίαν διδόντας υἱεὶς ποιεῖσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ζῶντα τε φαίνομαι θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευ-
 46 τήσαντα θάψας. οὗτος δὲ νυνὶ ἄλληρον μὲν ἐμὲ ποιεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου, εἴτε μείζων ἐστὶν οὗτος εἴτε ἐλάττων, ἄπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστήσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερά τὰ πατρῶα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾶ μήτ' ἐναγίζῃ αὐτῷ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, ἀλλὰ ἀφαιρεῖται τὰς τιμὰς τὰς ἐκείνου· ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποιήσατο υἱὸν ἑαυτοῦ, ἵνα τούτων
 47 ἀπάντων τυγχάνῃ. Μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες ὑπὸ τούτων ἀφέλησθέ μου τὸ ὄνομα τῆς κληρονομίας, ὃ ἔτι μόνον λοιπὸν ἐστίν, ἄκυρον δὲ τὴν ποιήσιν αὐτοῦ καταστήσητε· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς ἀφίχται καὶ ὑμεῖς κύριοι γερόνατε, βοηθήσατε καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν Αἰδου ὄντι, καὶ μὴ περιίδητε, πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων [δέομαι ὑμῶν], προπηλακισθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὄρκου ὃν ὁμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὐόρκα κατὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθε.

3.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ἢ ΚΑΤΑ
 ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ ΨΕΥΔΟΜΑΡΤΥΡΙΩΝ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Πύρρον τὸν ἕτερον τῆς ἀδελφῆς υἱὸν υἰοποιησάμενον Ἐνδῖον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἶτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν γνησίαν Πύρρου θυγατέρα, ἀμφισβητούσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρός· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γερονεῖναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδῖον δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναι φησιν, ἐξ ἐταίρας Πύρρου γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεῖ. Ἡ στάσις στοχασμός, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

Ἄνδρες δικασταί, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρός τῆς ἐμῆς Πύρρος, ἅπαις ὢν γνησίων παιδῶν, ἐποιήσατο Ἐνδῖον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν ἑαυτοῦ· ὃς κληρονόμος ὢν τῶν ἐκείνου ἐβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν χρόνῳ τοσοῦτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς πώποτε προσεποιήσατο οὐδ' ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέ-
 2 ρυσιν, ὑπερβάσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνησία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θείου ἦκει φάσκουσα εἶναι Φίλην, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κόπριος τοῦ Πύρρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελεύτηκε πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη, τρία τάλαντα τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπι-

3 γραφάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμε-
τέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύρρον, ὁ κύριος τῆς εἰλη-
χυίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρηθῆναι
μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ κλη-
ρον εἶναι, ὡς οὔσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρω, οὐ
ἦν ἐξ ἀρχῆς ὁ κληρὸς. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ
εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες τὸν διαμαρτυρησά τοιμησάντα
4 κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ
ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δί-
κην εἴλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτοῖσι Νικόδημον πα-
ραχοῆμα ἐξηλέγξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀνα-
σχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ, ὅς γε ἐτόλμησε
μαρτυρηθῆναι ἐγγνησά τῷ θεῷ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελ-
5 φῆν τὴν ἐαυτοῦ γυναικίκα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι
μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκη ἢ τούτου μαρτυρία
ψευδῆς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τὸ δ' ἐαλωκῶς μάρτυς σαφέσ-
τατα τούτου ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἔδοκει οὗτος τὰ ψευδῆ
τότε μαρτυρηθῆναι, δῆλον ὅτι ἐκεῖνός τ' ἂν ἀποφυγῶν
τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος ἂν τῶν
τοῦ θείου ἢ διαμαρτυρηθεῖσα γνησία θυγάτηρ εἶναι,
6 ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα κατέστη μήτηρ. ἀλόγος δὲ
τοῦ μάρτυρος καὶ ἀποστάσης τοῦ κλήρου τῆς ἀμφι-
σβητούσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρω εἶναι, μεγάλη
ἀνάγκη ἅμα καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν ἐαλωκῆναι.
περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου ὁ διαμαρτυρησῶν τὴν τῶν
ψευδομαρτυριῶν δίκην ἠγωνίζετο, πότερον ἐξ ἐγγνη-
τῆς ἢ ἐξ ἐταίρας ἢ ἀμφισβητούσα τοῦ κλήρου τῷ
θεῷ γυναικὸς εἴη γινώσκοντες δ' ἀκούσαντες καὶ
ὑμεῖς τῆς τε ἀνωμοσίας τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τούτου
μαρτυρίας καὶ τῆς ἀλούσης διαμαρτυρίας. Ἀναγί-
7 γνωσκε λαβὼν τασθὶ αὐτοῖς.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν ἔδοξε παραχοῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ
μαρτυρηθῆναι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται τότε πᾶσι· προσ-
ῆκει δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν
δίκην μέλλουσι ψηφιεῖσθαι ἐξελεχθῆναι τὴν τούτου
μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ δὲ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τού- 8
του πυνθέσθαι, ἦν τινὰ ποτε προικὰ φησὶν ἐπιδούς
ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφῆν ὁ μεμαρτυρηκῶς τῷ τὸν τρι-
τάλαντον οἶκον κεκτημένῳ, εἶτα πότερον ἢ ἐγγνητῆ
γυνῆ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσας τὸν
οἶκον αὐτοῦ, καὶ παρ' οὗτου ἐκομίσαστο τὴν τῆς ἀδελ-
φῆς προικὰ οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκῶς ἦν ὁ μεμαρ-
τύρηκεν οὗτος αὐτὴν ἐγγνησά, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, 9
ὅποιαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἰκοσιν
ἔτεσι τῷ ἔχοντι τὸν κληρὸν δικάσασθαι ἠξίωσεν, ἢ
εἰ τοῦ ἀνθρώπων ἐναντίον προσῆλθεν ἐγκαλῶν τῷ
κληρονόμῳ περὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς ἐν χρόνῳ
τοσοῦτῳ. περὶ τε οὖν τούτων ἠδέως ἂν πυνθίσμην,
ὅ τι ποτ' ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι
περὶ τῆς ἐγγνητῆς (ὡς μεμαρτύρηκεν οὗτος) γυναι-
κὸς, καὶ πρὸς τούτοις εἰ τις ἄλλος ἐγγνητὴν ἔσχε 10
τὴν τούτου ἀδελφῆν γυναικίκα, ἢ τῶν πρότερον χρη-
σαμένων πρὶν γινῶναι τὸν ἡμέτερον θεῖον αὐτὴν, ἢ
ὅσοι ἐκεῖνου γινώσκοντος ἐπλησίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι
ὑστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκῶς ἐκεῖνου· δῆλον
γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς αὐτὴν ἅπασι
τοῖς πλησίαζουσιν ἔδεδώκει. περὶ ὧν εἰ δεήσεις καθ' 11
ἕκαστον διελεθῆναι, οὐκ ἂν πάνν μικρὸν ἔργον γένοιτο.
ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ ἐνίων μνησθείην
ἂν αὐτῶν· εἰ δὲ τισὶν ὑμῶν ἀήδεις ἀκούειν ἐστίν,
ὥσπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων, αὐτὰς τὰς μαρτυ-
ρίας ὑμῖν παρέξομαι τὰς μαρτυρηθεῖσας ἐν τῇ προ-
τέρᾳ δίκη, ὧν οὐδεμιᾶ ἐπισκηψασθαι ἠξίωσαν οὗτοι.

καίτοι ὅπου κοινήν αὐτῆν ὁμολογήκασιν εἶναι τοῦ
 βουλομένου, τὴν γυναῖκα, πῶς ἂν εἰκότως ἢ αὐτῆ
 12 γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν ὁπότε μὴ
 ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου μαρτυ-
 ρίαις, ὁμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ
 ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, γνώσεσθε ὡς οὗτός τε
 περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὀρθῶς καὶ
 κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἐγνώσαν
 τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὀρθῶς γεγενη-
 μένῃ γυναικί. Ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

13 Ὡς μὲν ἑταῖρα ἦν τῷ βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ
 τοῦ ἡμετέρου θείου, ἦν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ με-
 μαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν
 γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἷ
 μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλήν, ὁπότε ἢ
 τούτου ἀδελφῆ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασιν γίννε-
 14 σθαι περὶ αὐτῆς. καίτοι οὐ δὴ πού γε ἐπὶ γαμετᾶς
 γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ
 γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ
 δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἄλλοτριῶν,
 καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῶν γε
 μεμαρτυρηκόντων οὐδενὶ ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν.
 Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν
 μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

15 Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων
 αὐτῇ μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταῖρα τε ἦν τοῦ
 βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται
 τεκοῦσα. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ βουλομένῳ, ἦν οὗτος 16
 ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν
 χρὴ ὑφ' ὅσων ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ
 ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται· σκε-
 ψάμεθα δὲ καὶ ἐξ ὧν ἂν τις ὑπονοήσειεν ἐγγυῆν γε-
 νέσθαι τοιαύτης γυναικός, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ
 θείῳ τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νεοὶ 17
 ἄνθρωποι ἐπιθυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν, καὶ
 ἀκρατῶς ἔχοντες αὐτῶν, ἐπέσθησαν ὑπ' ἀνοίας εἰς
 αὐτοὺς τοιοῦτόν τι ἐξαμαρτεῖν. πόθεν οὖν ἂν τις
 σαφέστερον γνώη περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε τῶν μαρτυ-
 ριῶν τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ
 δίκῃ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα
 σκεψάμενος; ἐνθυμεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγου- 18
 σιν. ὁ μὲν γὰρ ἐγγυᾶν μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον
 οἶκον, ὡς φησι, τὴν ἀδελφὴν, διαπραττόμενος τηλι-
 καῦτα ἕνα μάρτυρα παρεῖναι αὐτῷ Πυρετίδην προσ-
 ποιήσατο, καὶ τούτου ἐκμαρτυρίαν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δίκῃ
 παρέσχοντο οὗτοι· ἦν Πυρετίδης οὐκ ἀναδέδεκται αὐ-
 τοῖς, οὐδὲ ὁμολογεῖ μαρτυρηῆσαι οὐδὲ εἰδέναι τούτων
 ἀληθῆς ὄν οὐδέν. μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς 19
 ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν οὗτοι παρέσχοντο ταύτην· ἴστε
 γὰρ πάντες ὡς ὅταν μὲν ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν,
 ὡς δεῖ μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους
 καὶ οἷς ἂν τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους
 παραλαμβάνειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύ-
 τας, τῶν δὲ ἀδήλων καὶ ἐξαίφνης γιγνομένων τοὺς
 προστυχόντας ἕκαστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ 20
 μὲν ταῖς μαρτυρίαις αὐταῖς τοῖς παραγενομένοις αὐ-
 τοῖς, ὁποῖοί τινες ἂν ᾦσι, τούτοις μάρτυσι χρῆσθαι
 ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων ἢ
 τῶν ἀποδημεῖν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῇ-

τα, τοὺς ἐπιεικεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἡμῖν γνωριμωτάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα, 21 καὶ οὐ μεθ' ἐνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ' ὡς ἂν μετὰ πλείστων δυνώμεθα τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιούμεθα, ἵνα τῷ τε ἐκμαρτυρήσαντι μὴ ἔξειη ὕστερον ἐξάρῳ γενέσθαι τὴν μαρτυρίαν, ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ καλοῖς κἀγαθοῖς ταῦτα μαρτυροῦσι πιστεύετε μᾶλλον.

22 Ξενοκλῆς τοίνυν Βῆσαζε μὲν ἰὼν εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἠγήσατο δεῖν τοῖς ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ ἐντυχῶσι μάρτυσι χρῆσθαι περὶ τῆς ἔξαργῆς, ἀλλ' ἤκεν ἔχων ἐνθὲνδε Διόφαντον τὸν Σφήτιον μεθ' ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ τούτου, καὶ Δωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φιλοχάρη καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρακεκληκῶς ἐνθὲνδε σταδίους ἐγγὺς τριακοσίους ἐκεῖσε.

23 περὶ δὲ τῆς ἐγγύης τῆς τήθης τῶν παίδων τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἄστει ἐκμαρτυρίαν (ὡς φησί) ποιούμενος τῶν μὲν οἰκείων οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκῶς φαίνεται, Διονύσιον δὲ Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον Αἰθαλίδην· μετὰ δυοῖν τούτοις ἐν τῷ ἄστει αὐτοῦ τὴν ἐκμαρτυρίαν ποιήσασθαι φασὶν οὔτοι. τοιαῦτα μὲν τὰ τούτων· οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὀτουοῦν πιστεύσειεν.

24 ἄλλως οὐδεὶς. Ἰσως γὰρ ἦν νῆ Δία πάρεργον καὶ φαῦλον, περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρετίδου φασὶ ποιήσασθαι οὔτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὀλιγορηθῆναι ἦν τὸ πρᾶγμα. καὶ πῶς; ὥστε περὶ αὐτοῦ τούτου ὁ ἀγὼν ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὃν Ξενοκλῆς ἐφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας ἢ ἐξ ἐγγυητῆς τὴν ἑαυτοῦ γυναικα εἶναι. εἶτα ἐπὶ ταύτην ἂν τὴν μαρτυρίαν, εἰ ἦν ἀληθῆς, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰ- 25 κείους τοὺς ἑαυτοῦ παρακαλεῖν ἐκεῖνος ἤξίωσεν; καὶ μὰ Δία, ὡς ἐγωγε ᾄμην, εἰ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα.

οὐ τοίνυν φαίνεται, ἀλλ' ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντας δύο ἐκμαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν ταύτην, Νικόδημος δὲ οὕτωσιν ἕνα μόνον μάρτυρα παρακαλέσας μεθ' ἑαυτοῦ τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ ἐγγυῆσαι φησὶ τὴν ἀδελφήν. καὶ οὗτος 26 μὲν τὸν Πυρετίδην μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα, προσεποιήσατο μετὰ αὐτοῦ παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ ἐγγυῆσασθαι μέλλοντος τὴν τοιαύτην Ἀνσιμένης καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Χαίρων καὶ Πυλάδης, φασὶ παρακληθέντες τῇ ἐγγύῃ παραγενέσθαι, καὶ ταῦτα θεῖοι ὄντες τῷ ἐγγυωμένῳ. ὑμέτερον οὖν ἔργον σκέψασθαι 27 νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος, πολὺ ἂν μᾶλλον τὸν Πύρρον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλεσθαι λεληθῆναι, εἰ τι παρεσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν ἀνάξιον τῶν αὐτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς θεῖους τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἀμάρτημα τηλικούτον.

Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκεῖνον θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν 28 προῖκα μὴθ' ὁ διδοὺς μὴθ' ὁ λαμβάνων διαμολογήσαντο ἔξειν ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἰ τινα ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παραγενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖσθαι· τοῦτο δ' εἰ δι' ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεῖος ἡμῶν ἐποιεῖτο τῆς τοιαύτης γυναικός, δῆλον ὅτι καὶ ἀργύριον πολλῷ μᾶλλον ὁ ἐγγυῶν διαμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γυναικί, ἵνα μὴ ἐπ' ἐκεῖνῳ γένοιτο ῥαδίως ἀπαλλάττεσθαι, ὅποτε βούλοιο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς 29 γε πολλῷ πλείους τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν ἐγγυώμενον τὴν τοιαύτην· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι ὀλίγα διαμένειν εἴωθε τῶν τοιούτων. ὁ μὲν τοίνυν ἐγγυῆσαι φάσκων μετὰ ἐνὸς μάρτυρος καὶ ἄνευ ὁμολογίας | προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον ἐγγυ-

ἦσαι φησι τὴν ἀδελφὴν· οἱ δὲ θειοὶ τῷ ἀδελφιδῷ ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγνωμένῳ μεμαρτυρηκᾶσι παραγενέσθαι.

- 30 Καὶ οἱ αὐτοὶ θειοὶ οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδου κληθέντες μεμαρτυρηκᾶσι παραγενέσθαι. ἐφ' ᾧ δὲ καὶ δεινῶς ἀγανακτῶ, ὅτι ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῆς αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου Φίλην ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναικί, οἱ δὲ τοῦ Πύρρου θειοὶ ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι τὸ τῆς τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν
- 31 θέσθαι αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν πλείω ἢ ὀκτῶ ἔτη ἤδη μὴ ἤδει τοῦνομα τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς. εἴτα οὐδὲ παρὰ τῶν αὐτοῦ μαρτύρων πρότερον ἐδυνήθη πυνθέσθαι, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς τὸ τῆς θυγατρὸς ὄνομα τῆς αὐτῆς ἐν χρόνῳ τοσοῦτῳ
- 32 ἐφρασεν αὐτῷ, οὐδ' ὁ θεῖος αὐτός, Νικόδημος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος, εἰ τις ἤδει τοῦθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς κείμενον ταύτῃ, Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα ἐπεγράψατο εἶναι αὐτῇ, καὶ ταῦτα λαγχάνων αὐτῇ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου. τίνας ἔνεκα; ἢ ἵνα καὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τεθέντος ἄκκληρον ὁ ἀνὴρ καταστήσειεν εἶναι τὴν αὐτοῦ
- 33 γυναικα; ἀρά γε οὐχὶ δῆλον, ὡς ἄνδρες, ὅτι ἂ πάλαι οὗτοι μαρτυροῦσι γενέσθαι, πολλῶ πλεον τῆς λήξεως τοῦ κλήρου σύγκειται αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἂν ποτε οἱ μὲν εἰς τὴν δεκάτην (ὡς φασὶ) κληθέντες τῆς τοῦ Πύρρου θυγατρὸς, ἀδελφιδῆς δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἣτις ἦν ποτε, ἀκριβῶς εἰς τὸ δικαστήριον ἤκον μεμνημένοι ὅτι Κλειταρέτην ὁ πατὴρ ἐν
- 34 τῇ δεκάτῃ ἀνόμηνεν, οἱ δ' οἰκειότατοι τῶν ἀπάντων, ὁ πατὴρ καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἂν ἤδει τὸ

ὄνομα τῆς θυγατρὸς, ὡς φασὶ, τῆς αὐτοῦ. πολὺ γε μάλιστ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ ὕστερον ἐγγωρήσει εἰπεῖν.

Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ 35 ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γινῶναι ὅτι φαίνεται περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς οὗτος. ὅπου γὰρ, εἴαν τίς τι ἀτίμητον δῶ, ἔνεκα τοῦ νόμου, εἴαν ἀπολίπη ἢ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἢ εἴαν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν γυναῖκα, οὐκ ἐξεστί πράξασθαι τῷ δόντι ὁ μὴ ἐν προκίβι τιμήσας ἔδωκεν, ἢ ποῦ ὅστις γέ φησιν ἀνευ ὁμολογίας προικὸς τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περιφανῶς ἀναίσχυντος ὧν ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν ὄφελος 36 εἶναι αὐτῷ τῆς ἐγγυῆς, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐπέμψαι ὅποτε βούλοιο τὴν γυναῖκα ἦν; ἦν δ' ἂν ἐπ' ἐκείνῳ, ὡς ἄνδρες, δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προίκα διωμολογήσατο ἔξω ἐπ' αὐτῇ. εἴτ' ἐπὶ τούτοις ἂν Νικόδημος ἠγγύησε τῷ ἡμετέρῳ θείῳ τὴν ἀδελφὴν; καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὔσαν αὐτήν, καὶ τῆς ὁμολογηθείσης προικὸς ἐκ τῶν νόμων γιγνομένης εἰς αὐτόν, εἰ τι ἐπαθεῖν ἢ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῇ; ἀρ' οὖν δοκεῖ τῷ ὑμῶν ὀλιγώ- 37 ρως οὕτως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε παραλιπεῖν ἂν τι τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω. εἴτα παρὰ τούτου ὁ ἡμέτερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγγυῆσασθαι τὴν ἀδελφὴν, ὅς αὐτὸς ξενίας φεύγων ὑπὸ ἐνὸς τῶν φοιτῶντων ὧν φησὶν αὐτοῦ εἶναι, παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θείῳ ἄπροικον τὴν 38 ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ

ταῦτα τῆς προικὸς εἰς αὐτὸν γιγνομένης, εἴ τι ἐπαθεν ἢ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῆ. Λαβὲ δὲ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

39 Δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγόφως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε, εἴ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῶ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔργω' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακία διδόντες τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διομολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς. Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων, ὡς φησι, | τὴν ἀδελφὴν τὴν αὐτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι διεπράξατο; ὅς ἐπ' ὀλίγω ἀργυρίῳ, οὗ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι;

40 Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτου πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ οἱ πολλοὶ γινώσκουσιν ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντότατον τῆ μαρτυρία ὄντα ταύτη. φέρε γάρ, ὦ Νικόδημε, εἴ ἦσθα ἡγγυηκῶς τῷ Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ εἴ ἦδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν καταλειπομένην, πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδικάσασθαι τοῦ κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς, ἢ φῆς τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ἦδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθισταμένην τὴν ἀδελφιδὴν τὴν σαυτοῦ; ὁπότε γάρ τις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου, νόθην τὴν θυγατέρα τοῦ 42 καταλιπόντος τὸν κλῆρον καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύρρος ὁ ποιησάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν αὐτῷ· οὔτε γὰρ διαθέσθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν θυγατέρων, εἴαν τις κα-

ταλιπῶν γνησίας τελευτᾶ. γινώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγινώσκόμενων. Ἀναγίνωσκε τοῦσδε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

Δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκῶς ἐγγυῆσαι ἐπιτρέ- 43 ψαι ἂν τι τούτων γίνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῇ λήξει, ἢν ὁ Ἐνδιος λαχὼν ἐπεδικάζετο, ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ, καὶ οὐκ ἂν διαμαρτυρηθῆσαι μὴ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν ἐκείνης πατρῶον κλῆρον εἶναι; Ἀλλὰ μὴν ὡς γε ἐπεδικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἡμφισβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ 44 ἐτόλμησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ διαμαρτυρηθῆσαι τὴν ἀδελφιδὴν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγατέρα Πύρρῳ καταλειφθῆναι.

Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπιδικασίας ἔχοι ἂν τις ψευ- 45 ὄος προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν σφᾶς προσποιήσασθαι ἂν οὗτος, ἢ καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῶν ἂν ἡμᾶς. τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν· ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλεῖ ἡγγυᾶ ὁ Ἐνδιος τὴν ἀδελφιδὴν σου, ἐπέτρεψας ἂν, ὦ Νικόδημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύρρῳ γεγεννημένην ὡς ἐξ ἐταίρας ἐκείνῳ οὔσαν ἐγγυᾶσθαι; καὶ οὐκ ἂν εἰσήγγελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι 46 τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβριζομένην καὶ ἄκληρον τῶν ἑαυτῆς πατρῶων καθισταμένην, ἄλλως τε καὶ μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν καὶ ἔξόν τῷ βουλομένῳ

47 βοηθεῖν ταῖς ἐπικλήροις; οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς
 πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίας ἔπεστιν, οὐδ' ἐὰν μηδε-
 μίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγέλαντες μεταλάβωσιν, οὔτε
 πρυτανεῖα οὔτε παραστάσις οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσα-
 αγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκουσιν ἀκινδύνως εἰσα-
 αγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ' ἀλισκομένοις
 αἰ ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίας ἔπεισιν.
 48 ἔπειτα εἰ ἦν ἐξ ἐγγυητῆς ἢ τούτου ἀδελφιδῆ τῷ ἡμε-
 τέρῳ θεῖῳ γεγενημένη, ἐπέτρεψεν ἂν Νικόδημος ὡς
 ἐξ ἑταίρας οὔσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι; καὶ γενομένου
 αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσήγγελλε πρὸς τὸν ἄρχοντα ὑβρίζε-
 σθαι τὴν ἐπικληρον ὑπὸ τοῦ οὕτως ἐγγυήσαντος αὐ-
 τήν; νῆ Δί', εἰ ἦν ἀληθῆ ἢ νυνὶ τετόλμηκας μαρτυ-
 ρῆσαι, παραχορήμα εὐθύς τότε ἐτιμωρήσω ἂν τὸν
 ἀδικοῦντα. ἢ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσποιήσῃ;
 49 ἔπειτ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς ἦσθου;
 ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου σοι
 εἰσαγγεῖλαι τὸν Ἐνδιον προσῆκεν, εἰ αὐτὸς μὲν τρι-
 τάλαντον οἶκον ἔχειν ἠξίον ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ
 δὲ γνησίᾳ οὔσῃ τρισχιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοῦς
 ἐκδοῦναι ἠξίωσεν ἄλλῳ. εἴτ' ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγα-
 νακῆσας εἰσήγγειλεν ἂν τὸν Ἐνδιον οὔτος; ναὶ μὰ
 50 Δία, εἰ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν
 τὴν ἀρχὴν ἐκείνου οὐδ' ἄλλον γε τῶν εἰσποιήτων
 οὐδένα οὕτως εὐήθη· οὐδ' αὖ ὀλίγων τῶν νόμων
 τῶν κειμένων | γίνεσθαι, ὥσθ' ὑπαρχούσης γνησίας
 θυγατρὸς τῷ τὸν κληρὸν καταλιπόντι ἐτέρῳ δοῦναι
 ταύτην ἀνθ' ἑαυτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἦδει ὅτι τοῖς γε
 ἐκ τῆς γνησίας θυγατρὸς παισὶ γεγενοσίν ἀπάντων
 τῶν πατρῶων κληρονομία προσήκει. εἶτα εἰδὼς ἂν
 τις ταῦτα ἐτέρῳ παραδοίῃ τὰ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα τη-
 51 λικαῦτα ὄντα ὅσων ἠμφισβήτησαν οὗτοι; δοκεῖ δ'

ἂν τις ὑμῖν οὕτως ἀναιδῆς ἢ τολμηρὸς εἰσποιήτος
 γενέσθαι, ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοῦς ἐκ-
 δοῦναι τῇ γνησίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῶων; γενομένου
 δὲ τούτων δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ θεῖος ἐπιτρέψαι, ὁ ἐγγυ-
 ῆσαι μεμαρτυρηκὸς αὐτῆς τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ
 οὐ νομίζω, ἀλλὰ καὶ ἠμφισβήτησεν ἂν τοῦ κληρὸν
 καὶ διεμαρτύρησε καὶ εἰσήγγειλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρ-
 χοντα, καὶ ἄλλο εἰ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων, ἅπαντ'
 ἂν διεπράξατο. ὁ μὲν τοίνυν Ἐνδιος ὡς ἐξ ἑταίρας 52
 οὔσαν ἠγγύησεν, ἦν φησὶν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶ-
 ναι αὐτῷ· οὗτος δὲ οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύρρου κλη-
 ρον ἠμφισβήτησαι ἠξίωσεν, οὔτ' ἐγγυήσαντα τὴν
 ἀδελφιδῆν ὡς οὔσαν ἐξ ἑταίρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν
 ἄρχοντα [ἠξίωσεν], οὔτ' ἐπὶ τῇ δοθείσῃ προικὶ αὐτῇ
 ἠγανακτήσεν οὐδέν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἶασε γενέ-
 σθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ ἀπάντων διορίζουσι τούτων.
 ἀναγνώσεται οὖν πρῶτον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικα- 53
 σίας τοῦ κληρὸν μαρτυρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ
 τῆς ἐγγυήσεως τῆς γυναικός. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

Λαβὲ δὴ καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Πῶς οὖν τις σαφέστερον ἐξελέγχοι ψευδομαρτυ- 54
 ριῶν διώκων ἢ ἐκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τού-
 τοις ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἀπάντων τῶν
 ἡμετέρων;

Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλά·

σκέψασθε δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδῆν
τὴν τούτου γυναῖκα, ἂν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τού-
του τεκμήριον ὡς ἔστι ψευδῆ τὰ μεμαρτυρημένα Νι-
55 κοδήμῳ. ὡς μὲν οὖν ἠγγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὡς οὖσαν
ἐξ ἑταίρας τὴν γυναῖκα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτύ-
ρηται ὡς δ' ἀληθῆς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ
Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη ἀληθῆ
ταῦτα μεμαρτύρηκε. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ ἠγγύητο
παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν τὴν γυναῖκα,
ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικός,
56 ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἠμφισβήτησεν ὑπὲρ τῆς γνησίας
θυγατρὸς τῶν πατρῶων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμέ-
νος μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν τῷ Πύρρῳ
γενέσθαι ὡς δὴ οὐκ ὁμολογῶν πως ἐπεσκήπτετο τοῖς
μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ Πύρρου παρα-
γενέσθαι. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν
μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. Ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

57 Ἀλλὰ μὴν κάκεινό γε δῆλον, ὡς οὐκ ὁμολογοῦσι
τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι.
οὐ γὰρ ἂν ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γε-
γεννημένον κληρονόμον ὑπὲρ τῆς γυναικός τοῦ Πύρ-
ρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν
γὰρ Πύρρος πλείω ἢ εἰκόσιν ἔτη τετελεύτηκεν ἤδη,
ὁ δὲ Ἐνδιος τοῦ Μεταγειτιωνὸς μηνὸς πέρουσιν, ἐν
ᾧ ἔλαγον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως
58 οὗτοι. ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι
τοῦ κλήρου, ἐπειδὴν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν
δυοῖν τὰ ἕτερα προσῆκε τῇ γυναικί, ἢ ζῶντι τῷ Ἐν-
δίῳ ἠμφισβήτησαι τῶν πατρῶων, ἢ ἐπειδὴ τετελευ-
τηκῶς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπι-

δικασίαν ἀξιούν ποιείσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰ, ὡς φασιν
οὗτοι, ἠγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὡς γνησίαν ἀδελ-
φὴν οὖσαν αὐτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἐπιστάμεθα πάντες 59
ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσιν ἐστὶν ἡμῖν,
ὅτῳ δὲ γόνῳ γερόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδι-
κάζεσθαι τῶν πατρῶων προσήκει. καὶ περὶ τούτων
οὐδένα λόγον λεχθῆναι δεῖ ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς | καὶ
οἱ ἄλλοι πολῖται ἀνεπίδικα ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι
πατρῶα. οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἀφιγμένοι 60
εἰσίν, ὥστε τῷ μὲν εἰσποιήτῳ οὐκ ἔφασαν ἐπιδικά-
σασθαι προσήκειν τῶν δοθέντων, τῇ δὲ Φίλῃ, ἣν
φασὶ θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύρρῳ καταλελειφθαι,
λαχεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου τὴν λῆξιν ἠξίωσαν.
καίτοι (ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον) ὅσοι μὲν ἂν καταλί-
πωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὐτῶν, οὐ προσήκει τοῖς
παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατρῶων ὅσοι δὲ διαθή-
καις αὐτοῖς εἰσποιοῦνται, τοῖς υἱοῖς ἐπιδικάζεσθαι
προσήκει τῶν δοθέντων. τοῖς μὲν γὰρ, ὅτι γόνῳ γε- 61
ρόνασιν, οὐδεὶς ἂν δήπου ἀμφισβήτησειε περὶ τῶν
πατρῶων πρὸς δὲ τοὺς εἰσποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ
γένος προσήκοντες ἀμφισβητεῖν ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ
παρὰ τοῦ ἐντυχόντος τῶν κλήρων αἱ λῆξεις τοῖς ἀμ-
φισβητεῖν βουλομένοις γίνωνται, καὶ μὴ ὡς ἐρήμων
τῶν κλήρων ἐπιδικάζεσθαι τινες τολμῶσι, τούτου
ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦν-
ται. μηδεὶς οὖν ὑμῶν ἠγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν 62
εἶναι τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Ξενοκλῆς, λαχεῖν ἂν ὑπὲρ
αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῶου, ἀλλ' ἐβά-
διζεν ἂν ἡ γνησία εἰς τὰ ἑαυτῆς πατρῶα, καὶ εἴ τις
αὐτὴν ἀφῆρειτο ἢ ἐβιάζετο, ἐξῆγεν ἂν ἐκ τῶν πα-
τρῶων, καὶ οὐκ ἂν ἰδίας μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ βια-
ζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ εἰσαγγεληθεὶς πρὸς τὸν ἄρ-

χοντα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐ-
 63 σίας ἀπάσης τῆς ἑαυτοῦ. Ἔτι δ' ἂν πρότερον τοῦ
 Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύρρου θεῖοι, εἰ ἤδεσαν γνησίαν
 θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελφιδῷ καταλειπομένην καὶ
 ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν ἐθέλοντα αὐτήν, οὐκ ἂν
 ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα, τὸν μηδαμόθεν μηδὲν γένει
 προσήκοντα Πύρρῳ, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένους
 προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα. ἢ δεινόν γ' ἂν εἴη.
 64 τὰς μὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικου-
 σας ἀνδράσι γυναῖκας (περὶ ὧν τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ
 πατήρ βουλευσάιτο;) καὶ τὰς οὕτω δοθείσας, ἂν ὁ
 πατήρ αὐτῶν τελευτήσῃ μὴ καταλιπὼν αὐταῖς γνη-
 σίους ἀδελφούς, τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπίδικους ὁ
 νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικούντες ἤδη
 65 ἀφήρηται τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας. εἴτα τὰς μὲν ὑπὸ
 τῶν πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγκης
 ἐπίδικους εἶναι προσήκει. Ξενοκλεῖ δὲ ἂν τις τόδ'
 ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύρρου θείων, εἰ ἦν γνησία θυ-
 γάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ
 γένους προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα, καὶ τοσαύτης
 οὐσίας τοῦτον καταστήναι κληρονόμον ἀνθ' ἑαυτῶν;
 66 μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες· οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων
 μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἄλλο-
 τρούς ἑαυτοῦ ποιεῖται. ἔάν οὖν προφασίζωνται διὰ
 τὴν τοῦ Ἐνδίουποίησιν μὴ ἐπίδικον εἶναι τὴν γυ-
 ναῖκα, καὶ διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς,
 πρῶτον μὲν ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρή, εἰ ὁμολο-
 γοῦντες τὴν τοῦ Ἐνδίουποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γε-
 νέσθαι ἐπεσκημμένοι εἰσὶ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα,
 67 εἴτα παρελθόντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγεννη-
 μένον κληρονόμον τοῦ Πύρρου κλήρου τὴν λῆξιν λα-
 χεῖν ἠξίωσαν παρὰ τὸν νόμον. πρὸς δὲ τούτοις ἐκεῖνο

αὐτοὺς ἐρεσθε, εἰ τις τῶν γνησίων τῶν αὐτοῦ ἐπι-
 δικάζεσθαι ἄξιοι. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναλδειαν αὐτῶν
 πυνθάνεσθε. ὡς δ' ἦν ἐπίδικος ἢ γυνή, εἰ περ γνησία
 καταλειφθεῖη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν ἔστι
 τοῦτο. ὁ γὰρ νόμος διαρρηθὴν λέγει ἐξεῖναι δια- 68
 θέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ αὐτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας
 γνησίους καταλίπῃ ἄρρενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ,
 σὺν ταύταις. οὐκοῦν μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦ-
 ναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὐτοῦ· ἄνευ δὲ τῶν γνησίων
 θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσασθαι οὔτε δοῦναι
 οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν ἄνευ τῆς 69
 γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἐνδιον Πύρρος ἐποιεῖτο υἱὸν
 αὐτῷ, ἄκυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἢ ποιήσις κατὰ τὸν νό-
 μον· εἰ δὲ τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιη-
 σάμενος κατέλιπε, πῶς ἂν ὑμεῖς | ἐπετρέψατε ἐπιδι-
 κάζεσθαι τῷ τοῦ Πύρρου θετῷ τοῦ Πύρρου κλήρου
 ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς, εἰ ἦν ἐκεῖνῳ, ἄλλως τε
 εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε ὡς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφι-
 δοῦς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου; ἀλλ' ὦ γὰθέ, 70
 τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσαιτ' ἂν ὑμᾶς· ὅτε δ' ἠγγύα
 καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἐνδιος τὴν γυναῖκα, ἐπετρέπετε ὑμεῖς
 οἱ θεῖοι τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου αὐτῶν ὡς
 ἐξ ἐταίρας οὐσαν ἐκεῖνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ
 παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν
 ἠγγυᾶτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης κατὰ τοὺς νόμους
 ἐξεῖν γυναῖκα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ τῇ ταύτης
 κληθέντες συνεστιασθαι; πρὸς δὲ τούτοις (τοῦτ' ἂν γὰρ 71
 τὸ δεινόν ἔστιν) ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελ-
 φιδοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπε-
 μελήθητε ὥστ' ἑᾶσαι ὡς ἐξ ἐταίρας οὐσαν αὐτὴν ἐγ-
 γυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσαν τούνομα τῆς ὑμετέρας
 αὐτῶν ἀδελφῆς, ὡς ἐμαρτυρεῖτε;

- 72 Ἐκ τούτων τούτων, ὧ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος ῥᾷδιόν ἐστι γινῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι ἀνθρώπων εἶναι οὗτοι. τίνος γὰρ ἕνεκα, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θεῷ καταλειπομένη, ποιησάμενος ὁ θεῖος κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν ἑαυτῷ; πότερον ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρῳ γένους ἡμῶν ἦσαν ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστρεφῆσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ; ἀλλ' οὔτε ἐγένετο οὗτ' ἐστὶ, μὴ γενομένων δὴ παίδων γνησίων ἐκείνῳ, ἐγγυτέρῳ ἡμῶν οὐδὲ εἰς ἀδελφὸς μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ' ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς ἡμεῖς ἡμεῖν αὐτῷ.
- 73 ἀλλὰ νῆ Δία ἄλλον τινὰ ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κλῆρον καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ; καὶ τί αὐτὸν ἔδει καταφανῶς καὶ ὀφροῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἕξόν, εἶπερ ἦν ἡγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαρόντι ὡς οὐσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλιπεῖν αὐτήν, καὶ ἐπισκῆψαι τῶν γιγνομένων τῆς θυγατρὸς παίδων εἰσαγαγεῖν υἱὸν
- 74 ἑαυτῷ; δῆλον μὲν γὰρ ὅτι ἐπὶ κληρον καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ἦδει ὅτι δυοῖν θάτερον ἔμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ ἢ γὰρ ἡμῶν τινα τῶν ἐγγύτατα γένους ἐπιδικασάμενον ἕξειν γυναικα, ἢ εἰ μηδεὶς ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θεῶν τινα τούτων τῶν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινα συγγενῶν τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασάμενον
- 75 κατὰ τοὺς νόμους ἕξειν ταύτην γυναικα. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ ταῦτ' ἂν διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τούτου μὲν ποιήσασθαι

τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν τὴν μὲν νόθην, ὡσπερ αὐτῷ προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ κληρονόμον κατέλιπε τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὡς γε οὔτε γαμη- 76 λίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεῖος ἡμῶν, οὔτε τὴν θυγατέρα, ἦν φασὶ γνησίαν αὐτῷ εἶναι οὗτοι, εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἤξιωσε, καὶ ταῦτα νόμου ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν τῶν φρατόρων τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν. Ἀναγίνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λαβὲ δὲ καὶ τὴν ὡς ἐποιήσατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὐτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Εἶτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ 77 τοῦ θεῖου ἐκμαρτυριῶν πιστοτέραν ἠγήσεσθε εἶναι, καὶ τὴν οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγεννημένην, ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν γυναικα ὁ ἡμέτερος θεῖος ἔσχεν; ἀλλ' ὑμεῖς, ὡς ἐγὼγ' οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἂν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου, πρῶτον μὲν ἐπὶ 78 τίνι προικῷ οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύρρῳ φησὶ τὴν ἀδελφὴν, ἔπειτα πρὸς ὁποῖον ἀρχοντα ἢ ἐγγυητὴ γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον αὐτοῦ, εἶτα παρ' οὗτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευτηκῶς ἦν ὧ φησὶν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν μὴ ἐδύνατο κομίσασθαι | ἐν εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁποῖαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς γυναικὸς ἐδικάσατο τῷ ἔχοντι τὸν Πύρρου κλῆρον οὗτος. εἶτι δὲ πρὸς τούτοις ἐπιδειξάτω ὅτῳ πρότερον 79 ἢ ὕστερον ἠγγύησεν οὗτος τὴν ἀδελφὴν, ἢ εἰ ἐξ ἄλλου τινὸς γεγεννημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῆς. ταῦτα οὖν

ἀξιοῦτε πυνθάνεσθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτορσι γαμηλίας μὴ ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμηρίον ἐστὶ τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἐπέσθη ἐγγνήσασθαι, ἐπέσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς φράτορσιν εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ ταύτης ἀποφαν-
80 θεῖσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὐτῷ. καὶ ἐν τῷ δήμῳ κεκτημένος τὸν τριτάλαντον οἴκου, εἰ ἦν γεγαμηκός, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναικὸς καὶ θεσμοφορία ἐστὶν τὰς γυναῖκας, καὶ ἄλλα ὅσα προσήκει λειτουργεῖν ἐν τῷ δήμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπὸ γε οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγεννημένου οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτορες μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν· λαβὲ δὲ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

4.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Νικοστράτου ἐν ὑπερορίᾳ τελευτήσαντος, Ἄγων καὶ Ἄγνόθεος ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφου ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονομον αὐτοῦ εἶναι κατὰ δόσιν, ὃ ἐστὶ κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ῥήτωρ, ὡς συγγενῆς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἄγωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ σιάσις στοχασμός.

Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες Ἄγων τε οὐτοσί καὶ Ἄγνόθεος, καὶ ὁ πατήρ αὐτῶν

ἔτι πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.

Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ πραχθέντων οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἶόν τε, οὔτε τοὺς ἀντιδίκους, εἴαν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥάδιον, διὰ τὸ μηδέτερον τούτων ἐκείσε ἀφίχθαι· τὰ δὲ ἐνθάδε συμβεβηκότα δοκεῖ μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμηρία, ὅτι ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν τῶν Νικοστράτου ἀμφισβητοῦντες ἐξαπατήσαι ὑμᾶς βούλονται. Πρῶτον μὲν 2 οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι ἀπλοῦστερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποιήσαντο. Ἄγων μὲν γὰρ οὐτοσί καὶ Ἄγνόθεος Θρασυμάχου ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἑαυτοὺς ἐκεῖνος ἀνεψιοὺς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας παρέχονται· Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικουῦντες αὐτῷ Σμί- 3 κρου μὲν πατὴρ εἶναι φασὶ τὸν Νικόστρατον, ἀμφισβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυμάχου υἱοῦ κλήρου. καὶ οἷδε μὲν οὐδὲν προσποιοῦνται ἐκείνου τοῦ ὀνόματος οὔτε γιννώσκουν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ μὲν οὖν εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοίως τῆς οὐσίας ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα 4 πατρόθεν τὸ αὐτὸ ὠμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστράτου, περὶ δὲ τοῦ κλήρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι ἄλλ' εἰ τι διέθετο ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος, ὃν ἀμφότεροι ὠμολόγουν· νῦν δὲ πῶς οἶόν τε τῷ ἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράψασθαι; τοῦτο γὰρ Χαριάδης πεποίηκεν· αὐτός τε γὰρ ἔλαχε τοῦ Σμίκρου Νικοστράτου, τούτοις δὲ τοῦ Θρασυμάχου λαχοῦσι παρακατέβαλεν ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἐστὶ μὲν 5 οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπήρεια καὶ παρασκευή. ἤγουνται γὰρ τούτους, ἀπλοῦ μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μη-

δραιῶς αὐτοῖς | ταραχῆς ἐγγιγνομένης, οὐ χαλεπῶς ἐπιδείξειν ὅτι οὐδὲν Νικόστρατος διέθετο· ἐὰν δὲ μὴ τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μηδὲν ἦττον ἀμφισβητῶσιν, ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι λόγῳ εἰπεῖν τουτουσί δεήσει ὡς Νικόστρατος Θρασυμάχου ἦν ἢ ὡς οὐδὲν διέθετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦντες Θρασυμάχου μὲν εἶναι τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὡς οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί· ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι κατασκευάζοντες οὐ μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γένους λόγον ἐμβεβλήκασιν.

7 Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ' ἂν ὅτι ἄλλοι τινὲς εἰσὶν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσί ἐπάγοντες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κατ' ἀρχᾶς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τῷ δύο ταλάντω ἐξ Ἀκῆς ἦλθετον; ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρησεν, ὡς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσων τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς καὶ υἱεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου;

8 Δημοσθένης μὲν γε ἀδελφιδουὺς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ δ' ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ. καὶ οὗτος οὐ πολλῶν ὕστερον ἐπαύσατο. Ἀμεινιάδης δὲ υἱὸν αὐτῷ πρὸς τὸν ἄρχοντα ἤκεν ἄγων οὐδὲ τριετῆ γεγονότα, καὶ ταῦτ' οὐκ ἐπιδημηκότος τοῦ Νικοστράτου

9 ἔνδεκα ἐτῶν Ἀθήνησι. Πύρρος δὲ ὁ Λαμπρεὺς τῇ μὲν Ἀθηναῖ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερωσῆσθαι, αὐτῷ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου δεδοσθαι. Κτησίας δ' ὁ Βησαιεὺς καὶ Κραναὸς τὸ μὲν πρῶτον δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδικασθαι, ἐπειδὴ δ' οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδείξαι, ἀπελεύθερον αὐτὸν ἑαυτῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ'

10 οὗτοι ἂ ἐλεγον ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθὺς κατὰ τὰ

πρῶτα ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν οὐδαμοῦ ἠμφισβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς εταίρας παιδίου εἰσποῖων ἦλθε. τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὡς ἢ τῶν χρημάτων κληρονομήσουσι ἢ τὸ παιδίον ἀστὸν ποιήσουσι. αἰσθόμενος δὲ καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλεν.

Ἐχορῆν μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, ὅστις κατὰ δόσιν χρη- 11 μάτων ἀμφισβητῶν ἠτηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιουσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅσα περ ληψόμενος ἦει, τοσαῦτα τῇ πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ ἂν οὐδ' οἱ νόμοι κατεφρονοῦντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ' ἂν τῶν τεθνεῶτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι καὶ τῶν ἀλλοτριῶν ἀπάντων, καθ' ὅ τι ἂν τις βούληται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὡς οἶόν τ' ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς ὅσον δύνασθε παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν 12 κλήρων εἰσαγωγαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεῦειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων οὐ πάνν χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγχειν· ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι· περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἂν τις γνοίη τοὺς μὴ τάληθῆ λέγοντας, εἰ μὴ πάνν μεγάλα τὰ διαφέροντα εἶη, αὐτοῦ μὲν καθ' οὐ μαρτυροῦσι τεθνεῶτος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν τῶν πεπραγμένων εἰδόντων, τοῦ δὲ ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκριβοὺς γιγνομένου; ἔτι δέ, ὧ ἄνδρες, καὶ τῶν διατι- 13 θεμένων οἱ πολλοὶ οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγιγνομένοις ὅ τι διατίθενται, ἀλλ' αὐτοῦ μόνον, τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας, μάρτυρας περιστάνται, τοῦ δὲ συμβαινόντος ἔστι καὶ γραμματεῖον ἀλλαγῆναι καὶ τάναντία

ταῖς τοῦ τεθνεώτος διαθήκαις μεταγραφῆναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες εἰσονται, εἰ ἐφ' αἷς ἐκλήθησαν διαθήκαις, αὐταὶ ἀποφαίνονται. ὁπότε δὲ καὶ τοὺς ὁμολογουμένως παραγενομένους οἷόν τ' ἐστὶν ἔξαπατήσαι, πῶς οὐκ ἂν ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ πράγματος εἰδότας πολὺ μᾶλλον ἐτοιμότερόν τις παρακρούσασθαι ἐγχειρήσειεν;

Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὃ ἄνδρες, οὐκ ἔάν τις διαθήται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας, ἀλλὰ ἔάν εὖ φρονῶν. σκεπτέον δὲ ὑμῖν πρῶτον μὲν εἰ ἐποίησατο τὰς διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν διέθετο. ἀντιλεγόντων δ' ἡμῶν μηδὲ τὸ παράπαν γενέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος ἂν τρόπον, εἰ τις παρανοῶν διέθετο, γνώητε, πρὶν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαθέσθαι πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν δόσιν ἀμφισβητοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθῆσθαι εἰ ἀληθῆ λέγουσι, τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν οὐδὲν δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς αὐτῶν ἐστὶν ὁ κληρὸς (παρὰ πάντων γὰρ ὁμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὰ τοῦ τελευτήσαντος γίνεσθαι), ἔπειτα οἱ νόμοι οὐ μόνον οἱ περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τῶν δόσεων τοῖς συγγενέσι βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ ὁ νόμος οὐδενὶ ἑᾶ τὰ ἑαυτοῦ, ἔάν ὑπὸ γήρωσ ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἢ καὶ ὑμεῖς ἴστε παρανοήση· κατὰ δὲ τὸ γένος καὶ τὰ τοῦ ὁπώσοῦν διακειμένου ὁ ἐγγύτατα γένους ἀναμφισβητήτως λαμβάνει. χωρὶς δὲ τούτων ταῖς μὲν διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς δεῖ πιστεῦσαι, ὅφ' ὦν ἐνὶ καὶ ἔξαπατηθῆναι (οὐ γὰρ ἂν ἦσαν ψευδομαρτυριῶν ἐπισκήψεις), τῇ δ' ἀρχιστεία δὲ ὑμῶν αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς ἀμφισβητοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις, ὃ ἄνδρες, εἰ μὲν οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦν-

τες ὁμολογουμένως Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγχανον, τὸ μὲν ἀκριβὲς οὐδ' ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀληθεῖς εἶναι δόξειν τὰς διαθήκας· ἤδη γὰρ τινες οὐκ εὖ διακείμενοι τοῖς συγγενέσιν ὀθνεῖους φίλους τῶν πάντων σφόδρα προσηκόντων περὶ πλείονος ἐποίησαντο· νῦν δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε φίλους οὔτ' ἐν τάξει τῇ αὐτῇ. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας ἀπάντων παρεσχήμεθα. ὃ δὲ μέριστον, καὶ μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναιδείας καταμαρτυρεῖ, τοῦτο σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν ποιησάμενον οὔτ' ἀποθανόντα ἀνείλετο οὔτ' ἔκαυσεν οὔτε ὠστολόγησεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσήκουσι παρήκε ποιῆσαι, πῶς οὐκ ἂν ἀνοσιώτατος εἴη, ὃς τῷ τεθνεῶτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας τῶν χρημάτων αὐτοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νῆ Δία ἐπειδὴ τούτων οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Νικοστράτου διεχείρισεν; ἀλλὰ καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ τὰ πλείστα οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται. προσάσεις δὲ οἶομαι ἀναγκαίας ἐφ' ἐκάσταις τῶν πράξεων εὐρησθαι· τί γὰρ ὑπολείπεται τῷ διαρκήδην ὁμολογοῦντι;

Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὃ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ δικαίως τῶν Νικοστράτου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται μὲν ὑμᾶς ἔξαπατήσαι, τουτουσί δὲ συγγενεῖς ὄντας ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι ἔδωσαν αὐτοῖς, ἀποστρεφῆσαι. οὐ μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἤδη τῶν ἐν τῇ ὑπερορία ἀποθνησκόντων οὐδὲ γινώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἠμφισβήτησαν· ἐνθου- μούνται γὰρ ὅτι κατορθώσασι μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχειν, διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὰ ψευδῆ τινες ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ ἀφανῶν. συνελόντι πολὺ τὸ διαφέρουν κατὰ γένος ἢ κατὰ δόσιν ἀμφισβητεῖν. ἀλλ' ὑμᾶς χρῆ, ὃ ἄνδρες, πρῶ-

τον μὲν τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι·
 τούτο γὰρ οἱ τε νόμοι αἰτοῦνται καὶ δικαιοτάτον ἐστὶ.
 23 μὴ σαφῶς δὲ μήτ' αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε
 τῶν μαρτύρων τοῦ τελευτήσαντος ἐπιτηδεῖων ὄντων,
 ἀλλὰ Χαριάδου τοῦ τάλλοτρία βουλομένου λαβεῖν, τί
 ἂν εἴη δικαιότερον ἢ τοῖς συγγενέσι τὰ τοῦ συγγε-
 νοῦς ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἴ τι οἶδε ἔπαθον, οὐδενὶ
 ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τούτων ἐγένετο· κατὰ γὰρ
 τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἠμφισβήτηται, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ
 24 πατραδέλφων. Μὰ Δί' ἄλλ' οὐκ ἐστὶν ὁ Ἄρνων οὐδ'
 ὁ Ἄρνόθεος τοῦ Νικοστράτου συγγενεῖς, ὡς οἱ ἀντί-
 δικοὶ φασιν, ἀλλ' ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν
 δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ
 κατὰ τὸ γένος οὐκ ἠμφισβήτησουσιν; | οὐ γὰρ εἰς
 τοῦτό γε ἀνοίας ἦκουσιν ὥστε πιστεύσαντες ταῖς δια-
 θήκαις οὕτω φραδίως τοσοῦτων χρημάτων ἀφίστανται.
 ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τούσδε τοῖς
 συγγενέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέροι τῶν Νι-
 25 κοστράτου μᾶλλον ἢ Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν
 χρόνον, εἰ μὲν οἶδε κατὰ τὸ γένος ἠμφισβητοῦντες
 λήφονται τὸν κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν
 βούλωνται, κατὰ τὸ γένος λαχοῦσιν ἐπιδειξάι ὑμῖν
 ὡς αὐτοὶ ἐγγυτέρω ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὡς
 Σμίκρον ἦν καὶ οὐ Θρασυμάχον· ἐὰν δὲ Χαριάδης
 αὐτῶν κληρονομήσῃ, οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ
 τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν. κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ
 ἐπιδικασμένου, τί φανοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ
 γένος λαγχάνοντες;
 26 Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσῃ, τοῦτο
 καὶ τουτοῖσι τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο
 δ' ὑμῖν μάρτυρας πρῶτον μὲν ὡς ἀνεψιοὶ εἶσιν ἐκ
 πατραδέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὡς οὐδεπώ-

ποτε ἐκείνῳ διάφοροι ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔθαψαν
 Νικοστράτον, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Χαριάδης οὐτοσὶ
 οὐδαμῶς οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρηῖτο
 Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ἢ μάλισθ' οὐ-
 τος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ οὔσαν.

Καὶ ἄνευ τούτων, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι 27
 ἐκατέρους αὐτῶν οἰοί εἶσι. Θράσιππος μὲν γὰρ ὁ
 Ἄρνωνος καὶ Ἄρνόθεου πατὴρ ἤδη τι καὶ ἐλειτούργη-
 ρησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν
 πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήμασιν οὐδα-
 μῆ πώποτε, ὅποι ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξῃτε, οὔτ' ἐν-
 θάδε μένοντες ἀχρηστοὶ εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρα-
 τεύονται καὶ εἰσφέρουσι καὶ τᾶλλα πάντα ποιοῦσι τὰ
 προστατόμενα καὶ αὐτούς (ὡς πάντες ἴσασι) κοσ-
 28 μίους παρέχουσιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσ-
 ἦκει κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ
 Χαριάδην ἠμφισβητεῖν. οὗτος γάρ, ὅτ' ἐπεδήμει ἐν-
 θάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσποτήριον ὡς κλέπτῃς
 ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ'
 ἐτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἑνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας
 ὑμεῖς ἀπεκτείνετε, πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν
 κολουροῶν, ὑποχωρῶν ὄχρητο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' 29
 ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἐτῶν Ἀθήναζε οὐκ ἀφίκετο,
 πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν
 ὑμῶν οὔτε στρατεῖαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσ-
 φορὰν οὐδεμίαν εἰσενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου
 τῶν Νικοστράτου ἠμφισβήτησεν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν
 ὑμῖν λελειτούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ἂν οὐκ ἀγαπᾷ
 εἰ μὴ τῶν ἠμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἀλλοτρίων ἠμφισβητεῖ. εἰ μὲν οὖν οἶδε φιλοπράγμονες 30
 ἢ ἄλλοις ὅμοιοί πολιταὶς ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν
 Νικοστράτου χρημάτων ἠμφισβήτηται, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ

σώματος ἠγωνίζετο· νῦν δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν ἄλλος, εἰάν τις βούληται, τιμωρήσεται, τουτοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ πλείονος ποιήσῃσθε τοὺς ἀδίκως τάλλοτρια ἔχειν βουλομένους ἢ τοὺς γένει τῷ τεθνεῶτι προσήκοντας καὶ χωρὶς τούτων ἤδη τι ἐκείνου εὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νόμων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὄρκων οὐδ' ὠμόσατε, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα, τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

5.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Δικαιογένους τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν ἀδελφαῖς Προξένος ἤκε διαθήκην ἔχων, ἐν ἣ Δικαιογένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τοῦ Προξένου, Δικαιογένην υἱὸν θετὸν ἐποίησατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τῆς οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανεμαμένων αὐτῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξένου Δικαιογένης φάσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γεγονέναι υἱός, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐτοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένον τὰ Δεωχάρους. νῦν δὲ ἀρνούμενων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δικαιογένην καὶ Δεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ, τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται γὰρ.

Ἰδιόμεθα μὲν, ὡς ἄνδρες, περὶ ὧν διεφερόμεθα πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὠμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δικαιογένους τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαντος ἢ μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα, ἀφήκαμεν ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δέ, ὡς ἄνδρες, οὐ ποιεῖ Δικαιογένης ἂ ὠμολόγησε, δικαζόμεθα Δεωχάρει ἐγγυητῇ γενομένῳ Δικαιογένους, ὥσπερ ἀνωμόσαμεν. Καὶ μοι 2 ἀνάγνωθι τὴν ἀνωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

Ὡς τοίνυν ἀληθῆ ἀνωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὐτοσὶ οἶδε, καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρώτον μὲν ὡς ἀπέστη Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, εἶτα ὡς ἠγγυησατο Δεωχάρης. Καὶ μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τάληθῃ 3 μεμαρτυρήκασιν, οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Δεωχάρην εἰπεῖν· ἴσως δὲ ἐπ' ἐκείνον τρέφεται τὸν λόγον, ὡς Δικαιογένης τε ἂ ἡμῖν ὠμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς τὴν ἐξεγγυήν ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ' ἔρει, ψεύσεται καὶ θαδίως ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσεται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δικαιογένης ὁ Μενεξένου ἐν τῷ κλήρῳ καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔλαβεν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ.

Ταῦτα εἰ μὲν μὴ φασὶ Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον 4 θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦναι, ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκείνου καταλιπεῖν καὶ

ἡμᾶς κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιογένης ὁμολογεῖ παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεχόμεθα, καὶ ὅτι Λεωχάρης ἠγγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσειν· καὶ γὰρ δικαζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. Καὶ μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

5 Εἰ μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες, περὶ τούτων ἐμελλον ἀπολογησάσθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἤρκει ἂν μοι τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς περὶ τοῦ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ πραχθέντα πυνθέσθαι, ἵνα εἰδότες τάληθῆ, ὅ τι ἂν δοκῆ ὑμῖν, ψηφίσθηθε, ἀλλὰ μὴ ἐξηπατημένοι. Μενεξένω γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο υἱὸς μὲν εἷς, Δικαιογένης, θυγατέρες δὲ τέτταρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν Πολυάρατος ὁ πατὴρ ὁ ἐμός, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάριος, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς· ἢ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγῆματο τῷ
6 Κηφισοδότῳ πατρὶ. καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήραρχος ἐκπλεύσας τῆς Παράλου, ἐτελεύτησε μαχόμενος ἐν Κνίδῳ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαιδος διαθήκην ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατὴρ, ἢ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὄδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένει, ἡμετέρῳ δὲ θείῳ, υἱὸς ἐρίγνετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν ἐκάστη τὸ μέρος | ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὁμόσαντες μὴ 7 παραβῆσθαι τὰ ὁμολογημένα, ἐκέκμητο ἕκαστος δώδεκα ἔτη ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τσοῦτῳ χρόνῳ οὐδῶν δικῶν οὐδεὶς αὐτῶν ἠξίωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπραχθῆαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης καγῶνος οὐτοσί πεισθεῖς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ὃ περὶ καὶ τὰλλα ἐπέιθετο, ἡμφισβήτη ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ' ὅλη ποιηθῆναι υἱὸς ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἡμετέρου. ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἠγούμεθα τῇ λήξει, 8 οὐκ ἂν ποτε οἰόμενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα τότε μὲν φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι τότε δ' ἐφ' ἅπαντι τῷ κλήρῳ δόξαι τάληθῆς λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῶ πλείω καὶ δικαιοτέρα λέγοντες ἠδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἀλλ' ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκείνου φίλων, οἱ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἠγούντο εἶναι κεκτησῆναι τε τὰ λώτριά καὶ τὰ ψευδῆ ἀλλήλοις μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί. καὶ ἡμεῖς μὲν κατάψευδομαρτυρηθέντες ἀπα- 9 λέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ οὐ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὴν δίκην ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελεθεῖν οἷς ἐπεσκήσατο τῶν μαρτύρων· Δικαιογένης δὲ πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐβούλετο ἀγωνισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισοφῶντος τοῦ Παιανιεύος θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους, ἀδελφιδὴν οὖσαν Δικαιογέ- νους τοῦ καταλιπόντος τὰ χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυναικα, ἃ Δικαιογένης ἀδελ- φὸς ὧν ἔδωκεν, ἀφείλετο δὲ καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον ἅπαντα. καὶ γὰρ τούτων 10 τοὶ ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν,

καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οἰκειότητος ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυχον, ἀλλ' ὄρφανοὶ καὶ ἔρημοὶ καὶ πένητες γενόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως αὐτοὺς Δικαιογένης οὕτως ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπετρόπευεν ὅς γε, ἃ μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῖς Θεόπομπος κατέλιπε, τοῖς τούτων ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτὸς ἀφείλετο πρὸ

11 δίκης. καὶ ὁ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, πριάμενος καὶ κατασκάψας τὸν κῆπον ἐποιήσατο πρὸς τῇ αὐτοῦ οἰκίᾳ τῇ ἐν ἄστει. καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὄργοιόντα μνᾶς ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θεῖου χρημάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ἀρμοδίῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον ἀντ' ἀκολουθού· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μιαρίας ἀφίκετο. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὄνειδίξει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τρίβανα φορεῖ, ὥσπερ ἀδικούμενός τι εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν.

12 Ἀλλὰ μὴν περὶ τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· πάλιν δ' ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ Κηφισοφῶντος υἱός, ἀνεψιὸς ὢν Κηφισοδότῳ τουτῶν καὶ ἐμοί, καὶ προσήκων αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσον περ ἐμοί, ἐπέξηει τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ Λύκωνα, ὃν περ εἰσήγαγε πρῶτον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἶλεν· ὅς ἐμαρτύρησε Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ἡμετέρου υἱὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ.

13 μαρτυρήσας δὲ ταῦτα ἐάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ δὲ Δικαιογένης, ὃ ἄνθρωπος, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξα-

πατῶν, πείθει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυρόμενος ἀναγκάζομαι διὰ τὴν ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, — τί ποιῆσαι; κομισάμενον αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὃ τι ἐρίγνετο, ἡμᾶς μὲν ὑπὲρ ὧν ἐπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω ἐαλωκότας τῶν μαρτύρων ἀφείναι. καὶ ἡμεῖς μὲν ταῦτα | ὑπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες εἶχομεν ἡσυχίαν. τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθῶν ἄξια τῶν ἑαυ- 14
τοῦ τρόπων ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφείλ-
γας τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδούς, ὧν ἕνεκα
ταῦτ' ἐπραξεν οὐκ ἐκομίσατο. ἀδικηθεῖς δὲ ὑπὸ Δι-
καιογένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἐπραττεν. ἡμεῖς δὲ κα-
θηρούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένηι ἔχειν τῶν
ἐκ τοῦ κλήρου μέρος οὐδέν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἐά-
λωσαν, ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ'
ἀρχιστελείαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὁρθῶς ἐγνώκαμεν καὶ
οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένηι τοῦ κλήρου, θαδίως
διδάξω. δύο γὰρ διαθήκαι ἀπεφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι 15
πολλῶ, ἡ δ' ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιάν, ἣν
ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τουτουὶ πατήρ,
ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐρίγνετο τῷ θεῖῳ τῷ
ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητός, καθ' ἣν δ' αὐτὸς ἀπέφηνε
Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. ταύταιν δὲ ταῖν
διαθήκαιν ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης
ἔπεισε τοὺς δικαστὰς ὡς οὐκ ἀληθῆς εἶη· ἣν δὲ Δι-
καιογένης ἀπέφηρεν, οἱ μαρτυρήσαντες αὐτὴν τὸν
θεῖον τὸν ἡμέτερον διαθέσθαι ἐάλωσαν ψευδομαρτυ-
ριῶν. ἀμφοῖν δὲ ταῖν διαθήκαιν ἀκύροιν γιγνομέναιν, 16

καὶ ἑτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ δό-
 σιν μὲν οὐδενὶ προσῆκε τοῦ κλήρου, κατ' ἀγχιστεῖαν
 δὲ ταῖς Δικαιογένοισι τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν
 εἴσιν αἱ ἡμέτεραι μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξέ τε
 ἡμῖν λαχεῖν τοῦ κλήρου κατ' ἀγχιστεῖαν, καὶ ἐλά-
 χουμεν τὸ μέρος ἕκαστος. μελλόντων δ' ἡμῶν ἀντό-
 μυνσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης οὕτως μὴ ἐπίδικον
 17 εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ' ἡμῶν ἡ
 μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρ-
 τυριῶν δίκη εἰσῆει. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν
 ἡμῶν εἰπόντων ἃ περ νυνί, πολλά δὲ Λεωχάρους
 ἀνταπολογησαμένων, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ μαρτυρήσαι
 Λεωχάρην οἱ δικασταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο φανερόν ἐγέν-
 νετο ἔξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων, ἃ μὲν τῶν δικαστῶν
 καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ ὅσα ἡμῖν ἐξεγένετο
 διαπραξασθαι τότε, οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν, ἃ δὲ
 18 ὁμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα ἀκούσατε. συγχωρούντων
 γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγχέαι
 τὰς ψήφους, ἀρίστατο μὲν Δικαιογένει τοῖν δυοῖν
 μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένοισι ἀδελφαῖς, καὶ
 ὁμολογεῖ ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ
 μέρη· καὶ ταῦτα ἠγγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὕτως
 καὶ ποιήσειν, οὐ μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ
 Πλωθειεύς. καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέ-
 ξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

19 Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους,
 καὶ ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ ἐλλομεν τῶν ψευ-
 δομαρτυριῶν ἀτιμᾶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξῆρ-
 κεςε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένους ἀπηλλάχθαι. τοι-
 οῦτοι δὲ γενόμενοι περὶ Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην

ἐξηπατήθημεν ὑπ' αὐτῶν, ὧ ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δι-
 καιογένει τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου παρέδωκεν,
 ὁμολογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχάρης
 ὁμολογεῖ ἐγγυῆσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναν- 20
 τίον μὲν τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναν-
 τίον δὲ τῶν περιεστηκότων ἠγγυᾶτο, οὐκ οἶδ' ὅ τι
 ἂν ἐποίησεν. ὡς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται,
 μάρτυρας ὑμῖν παρεχόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δι-
 καιογένει μὲν ἀρίστατο τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλή-
 ρου καὶ ὁμολογεῖ ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ταῖς
 Δικαιογένοισι ἀδελφαῖς, Λεωχάρης δὲ ἠγγυᾶτο αὐ-
 τὸν ἃ ὁμολόγησε καὶ ποιήσειν. δεόμεθα δὲ καὶ ὑμῶν,
 ὧ ἄνδρες, εἰ τις ἐτύγχανε παρῶν τότε, ἀναμνησθῆ-
 ναι εἰ λέγομεν ἀληθῆ καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν· ἐπεὶ, ὧ 21
 ἄνδρες, εἰ Δικαιογένει ἀληθῆ λέγει, τί ἡμεῖς ὠφε-
 λούμεθα νικήσαντες, ἢ τί οὗτος ἐξημιώθη ἠττηθείς;
 εἰ γὰρ ἀπέστη μόνον (ὡς φησι) τοῖν δυοῖν μεροῖν
 τοῦ κλήρου, ἀναμφισβήτητα δὲ μὴ ὁμολογεῖ παρα-
 δώσειν, τί ἐξημιούτο ἀφιστάμενος ὧν τιμὴν εἶχεν;
 οὐδὲ γὰρ προῖν ἠττηθῆναι τὴν δίκην εἶχεν ὧν ἡμεῖς
 δικαζόμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου προιάμενοι καὶ θέ-
 μενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν ἡμῖν τὰ
 μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς 22
 παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ἃ ὁμο-
 λόγησε ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίον ἐξω τεύ-
 χους καὶ ἐν Πεδίῳ ἐξήκοντα πλῆθρον οὐδὲν κεκο-
 μίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου θέμενοι καὶ προιάμε-
 νοι. ἡμεῖς δ' οὐκ ἐξάγομεν· δέδιμεν γὰρ μὴ ὄφλωμεν
 δίκας. καὶ γὰρ Μικίωνα, κελεύοντος Δικαιογένους
 καὶ φάσκοντος μὴ βεβαιώσειν, ἐξάγοντες ἐκ τοῦ βα-
 λανείου ὄφλωμεν τετραράκοντα μνᾶς διὰ Δικαιογέ-
 νην, ὧ ἄνδρες. ἠγούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαι- 23

ώσκειν οὐδὲν ὧν ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, δι-
 ισχυριζόμεθα πρὸς Μικίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν,
 ἐθέλοντες ὅτι οὐκ ἄν ποτε οἴομενοι αὐτὸν Δι-
 καιογένης τὸ βαλανεῖον, οὐκ ἄν ποτε οἴομενοι αὐτὸν
 ἐναντία οἷς ὁμολόγησε πράξει, οὐδὲν ἢ
 24 διὰ τοὺς ἐγγυητάς, ὅτι καθειστήκεσαν ἡμῖν. ἀπο-
 στάς δὲ Δικαιογένης ὧν καὶ νῦν ὁμολογεῖ ἀφροσύνην
 ἡμῖν, ἐβεβαίωσε Μικίῳ τὸ βαλανεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν
 ὁ ἄθλιος οὐχ ὅπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰληφώς, ἀλλὰ
 προσπολωλεκῶς τετραράκοντα μναῖς, ἀπήειν ὑβρι-
 μένος ὑπὸ τοῦ Δικαιογένης. καὶ τούτων ὑμῖν μάρ-
 τυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

25 Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένης, ὧ ἄν-
 δρες· ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν
 πάντων ἡμῖν κακῶν αἴτιος οὐ φησιν ἐγγυησασθαι ἢ
 καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματεῖῳ τῷ
 ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα.
 ἡμεῖς δέ, ὧ ἄνδρες, τότε ἐπὶ τοῦ βήματος σπεύδον-
 τες τὰ μὲν ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρτυρας ἐποιησά-
 μεθα· οὗτοι δέ, ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέροι τῶν ὁμολο-
 γηθέντων τότε, κύρια φασιν εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέ-
 γραπται, ἃ δ' οὐ συμφέροι, οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγρα-
 26 πται. ἐγὼ δ', ὧ ἄνδρες, οὐ θαυμάζω ὅτι ἔξαυνοὶ εἰσι
 τὰ ὁμολογημένα· οὐδὲ γὰρ τὰ γραφέντα ἐθέλουσι
 ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὡς λέγομεν ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τε-
 κμήριον παρεξόμεθα. Πρωταρχίδῃ γὰρ τῷ Ποταμίῳ
 ἔδωκε Δικαιογένης τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ
 τετραράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς προικὸς τὴν οἰκίαν
 αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμεικῷ παρέδωκε. ταύτη δὲ τῇ γυ-
 ναικί, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ κλήρου

μέρος ὅσον περὶ τῆ μητρὶ τῆ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὐκ ἀπέ- 27
 στη Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ
 κλήρου, ἡξίου ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην πα-
 ραδιδόναι αὐτῷ τὴν συνοικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς
 προικὸς, ὡς ὄντι ἐγγυητῇ αὐτῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ
 τῆς γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι.
 παραλαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν τὸ μέρος οὐ παρέδωκε.
 καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην παρέ-
 ξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανεῖου καὶ οἰκοδομίας 28
 καὶ πρότερον εἶρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ,
 ὡς ὁμολογήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀναλωμένα
 οὐκ ἀπεδώκαμεν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλ-
 λάσσειν τοὺς χορήστας, οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἢ δεῖ
 αὐτόν. ἡμεῖς δέ, ὧ ἄνδρες, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, 29
 ὅτε ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τούτων, ἀντὶ τῶν
 λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἀναλωμέ-
 νων ἀφείμεν αὐτῷ τοὺς καρπούς, οὕτω τῶν δικα-
 στῶν γινωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκάζομενοι
 ἀλλ' ἐκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαι-
 ρεθέντες πρὸς τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ
 τῶν ἐπεσκευασμένων, ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων
 δραχμῶν παρέδωκε Φιλονείκῳ. ἔδομεν δὲ οὐ διὰ 30
 τὴν τοῦ Δικαιογένης χρηστότητα, ὧ ἄνδρες, ἀλλ'
 ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα ποιού-
 μεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἂν πάνν πονηροὶ ᾴσι. καὶ
 γὰρ πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τι-
 μωρήσασθαι καὶ ἀφελῆσθαι ἢ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθη-
 μεν τῶν τούτου κτήσασθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα
 μόνον κομίσασθαι ἐξήρκει ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτ' ἐκρά-

31 τησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἐδύνατο, καὶ ὡς ἐχθροὺς
 ἄλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον δὲ καὶ
 τῶν ἡμετέρων τρόπων καὶ τῆς τούτου ἀδικίας μέγα
 παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δι-
 κης εἰσιέναι, ὧ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί,
 ἡξίον Λεωχάρης καὶ Δικαιογένης διαίταν ἡμᾶς ἐπι-
 τρέπειν τὴν δίκην ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς ὥσπερ
 μικρὰ ἀδικούμενοι συνεχωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν
 διαιτηταῖς τέτταρσιν, ὧν τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἠγάγο-
 32 μεν, τοὺς δὲ δύο ἐκεῖνοι. καὶ ἐναντίον τούτων ὡμο-
 λογήσαμεν ἐμμενεῖν οἷς ἂν οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὡμόσα-
 33 μεν. καὶ οἱ διαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ μὲν ἀνώμοτοι
 δύναντ' ἂν ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσῃεν, εἰ δὲ
 μὴ, καὶ αὐτοὶ ὁμόσαντες ἀποφανεῖσθαι ἃ δίκαια
 ἠγοῦνται εἶναι. ἀνακρίναντες δὲ ἡμᾶς πολλάκις καὶ
 πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ διαιτηταί, οἱ μὲν δύο
 οὓς ἐγὼ προύβαλόμην, Διότιμος καὶ Μελάνωπος,
 ἠθέλον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὁμόσαντες ἀποφήνασθαι ἃ
 ἐγγίνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὓς δὲ
 Λεωχάρης προύβάλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι.
 34 καίτοι Διοπείδης ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν Λεωχάρει
 μὲν ἦν τουτῶν κηδεστής, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντί-
 δικος ἕξ ἐτέρων συμβολαίων. Δημάρατος δὲ ὁ μετ'
 αὐτοῦ Μνησιπτολέμῳ τῷ ἐγγνησαμένῳ Δικαιογένην
 μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός. οὗτοι μὲντοι οὐκ ἠθέ-
 λησαν ἀποφήνασθαι, ὀρκώσαντες ἡμᾶς ἢ μὴν ἐμμε-
 νεῖν οἷς ἂν αὐτοὶ γνοῖεν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυ-
 ρας παρεξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

34 Οὐκ οὖν δεινὸν εἰ δεήσεται ὑμῶν, ὧ ἄνδρες,
 Λεωχάρης ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείδης κηδεστής ὧν

αὐτοῦ κατεψηφίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι
 Λεωχάρους ἃ γε οὐδ' οἱ προσήκοντες αὐτοῦ ἀπέγνω-
 σαν; δέομαι οὖν ὑμῶν καταψηφίσασθαι Λεωχάρους,
 ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ
 μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ
 χρήματα. τῶν δὲ Λεωχάρους ιδίων οὐκ ἐπιθυμοῦ-
 35 μεν. Δικαιογένην γὰρ, ὧ ἄνδρες, οὐτ' ἐλεεῖν ἔστε
 δίκαιοι ὡς κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὐτ' εὖ
 ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι. εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέ-
 τερα γὰρ αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφανῶ,
 ὧ ἄνδρες. ἅμα δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐ-
 τὸν ὄντα ἀνθρώπων ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ
 εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ εἰς τοὺς φίλους. οὗτος
 γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ' ὑμῶν φέροντα μί-
 σθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀρδοήκοντα μνᾶς, καρπωσά-
 36 μενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτε ἀργυρίου ὡμολογεῖ κε-
 κτῆσθαι οὔτε ὅποι ἀνήλωσεν ἔχοι ἂν ἐπιδείξαι, ὧ ἄν-
 37 δρες. ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ τῆ
 μὲν φυλῆ εἰς Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο
 τραγωδοῖς, καὶ πυρροχισταῖς ὕστατος· ταύτας δὲ μό-
 νας ἀναγκασθεὶς λειτουργίας λειτουργῆσαι ἀπὸ το-
 σαύτης προσόδου οὕτω καλῶς ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν
 τριηράρχων τοσοῦτων κατασταθέντων οὐτ' αὐτὸς
 ἐτριηράρχησεν οὐδ' ἐτέρῳ συμβέβληκεν ἐν τοιοῦτοις
 καιροῖς, ἀλλ' ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω
 ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὧ
 37 ἄνδρες, οὐχ ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέ-
 λιπεν, ἀλλ' ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ ὥστε εἰ καὶ μὴ
 πολίτης ἦν, διὰ γε τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ
 ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσοῦτων γεγενημένων
 πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν
 τῆς πόλεως Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἦντινα εἰσενή-

νοχε· πλὴν ὅτε Λέχαιον ἑάλω, κληθεὶς ὑπὸ ἐτέρου ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμᾶς, ἔλαττον
 38 ἢ Κλεώνυμος ὁ Κοῆς· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν, ἀλλ' ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξετέθη αὐτοῦ τὸ ὄνομα ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι οἶδε εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως ὑποσχόμενοι τῷ δήμῳ εἰσοῖσιν χρήματα ἐθελονταὶ οὐκ εἰσήνεγκαν. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὧ ἄνδρες, εἰ ἐμὲ ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὃς ὑμᾶς ἅπαντας ἅμα συνειλεγμένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε; καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

39 Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα | λελειτούργηκε Δικαιογένης ἀπὸ τοσοῦτων χρημάτων· περὶ δὲ τοὺς προσήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἶον ὁρᾶτε, ὥστε τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφείλετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μείζον ἐδυνήθη, τοὺς δὲ περιεώρα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι' ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ μητέρα τὴν τοῦτου καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰληθυίας ἱερῷ πάντες ἐώρων, καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέγειν, οὗτος δὲ ποιῶν οὐκ ἠσχύνετο. τῶν δ' ἐπιτηδείων Μέλανα μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ὧ ἔκ μαιρακίου φίλος ἦν, ὅπερ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἐχθιστός ἐστι· τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνεισαν, οἱ δ' ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλαβον ἃ ὑπέσχετο αὐτοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιτο
 40 τοῦ κλήρου, δώσειν. καίτοι, ὧ ἄνδρες, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόντες πάσας μὲν χορηγίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρήματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα χρόνον διέλιπον. καὶ τούτων μάρτυρια ἐν

τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα ἐκείνοι ἐκ τῶν περιόντων, μνημεῖα τῆς αὐτῶν ἀρετῆς, ἀνέθεσαν, τοῦτο μὲν ἐν Διονύσου τρίποδας, οὓς χορηγοῦντες καὶ νικῶντες ἔλαβον, τοῦτο δ' ἐν Πυθίῳ· ἔτι δ' ἐν Ἀκροπόλει 42 ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες πολλοῖς, ὡς ἀπὸ ἰδίας κτήσεως, ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμήμασι τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολεμοῦντες ἀπέθανον, Δικαιογένης μὲν ὁ Μενεξένου τοῦ ἐμοῦ πάππου πατὴρ στρατηγῶν ὅτε ἠ' ἐν Ἐλευσίνι μάχῃ ἐγένετο, Μενέξενος δ' ὁ ἐκείνου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς Ὀλυμπίας ἐν Σπαρτῶν, Δικαιογένης δὲ ὁ Μενεξένου τριηραρχῶν τῆς Παράλου ἐν Κυδίῳ. τὸν μὲν 43 τούτου οἶκον σὺ, ὧ Δικαιογένης, παραλαβὼν κακῶς καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρισάμενος πενίαν ὀδύρη, ποῦ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν οὔτε εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἰ δαπανηθεὶς οὐδέν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μῶν· οὔτε κατεξευγοτρόφηκας, ἐπεὶ οὐδὲ ζεύγος ἐκτήσω ὄρικόν οὐδὲ πώποτε ἐπὶ τοσοῦτοις ἀργοῖς καὶ κτήμασιν. ἀλλ' 44 οὐδ' ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ' οὐδὲ τὰ ἀναθήματα, ἃ Μενέξενος τριῶν ταλάντων ποιησάμενος ἀπέδανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς πόλιν κεκόμικας, ἀλλ' ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κλυθδεῖται, καὶ αὐτὸς μὲν ἠξίους κεκτήσθαι ἃ σοι οὐδὲν προσῆκε χρήματα, τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐγένετο ἀγάλματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀποψηφίσασθαι, ὧ Δικαιογένης; πότερον ὅτι πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρήματα δαπανήσας σεμνοτέρην τὴν πόλιν τούτοις ἐποίησας; ἢ ὡς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους εἰργάσω, καὶ εἰσφορὰς δεομένη τῇ πατρίδι 45

εἰς τὸν πόλεμον εἰσενεγκῶν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ'
 46 οὐδὲν σοι τούτων πέπρακται. ἀλλ' ὡς στρατιώτης
 ἀγαθός; ἀλλ' οὐκ ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιού-
 του γενομένου πολέμου, εἰς ὃν Ὀλύνθιοι μὲν καὶ
 νησιῶται ὑπὲρ τῆσδε τῆς γῆς ἀποθνήσκουσι μαχόμε-
 νοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δικαιόγενες, πολίτης
 ὢν οὐδ' ἐστράτευσαι. ἀλλ' ἴσως διὰ τοὺς προγόνους
 ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι τὸν τύραννον ἀπέκτει-
 ναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινῶ, σοὶ δὲ οὐδὲν
 47 ἠγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι. πρῶτον μὲν
 γὰρ εἶλον ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν ἡμετέραν οὐ-
 σίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον Δικαιογένονος
 καλεῖσθαι υἱὸς ἢ Ἀρμόδιου, ὑπεριδῶν μὲν τὴν ἐν
 Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ
 ἀτελειῶν, ἃ τοῖς ἕξ ἐκείνων γεγονόσι δέδοται. ἔτι
 δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκείνος καὶ Ἀρμόδιος οὐ διὰ τὸ
 γένος ἐτιμηθῆσαν ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοὶ
 οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιόγενες.

6.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Εὐκλήμωνος υἱὸς Φιλοκλήμων τὸν τῆς ἐτέρας τῶν
 ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου υἱὸν Χαιρέστρατον ποιησά-
 μενος κατὰ διαθήκας κατατεθείσας παρὰ Χαιρέα τῷ τῆς
 ἐτέρας ἀδελφῆς ἀνδρὶ, ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς.
 ὕστερον δὲ κἀκεῖνον ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος
 τοῦ κληροῦ κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρήσαντος δὲ Ἀν-

δροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντιδώρου γνησίου
 παιδὸς Εὐκλήμωνι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπεσκήψαντο
 τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νό-
 θους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν
 νόθῳ καὶ νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Ἡ στάσις στοχα-
 σμός· ἀδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκλήμων Χαιρέστρατον
 υἱὸν ἑαυτοῦ, καὶ πάλιν ἀδηλον εἰ γνησιοὶ εἰσιν οἱ περὶ
 Ἀντίδωρον.

Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρῶμαι
 Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τουτῶν, τοὺς πολ-
 λούς οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν
 ἐρῶ τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριη-
 ραρχῶν Χαιρέστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπε-
 πλενκέναι προήδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύ-
 νους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα
 καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἐάλωμεν εἰς τοὺς πολεμίους.
 ἄτοπον δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδήλων ὄντων τῶν κιν- 2
 δύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νο-
 μίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ οὐ πειρομένην συνειπεῖν ἕξ
 ὢν ὑμεῖς τὰ τε εὖορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δί-
 καια γενήσεται. δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε
 ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι· ὁ γὰρ ἄγων οὐ
 μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων.

Φιλοκλήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρε- 3
 στράτῳ τουτῶν· δούς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ υἱὸν αὐτὸν
 ποιησάμενος ἐτελεύτησε. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστρά-
 του κατὰ τὸν νόμον τοῦ κληροῦ, ἕξον ἀμφισβητήσαι
 Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ καὶ εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντι
 εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν
 κληρὸν, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὐτοσὶ μὴ ἐπίδι- 4
 κον εἶναι τὸν κληρὸν, ἀποστερωῶν τούτον τῆς ἀμφι-
 σβητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίου γενέσθαι ὄντινα δεῖ
 κληρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκλήμωνος· καὶ

ἐν μιᾷ ψήφῳ καὶ ἐνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφούς κατα-
στήσειν ἐκείνῳ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν
κληρὸν ἀνεπίδικον ἔξειν αὐτός, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς
ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι, καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον
5 ποιήσειν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἅ διαμεμαρ-
τύρηκεν Ἀνδροκλῆς, τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω
ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ ἐποίησατο υἱὸν τουτουὶ Χαιρέ-
στρατον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτῆμονι ἐκ μὲν τῆς γυ-
ναικὸς ἢ συνώκει οὐκ ἦν παιδίον οὐδὲν, πολέμου δ'
ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς στρατευόμενος καὶ τριή-
ραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν αὐτῷ διαθεῖσθαι τὰ
αὐτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπη τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι.
6 τῷ μὲν οὖν ἀδελφῷ αὐτῷ, ὃ περ ἐγενέσθην, ἅμφω
ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· ταῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν
ἐτέρῃ, ἢ ὁ Χαιρέας συνώκει, οὐκ ἦν ἄρρεν παιδίον
οὐδὲ ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικουσίῃ, ἐκ δὲ τῆς ἐτέ-
ρας, ἢ συνώκει Φανόστρατος οὐτοσί, ἥστην υἱὸς
δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτουὶ Χαιρέστρατον
7 ἐποίησατο υἱὸν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν διαθήκῃ, εἰ
μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικὸς, τοῦτον
κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην κατέ-
θετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἐτέραν αὐτοῦ
ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἢ τε διαθήκη αὕτη ἀνα-
γνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι.
Καὶ μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ. ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

8 Ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποίησατο υἱὸν τοῦ-
τον, ἀκηκόατε ὡς δ' ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ' ἐπραξεν, ὅθεν
δικαιότατα ἠγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦ-
τον ὑμῖν αὐτὸν | παρεξομαι τὸν νόμον. Καὶ μοι
ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Οὐτοσί ὁ νόμος, ὃ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασιν κεῖται, 9
ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθεῖσθαι, εἰ μὴ παῖδες ὡς
γνήσιοι ἄρρενες, εἰ μὴ ἄρα μανεῖς ἢ ὑπὸ γήρωσ ἢ
δι' ἄλλο τι τῶν ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθήται. ὅτι
δ' οὐδενὶ τούτων ἐνοχος ἦν Φιλοκτῆμων, βραχέα
εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔξῃ τοιοῦτον
πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τι-
μᾶσθαι ἄρχειν ἀξιούσθαι, καὶ ἐτελευτήσῃ μαχόμενος
τοῖς πολεμίοις, πῶς ἂν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν
ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποίησατο εὖ φρονῶν, 10
ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο
ψευδῇ μεμαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπει-
δὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν ὡς υἱὸν εἶναι γνήσιον
Εὐκτῆμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῇ ὄντα.
Εὐκτῆμονι γὰρ, ὃ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτῆμονος πατρὶ,
τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτῆμονα
καὶ Ἐργαμῆνην καὶ Ἠγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ
τὴν μητέρα αὐτῶν, ἦν ἔγημεν ὁ Εὐκτῆμων, Μιξιά-
δου Κηφισιῶς θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες
ἴσασι καὶ οἱ φράτορες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί,
καὶ μαρτυρήσουσιν ὑμῖν ὅτι δ' ἄλλην τινὰ ἔγημε 11
γυναῖκα, ἐξ ἧς τινος οἶδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ
παράπαν οἶδεν οὐδ' ἠκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτῆ-
μονος. καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομί-
ζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναί προσήκει
τὰ τοιαῦτα. Καὶ μοι τούτους κάλει πρῶτον, καὶ τὰς
μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ 12

ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς ὑπὲρ γνησίων τῶνδ' Εὐκλήμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι ὑφ' ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μήτηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ οὐκ εἶχον ἀποδείξαι, διαμαρτυρομένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι κατὰ τὸν νόμον. καίτοι ἄτοπον, ὧ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἢ τις ἦν μὴ ἔχειν ἀποδείξαι, μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα.

13 ἀλλὰ τότε μὲν Αἰγυπτίαν σκηψάμενοι ταύτην ἀναβολὴν ἐποίησαντο· τὸ δ' ὕστερον ἦγοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καὶ τινα ἐρέσθαι, εὐθύς ἔλεγον ὅτι Καλλιπίπη μήτηρ, αὕτη δ' εἴη Πιστοξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν Πιστόξε-
νον. ἐρομένων δ' ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ζῆ ἢ μὴ, ἐν Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατεύομενον, καταλι-
πόντα ταύτην θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκλήμονι, ἕξ ἐπι-
τροπευομένης δὲ τούτῳ γενέσθαι, πρᾶγμα πλάττον-
τες ἀναιδεῖα ὑπερβάλλον καὶ οὐδ' ἐγγενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ τούτων πρῶτον ὧν αὐτοὶ ἀπε-
14 κρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρατιᾷ, ἀφ' οὗ ἐξέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ἤδη ἔστι δύο καὶ πεντήκοντα ἔτη, ἀπὸ Ἀρμυρήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ τούτων, ὧν φασιν ἐκ τῆς Καλλιπίπης καὶ τοῦ Εὐκλήμονος εἶναι, οὕτω ὑπὲρ εἰκοσιν ἔτη. ἀφελόντι οὖν ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριάκοντα ἔτη· ὥστ' οὕτ' ἐπιτροπεύεσθαι προσῆκε τὴν Καλλιπίπην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὐσαν, οὔτε ἀνέκδοτον καὶ ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ
15 ἐγγρηθεῖσαν κατὰ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ καὶ γιγνώσκεισθαι αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκλήμονος οἰκείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, εἰ πέρ γε

συνέκησεν ἐκείνῳ ἢ διητήθη τοσοῦτον χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν μόνου δεῖ πορῆσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγυότα ἀποφαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι. ἀποδείξαι τοίνυν ἡμῶν κελεύοντων ὅστις 16 οἶδε τῶν Εὐκλήμονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινὰ ἢ [τὴν Καλλιπίπην] ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων θεραπόντων τὸν ἔλεγχον ποιῆσθαι, ἢ εἰ τις τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φάσκει ταῦτα εἰδέναι, ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν οὔθ' ἡμῖν παραδοῦναι. Καί μοι λαβὲ τὴν τ' ἀπόκρισιν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.

Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφηνον· ἐγὼ 17 δ' ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες αὐτοὺς γνησίους διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζή-
τουσί καταστήσει τῶν Εὐκλήμονος. ἴσως μὲν ἔστιν κηδὺς Φανοστράτῳ, ὧ ἄνδρες, τὰς Εὐκλήμονος συμ-
φορὰς φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον φη-
θῆναι, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾶον τὰ δί-
καια ψηφίσησθε. Εὐκλήμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη ἕξ 18 καὶ ἐνενηκόντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεί-
στον ἐδόκει εὐδαίμων εἶναι (καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνή, καὶ τὰλλ' ἐπιεικῶς εὐτύχει), ἐπὶ γῆρας δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρά, ἢ ἐκείνου πάσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστησεν. ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' 19 ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω. ἀπελευθέρω ἦν αὐτοῦ, ὧ ἄνδρες, ἢ ἐνανκλήσει συνοικίαν ἐν Πειραιεὶ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. τού-

των μίαν ἐκτίσατο ἢ ὄνομα ἦν Ἀλκή, ἣν καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναί. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκή ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκίῳ, ἣδη δὲ πρεσβυτέρα οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκίματος ἀνίσταται, δια-
 20 τωμένη δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος ἀπελευθερός, Δίων ὄνομα αὐτῷ, ἕξ οὗ ἔφη ἐκείνη τούτους γερονέαι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὡς ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν εἰργασμένος καὶ δέισας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκήν, καθίστησιν Εὐκτῆμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμει-
 21 κῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος ἄνιος· κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοὶ πολλῶν καὶ κακῶν ἤρξεν, ὧς ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτῆμων ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον ἐκάστοτε τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἔσιτετο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἦν ὦκει. χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν υἱῶν οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διητάτο ἐκεῖ, καὶ οὕτω διετέθη εἶθ' ὑπὸ φαρμάκων εἶθ' ὑπὸ νόσου εἶθ' ὑπ' ἄλλου τινός, ὥστε ἐπέσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παῖ-
 22 δοῖν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. ἐπειδὴ δὲ οὗθ' ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτῆμων συνεχώρει οὗθ' οἱ φράτορες εἰσεδέξαντο, ἀλλ' ἀπηνέχθη τὸ κούρειον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτῆμων τῷ υἱεὶ καὶ ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφῆν, ὡς ἐκ ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον, εἰ
 23 μὴ συγχωροίη τοῦτον εἰσαχθῆναι. εἰδότες δ' οἱ ἀναγκαῖοι ὅτι ἕξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσονται δ'

ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσονται ἔτι μείζους διαφοραί, ἐπειθον, ὧς ἄνδρες, τὸν Φιλοκτῆμονα εἶσαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐξήτει ὁ Εὐκτῆμων, χωρίον ἐν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτῆμων αἰ-
 24 σχυνόμενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅτι χρήσαιτο τῷ παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐδέν. ὁμολογηθέντων δὲ τούτων, καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτῆμων, καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων ἕνεκα ἐγά-
 25 μαι, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐτὸν γαμεῖν, ὧς Ἀνδροκλείς, εἰ περ οἶδε ἦσαν ἕξ αὐτοῦ καὶ γυναικὸς ἀστῆς, ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλύσαι εἰσαγαγεῖν; ἢ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κε-
 26 λεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῶων; ἢ διὰ τί τὸν μὲν πρεσβύτερον τοῖν παῖ-
 27 δοῖν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ νεωτέρου ἣδη γε-
 28 γονότος οὐδὲ λόγου ἐποιεῖτο ζῶντος | Φιλοκτῆμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκείνου οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους; οὐς σὺ νῦν διαρρήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτῆμονος. Ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτῆμων τριηραρχῶν
 27 περὶ Χίου ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὁ δ' Εὐ-
 28 κτῆμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς κηδεστὰς εἶπεν ὅτι βούλοιο τὰ πρὸς τὸν υἱὸν οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι· καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἐμελλε-
 29 τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναὺς αὐτῷ ἐξώρ-
 30 μει Μουνυχίασι, καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρῶν συν-
 31 ἀπέστειλεν αὐτόν· ὁ δ' Εὐκτῆμων παραλαβὼν τινὰς

ἦκεν οὐ ἔξώρμει ἢ ναῦς, καὶ γράφας διαθήκην, ἐφ'
οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα, κατατίθεται μετὰ τούτων
28 παρὰ Πυθόδωρῳ Κηφισίει, προσήκοντι αὐτῷ. καὶ
ὅτι μὲν, ὧ ἄνδρες, οὐχ ὡς περὶ γνησίων ἐπραττεν
Εὐκτῆμων, ὃ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ
τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει υἱέσιν αὐ-
τοῦ οὐδεὶς οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν,
διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ υἱεὶ τὰ τοῦ πατρὸς
καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐξ ὧν ἂν ὦσι παῖδες γνησίοι.

29 Κειμένον δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δὴ ἔτη καὶ
τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες οἶδε τῆ
ἀνθρώπων, καὶ ὄρῳντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ
τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτῆμονος, ὅτι εἴη
30 αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμὴ, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον
μὲν πείθουσι τὸν Εὐκτῆμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνε-
λεῖν ὡς οὐ χρησίμην οὐσαν τοῖς παισὶ· τῆς γὰρ φα-
νεραῦς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι τελευτήσαντος
Εὐκτῆμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς ἐκ τού-
των γερονότας· εἰ δὲ ἀποδομένος τι τῶν ὄντων ἄρ-
31 γύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἔξεν αὐτούς. ἀκού-
σας δ' ὁ Εὐκτῆμων εὐθύς ἀπήτει τὸν Πυθόδωρον
τὸ γραμματεῖον, καὶ προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κα-
τάστασιν. καταστάντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα,
32 ἔλεγεν ὅτι βούλοισι' ἀνελέσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ
δ' ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ πα-
ρόντι ὠμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκα-
ταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἧς ἐπειδὴ κύριος κατα-
σταίη, τότε ἠξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐρί-
γνωσκε, διομολογησάμενος ὁ Εὐκτῆμων ἐναντίον
τοῦ ἄρχοντος καὶ τῶν παρέδρων καὶ ποιησάμενος
πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐκέτ' αὐτῷ κείτο ἢ διαθήκη,
33 ὧχeto ἀπιῶν. καὶ ἐν πάντῳ ὀλίγῳ χρόνῳ, οὐπερ ἕνεκα

οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἐπεισαν, ἀποδίδεται ἄγρον μὲν
Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν Ἀντιφάνει,
τὸ δ' ἐν Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολό-
χω· οἰκίαν δὲ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τεσσαράκοντα
μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ Ἱεροφάντῃ. ἔτι δὲ
αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μνῶν,
καὶ ζεύγη δύο ὄρκα, τὸ μὲν ὀκτὼ μνῶν τὸ δὲ πεν-
τήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς
ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν τα- 34
λάντων, ἃ ἐπράθη διὰ ταχέων πάντῃ τελευτήσαντος
Φιλοκτῆμονος. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ'
ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρ-
τυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ 35
τῶν ὑπολοίπων εὐθύς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δει-
νότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ὧ ἄξιόν ἐστι προσ-
έχειν τὸν νοῦν. ὄρῳντες γὰρ τὸν Εὐκτῆμονα κομιδῇ
ἀπειρηκότα ὑπὸ γῆρας καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστα-
σθαι δυνάμενον, ἐσκόπον ὅπως καὶ τελευτήσαντος
ἐκείνου δι' αὐτῶν ἔσοιτο ἢ οὐσία. καὶ τί ποιούσιν; 36
ἀπογράφουσι τῷ παιδε τούτῳ πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς
εἰσποιητῶ τοῖς τοῦ Εὐκτῆμονος υἱέσι τοῖς τετελευ-
τηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ
μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἶκους ὡς ὄρφα-
νῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν
μισθωθεῖη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα καταστα-
θεῖη καὶ ὄροι | τεθεῖεν ζῶντος ἔτι τοῦ Εὐκτῆμονος,
μισθωταὶ δὲ αὐτοὶ γενόμενοι τὰς προσόδους λαμβά-
νοιν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, 37
ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ' ἐμισθοῦντο. παρα-

γενόμενοι δέ τινες εξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ ἔλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρᾶγμα τοῖς δικασταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἰκούς· εἰ δ' ἔλαθεν, ἀπωλώλει ἂν ἅπαντα ἢ οὐσία. Καὶ μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 38 Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἀνθρωπον καὶ μετ' ἐκείνης ἐπιβουλεύσαι Εὐκτῆμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτῆμων μετὰ τοῦ νιέος Φιλοκτῆμονος, ὥστε ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργεῖν ἀμφοτέροισ τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν, ὥστε αἰεὶ τι προσκτάσθαι· ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε Φιλοκτῆμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία, ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεια εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἀπάσας ἠφανίσθαι.
- 39 καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρχεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὡ ἀνδρες, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτῆμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ' ἐκείνου κειμένον ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς εξαγγείλει μήτε ταῖν θυγατέροι μῆτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενί, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἢν ᾧκει μεμισθωμένος εἰς τούτων, Ἀντίδαρος ἐκεῖνος.
- 40 καὶ οὐδ' ἐπειδὴ ἐτέρων πυθόμενα ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, οὐδὲ τότε εἶαν εἰσιέναι, ἀλλ' ἀπέκλεισαν τῇ θύρᾳ, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτῆμονα· καὶ οὐδ' εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμίας.
- 41 εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκείνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεροαῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ' ἐκ τῆς

οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκός, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὗτοι δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἠρώτων ἐναντίον τούτων ὅποι τετραμμένα εἴη τὰ χρήματα. λεγόντων δὲ ἐκείνων ὅτι οὗτοι ἐξηνηροχό- 42 τες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλησαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. Καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβὲ ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΑΠΟΓΡΑΦΗ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκ- 43 φορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἶονται καὶ τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἠκούσιν, ὥστ' εὐθυδικία μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ ἅμα δὲ τὰναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οἷτι- 44 νες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄντας τὸν μὲν Φιλοκτῆμονος τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτῆμονος εἶναι. καίτοι οὐδ' εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δέ, ὡς οὗτοι ἔφασαν, οὐδ' οὕτω προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτῆμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἔᾶ ἐπανεῖναι, ἐὰν μὴ νῖδον καταλίπη γνήσιον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ἔπραξαν ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι. καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο 45 μισθωθῆναι τοὺς οἰκούς, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικαστῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι

τετολημάκασιν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσμεμαρτυρήκασιν τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπεχειροτονήσατε.

46 Ἐπι δὲ καὶ τοῦ μαρτυροῦ αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλμαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὐτῷ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐκλήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ Εὐκλήμονος πέμπτου | μέρους ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρτύρηκε δ' Εὐκλήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὐτὸν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα; οὐ γὰρ δήπου γνησίου ὄντος υἱέος Εὐκλήμονι ἐπικληρὸς ἂν ἦν ἢ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κληρὸς ἐπιδίκος. ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

47 Τοῦναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἐστὶ νόθῳ μὴδὲ νόθῃ εἶναι ἀγχιστείαν μὴθ' ἱερῶν μὴθ' ὀσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλείδης δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκλήμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τὸν τε Εὐκλήμονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκλήμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα τὴν Εὐκλήμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατῆς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε οὐ μόνον τῶν Εὐκλήμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἀπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἐν μόνον σημεῖον ῥαδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. Καὶ μοι λαβὲ τούτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

49 Ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ ἔνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι

καὶ πρὸς ταύτας καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσεβεῖν· ἢ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένη οὐσα δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχυρῶς βιοῦσα, ἦν 50 οὔτε παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει οὔτ' ἰδεῖν τῶν ἔνδον οὐδέν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς ἐτόλμησε συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἔξόν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε ἃ ἐψηφίσατο ἢ βουλή περὶ αὐτῆς. Λαβὲ τὸ ψηφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐνθυμείσθαι τοίνυν χρὴ, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ 51 τὸν ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκλήμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τούτου, ὃν υἱὸν αὐτὸς ἐποίησατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκλήμονος, ἢ Χαιρέα συνῶκησε, νῦν δὲ χηρεῦει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ βούλονται ἢ ἂν καταγρησάσκων, ἢ γνησίαν οὐσαν ὑφ' ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἢ γὰρ ψῆφός ἐστι περὶ τούτων 52 νυνί. τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἢ διαμαρτυρία δύναται, ἢ ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ἢ περὶ τούτων, οὔτοι δὲ κἂν νῦν διαμάτῳσι τοῦ ἀγῶνος, δόξη δὲ ὁ κληρὸς ἐπιδίκος εἶναι, ἀντιγραφάμενοι δις περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζονται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκλήμων μὴ ἔξόν αὐτῷ, τουτ' αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν υἱὸν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ' ἔξεστι μὲν διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ διαθεμένου, μὴ διαμαρτυρία κωλύειν ἀλλ' εὐθυδικία εἰσ- 53 εἶναι. νῦν δὲ πῶς ἂν περιφανέστερον ἐξελεγχθεῖη τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκῶς ἢ εἰ τις αὐτὸν ἔροίτο „Ἀνδροκλείς, πῶς οἴσθα Φιλοκλήμον' ὅτι οὔτε διέθετο

„οὔτε υἱὸν Χαιρέστρατον ἐποιήσατο;” οἷς μὲν γάρ
 τις παρεγένετο, δίκαιον, ὧ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς
 δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ’ ἤκουσέ τινος, ἀκοήν μαρτυ-
 54 ρεῖν· σὺ δ’ οὐ παρεγενόμενος διαρροήδην μεμαρτύ-
 ρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλοκλήμων, ἀλλ’ ἅπαις ἐτε-
 λεύτησε. καίτοι πῶς οἶόν τε εἰδέναι, ὧ ἄνδρες;
 ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ παρα-
 γενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. οὐ γὰρ δὴ
 τοῦτό γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυτος ὢν, ὡς ἅπαις
 παρεγένετο καὶ πάντ’ οἶδεν ὅσα Φιλοκλήμων ἐν τῷ
 55 βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος ἐχθιστον
 ἐνόμιζε διὰ τε τὴν ἄλλην πονηρίαν, καὶ διότι τῶν
 συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς ἐκεῖνης τούτῳ καὶ
 τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκλήμονος
 χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷα περ ὑμῖν ἀπέδειξα.
 56 Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαι ἐστὶν ἄξιον,
 ὅταν οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκλήμονος ὀνόματι, τῷ
 τουδὲ πάππῳ. εἰ γάρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν
 Φιλοκλήμονι μὴ ἐξῆν διαθέσθαι, τοῦ δ’ Εὐκλήμονός
 ἐστὶν ὁ κληρὸς, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκλήμονος
 κληρονομεῖν τὰς ἐκεῖνου θυγατέρας, ὁμολογουμένως
 οὔσας γνησίας, | καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ τούτων γεγονό-
 57 τας, ἢ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας; οἱ οὐ μόνον ὑφ’ ἡμῶν
 ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι δια-
 πεπραγμένοι εἰσὶ. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέουμα καὶ ἱκε-
 τεύω σφόδρα μεμνησθαι, ὧ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγω πρό-
 τερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι Ἀνδροκλῆς οὗτοσι φησὶ μὲν
 εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκλήμο-
 νος, εἴληχε δ’ αὐτὸς ἑαυτῷ τοῦ Εὐκλήμονος κλήρου
 καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ
 58 ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὧ
 ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδες εἰσὶ

γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκλή-
 μονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπι-
 δίκου, εἰ δὲ μὴ εἰσὶ γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι
 ὡς εἰσὶ γνήσιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία
 ἐστίν. ὥστ’ οὐ μόνον ὑφ’ ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ
 διαμεμαρτυρηκώς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει.
 καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπίδικον εἶναι 59
 τὸν κληρὸν, ἀλλ’ εὐθουδικία εἰσιέναι· οὗτος δ’ ἅπαν-
 τας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβητήσεως. καὶ διαρροήδην
 μαρτυρήσας γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἷεται ἐξαο-
 κέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις, ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν μηδ’ ἐγ-
 χειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ καὶ κατὰ μικρὸν τι ἐπιμνησθῆ,
 ἡμῖν δὲ λοιδορήσῃται μεγάλη τῇ φωνῇ καὶ λέγῃ ὡς
 εἰσὶν οἷδε μὲν πλούσιοι αὐτὸς δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα
 60 δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους. τῆς δὲ τούτων
 οὐσίας, ὧ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀναλίσκεται
 ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. καὶ Φανόστρατος μὲν τετρι-
 ράρχηκεν ἐπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λειτουργίας ἀπάσας
 λειτούργηκε καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν·
 οὗτοσι δὲ Χαιρέστρατος τηλικούτος ὢν τετριρράρχηκε,
 κεχορήγηκε δὲ τραγωδοῖς, γυμνασιάρχηκε δὲ λαμ-
 παδί· καὶ τὰς εἰσφοράς εἰσενηνόχασιν ἀμφοτέρω πά-
 σας ἐν τοῖς τριακοσίοις. καὶ τέως μὲν δὴ ὄντες, νῦν
 δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὗτοσι χορηγεῖ μὲν τραγωδοῖς, εἰς
 δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ εἰσφέρει τὰς
 εἰσφοράς. ὥστ’ οὐ φθονεῖσθαι εἰσὶν ἄξιοι, ἀλλὰ 61
 πολὺ μᾶλλον νῆ Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω οὗτοι, εἰ λή-
 φονται ἢ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ Φιλοκλήμο-
 νος κλήρου ἂν μὲν ἐπιδικάσῃται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν τα-
 μειύσει, τὰ προσταττόμενα λειτουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν
 καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ’ οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες
 ἑτέροις ἐπιβουλεύσουσι.

62 Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἑξαπατη-
θῆτε, τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς
τὴν ψῆφον οἴσεται· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε
τὴν ἀπολογίαὶν ποιεῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγο-
ρήσαμεν. γέγραπται ὡς οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο
Φιλοκτῆμων· τούτο ἐπιδέδεικται ψεῦδος ὄν· [καὶ
γὰρ ὁ δοῦς καὶ ὁ διαθέμενος,] καὶ μαρτυροῦσιν οἱ
63 παραγενόμενοι. τί ἔτι; τελευτήσῃαι ἅπαιδα Φιλοκτῆ-
μου. πῶς οὖν ἅπαις ἦν ὅς τις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφι-
δοῦν υἱὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ὧ ὁμοίως ὁ νόμος
τὴν κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενο-
μένοις; καὶ διαρρήδη ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν
ποιησάμενῳ παῖδες ἐπιγένωνται, τὸ μέρος ἐκάτερον
ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέρους.
64 ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖδες οἶδε, τούτ' αὐτὸ ἐπι-
δεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος. οὐ γὰρ ἂν εἶπη
μητρὸς ὄνομα, γνήσιοί εἰσιν, ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύη
ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος τοὺς
εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτῆμονι καὶ τοὺς δημότας
καὶ τοὺς φράτορας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν
ὑπὲρ αὐτῆς Εὐκτῆμουνα λειτουργήσαντα, ἔτι δὲ ποῦ
65 τεθαπται, ἐν ποίοις μνήμασι· τίς εἶδε τὰ νομιζόμενα
ποιούντα Εὐκτῆμουνα· ποῖ δ' ἔτ' ἰόντες οἱ παῖδες
ἐναγίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς εἶδε ταῦτα τῶν πο-
λιτῶν ἢ τῶν οἰκτεῶν Εὐκτῆμουνος. ταῦτα γὰρ ἔστιν
ἐλεγχὸς ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. καὶ ἐὰν περὶ αὐ-
τοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ καὶ διεμαρ-
τύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν καὶ κατὰ τοὺς
νόμους θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γνήσεται.

7.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ .

Εὐπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγό-
νασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἅπαις ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ
Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδαρον· μόνος δ'
Εὐπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδαρον ἠδίκη-
σεν. ὅθεν Ἀρχεδάμος, πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον,
τῇ τοῦ Ἀπολλοδώρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν Θρασύλ-
λου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδαρον
ὡς ὄρφανὸν ἔλεῶν, πολλὰ τὸν Εὐπολιν ἀπήτησε χρήματα
ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδαρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος
Ἀπολλόδαρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας θετὸν υἱὸν
ἑαυτοῦ Θρασύλλον τούτου, υἱὸν ὄντα τῆς τε ὁμομητρίας
αὐτοῦ ἀδελφῆς καὶ Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θρασύλλου ἤδη
μὲν εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένου,
οὐπῶα δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν
Ἀπολλόδαρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγρα-
πται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον,
οὐδὲν δ' ἦν τινος Εὐπόλιδος θυγατρὸς, τοῦ θεοῦ Ἀπολλο-
δώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον, λέγουσα μὴδ' ὅπως
ἐγγεγράφηται τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεν-
νήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀλλὰ πεπλασ-
μένην εἶναι τὴνποίησιν. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ
δὲ στάσις στοχασμός· διὸ καλῶς πάνν καὶ τεχνικῶς τὸν
λόγον οἰκονομῶν τὴν ἐχθρὰν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλο-
δώρου πρὸς Εὐπολιν, ὅπερ μέγα σημεῖον γίνεταί τοῦ
μὴ θέλειν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρο-
νομηθῆναι.

Ἔτι μὲν, ὧ ἄνδρες, προσημεῖν οὐ τὰς τοιαύ-
τας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ
εὐφρονῶν ἐποίησατο καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἀγαθῶν εἰς

τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐνέγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ' εἴ τις τελευτήσῃεν μέλλων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν οὐσίαν ἐτέρῳ, καὶ ταῦτ' ἐν γραμμασι κατέθετο 2 παρὰ τισι σημηνάμενος. ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν τρόπον ποιησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὐτοῦ βουλήσεις, ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν νόμων· ὁ δ' ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδήλους ἐποίησε, διὸ πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξιούσι πρὸς τοὺς ποιηθέντας. εἶκοι δ' οὐδὲν προὔργου τοῦτο εἶναι· καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερῶς πεπραγμένων ὁμῶς ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἤκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων 3 πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ' εἴ μὲν ἑώρων ὑμᾶς μᾶλλον ἀποδεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς ἐνθυδικίας, κἂν μάρτυρας προὔβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κληρὸν ὡς ποιησαμένου με υἱὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς νόμους· ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ τοῦτον γινώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἤκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν περὶ τοῦ μὴ 4 βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν. ἀποδείξω δὲ ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν κληρὸν Ἀπολλόδωρος οὐ καταλέλοιπε, πολλὰ καὶ δεινὰ ὑπὸ τούτων ἀδικηθεῖς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμὲ ἐποίησατο δικαίως, ὄντα ἀδελφιδούν, καὶ μεγάλα εὐεργετημένος ὑφ' ἡμῶν. δεῖμαί δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὐνοιάν τέ μοι παρασχεῖν, κἂν ἐπὶ τὸν κληρὸν ἀναιδῶς αὐτοὺς ἰόντας ἐξελέγω, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ' ὡς ἂν κάρω δύνωμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει τὰ γενόμενα διδάσκων ὑμᾶς.

Εὐπόλις γάρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνή- 5 σων ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τούτοις οὐσίαν ὁ πατὴρ κατέλιπε πολλήν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ἕκαστον ἀξιούσθαι παρ' ὑμῖν. ταύτην ἐκεῖνοι τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο πρὸς ἀλλήλους. τούτων δύο ἐτελεύτησαν περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων ἐνθάδε ἄραμος καὶ ἅπαις, ὁ δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγείς τριηράρχων, καταλιπὼν υἱὸν Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον. Εὐπόλις 6 οὖν μόνος αὐτῶν λειψθεὶς οὐ μικρὰ ἀπολαῦσαι τῶν χρημάτων ἠξίωσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν Μνήσωνος κληρὸν, οὗ καὶ Ἀπολλοδώρος προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς αὐτὸν περιεποίησε, φάσκων αὐτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφόν, αὐτὸν δ' ἐκεῖνον οὕτω διώκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε τριῶν αὐτῷ ταλάντων δίκην ὀφλεῖν. Ἀρχέδαμος γάρ ὁ πάππος οὐμός, ἐξ οὗ τὴν μητέρα 7 ἔσχε τὴν Ἀπολλοδώρου, τήθην δὲ ἐμὴν, ὄρων αὐτὸν πάντων ἀποστερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ τε αὐτὸν παῖδα ὄνθ' ὡς ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα κομισάμενος, ἀνδρὶ τε γενομένῳ συνηγωνίσαστο καὶ εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον ὧν Μνήσων κατέλιπεν ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπεστέρησε, δίκας δύο ἐλών. καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομισασθαι τὴν αὐτοῦ πάσαν. καὶ διὰ ταῦτα Εὐπόλις μὲν καὶ Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς 8 ἔχοντες τὸν πάντα χρόνον διετέλεσαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὐμός καὶ Ἀπολλόδωρος φιλικῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ' ἔργοις ἂν τις τεκμήραιτο μάλιστα ὅτι Ἀπολλόδωρος πέπονθεν ὁ ἀντενποιεῖν ἡξίου τοὺς ἑαυτὸν εὐεργετήσαντας. συμφορᾷ γὰρ τοῦ πάππου χρησαμένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολεμίους καὶ χρήματα εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὀμηρεῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθέλησεν, ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τὰργύ-

9 ριον. ἔξ εὐπόρου τε ἀπορωτέρω γεγεννημένω συν-
διώκει τὰ ἐκείνου, μεταδιδούς ὧν εἶχεν. εἰς Κόριν-
θόν τε στρατεύεσθαι μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο
τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρὶ, ἐμῇ
δὲ μητρὶ, αὐτοῦ δὲ ἀδελφῇ, διδούς αὐτὴν Λακκα-
τίδῃ τῷ νῦν ἱεροφάντῃ γεγεννημένω. τοιοῦτος ἦν
ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἔξ ἀρχῆς αὐτὸν σώσαντας.
10 ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἶλεν Εὐπολιν δύο, τὴν
μὲν ἐπιτροπῆς τὴν δὲ ἡμικληρίου, τοῦ πάππου συνη-
γανισμένου καὶ λέγοντος, τὰ τε χρήματα ἐκομίσασατο
δι' ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν ἀνταπέδωκε,
τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι τοὺς μάρτυ-
ρας. Καὶ μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

11 Αἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ
τηλικαῦται τὸ μέγεθος εἰσιν· αἱ δὲ πρὸς ἐκείνου ἐχ-
θραὶ περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ὥς οὐχ οἶόν τ'
εἰπεῖν ὡς διελύσαντο καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα
γὰρ τεκμήρια αὐτῶν ἐστίν· Εὐπολις γὰρ αὐτῷ δυοῖν
θυγατέρων οὐσῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονώς καὶ
χρήμαθ' ὀρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων
12 ἔδωκε. καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς
ἄνδρας ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλης
διαφορᾶς, ὅταν ἂ περὶ πλείστον ποιοῦνται, ταῦτ'
ἀλλήλοις ἐχειρίζωσιν. εἴτ' οὖν Εὐπολις γεγέννηται
αἴτιος μὴ δοῦναι βουλευθεῖς, εἴτ' Ἀπολλόδωρος λα-
βεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἐχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ
ἔργον δεδήλωκε.
13 Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾶς ἱκανοὺς εἶναι
νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους· οἶδα γὰρ ὅτι
καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐγέ-

νοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ
διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος εἶλεν, περιφάνειάν τινα
ἐποίησεν. ὡς δὲ ἐμὲ ἐποίησατο υἱὸν ζῶν αὐτὸς καὶ
κύριον τῶν αὐτοῦ κατέστησε καὶ εἰς τοὺς γεννήτας
καὶ εἰς τοὺς φράτορας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι
τὸν νοῦν προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν 14
υἱός, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἤσκει καὶ δι' ἐπιμελείας εἶχεν,
ὥσπερ καὶ προσῆκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη,
διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλπιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς
ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε νοσήσας τοῦ ἐξελθόν-
τος ἐνιαυτοῦ μηνὸς Μαυμακτηριῶνος, ἐπὶ τοῖς πα-
ροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ κατα-
μεμφάμενος οὐκ ἐπελάθετο ὑφ' ὧν καὶ ἔξ ἀρχῆς εὐ-
πεπονθὼς ἦν, ἀλλ' ἐλθὼν ὡς τὴν ἐμὴν μητέρα ἑαυ-
τοῦ δὲ ἀδελφὴν, ἦν περὶ πλείστον πάντων ἐποιεῖτο,
λαβεῖν ἠξίωσε με υἱὸν καὶ ἤτησε καὶ ἔτυχεν. οὕτω 15
δ' ἐπεισθη ταῦτα ποιῆσαι διὰ ταχέων, ὥστ' εὐθέως
με λαβὼν ὄχετ' ἔχων πρὸς αὐτὸν καὶ πάντα τὰ αὐ-
τοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὡς αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἂν
ἔτι πράξει τούτων δυναθεῖς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα πάντα
οἶον τε ἐσομένου ποιεῖν· καὶ ἐπειδὴ Θαρρήλια ἦν,
ἦραγέ με ἐπὶ τοὺς βαιμούς εἰς τοὺς γεννήτας τε καὶ
φράτορας. ἔστι δ' αὐτοῖς νόμος ὁ αὐτός, ἐάν τις τινα 16
φύσει γεγνονότα εἰσάγῃ τις ἐάν τις ποιητόν, ἐπιτιθέ-
ναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἢ μὴν ἔξ ἀστῆς εἰσάγειν
καὶ γεγνονότα ὀρθῶς καὶ τὸν ὑπάρχοντα φύσει καὶ
τὸν ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος ταῦτα
μηδὲν ἤττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, κἂν
δόξῃ, τότε εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν,
πρότερον δὲ μὴ τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια
17 τὰ παρ' αὐτοῖς. τοῦ νόμου δὴ οὕτως ἔχοντος, καὶ
τῶν φρατόρων τε καὶ γεννητῶν ἐκείνω οὐκ ἀπι-

στούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνοούντων, ὅτι ἦν ἐξ ἀδελφῆς αὐτῷ γεγονώς, ἐγγράφουσί με εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ψηφισάμενοι πάντες, ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν πίστιν καθ' ἱερῶν. καὶ οὕτω μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποιήθη, καὶ εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐνεγράφην Θρασυλλος Ἀπολλοδώρου, ποιησαμένου με ἐκείνου τοῦτον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ δεδωκότων. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

- 18 Οἶμαι τοίνυν, ὧ ἄνδρες, μᾶλλον ἢ ὑμᾶς τοῖς μεμαρτυρηκόσι πιστεύειν, καὶ οἵτινες τῶν ὁμοίως προσηκόντων ἔργοις φανερώς μεμαρτυρήσασιν ὡς ἐκεῖνος ταῦτα ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε. κατέλιπε γὰρ Εὐπόλις θυγατέρας δύο, ταύτην τε ἣ νῦν ἀμφισβητεῖ καὶ Προνάπει συνοικεῖ, καὶ ἄλλην ἣν ἔσχεν Αἰσχίνης ὁ Λουσιεύς, ἣ τετελεύτηκεν υἱὸν
- 19 ἄνδρα ἣδη καταλιπούσα, Θρασύβουλον. ἔστι δὲ νόμος ὅς, ἐὰν ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἄπαις τελευτήσῃ καὶ μὴ διαθέμενος, τὴν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, κἂν ἐξ ἐτέρας ἀδελφιδουῶς ἢ γεγονώς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων καθίστησι. καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ παρ' αὐτοῖς τούτοις. ἔργω γὰρ οὗτοι φανερόν τοῦτο πεποιήκασιν· τοῦ γὰρ Εὐπόλιδος υἱέος ἄπαιδος Ἀπολλοδώρου τελευτήσαντος τὰ ἡμίσεα Θρασύβουλος εἴληφεν, οὐσίας καὶ πεντεταλάντου καταλειφθείσης
- 20 ῥαδίως πατρῶων μὲν οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ δέ, καὶ εἴ τις ἔξω ταύτης τῆς συγγενείας ἐστίν, οὐκ ἴσου, ἀλλὰ προτέροις τοῖς ἄρρεσι τῶν θηλειῶν τὴν ἀρχιστείαν πεποιήκει. λέγει γὰρ „κρατεῖν δὲ τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄρρένων, οἳ ἂν ἐκ τῶν αὐ-

τῶν ὧσι, κἂν γένει ἀπαιτέρω τυγχάνωσιν ὄντες.” ταύτη μὲν οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν προσῆκε, Θρασυβούλω δὲ ἀπάντων, εἰ μὴ κυρίαν ἠγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοίνυν οὔτε ἐξ ἀρχῆς ἢ 21 φισβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν ὁμολόγηκεν· οἳ δ' ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολμήκασιν· εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασι. Λαβὲ δὴ αὐτοῖς τοὺς νόμους, παρ' οὓς ταῦτα πεποιήκασιν, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφῆ καὶ ἀδελφιδουῶς 22 ἰσομοίροι κατὰ τὸν νόμον εἰσὶ. Λαβὲ δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν μὴ ὧσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ πρὸς πατρὸς γένους ἢ προσήκων μηδεῖς, τότε ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρός, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν. Λαβὲ δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ταῦτα τῶν νόμων κελυόντων ὁ μὲν ἀνὴρ ὧν 23 οὐδὲ τοῦ μέρους εἴληκεν, οἳ δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἀπάντων οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι. καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι, καὶ τοῖς λόγοις χρωῶνται τοιούτοις, ὡς αὐτοῖς ὄλου τοῦ κλήρου ληκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἰππολοχίδου γέρονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθές, ἐκεῖνο δ' οὐ προσῆκον· τί γὰρ ἦττον 24 αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσῆκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλο-

δώρου τοῦ Εὐπόλιδος νίεος το μέρος εἴληφε· καὶ τῶνδε ἐξῆν | αὐτῶ κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν λαγ-
 χάνειν, ὄντι προτέρω ταύτης, εἶπερ τὰ πεπραγμένα
 25 μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀναίσχυν-
 τος. μητρὸς δ' οὐδεὶς ἔστιν ἐκποιήτος, ἀλλ' ὁμοίως
 ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα, κἂν ἐν τῷ πατρῷῳ
 μένῃ τις οἶκῳ κἂν ἐκποιηθῆ. διὸ τῶν Ἀπολλοδώρου
 χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ μέρους, ἀλλὰ μετε-
 λήφει τὸ ἡμικλήριον, πρὸς ταύτην νειμάμενος. Ὡς
 δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Οὕτω μὲν οὐχ οἱ γεννητὰι μόνον καὶ φράτορες
 γεγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρα-
 σύβουλος οὐκ ἀμφισβητῶν ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι τὰ
 πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ
 κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἂν ποτε τοσούτων χρη-
 μάτων οὐκ ἐλάττανε. γεγόνασι δὲ ὁμοῦ καὶ ἄλλοι μάρ-
 27 τυρες αὐτῶν. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἦκειν ἐκ τῆς Πυθιάδος,
 ἔλεγε πρὸς δημότας Ἀπολλοδώρος ὅτι πεποιη-
 μένος εἶη με υἱὸν καὶ ἐγγεγραφῶς εἰς τοὺς συγγε-
 νεῖς καὶ φράτορας, καὶ παρεδεδώκει τὴν οὐσίαν, καὶ
 διεκελευεθ' ὅπως ἂν, εἴ τι πάθοι πρότερον, ἐγγρά-
 28 φασί με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θρασυλλοῦ
 ταῦτα ἀκούσαντες, τούτων ἐν ἀρχαιρεσίαις κατηγο-
 ρούντων καὶ λεγόντων ὡς οὐκ ἐποίησατό με υἱόν,
 καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ἤδεσαν, ὁμόσαντες
 καθ' ἰερῶν ἐνέγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέλευε·
 τοσαύτη περιφάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ'
 αὐτοῖς. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς
 μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπὶ μὲν τοσούτων μαρτύρων, ὧ ἄνδρες, γέγο- 29
 νεν ἢ ποιήσις, ἔχθρας μὲν παλαιῆς αὐτῶ πρὸς τού-
 τούς οὔσης, φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ εὐμενείας οὐ
 μικρᾶς ὑπαρχούσης. ὡς δ' οὐδ' εἰ μηδέτερον τούτων
 ὑπῆρχε, μήτε ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς
 ἡμᾶς, οὐκ ἂν ποτε Ἀπολλοδώρος ἐπὶ τούτοις τὸν
 κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν, οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὁρ-
 30 θῶς ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ τελευτήσειν μέλλον-
 τες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξε-
 ρημάσουσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ' ἔσται
 τις καὶ ὁ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς
 ποιήσων· διὸ κἂν ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὐκ
 υἱὸν ποιησάμενοι καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ
 ταῦτα γινώσκουσιν, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς
 πόλεως οὕτω ταῦτ' ἐγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι
 τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ ἐξερημῶνται, προστάττει
 τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκείνῳ δὲ πρόδηλον ἦν ὅτι εἰ κατα- 31
 λείψει τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις, ἔρημον ποιήσει τὸν
 οἶκον, προορῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς τὸν μὲν Ἀπολ-
 λοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον ἐχούσας, ἐκείνῳ δ' οὐκ
 εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παιδῶν, καὶ τοὺς μὲν ἄν-
 32 θρας αὐτῶν τὴν γῆν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ τὰ
 κτήματα πέντε ταλάντων πεπρακότας καὶ τὸ ἀργύ-
 ριον διανεμαμένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχρῶς οὕτω καὶ
 δεινῶς ἐξηρημαμένον. ὅς δὴ ταῦτ' ἤδει τὸν τοιούτων
 ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἂν προσεδόκησεν αὐτός, εἰ
 καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ' αὐτῶν,
 ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν ἐλ-
 πίσαι δῆπουθεν. Ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκεῖνον πε-
 ριεσώρνασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ

φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνηγήκασι, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

33 Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ ποιησάμενον ὑπῆρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί βέλτιον ἂν ἐπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος ἅπερ ἐποίησεν; ἢ νῆ Δία παιδίον ἐποίησατο λαβὼν παρά του τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδηλον καὶ τοῖς γεννήσασιν, εἴτε σπουδαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἐμελλεν ἔσεσθαι, διὰ 34 τὴν ἡλικίαν. ἐμοῦ δὲ πείραν εἰλήφει, δοκιμασίαν ἱκανὴν λαβὼν. εἰς τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα | οἷος ἦν ἀκριβῶς ἦδει, τῶν τ' οἰκείων ἐπιμελῆ καὶ τὰμαντοῦ πράττειν ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσμοθετήσας, ὡς ἐγενόμην οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης, ἠπίστατο σαφῶς. ὥστ' οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰ- 35 δῶς ἐποίει με τῶν αὐτοῦ κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλλότριον ἀλλ' ὄντα ἀδελφιδούν, οὐδ' αὖ μικρὰ πεπονθῶς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ ὑφ' ἡμῶν, οὐδ' αὖ ἀφιλότιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι ἐμελλον ὥσπερ οὗτοι τὰ τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλευσόμενον καὶ τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορηγεῖν καὶ πάνθ' 36 ὑμῖν τὰ προσταττόμενα ποιεῖν, ὥσπερ κἀκεῖνος. καίτοι εἰ καὶ συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐεργέτης καὶ φιλότιμος καὶ δεδοκιμασμένος ὑπῆρχον τοιοῦτος εἶναι, τίς ἂν ἀμφισβητήσσει μὴ οὐκ ἀνδρὸς εὖ φρονούντος εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ τοίνυν ἐν γε τῶν ὑφ' ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποιήκα' γυμνασιάρχῃκα γὰρ εἰς Προμηθεῖα τοῦδε τοῦ ἐνιαυτοῦ φιλοτί-

μως, ὡς οἱ φυλῆται πάντες ἴσασιν. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ' ἃ προσηκόντως 37 ἔχειν φαιμέν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· δεόμεθα δ' ὑμῶν βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἔνεκα Ἀπολλοδώρου καὶ ἔνεκα τοῦ ἐκείνου πατρός· οὐ γὰρ ἀχρηστους αὐτοὺς εὐρήσετε πόλτας, ἀλλ' ὡς οἷόν τ' εἰς τὰ ὑμέτερα προθυμοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τὰς τε 38 ἄλλας ἀπάσας λειτουργίας λειτουόργγηκε, καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὐτοῦ δαπανῶν, οὐδὲ δευτέρος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ κατὰ μόνας, οὐδὲ δύο ἔτη διαλιπῶν ἀλλὰ συνεχῶς, οὐδ' ἀποσιούμενος ἀλλ' ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς κἀκεῖνον ἐτιμάτε, μεμνημένοι τούτων τῶν ἔργων, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τῶν χρημάτων ἀποστεροῦμενον ἐσώσατε, τοὺς ἔχοντας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ καταναγκάσαντες. καὶ 39 μὴν καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος οὐχ ὥσπερ Προνάπης ἀπεργάφατο μὲν τίμημα μικρόν, ὡς ἰππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν ἠξίου τὰς ἀρχάς, οὐδὲ βία μὲν ἐξήτει τὰ ἀλλότρι' ἔχειν, ὑμᾶς δ' ᾤετο δεῖν μηδὲν ὠφελεῖν, ἀλλὰ φανερὰ τὰ ὄντα καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προστάττοιτε, πάνθ' ὑπηρέτει φιλοτίμως, οὐδέν τ' ἀδικῶν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειράτο ζῆν, εἰς αὐτὸν μὲν τὰ μέτρια ἀναλίσκειν οἴομενος δεῖν, τὰ δ' ἄλλα τῇ πόλει περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίῃ πρὸς τὰς δαπάνας. κακ 40 τούτων τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελειτούργγησεν; ἢ τίνα εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί παραλέλοιπεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῶ χορῶ χορη-

γῶν ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ
 τρίπους ἐκείνος ἔστηκε. καίτοι τί χροῖ τὸν μέτριον
 πολίτην; οὐχ οὐ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ' ἐβιά-
 ζοντο λαμβάνειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ' ἐαν-
 τοῦ πειρᾶσθαι σώζειν; οὐ δ' ἡ πόλις δεῖται χρημά-
 των, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι
 41 τῶν ὄντων; ἐκείνος τοίνυν τοιοῦτος ἦν· ἀνθ' ὧν δι-
 καίως ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε, τὴν
 ἐκείνου γνώμην περὶ τῶν αὐτοῦ κυρίαν εἶναι ποιή-
 σαντες. καὶ μὴν καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλι-
 κίαν, εὐρήσετε οὐ κακὸν οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευ-
 μαί τὰς στρατείας τῇ πόλει, τὰ προστατόμενα ποιῶ·
 42 τοῦτο γὰρ τῶν τηλικούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων
 οὐκ ἔνεκα καὶ ἡμῶν εἰκότως ἂν ποιήσαισθε πρόνοιαν,
 ἄλλως τε καὶ τούτων τριηραχοῦντα οἴκου πεντετά-
 λαντον ἀνηρηκότων καὶ πεπρακότων καὶ ἔρημον πε-
 ποιηκότων, ἡμῶν δὲ καὶ λειψουργηκότων ἤδη καὶ
 λειψουργησόντων, ἂν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε τὴν Ἀπολ-
 λωδώρου γνώμην ἀποδόντες ἡμῖν τοῦτον τὸν κληρὸν.
 43 Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιούμε-
 νος τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπο-
 μνήσας οὕτω καταβαίνειν, τί ἐκάτερος ἡμῶν ἀξιοί,
 δηλώσας. ἐγὼ μὲν ἀδελφῆς οὐσης τῆς ἐμῆς | μητρὸς
 Ἀπολλωδώρῳ, φιλίας αὐτοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης,
 ἔχθρας δ' οὐδεμιᾶς πώποτε γενομένης, ἀδελφιδούς
 ὧν καὶ ποιηθεὶς υἱὸς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος καὶ εὐ φρο-
 νοῦντος, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγρα-
 φεῖς, ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ μὴ εἶναι ἐπὶ τούτοις ἐξ-
 ερημῶσαι τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου. Προνάπης δὲ τί
 44 ὑπὲρ τῆς ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς
 ἀδελφοῦ τιμὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ' ἡμιτάλαντα,
 λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε τὸν κληρὸν ἐτέρου ταῖς ἀρχί-

στείαις προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς ὄντων, οὐτ'
 ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκῶς ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημω-
 κῶς, οὐδὲ τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ' ὁμοίως ἂν καὶ
 τοῦτον ἐξερημῶσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύτης ὑπαρ-
 χούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ' ὕστε-
 ρον γεναμένης. ταῦτα χροῖ σκοπεῖν, ὡς ἄνδρες, καὶ 45
 κείνο ἐνθυμείσθαι, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ
 δὲ ἀνεψία τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ' ἔχειν
 ἀξιοί κληρὸς, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὄνπερ εἰσε-
 ποιήθη, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὐνοῦς τῷ καταλι-
 πόντι τὸν κληρὸν, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐερ-
 γέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι
 καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τίθεσθε τὴν
 ψῆφον ἢ δίκαιόν ἐστιν.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς
 οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

8.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Κίρωνος ἀπαιδὸς γνησίαν τελευτήσαντος παίδων ἀδελ-
 φιδούς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κληρὸν
 παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικὸς· καὶ
 μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν,
 φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ
 τελευτηκότος ἐκοῦσα προέδωκε τὸν κληρὸν τῷ ἀδελ-
 φιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. Καὶ ἡ
 μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στήσις δὲ στοχασμὸς· ζητεῖται γὰρ
 εἴτε θυγατριδοῦς ἐστὶν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε
 οὐ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις·

ὁ γὰρ ἀδελφίδους ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκεῖνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκεῖνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφίδους τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον, τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἀρρένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον, ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνύς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειότερα τοῖς τελευτῶσι, τοσοῦτον ἐκγόνος ἀδελφίδου διαφέρει. ἔρωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκίαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

Ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, ὧ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτριῶν ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζουσιν ἐλπίζουσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ θυγατρὸς αὐτοῦ γνησίας παῖδας αὐτῷ καταλελοίποτος, οὗτοί τε τοῦ κλήρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ἡμᾶς τε ὑβρίζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκεῖνου θυγατρὸς ὄντας, οὐδὲ γενομένης αὐτῷ πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν αὐτούς ἐστὶν ἢ τούτων πλεονεξία καὶ τὸ πλήθος τῶν χρημάτων ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι καὶ κρατούσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν καταλέλοιπεν ἐκεῖνος, ἅμα δὲ ποιεῖσθαι τοῦ κλήρου τὴν ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς Διοκλέα τὸν Φλυέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα ἅ Κίρων ὁ πάππος

ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν δὲ τούτους τοὺς κινδύνους ἐπάγων, ἵνα μηδὲν ἀποδιδῶ τούτων, εἴν ὑμεῖς ἐξαπατηθῆτε πεισθέντες ὑπὸ τῶν τούτου λόγων. δεῖ δὲ τούτων τοιαῦτα μηχανωμένων πάνθ' ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα μαθεῖν, ἵνα μηδὲν ἀγνοήσαντες τῶν γεγενημένων ἀλλὰ σαφῶς εἰδότες περὶ αὐτῶν, οὕτως ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τιμι οὖν καὶ ἄλλη πώποτε δίκη προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν, δέομαι ὑμῶν καὶ ταύτη προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιόν ἐστι. πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενομένων, οὐδένης ἀναιδέστερον τούτων οὐδὲ καταφανεστέρον ἀντιποιησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτριῶν. ἐστὶ μὲν οὖν χαλεπόν, ὧ ἄνδρες, πρὸς παρασκευᾶς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάλληθῆ μαρτυροῦντας εἰς ἀγῶνα καθίστασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπείρωσ ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐπίδας ἔχοντα καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων καὶ μέχρι γε τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκούντως ἐρεῖν, ἂν μὴ τι συμβῆ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ τυγχάνει προσδοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, μετ' εὐνοίας τέ μου ἀκούσαι, καὶ ἡδικῆσθαι δοκῶ, βοηθησαί μοι τὰ δίκαια.

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν ἢ μήτηρ ἢ μὴ Κίρωνος θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι γεγενημένα λόγων ἀκοῆ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε καὶ μνημονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν, ἐτι δὲ τεκμηρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστὶν· ἐπειδὴν δὲ ταῦτα φανερὰ καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ κληρονομεῖν μᾶλλον ἡμῖν ἢ τοῦτον προσήκει τῶν Κίρωνος χρημάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς καὶ γὰρ πειράσομαι διδάσκειν

Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμός, ὧ ἄνδρες, Κίρων ἐγγυε

τὴν ἐμὴν τήθην οὖσαν ἀνεψιάν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ μητρὸς αὐτὴν γεγεννημένην. ἐκείνη μὲν οὐκ συνοικήσασα οὐ πολὺν χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν ἐμὴν μητέρα, μετὰ ἐνιαυτοῦς τέτταρας τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ πάππος μίᾳ μόνῃς οὖσῃς αὐτῷ θυγατρὸς λαμβάνει πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελφὴν, ἐξ ἧς αὐτῷ ἐγγινέσθη υἱεὶς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε παρὰ τῇ γυναικὶ καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παίδων, 8 ἐκείνων τε ἔτι ζώντων, ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν, ἐκδίδωσιν αὐτὴν Ναυσιμένει Χολαργεῖ, σὺν ἱματίοις καὶ χρυσίοις πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐπιδοῦς. κάκεινος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἔτεσι μετὰ ταῦτα κάμνων ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέσθαι παῖδας ἐκ τῆς ἡμετέρας μητρὸς· ὁ δὲ πάππος κομισάμενος αὐτὴν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν ὅσῃν ἔδωκε διὰ τὴν Ναυσιμένους ἀπορίαν τῶν πραγμάτων, πάλιν ἐκδίδωσιν τῷ ἐμῷ πατρὶ καὶ χιλίας δραχμὰς προῖκ' ἐπιδίδωσιν. 9 Ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέγουσι, πῶς ἂν τις δείξειε γεγεννημένα φανερώς; ἐγὼ ζητῶν ἐξεύρον. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυγάτηρ ἢ Κίρωνος εἴτε μή, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῃ διητάτο [ἢ οὐ], καὶ γάμου [εἰ] διττοῦς ὑπὲρ ταύτης εἰστίασεν ἢ μή, καὶ προῖκα ἤντινα ἐκάτερος ἐπ' αὐτῇ τῶν γημάτων ἔλαβε, πάντα ταῦτα εἰδέναι τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαινίδας ἃς ἐκεῖνος ἐκέκτητο. βουλόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι μάρτυσιν ἔλεγχον ἐκ βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον αὐτοῖς πιστεύητε μὴ μέλλουσι δῶσειν ἔλεγχον ἀλλ' ἤδη δεδωκόσι περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἠξίου ἐκδοῦναι τὰς θεραπαινίδας καὶ τοὺς οἰκέτας περὶ τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἃσα τυγχάνουσι 10 συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς ἀξιόσωσιν τοῖς αὐ-

τοῦ μάρτυσι πιστεύειν ἐφύγε τὴν βάσανον. καίτοι εἰ φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ θελήσας, τί ὑπολείπεται τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ μαρτυρεῖν, τούτου τηλικούτου ἔλεγχον πεφευγότες; ἐγὼ μὲν οἶμαι οὐδέν. Ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι πρῶτον | ταύτην τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἰμεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον 12 ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὁπόταν δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγένοιντο καὶ δέη εὐρεθῆναι τι τῶν ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες, οὕτω ζητεῖτε εὐρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγεννημένων. εἰκότως, ὡς ἄνδρες· σὺνιστε γὰρ ὅτι τῶν μὲν μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρήσαι, τῶν δὲ βασανισθέντων οὐδένας πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὡς οὐκ ἀληθῆ ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ 13 πάντων ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων λόγος πεπλασμένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιόσει πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους; ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον ὑπὲρ τῶν μαρτυρηθῆσεσθαι μελλόντων ἀξιόσαντες εἰς βασάνους ἐλθεῖν, τούτους δὲ φεύγοντας . . . , οὕτως οἰησόμεθα δεῖν ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. Λαβέ οὖν αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς 14 χρωμένους τῷ πάππῳ. μεμαρτυρήμασι τοίνυν ἀκοὴν οὗτοι. τίνας εἰδέναι τὰ περὶ τὴν ἐκδοσιν τῆς μητρὸς

ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυησαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις πα-
ρόντας ὅτε ἤγγυῶντο. μεμαρτυρήκασι τοίνυν οἱ τε
Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ ἐμοῦ πατρός.
τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὐσαν
εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες
ἔργῳ φανερώς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ,
φεύγοντες τὴν βάσανον. ὥστε οὐ δήπου τοῖς ἡμε-
τέροις ἂν ἀπιστήσατε εἰκότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
τοῖς τούτων μάρτυσιν.

- 15 Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις
ἔχομεν εἰπεῖν, ἵνα γνώσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς
Κίρωνος ἐσμὲν. οἷα γὰρ εἰκὸς παιδῶν υἱῶν ἐξ ἐαυ-
τοῦ θυγατρὸς, οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδε-
μίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴ τε μικρὰ εἴ τε μεγάλα θυοί,
πανταχοῦ παρήμεν ἡμεῖς καὶ συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον
εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκαλούμεθα, ἀλλὰ καὶ εἰς Διο-
16 νύσιαν εἰς ἀγρὸν ἤγεν αἰεὶ ἡμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνου τε
ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ' αὐτόν, καὶ τὰς ἑορτὰς
ἤγομεν παρ' ἐκείνον πάσας· τῷ Διὶ τε θυῶν τῷ Κτη-
σίῳ, περὶ ἣν μάλιστα ἐκείνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ
οὔτε δούλους προσῆγεν οὔτε ἐλευθέρους ὀθνεῖους,
ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ πάντ' ἐποίηε, ταύτης ἡμεῖς ἐκοι-
νωοῦμεν καὶ τὰ ἱερὰ συνεχειροουργοῦμεν καὶ συνε-
πετίθεμεν καὶ τὰλλα συνεποιοῦμεν, καὶ ἤψατο ἡμῖν
υἱεῖαν διδοῦναι καὶ κτήσιν ἀγαθὴν, ὥσπερ εἰκόσ
17 ὄντα πάππου. καίτοι εἰ μὴ θυγατρίδους ἡμᾶς ἐνό-
μιζεν εἶναι καὶ μόνους ἐκρόνους ἐώρα λοιποὺς κατα-
λελειμμένους αὐτῷ, οὐκ ἂν ποτε ἐποίηε τούτων οὐ-
δέν, ἀλλὰ τόνδ' ἂν αὐτῷ παρίστατο, ὃς ἀδελφίδους
αὐτοῦ νῦν εἶναι φησί. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ πάντ'
ἐστίν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ πάππου θεράποντες
ἴσασι, οὓς οὗτος παραδοῦναι εἰς βάσανον οὐκ ἠθέ-

λησεν, ἴσασι δὲ περιφανέστατα καὶ τῶν ἐκείνῳ χρω-
μένων τινές, οὓς παρεξομαι μάρτυρας. Καί μοι λαβὲ
τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι μόνον ὅτι ἦν 18
ἡμῶν ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ
ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐπραξε καὶ ἐξ ὧν αἱ γυναῖκες
αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ
πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε, γάμους εἰστίασε καὶ ἐκάλεσε
τρεις αὐτοῦ φίλους μετὰ τῶν αὐτοῦ προσηκόντων,
τοῖς τε φράτορσι γαμηλίαν εἰσήνεγκε κατὰ τοὺς ἐκεί-
νων νόμους. αἱ τε γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν μετὰ 19
ταῦτα προῦκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους γυναι-
κὸς τοῦ Πιτθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφόρια καὶ ποι-
εῖν τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὃ τε πατὴρ ἡμῶν,
ἐπειδὴ ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτορας ἡμᾶς εἰσήγα-
γεν, ὁμόσας κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἢ μὴν
ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ |
φρατόρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν οὐδ' ἠμφισβήτησε μὴ οὐκ
ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι, πολλῶν ὄντων καὶ ἀκριβῶς τὰ
τοιαῦτα σκοπουμένων. καίτοι μὴ οἴεσθ' ἂν, εἰ τοι- 20
αὐτὴ τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἷαν οὗτοί φασι, μήτ'
ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἐστίαν καὶ γαμηλίαν
εἰσενεγκεῖν, ἀλλὰ ἀποκρούσασθαι ταῦτα πάντα, μήτε
τὰς τῶν ἄλλων δημοτῶν γυναῖκας αἰρεῖσθαι ἂν αὐ-
τὴν συνεροποιεῖν τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν
ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἑτέρα ἂν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέ-
πειν, μήτε τοὺς φράτορας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ
κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμο-
λογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνη-
σίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος

καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμῶθεν ἠμφισβητήθη τοιοῦτον οὐδέν. Καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 21 Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπραξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γινῶναι ῥάδιον ὅτι ὠμολογούμεθα εἶναι θνηταίριδοι Κίρωνος. ἦκον γὰρ ἐγὼ κοιμούμενος αὐτὸν ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐμαντοῦ, τῶν ἐμαντοῦ οἰκείων τινὰ ἔχων, ἀνεψιὸν τοῦ πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἔνδον, εἰσελθῶν δὲ εἶσω κομίζεин οἶος ἦν, ἔχων τοὺς
- 22 οἴσοντας. δεομένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ τῆς οἰκίας αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι βούλοιτ' ἂν αὐτῇ τὸ σῶμα τὸ ἐκείνου συμμεταχειρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν καὶ κοσμηῆσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευσούσης καὶ κλαιούσης, ἐπεισθήν, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτῳ προσελθῶν μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντευθέν ποιήσομαι τὴν ταφήν· δεδημένη γὰρ εἴη ταῦτα
- 23 ποιεῖν ἢ τούτου ἀδελφή. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκούσας οὐδὲν ἀντεῖπεν, ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαι τι τῶν εἰς τὴν ταφήν, τῶν δὲ ἄρραβῶνα δεδωκέναι οὗτος φάσκων ταῦτα ἡξιόν παρ' ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διαμολογήσατο τῶν μὲν ἡγορασμένων τιμὴν ἀπολαβεῖν, ὧν δὲ ἄρραβῶνα ἔφρασκε δεδωκέναι, συστήσαι τοὺς λαβόντας· εὐθύς οὖν τούτο παρεφθέγγετο, ὡς οὐδ' ὀτιοῦν εἴη Κίρων καταλειπώσας, οὐδένα λόγον ἐμοῦ
- 24 πῶ ποιουμένου περὶ τῶν ἐκείνου χρημάτων. καίτοι εἰ μὴ ἦν θνηταίριδοὺς Κίρωνος, οὐκ ἂν ταῦτα διαμολογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς λόγους ἔλεγε „σὺ δὲ „τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ γινώσκω „σε· οὐ μὴ εἶσει εἰς τὴν οἰκίαν.“ ταῦτ' εἰπεῖν προσ-

ἦκεν, ἃ περ νῦν ἐτέρους πέπεικε λέγειν. νῦν δὲ τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἔσω δὲ τὰργύριον ἐκέλευεν εἰσενεργεῖν. Καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἐκείνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμφισβητῶν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν, ἀλλ' ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. κάκεινου τὸ μὲν παρ' ἐμοῦ κοιμισθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαντος ἀπολαβεῖν, παρὰ τούτου δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστεραία φάσκοντος, οὐκ ἐκωλύομην συνθάπτειν ἀλλὰ πάντα συνεποιοῦν· οὐχ ὅπως τοῦδε ἀναλίσκοντος οὐδὲ Διοκλέους, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκείνος κατέλιπε γιγνομένων τῶν εἰς αὐτὸν ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ τούτῳ προσ-

26 ἦκεν, εἰ μὴ πάππος ἦν μοι Κίρων, ὠθεῖν καὶ ἐβάλλειν καὶ κωλύειν συνθάπτειν. οὐδὲν γὰρ ὁμοίου ἦν μοι πρὸς τούτου· ἐγὼ μὲν γὰρ εἶω αὐτὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου ταῦτα πάντα συμποιεῖν, τούτῳ δ' ἐμ' οὐ προσῆκεν ἔαν', εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν ἄπερ νῦν λέγειν τολμῶσιν. ἀλλ' οὕτω τῇ τοῦ

27 πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο, ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τοῦ μηνήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους, καὶ κατηγοροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀποστερῶν τούτων μοι πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησε ροῦξαι τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἄ. νῦν τολμᾷ λέγειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πόθεν χρὴ πιστεῦσθαι τὰ εἰρημένα; οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἰμαί γε· πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ

ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν | δ' ἀπιστεῖν τοῖς
τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους;
ἀνάγκη μεγάλη. πῶς οὖν ἂν τις σαφέστερον ἐπιδεί-
ξειε γνησίαν οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα
29 τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν
παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων παρεχόμενος, τῶν δὲ
ἔτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκαστα τούτων, οἱ συνήδε-
σαν παρ' ἐκείνῳ τροφομένην, θυγατέρα νομιζομένην,
δὶς ἐκδοθεῖσαν, δὶς ἐγγνηθεῖσαν, ἔτι δὲ περὶ πάν-
των τούτους βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφευγότας, οἱ
ταῦτα πάντα ἤδεσαν, ἔρωγε μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμ-
πίους οὐκ ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν,
ἀλλ' ἱκανὰς εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένους.

30 Φέρε δὴ, καὶ ὡς προσήκει ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ
τῶν Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω.
καὶ νομίζω μὲν ἀπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερὸν
ὅτι οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀρχιστείας εἶσιν οἱ μετ' ἐκεί-
νου φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γεγονότες (πῶς γὰρ; οἱ
μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ' ἐκγονοὶ τοῦ
τελευτήσαντος)· οὐ βῆν ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἐχόν-
των τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νό-
31 μων ἀκριβέστερον διδάσκωμεν. εἰ γὰρ ἐξὴ μὲν ἢ ἐμὴ
μητέρα, θυγάτηρ δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκείνος δια-
θέμενος ἐτελεύτησεν, ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ
ἀδελφίδου, συνοικῆσαι μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος
ἦν, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἂν, ἀλλ' οἱ γενόμενοι παῖ-
δες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκείνης, ὅποτε ἐπὶ δίετες ἤβη-
σαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ τοίνυν καὶ
ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ ἐγένετο τῶν τῆς γυναικὸς,
ἀλλ' οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι καὶ τετελευτηκίας, ἐπεὶ
παῖδας ἡμᾶς καταλέλοιπεν, οὐ τούτοις ἀλλ' ἡμῖν
προσῆκει κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.

Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ 32
περὶ τῆς κακώσεως νόμον δῆλον ἐστίν. εἰ γὰρ ἐξὴ
μὲν ὁ πάππος, ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν
οὗτος ὑπόδικος ἦν τῆς κακώσεως ἀλλ' ἡμεῖς. κελεύει
γὰρ τρέφειν τοὺς γονεῖς· γονεῖς δ' εἰσὶ μήτηρ καὶ
πατὴρ καὶ πάππος καὶ τῆθι καὶ τούτων μήτηρ καὶ
πατὴρ, ἐὰν ἔτι ζῶσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχὴ τοῦ γένους
εἰσὶ, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδοται τοῖς ἐκγόνοις· διό-
περ ἀνάγκη τρέφειν αὐτούς ἐστι, καὶ μηδὲν κατα-
λίπωσι. πῶς οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν κατα-
λίπωσιν, ἡμᾶς ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἢν
μὴ τρέφωμεν, εἰ δὲ τι καταλελοίπασι, τόνδ' εἶναι
κληρονόμον ἀλλὰ μὴ ἡμᾶς; οὐδαμῶς δῆπουθεν.

Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω, 33
καὶ τοῦ γένους καθ' ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ἄρ' οὐ
γὰρ οὕτω μάθουτ' ἂν. Κίρωνος πότερον θυγάτηρ ἢ
ἀδελφὸς ἐγγυτέρω τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι
θυγάτηρ ἢ μὲν γὰρ ἐξ ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ'
ἐκείνου. θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ ἀδελφός; παῖδες δῆ-
πουθεν· γένος γὰρ ἀλλ' οὐχὶ συγγένεια τοῦτ' ἐστίν.
εἰ δὴ προέχουσι ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἢ ποῦ τοῦδέ γ'
οὗτος ἀδελφίδου πάμπαν πρότεροί ἐσμεν. 34
Δέδοικα δὲ μὴ λίαν ὁμολογούμενα λέγων ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω·
πάντες γὰρ ὑμεῖς τῶν πατρῶων, τῶν παππῶων, τῶν
ἔτι περαιτέρω κληρονομεῖτε ἐκ γένους παρεληφότες
τὴν ἀρχιστείαν ἀνεπίδικον, καὶ οὐκ οἶδ' εἰ τι πρὸ
τοῦ πάποτε τοιοῦτος ἀγὼν συμβέβηκεν. ἀναγνοὺς
οὖν τὸν τῆς κακώσεως νόμον, ὧν ἕνεκα ταῦτα γίνε-
ται, καὶ ταῦτ' ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.

ΝΟΜΟΣ.

Κίρων γὰρ ἐκέκτητο οὐσίαν, ὧ ἄνδρες, ἀγρὸν 35

μὲν Φλυῆσι, καὶ ταλάντου ἑκαδίας ἄξιον, οἰκίας δ' ἐν ἄστυ δύο, τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιον, δισχιλίας εὐρίσκουσεν, τὴν δ' ἑτέραν, ἐν ἣ αὐτὸς ᾧκει, τριῶν καὶ δέκα μνῶν ἔτι δὲ ἀνδράποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο θεραπεύνας καὶ παιδίσκην, καὶ ἐπιπλα δι' ὧν ᾧκει τὴν οἰκίαν, σχεδὸν σὺν τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν· σύμπαντα δὲ ὅσα φανερά ἦν, πλεον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν· χωρὶς δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα, 36 ἅφ' ὧν ἐκεῖνος τόκους ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς | πάλαι ἐπεβούλευεν, ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος ἐτελεύτησαν. ἐκείνην μὲν γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυνάμενην ἔτι τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρός, ἵνα μὴ χωρισθείσης περὶ τῶν αὐτοῦ βουλευσατο καθάπερ προσῆκεν, ἔπειθε δὲ μένειν φάσκουσεν ἐξ αὐτοῦ κτεῖν οἰεσθαι, προσποιουμένην δὲ διαφθεῖρειν ἄκουσαν, ἵν' ἐλπίζων αἰετὴ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ μηδέτερον ἡμῶν εἰσποιήσαιο υἱόν· καὶ τὸν πατέρα διέβαλλεν αἰετὴ, φάσκων αὐτὸν ἐπιβου- 37 λεύειν τοῖς ἐκείνου. τὰ τε οὖν χρέα πάντα ὅσα ὠφέλιμα αὐτῷ, καὶ τόκους ἔπειθε, τὰ τε φανερά δι' αὐτοῦ ποιεῖσθαι, παρὰ γὰρ ἀνδρα πρεσβύτερον θεραπεύει καὶ κολακείας, ἕως ἅπαντα τὰ ἐκείνου περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάντων ἐγὼ τούτων κατὰ τὸ προσῆκον εἶναι κύριος ζητήσω, ὅποτε ὁ πάππος ἐτελεύτησεν, εἰσιέναι μὲν με καὶ θεραπεύειν ἐκείνον καὶ συνδιατρέφειν οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ τραχυνθεῖς εἰς ὀργὴν κατασταίην πρὸς αὐτόν, παρεσκευάζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς οὐσίας, μέρος πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδούς εἰ κατορθώσειεν, αὐτῷ δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τούτον ὁμολογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ' εἶναι

φάσκων οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐν- 38 τάφια προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ ἐκέλευεν ἐνεργεῖν, ὡς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρτυρησάντων, ἀπειληφέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσεποιεῖτο, παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκέτι ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑποπαρωθῶν, ὅπως ἐκεῖνος δοκοῖν θάπτειν ἀλλὰ μὴ ἐγὼ τὸν πάππον. ἀμφισβητοῦντος δὲ τούτου καὶ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ οὐδὲν φάσκοντος καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν καὶ τὸν πάππον μεταφέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαιρίας οὐκ ᾔμην δεῖν, τῶν φίλων μοι ταῦτα συγγνωσκόντων, συνεποιοῦν δὲ καὶ συνέθαπτον, ἐξ ὧν ὁ πάππος κατέλιπε τῶν ἀναλωμάτων γιγνομένων. καὶ 39 ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκασθεῖς ἔπραξα τούτου τὸν τρόπον· ὅπως δὲ μηδὲν μου ταύτῃ πλεονεκτοῖεν, παρ' ὑμῖν φάσκοντες οὐδὲν με εἰς τὴν ταφὴν ἀνηλωκέναι, τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελύσαντος ἀνήλωσα παρ' ἐμαντοῦ καὶ τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα, ὡς οἶόν τε κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν ἀνηλωκέναι πάντα, ἐγὼ δὲ οὐδέν, ἀλλ' ὁμοίως καὶ γὰρ.

Καὶ τὰ μὲν γεννημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα 40 ταῦτ' ἔχομεν, σχεδὸν τι ταῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτ' ἴσως τῶν εἰρημένων οὐδενί. οὗτος μὲν γὰρ ἔχει τὴν οὐσίαν, ἅφ' ἧς νῦν ἐστὶ λαμπρός, ἀλλοτριῶν, ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητριῶν ἐπικλήρων καταλειφθεισῶν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν ἐκείνου περὶ τούτων ποιησαμένου διαθήκην. ταῖν δ' ἀδελφῶν ταῖν 41 θυοῖν ἐπειδὴ τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν ἐκείναις συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα

κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε, καὶ γρα-
φὴν ὑβρεως γραφεὶς οὐδέπω τούτων δίκην δέδωκε,
τῆς δὲ μετ' ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτείνει
κελεύσας οἰκέτην ἐκείνον μὲν ἐξέπεμψε, τὴν δ' αἰ-
42 τίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε, καταπλήξας δὲ ταῖς
αὐτοῦ βδελυρίας προσαφήρηται τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὴν
οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρόν, φελλέα
δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, δε-
διάσι μὲν αὐτόν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρησαί ἐθε-
λήσειαν· εἰ δὲ μή, τοὺς εἰδότας παρεξομαι μάρτυρας.
Καὶ μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὕτω τοίνυν ἀσελγῆς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν
ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων
ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν αὐτῶν δέδωκεν, ἦκει
καὶ τὰ τοῦ πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ
τούτῳ δύο μῶς (ὡς ἀκούομεν) | μόνως δεδωκὼς οὐ
μόνον περὶ χρημάτων ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πα-
τρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἔαν γὰρ ἐξαπατη-
θῆτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πο-
λίτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμεν· μετ' Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα
γερόναμεν. ἄρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα
44 κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ
πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἶχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτη-
τοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖ-
νοι τετελεντήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἔξο-
μεν, διότι ἠμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τούτου
τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς μοιχὸς ληφθεὶς καὶ πα-
θὼν ὅτι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας οὐδ'
ὡς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες

καταμαρτυροῦσι. τούτου μὲν οὖν, οἴός ἐστι, καὶ νῦν
ἀκούετε καὶ ἀνδρὶς ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ'
αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίσωμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέο- 45
μαι καὶ ἱκετεύω, μὴ με περιύδητε περὶ τούτων ὑβρι-
σθέντα τῶν χρημάτων ἃν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ'
ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν
ἕκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεισ ἱκα-
νὸς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νό-
μων, ὅτι τ' ἐσμεν ἐκ θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος,
καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν
τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐκρόνοις οὐσί τοῦ πάππου.
μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὄρκων οὓς ὁμόσαντες δικά- 46
ξετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων,
ἢ δίκαιόν ἐστι, ταύτην τὴν ψῆφον τίθεσθε.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς
οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. Λαβὲ δ' αὐτοῖς τὴν
μαρτυρίαν τὴν λοιπὴν, ὡς ἐλήφθη μοιχός, καὶ ἀνά-
γνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

9.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἄστυφιλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομή-
τριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἄστυφίλου διαθήκας προ-
ῆνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς
γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ· ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἄστυ-
φίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις
στοχασμὸς.

Ἀδελφός μοι ἦν ὁμομήτριος, ὃ ἄνδρες, Ἀστυφίλος, οὗ ἔστιν ὁ κληρὸς ἀποδημήσας σὺν μετὰ τῶν εἰς Μυτιλήνην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐπιδείξαι ὅπερ ἀντώμοσα, ὡς οὔτε ἐποίησατο ἐκεῖνος υἱὸν ἑαυτοῦ, οὔτ' ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε διαθήκας κατέλιπεν, οὔτε προσήκει ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ Κλέων οὔτος ἀνεψιὸς Ἀστυφίλω πρὸς πατρός, ὁ δὲ υἱὸς ὁ τούτου, ὃν εἰσποιεῖ ἐκεῖνω, ἀνεψιαδούς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πατήρ ὁ Κλέωνος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν ἐν ἐκείνω τῷ οἴκῳ, ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον οὐδὲν προσήκουσιν Ἀστυφίλω. ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα οὐκ ἦν ἀμφισβήτησις, διαθήκας, ὃ ἄνδρες, ψευδεῖς (ὡς ἐγὼ οἶμαι ἐπιδείξω) κατεσκεύασαν καὶ ζητοῦσιν ἀποστερηθῆναι με τῶν τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ οὕτω σφόδρα Κλέων οὔτος καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα ἄλλον τὸν κληρὸν ἠρείται ἔχειν ἢ αὐτόν, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα ἠγγέλθη Ἀστυφίλω τετελευτηκῶς, τοῦ μὲν πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἀσθενοῦντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντος ἀλλὰ στρατευομένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρὶν τι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ δ' ἐκομίσθη τὰ ὄστα τοῦ ἀδελφοῦ, ὁ μὲν προσποιούμενος πάλαι υἱὸς εἰσπεποιῆσθαι οὐ προὔθετο οὐδ' ἔθαψεν, | οἱ δὲ φίλοι Ἀστυφίλου καὶ οἱ συστρατιῶται, ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀρρωστοῦντα, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντα, αὐτοὶ καὶ προὔθετο καὶ τὰλλα πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποίησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα ἀσθενοῦντα ἐπὶ τὸ μνήμα ἤγαγον εὖ εἰδότες ὅτι ἀσπάζοιτο αὐτὸν Ἀστυφίλος. τούτου δ' ὑμῖν αὐτοὺς τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἐκείνου μάρτυρας παρεξομαι τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστυφίλον, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἕξαρκος γένοιτο μεμαρτύρηται τε ὑμῖν· ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησα ἐγὼ καὶ ἠσθόμεν καρπομένους τούτους τὰ ἐκείνου, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθείη ὑπὸ Ἀστυφίλου, καὶ τούτων διαθήκας καταλίποι παρὰ Ἰεροκλεῖ Ἡφαιστιάδῃ, ἀκούσας ἐγὼ λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα ἐπορευόμεν παρὰ τὸν Ἰεροκλέα, εὖ μὲν εἰδὼς ὅτι ὡς οἶόν τε μάλιστα ἐπιτηδεῖος εἶη Κλέωνι, οὐχ ἠγούμενος δ' ἂν αὐτὸν τολμήσαι τι ψεύσασθαι κατὰ Ἀστυφίλου τετελευτηκῶς, καὶ ταῦτα θεῖον ὄντα καὶ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου. ὅμως δέ, ὃ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπολογισάμενος ὁ Ἰεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπεκρίνατό μοι ὅτι ἔχει τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μυτιλήνην ἔμελλεν ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. Ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγνωθί μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὃ ἄνδρες, οὔτε παραγνόμενος οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν, οὔτε ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὄστα αὐτοῦ δεῦρο ἐκομίσθη, ἀναγκαῖόν μοι ἔστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέγουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὕσας τὰς διαθήκας ἃς ἐποίησαντο. εἰκὸς γὰρ ἐκείνον οὐ μόνον ἐπιθυμεῖν υἱὸν ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως κυριώτατα ἔσται ἢ ἂν διαθήται, καὶ τὴν τε οὐσίαν, ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσῃται, οὗτος ἔξει. καὶ ἐπὶ τοὺς βαιμούς τοὺς πατρῶους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευτήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζόμενα ποιήσει· ἅπαντα δὲ ταῦτα μάλιστα ἂν εἰδέναί 8

ὅτι γένοιτο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οικείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς παρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτορας καὶ δημοτάς, ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόξιν ἀμφισβητοῖη τις, 9 ῥαδίως ἂν ἐλέγχωτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφιλος οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτου ποιήσας, οὐδὲ παραστησάμενος οὐδένα τούτων ὅτε διεθετο ἢ οὗτοί φασιν, εἰ μὴ τις ἄρα ὑπὸ τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν παρεῖναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντα τούτους μαρτυροῦντας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 10 Ἴσως τοίνυν Κλέων οὕτως φησὶν οὐκ εἰκὸς εἶναι τεκμηρίους ὑμᾶς χρῆσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν, ὅτι μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. ἐγὼ δ' οἶμαι, περὶ γε διαθηκῶν οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ περὶ τοῦ ποιηθῆναι τινα υἱὸν Ἀστυφίλου, ἡμῖν πολὺ βεβαιότερον εἶναι μαρτυρίαν ἢν οἱ ἀναγκαῖοι οἱ ἐκείνου περὶ τῶν μερίστων μὴ φασὶ παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ ἢν οἱ μὴδὲν προσήκοντες 11 μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ ἐχρῆν δ', ὧ ἄνδρες, καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα εἶναι ἡλίθιον, ὅτε τὸν υἱὸν τὸν τούτου ἐποίητο Ἀστύφιλος καὶ τὰς διαθήκας κατέλειπε, παρακαλέσαι εἰ τέ τινα συγγενῆ ἐπιδημοῦντα ἐγίνωσκε, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅπως ἔμβραχὺ περὶ ἧδε Ἀστύφιλου χρώμενον. κωλύσαι μὲν γὰρ οὐδεὶς αὐτὸν ἐδύνατο, ὅπως ἐβούλετο, δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρτυρία ἦν, ὅτι οὐ 12 λάθρα ταῦτα διεθετο. ἔτι δ', ὧ ἄνδρες, εἰ μὲν ὁ Ἀστύφιλος μὴδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος

υἱὸν ἐποίητο μὴδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν μὴδὲ ἄλλον μὴδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματεῖῳ μάρτυρα· εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέμενος, τούτων δὲ μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ τῶν ἐντυχόντων, πῶς εἰκὸς ἔστιν ἀληθεῖς εἶναι τὰς διαθήκας; οὐ γὰρ ἂν ἠγοῦμαι ἐγωγε οὐδένα, υἱὸν 13 ἑαυτῷ ποιούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρακαλέσαι ἢ τούτους, οἷς περὶ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων κοινῶν ἀνθ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔμελλε καταλιπεῖν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσήκει ἐπὶ τοιαύταις διαθήκαις ὡς πλείστους μάρτυρας παρίστασθαι, νόμου γε ὄντος ἐξεῖναι ὅπως βούλοιο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.

Σκέψασθε δέ, ὧ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν 14 οὗτοι λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μυτιλήμην ἐξέπλει στρατευόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν ταῦτα διαθέσθαι· φαίνεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τούτων λόγῳ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον μὲν γὰρ ἐστρατεύσατο εἰς Κόρινθον, ἔπειτα εἰς Θεταλίαν, ἔτι δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον ἅπαντα, καὶ ἄλλοσε ὅπου περὶ αἰσθάνοιτο στρατεύματα συλλεγόμενον, ἀπανταχῇ ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν μιᾷ τούτων τῶν ἐξόδων διαθήκας κατέλειπε. ἢ δὲ εἰς τὴν Μυτιλήμην στρατεία τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν 15 ἣ καὶ ἀπέθανε. τῷ οὖν ἂν ὑμῶν φανεῖη πιστόν, πρότερον ἄλλας στρατείας τοῦ Ἀστυφίλου στρατευομένου καὶ εὖ εἰδότος ὅτι ἐν ἀπάσαις μέλλοι κινδυνεύειν, οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ τῆς τύχης συμβῆναι, ὥστ' ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μὴδὲ περὶ ἐνὸς αὐτῶν τῶν αὐτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον ἔμελλε στρατεῦσθαι, ἐθελοντῆν τε ἐκπλέοντα καὶ μάλιστα ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθῆσθαι, πῶς

τούτου πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας τότε καταλιπεῖν καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτήσαι;

- 16 Χωρὶς δὲ τούτων, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἔτι μείζω τεκμήρια παρέξομαι ὡς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι. ἐπιδείξω γὰρ ὑμῖν ἐχθιστὸν ἀπάντων ὄντα Ἀστυφίλον Κλέωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὥστε πολὺ ἂν θάρττον διαθέμενον μηδένα ποτὲ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων διαλεχθῆναι Κλέωνι, μάλ-
 17 λον ἢ τὸν τούτου υἱὸν ποιησάμενον. Εὐθύκράτει γὰρ, ὡς ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἰτίως γενέσθαι λέγεται τοῦ θανάτου Θουδίππου ὁ Κλέωνος τούτου πατήρ, αἰκισάμενος ἐκείνον διαφορᾶς τινος αὐτοῖς γενομένης ἐν τῇ νεμήσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατεθῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα οὐ πολλὰς ἡμέρας ὕστερον ἀποθανεῖν.
 18 ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων καὶ πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργούντων μαρτυρήσειαν ἂν μοι, διαρρηθῆναι δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἰεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν ἐθέλησειε μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. Ὅμως μέντοι καὶ κάλει Ἰεροκλέα, ἵνα ἐναντίον τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομώσῃται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΕΞΩΜΟΣΙΑ.

- 19 Ἀκριβῶς μὲν ἦδεν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἐστίν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξομνῆσαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πιστὸν ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἢ μὴν εἰδέναί γενομένα· ὡς δὲ, ὅτε ἀπέθνησκεν Εὐθύκράτης ὁ πατήρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα ποτὲ ἕσσαι ἐλθεῖν

τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνήμα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστυφίλος καὶ τούτου 20 καὶ τῶν ἄλλων προσηκόντων εὐθέως ἐκ παιδίου, ἐπειδὴ τάχιστα ἤρχετο φρονεῖν, οὐδὲ πώποτε διελέχθη Κλέωνι, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐχ ἡγούμενος ὅσιον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου περὶ τὸν αὐτοῦ πατέρα, τῷ ἐκείνου υἱεὶ διαλέγεσθαι. ὡς οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν Κλέωνι τούτῳ, ὑμῖν τοὺς συνειδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἵσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθη- 21 ναῖοι ἐστιῶνται, πρώτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα ἀνεψιόν, ἔτι δὲ τὸν υἱὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖσθαι, εἰκὸς δήπου ἦν, ὅποτε περ ἐπιδημοίῃ, μηδὲ μεθ' ἐνὸς ἄλλου ἰέναι τὸν Ἀστυφίλον ἢ μετὰ Κλέωνος. ὡς τοίνυν οὐδέποτε ἦλθε μετ' αὐτοῦ, ὑμῖν τῶν δημοτῶν μαρτυρίαν | ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότι 22 Κλέων ἀξιοῖ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν. καὶ τί δεῖ τοῦτον λέγειν; ἀλλ' Ἰεροκλῆς, θεῖος ὢν καὶ ἐκείνῳ καὶ ἐμοί, οὕτως ἐστὶ τολμηρὸς ὥστε οὐ γενομένης διαθήκας ἦκει φέρων, καὶ φησι παρ' ἑαυτῷ Ἀστυφίλου ταύτας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἰεροκλείς, 23

πολλὰ κἀγαθὰ παθῶν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅτε χεῖρον ἐπραττες ἢ νυνί, καὶ ὑπὸ Ἀστυφίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως· ἐμὲ μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα Θεοφράστου, σαρτῶ δὲ ἀδελφιδουῖν, ἀποστειρεῖς ἅ μοι οἱ νόμοι ἔδοσαν, Ἀστυφίλου δὲ τεθνεώτος καταψεύδη, καὶ τὸ κατὰ σαρτὸν μέρος τοὺς ἐχθίστους καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονόμους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὡς ἄνδρες, εὖ εἰδὼς ὁ Ἰεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίγνοιτο τὰ Ἀστυφίλου ἢ ἐμοί, ἐν μέρει ἐκάστῳ τῶν ἐκείνου ἐπιτηδείων προσήει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισβητεῖν, λέγων ὅτι θεῖος εἴη Ἀστυφίλω καὶ ἀποφανοίη διαθήκας ἐκείνου καταλελοιπῶτα, εἰ τις αὐτῷ κοινώσοιτο· ἐπειδὴ δὲ πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιῶσαι πιστεῦσθαι. δοκεῖ δέ μοι κἄν ὁμόσαι ἄσμενος, εἰ τις αὐτῷ ὄρκον 25 διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενῆς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα ἐθέλει μαρτυρεῖν, ὃ δ' οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμματεῖον ἤκει φέρων· πολὺ γὰρ προὔοργιατερον ἡγείται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν. ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο περιῶν διαθήκας ἀποφανεῖν, εἰ τις αὐτῷ κοινώσοιτο, αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσήλθε μάρτυρας παρεξέομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Τί οὖν χροῖ, ὡς ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ ἀνδρὶ, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥαδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρδος τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; Ὡς δὲ οὐδὲ Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ μισθὸν εἰληφεν, αὕτη ὑμῖν ἢ μαρτυρία οὐ μικρὸν

τεκμήριον ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐκ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν· ἡγείται γὰρ αὐτῶν ἐκάτερος εὖρημα ἔχειν ὃ τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθήκαι, ἀλλὰ 27 Κλέων καὶ Ἰεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ' ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ' εἰ καὶ μηδὲν προσήκων ἔτυχον Ἀστυφίλω, δικαιοτέρος εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου ἢ οὗτοι, διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ Ἰεροκλέους, ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐκείνον ἔχουσα μικρὸν ὄντα, καὶ διητάτο παρ' ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ Ἀστυφίλος, καὶ ἐπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὦραν 28 εἶχον παιδεύεσθαι, μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. Λαβὲ δέ μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, εἴτα τῶν διδασκάλων ὅποι ἐφοιτῶμεν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῶον, ὡς ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευσε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίον ἄξιον. Ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε 29 πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκείνον μηδὲ πώποτε μηδὲν ἐγκαλέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου ὀμοπατρίαν ἡγγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὄτῳ ἐδόκει αὐτῷ, καὶ τᾶλλα διόκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλω ἐξήρκει· ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος παρ' αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 Εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστυφίλον παῖδα ἤγε μεθ' ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῆ καὶ εἰς τοὺς διάσους τοὺς Ἡρακλέους ἐκείνον εἰσήγαγεν, ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ ὑμῖν οἱ διασώται μαρτυροῦσιν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐγὼ δέ, | ὧ ἄνδρες, ὡς διεκείμην πρὸς τὸν ἀδελφόν, σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνειράφην ἐκείνῳ ἐκ παιδίου, ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ' ἠσπάξατό με, ὡς ἴσασι οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὓς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστυφίλος, ὧ ἄνδρες, οὕτω μὲν μισῶν Κλέωνα, τσαῦτα δ' ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ πεπονθῶς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἂν τινος υἱὸν ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἶομαι, εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἱεροκλῆς διαθήκας ψευδεῖς ἀποδεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ
32 ἢ τῷ Κλέωνος υἱεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι καλὸν ἦν τῶν Ἀστυφίλου, οὔτινες οὕτω διεκείντο πρὸς αὐτόν, τὰ δὲ ὅσα οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθον πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι. ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλου οὐ μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος προστιθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν
33 Κλέων πρὸς πατρός. ὑμᾶς δέ, ὧ ἄνδρες, οὐκ εἰκός

ἔστι τῷ τοῦτου γένει προσέχειν τὸν νοῦν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποιήτος γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὅθεν ἐξεποιήθη, εἴαν μὴ ἐπανεῖλθη κατὰ τὸν νόμον. οὗτοι μέντοι ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποίησατο Ἀστυφίλος τὸν Κλέωνος υἱόν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδὲ πώποτε κεκρεανομήκασιν. Λαβὲ καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀνταμύσομεν σκε- 34
ψάμενοι, ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γὰρ φησι τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ' ἐκείνον διαδέσθαι· ἐγὼ δ' οὐ φημι, ἀλλ' ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλου, ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι. μὴ τοίνυν, ὧ ἄνδρες, εἰσποιήσητε υἱὸν Ἀστυφίλῳ ὃν οὐδ' ἂν αὐτὸς ζῶν ἐκείνος ἐποίησατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ μοι κατὰ τούτους γὰρ ἀμφισβητῶ, ὅσιω-
τάτην δέησιν δεόμενος, ὧ ἄνδρες, τῆς τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον με καταστήσαι. ἀπέδειξα ὑμῖν 35
ὡς οὐδενὶ ἐκείνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ μάρτυρας ἀπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε οὖν μοι, καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων κάλλιον, τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν ἰσχυσάτω, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτάς ἀπάντων καταστήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν ἀναισχυνοῦσι μηδὲν πλέον ἢ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἀπαν- 36
τες οὖν, ὧ ἄνδρες, μετ' ἐμοῦ γένεσθε· ὡς εἴαν τι ἄλλο ψηφίσησθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὅπως αὐτοὶ γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους

Ἄστυφίλου ἐπὶ τε τὰ μνήματα ἰέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερά
 τὰ ἐκείνου ποιήσετε· ἔπειτα τὰς Εὐθύκράτους ἐπι-
 σκήψεις, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἄστυφίλου, ἀκύρους ποιή-
 σετε, ἄς αὐτὸς πρότερον ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι·
 ἔπειτα τετελευτηκότα Ἄστυφίλον παρανοίας αἰρήσετε·
 37 εἰ γὰρ τοῦτον ἐποίησατο υἱὸν οὐ τῷ πατρὶ πολειώ-
 τatos ἦν, πῶς οὐ δόξει τοῖς ἀκούσασιν παρανοεῖν ἢ
 ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ' ἐμέ, ὦ ἄνδρες δι-
 κασταί, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα
 Ἄστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέω-
 νος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ
 ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαι μοι· οὕτω γὰρ
 ἂν μάλιστα Ἄστυφίλῳ τε χαρίσασθε καὶ οὐκ ἂν
 ἀδικήσατε.

10.

| ΠΡΟΣ ΞΕΝΑΙΝΕΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀριστάρχος τις τεσσάρων πατῆρ γενόμενος παῖδων,
 Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγον-
 τος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τούτων μὲν τὸν Κυ-
 ρωνίδην ἔτι περιῶν εἰσποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτου τοῦ
 5 κατὰ μητέρα πάππου κληρὸν, αὐτὸς δὲ κληρονόμος
 τοὺς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας· μετὰ ταῦτα τε-
 λευτᾶ μὲν Δημοχάρους ἄπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ [αὐ-
 τοῦ] καὶ αὐτῆ ἄπαις, ὁ δὲ κληρὸς ἕλος ἔρχεται δικαίως
 εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον· καὶ ταῦτα
 10 μὲν οὕτω· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστο-
 μένης ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπίτροπος

τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γινόμενος παῖδων, ἐκδέδωκε Κυρ-
 ωνίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ υἱῷ Ἀριστάρχου τὴν θυγάτηρα ἑαυ-
 τοῦ, ἐπαγγελία μὲν περιποιήσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου
 15 κληρὸν. ὁ δὲ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ υἱοῦ τῷ
 Κυρωνίδῃ πρώτον μὲν ὄνομα τῷ παιδί τὸ τοῦ πάππου
 δεδώκασιν, Ἀριστάρχον ὀνομάσαντες, εἶτα εἰσποίησαν
 αὐτὸν εἰς τὸν τοῦ πάππου οἶκον ὡς δὴ τοῦτο ἐκείνου
 προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ τὸν
 20 ὅλον τοῦ πάππου κληρὸν. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκείνος τε-
 λευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν ἴδιον
 ἀδελφὸν Ξεναινέτον. τούτων οὕτω γενομένων, καὶ κρα-
 τούτος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐ-
 σίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς
 25 Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι
 κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ χρη-
 μμάτων. ὁ μὲν γὰρ Κυρωνίδης (φησὶν) ἐκποιήτος ἐγένε-
 νετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην,
 οὐκ ἔδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιήσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημο-
 30 χάρης ἀτελής ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἔδύνατο εἰσποιήσαι τῷ
 πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ' οὐδ' ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ
 ἢ προτελευτήσασα· ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον (φησὶ)
 τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐ-
 κέτι συνίστατο ἢ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου·
 35 ἂν γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλω παραπέμπειν
 ἔδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλη-
 ρος εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς
 γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν
 ὑπόθεσις αὕτη, ἡ σίασις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζη-
 40 τεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ
 τίς δικαιοτέρα λέγει.

Ἐβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναινέτος
 οὔτωσι δύναται ψευδῆ λέγειν θαρραλέως, οὕτω καὶ γὰρ
 τάληθῃ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυ-
 νηθῆναι· οἶμαι γὰρ ἂν ὑμῖν εὐθὲως δῆλον γενέσθαι
 εἰθ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κληρὸν ἦκομεν, εἰθ' οὔτοι
 μὴ προσηκόντως πάλαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασιν.

νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὧ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοί, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἐτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἠγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

2 Ἡνάγκασμαι μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν πρὸς τῇ ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι· οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἢ διάγνωσις ἤτιτον περὶ αὐτῶν εὐκρινῆς γενήσεται, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων σκοποῦσιν εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀρίσταρχος ἢ τὰ μηδὲν προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὧ ἄνδρες· ὁ γὰρ νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα

3 κύριον πεποιήκε. τοῦτο οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, ἐάν μου μετ' εὐνοίας ἀκούσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κληρὸς οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρὸς, ἔπειτα καὶ ὡς Ἀρίσταρχος οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον αὐτὸν εἴληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα. ὅθεν οὖν σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

4 Ἀρίσταρχος γὰρ ἦν, ὧ ἄνδρες, Συπαλήττιος. οὗτος ἔλαβε Ξεναιέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίνεται Κυρῶνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἢ ἐμὴ καὶ ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρῶνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε πατρὸς καὶ πατρὸς τοῦ τόνδε τὸν κληρὸν ἀδίκως ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον, ὥστε αὐτῷ τῶν χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσήκειν· Ἀριστάρχου δὲ τοῦ πατρὸς τοῦ τούτων | τελευτήσαντος Δη-

μοχάρης ὁ υἱὸς κληρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς ἀποθανόντος καὶ τῆς ἐτέρας ἀδελφῆς, ἢ μητρὸς ἢ ἐμῆ ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα ταῦτα τῆς 5 ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο· προσήκον δ' αὐτῇ μετὰ τῶν χρημάτων τῷ ἐγγύτατα γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα, ὧ ἄνδρες. Ἀριστομένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀριστάρχου, ὄντος αὐτῷ υἱέος καὶ θυγατρὸς, ἀμελήσας ἢ αὐτὸς αὐτὴν ἔχειν ἢ τῷ υἱεὶ μετὰ τοῦ κληρῶν ἐπιδικάσασθαι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ ἑαυτοῦ θυγατέρα ἐπὶ τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρῶνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ ἧς ὁ Ξεναιέτος οὗτος καὶ Ἀρίσταρχος ὁ τελευτήσας ἐγένετο, τὸ 6 μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὁ τρόπος τῶν χρημάτων ἀπεστερήθη, τοῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μητέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί. Κυρῶνίδου δὲ τελευτήσαντος τὸν τοῦ Ξεναιέτου ἀδελφὸν εἰσάγουσιν Ἀριστάρχῳ υἱόν, οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον, ὧ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑμῖν ἐπιδείξω.

Πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι ὡς 7 Κυρῶνίδης ἐκποιήτος εἰς τὸν Ξεναιέτου οἶκον ἐγένετο καὶ ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ' ὡς Ἀρίσταρχος, οὗ ἦν οὗτος ὁ κληρὸς, πρότερος τοῦ υἱέος Δημοχάρους ἐτελεύτησε, Δημοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ ἐτέρα ἀδελφή, ὥστε τὸν κληρὸν ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. Καὶ μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦν, ὧ ἄνδρες, ὁ κληρὸς, περὶ 8 οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστίν, Κυρῶνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν Ξεναιέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς

Ἀριστάρχου τῷ υἱεὶ Δημοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ. δεῖ δέ, ἐπειδὴ λίαν ἀναίσχυντοῦσιν, ὡς ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιοῦσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἓνα νόμον Ἀριστάρχος εἰς τοὺς φράτορας τοὺς ἐκείνου εἰσηγῆται· ἐάν γάρ τοῦτο μάθητε, σαφῶς εἰσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως ἔχοντι οὐδὲ 9 διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσήκειν. Οἶμαι τοίνυν πάντα ὑμᾶς εἰδέναι, ὡς ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίνονται, διδόντων τὰ ἑαυτῶν καὶ υἱεῖς ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀριστάρχου φήσει τις αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθῆ λέξει· γνησίον γὰρ ὄντος αὐτῷ Δημοχάρους υἱέος οὐτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα [δια]πραῖξαι, οὔτε ἔξῃν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἐτέρῳ· εἴτε Ἀριστάρχου τελευτήσαντος Δημοχάρην αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ 10 ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην κωλύει παιδί μὴ ἔξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα μεδίμνου κριθῶν. μεμαρτύρηται δὲ Ἀριστάρχου μὲν πρότερον Δημοχάρους τοῦ υἱέος τελευτήσαι, ἐκείνου δὲ ὕστερον τοῦ πατρός· ὥστε κατὰ γε διαθήκην ἐκείνων, οὐδ' εἰ διέθεντο προσήκειν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομηῖσαι. Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ αὐτῶν ἔξῃν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

11 Οὐ τοίνυν, ὡς ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωναίδην οἶον τε ἦν υἱὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιήσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῶον οἶκον ἔξῃν, υἱὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ Ξεναίνετου οἴκῳ, ἔξ αὐτοῦ δὲ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐάν φῶσι, ψεύδονται. ὥστε

οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπὲρ ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον ἔξουσι δεῖξαι καθ' ὃν ἔξῃν αὐτῷ ταῦτα πράξαι, ἀλλ' ἔξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενήσεται τοῦτο, ὅτι παρανόμως καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ τῆς μητρὸς χρήματα. Καὶ μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες, οὐδὲ 12 Ἀριστομένει γε οὐδὲ Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσῆκε τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἔξῃν. θαυμαστὸν γὰρ ἂν ἦν, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολλοδώρῳ ἢ Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἶον τε ἦν τῶν ἐκείνης κυρίῳ γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἔξ τῶν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες ἠβήσαντας | κρατεῖν τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἐτέρῳ αὐτὴν ἐκδόντι ἔξεσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα υἱὸν εἰσποιήσαι. δεινὰ μὲντ' ἂν γίνοιτο. καὶ τῷ μὲν 13 πατρὶ αὐτῆς, εἰ παῖδες ἄρρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν ἔξῃν ἄνευ ταύτης διαθέσθαι· κελεύει γὰρ ὁ νόμος σὺν ταύταις κύριον εἶναι δοῦναι, ὅτῳ βούλοιο, τὰ ἑαυτοῦ· τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι μήτε πατρὶ ὄντι, ἀλλ' ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους εἰσαγαρόντι ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς ὑμῶν ταῦτα πεισθήσεται; ἐγὼ μὲν, ὡς ἄνδρες, σαφῶς 14 ἐπίσταμαι ὅτι οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώπων ἔξει ἀποδείξει ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς οὐτος ὁ κληρός ἐστι, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆ τοῦ Δημοχάρους καταλιπόντος· ἐάν δ' ἄρα τολμῶσι περὶ αὐτῶν λέγειν, νόμον κελεύετε δεῖξαι καθ' ὃν γεγενῆται ἢ εἰσποιήσῃς Ἀριστάρχῳ, καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας· τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ' οἶδ' ὅτι οὐχ ἔξουσι ἐπιδείξαι.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κληρὸν εἶναι τῆς μητρὸς 15 ἔξ ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων ἀπεστερηθῆναι, ἔκ τε τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ

ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἰκανῶς ἠγοῦμαι ἀποδεδείχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα, ὥστε οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀριστάρχῳ εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς φράτορας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἐκτετικέναι, ἵνα, ἂν μὴ κατ' ἐκεῖνον δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατὰ γε ταῦτα εἰκότως προσῆκον αὐτοῖς φαίνηται. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, 16
μεγάλους ὑμᾶς τεκμηρίους διδάξω. εἰ γὰρ ἦν, ὡς οὗτοι λέγουσιν, ὑπόχρεως οὗτος ὁ κληρὸς, οὐτ' ἂν χρήματα οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον (οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ' οἷς ἐγένετο ἢ ἐμῆ μητέρα ἐπίδικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλευσάσθαι), οὔτε ἂν εἰσεποιοῦν εἰς τούτον τὸν κληρὸν υἱὸν Ἀριστάρχῳ, μέλλοντες ἀφεληθῆσεσθαι μὲν μηδέν, ζημιωθῆσεσθαι δὲ μέγала. ἢ ἕτεροι μὲν, ὅταν περὶ 17
χρημάτων δυστυχωῶσι, τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἐτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, ἵνα μὴ μετάρχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὗτοι δὲ ἄρα εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν καὶ οἶκον εἰσεποιοῦν σφᾶς αὐτούς, ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ' ὁ μὲν κληρὸς ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο, οὗτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀποστεροῦντες ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

18 Ἴσως οὖν ἂν τις, ὡς ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν θανυμάσειε, πῶς ποτε πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀποστερούμενοι οὐκ ἦμεν ἐπ' αὐτά, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν τοὺς λόγους ποιούμεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον ἔχειν, εἰ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ κατημέλησεν (οὐ γὰρ τοῦτό ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μὴ)· ὅμως μέντοι καὶ

περὶ τούτων αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὡς ἄνδρες. ὁ γὰρ 19
πατήρ οὐμὸς ἐπὶ προικὶ ἐγγνησάμενος τὴν ἐμὴν μητέρα συνώκει, τὸν δὲ κληρὸν τούτων καρπουμένων οὐκ εἶχεν ὅπως εἰσπράξατο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λόγους ἐποιήσατο τῆς μητρὸς κελενούσης, οὗτοι ταῦτα αὐτῷ ἠπειλήσαν, αὐτοὶ ἐπιδικασάμενοι αὐτὸν ἔξειν, εἰ μὴ βούλοιο αὐτὸς ἐπὶ προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατήρ, ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερηθῆναι, καὶ δις τοσαῦτα 20
χρήματα εἶσεν ἂν αὐτοὺς καρποῦσθαι. καὶ τοῦ μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπέξελεθῆν ὑπὲρ τούτων τοῦτό ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος στρατεύεσθαι ἠνγκαζόμεθα, ὥστε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν δίκην ἐξεγένετο λαχεῖν. εἰρήνης τ' αὖ γενομένης ἐμοὶ τι ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη, ὥστε μὴ ῥάδιον εἶναι πρὸς τούτους διαφέρεισθαι. ὥστε οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας περὶ τοῦ πρᾶγματος. ἀλλὰ νυνὶ δίκαιον εἰπεῖν ἐστιν, 21
ὡς ἄνδρες, τίνος δόντος τὸν κληρὸν, κατὰ πόλους νόμους εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆκται, καὶ πῶς οὐκ ἐπὶ κληρὸς ἦν ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἢ ἐμῆ μητῆρ. ταῦτα γὰρ ἐστὶ περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν ψῆφον ἐνεργεῖν, οὐκ εἰ χρόνω τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων εἰσπραττόμεθα. μὴ δυνηθέντων δὲ ἐπιδείξει, δικαίως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι ψηφίσαισθε.

Τοῦτο μὲν οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἰοί τ' ἔσονται· 22
χαλεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντιλέγειν ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λέξουσιν, ἐλεοῦντες ὡς ἀνήρ ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκύρους καθιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτός, ὡς ἄνδρες, οἶμαι δεῖν κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὡς ἂν ἕκαστος διαθήται περὶ τῶν ἑαυτοῦ, περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτριῶν οὐ κυ-

ρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥσπερ ἂς ἂν ἕκαστος
 23 περὶ τῶν αὐτοῦ διαθῆται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα
 ἀλλ' ἡμέτερα φαίνεται. ὥστε ἂν ἐπὶ τούτου τὸν λό-
 γον καταφεύγη καὶ μάστιγας παρέχῃται ὡς διέθετο
 ἐκεῖνος, ἐπιδεικνύναι κελεύετε εἰ δικαίως τὰ ἑαυτοῦ.
 τοῦτο γὰρ δίκαιον ἐστὶ. δεινότερα γὰρ ἂν πάντων
 γένοιτο, εἰ Κυρωναίδης μὲν καὶ οὗτοι, ὄντες ἐξ ἐκεί-
 νων, μὴ μόνον τὸν Ξεναινέτου οἴκου πλέον ἢ τεττά-
 ρων ταλάντων ἔξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψου-
 ται, ἐγὼ δὲ τῆς μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐ-
 τῶν Κυρωναίδη γεγεννημένος εἰ μὴδὲ τὸν τῆς μητρὸς
 κληῖρον λήψομαι, καὶ ταῦτα μὴδὲ ἔχόντων τούτων
 24 ἐπενεργεῖν παρ' οὔτου ποτ' εἰλήφασι. καίτοι δίκαιον,
 ὡ ἄνδρες, ὥσπερ τῶν ἀμφισβητησίμων χωρίων δεῖ
 τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ πρατῆρα παρέχεσθαι ἢ κατα-
 δεδικασμένου φαίνεσθαι, οὕτω καὶ τούτους καθ' ἑν
 τι τούτων ἀποφῆραντας αὐτοῦ ἀξιούσιν ἐπιδικάζεσθαι,
 μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀριστάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μη-
 25 τέρα, ἐκ τῶν πατρῶων ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γὰρ, ὡ ἄν-
 δρες, οὐχ ἱκανόν ἐστὶ Ξεναινέτω τὸν Ἀριστομένους
 οἶκον καταπεπαιδραστηκέναι, ἀλλὰ καὶ τούτου οἶεται
 δεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὡ ἄνδρες
 δικασταί, βραχείας οὐσίας ὑπαρξάσης ἀδελφᾶς μὲν
 ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην ἐπιδοῦς, κόσμιον δ' ἑμαυτὸν
 παρέχων καὶ ποιῶν τὰ προσταττόμενα καὶ τὰς στρα-
 26 μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν Κυρωναίδην μὲν
 τὸν τούτων πατέρα ἐκποιήτου γενόμενον καὶ οὐκ ἐπαν-
 ελθόντα εἰς τὸν πατρῶον οἶκον, τὸν δὲ πατέρα τὸν
 Κυρωναίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς Δημοχάρει τῷ υἱῷ
 τούτου τὸν κληῖρον καταλιπόντα, ἐκεῖνον δὲ παῖδα

ὄντα τελευτήσαντα καὶ εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα τούτου
 τὸν κληῖρον ἐπιγινόμενον.

11.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ .

Ἄγνις τις εἶχεν ἀνεψιούς πολλούς, Θεόπομπον καὶ
 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ Στρατίον καὶ Εὐ-
 βουλίδην. οὗτος μέλλον τελευτᾶν ἐποίησατο θετὴν αὐτῷ
 θυγατέρα, κελεύσας ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἢ
 θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κληῖρον εἰς Γλαύκωνα, ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ
 τελευτήσαντος ἢ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κληῖρον ἐτελεύ-
 τησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἢ θυγάτηρ
 αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα
 ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτησάντων καὶ τῶν
 περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στρατίον Θεόπομπος μόνος
 ἐδικάσατο πρὸς αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὸν κληῖρον. πρὸς
 τούτου δ' ἐπιτρόπου τινὸς ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
 Στρατοκλέους, δικάζεται, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κλη-
 ρονομίας ἀρμόζειν τῷ τε Θεόπομπῳ καὶ τῷ παιδί τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματικῆ.

ΝΟΜΟΙ.

Διὰ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ
 τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδί τοῦ ἡμικλη-
 ρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν
 Ἄγνις ἀδελφός, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων
 πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδοῖς πεποίηκε τὴν
 κληρονομίαν, ἂν ὡσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυ-

2 τάτω τοῦ τελευτήσαντος γένους ἐστίν. ἐάν δ' οὔτοι μὴ ᾧσι, δεύτερον ἀδελφῶς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ πατ-
 δας τοὺς ἐκ τούτων. ἐάν δὲ μὴ ᾧσι, τρίτῳ γένει δί-
 δωσὶ τὴν ἀγχιστείαν, ἀνεψιοῖς πρὸς πατρός μέχρι
 ἀνεψιῶν παίδων. ἐάν δὲ καὶ τοῦτ' ἐκλείπη, εἰς τὸ
 γένος πάλιν ἐπανέρχεται, καὶ ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς
 τοῦ τελευτήσαντος κυρίους αὐτῶν, κατὰ ταῦτα καθά-
 3 περ τοῖς πρὸς πατρός ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου τὴν κληρονο-
 μίαν. ταύτας ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης μό-
 νας, συντομωτέρας τοῖς ῥήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν
 μέντοι διάνοιαν ᾧν βούλεται ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ
 παῖς οὗτος οὐδὲ καθ' ἓν τούτων τῶν ὀνομάτων Ἀγνία
 προσήκει τῇ ἀγχιστεία, ἀλλ' ἕξω τῆς συγγενείας
 ἐστίν. ἵνα δ' ἀκριβῶς μάθητε περὶ ᾧν ψηφιεῖσθε,
 τοὺς πολλοὺς λόγους ἐάσας οὗτος εἰπάτω ὅτι ὁ παῖς
 προσήκει τουτωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κληρὸν κα-
 4 ταλιπόντι· κἂν φανῇ κατὰ τι προσήκων, ἐκὼν ἐγὼ
 συγχωρῶ τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δὲ τοι
 μηδὲν τούτων ἕξει εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φα-
 νερωῶς ἐμὲ μὲν συκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ
 τοὺς νόμους ζητῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναν-
 τίον ὑμῶν ἐρωτήσω τὰ ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγιννώ-
 σκων· οὕτω γὰρ εἴσεσθε εἰ προσήκει τῷ παιδί τῶν
 Ἀγνίου χρημάτων ἢ μή. λαβὲ οὖν αὐτοῖς τοὺς νό-
 μους· σὺ δ' ἀνάβηθι δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἰ δια-
 βάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀνα-
 γίνωσκε.

ΝΟΜΟΙ.

5 Ἐπίσχε. ἐρωτήσω σέ. ἀδελφός ἐσθ' ὁ παῖς
 Ἀγνίου, ἢ ἀδελφιδούς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγο-
 νώς, ἢ ἀνεψιός, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πρὸς

πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν
 ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκείνο ἐρεῖς, ὅτι
 ἐμὸς ἀδελφιδούς. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν
 ὁ λόγος ἐστὶ· ζῶ γάρ. εἰ δ' ἦν ἄπαις ἐγὼ τετελευ-
 τηκώς καὶ ἡμφισβήτηται τῶν ἐμῶν, τούτο ἂν προσήκειν
 ἀποκρίνασθαι ἐρωτωμένῳ. νῦν δὲ φῆς τῶν Ἀγνίου
 χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δὲ σε
 τῆς ἀγχιστείας, ὅτι ὁ παῖς Ἀγνία προσήκει, τὸ γένος
 εἰπεῖν. φράσον οὖν τουτοισί.

Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, 6
 ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὁ δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς.
 καίτοι τὸν γε πρᾶττοντά τι δίκαιον οὐ προσήκειν
 ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθύς λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο
 ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι καὶ τοῦ γένους παρέ-
 χεσθαι μάρτυρας, ἵνα μᾶλλον ἐπιστεύετο ὑφ' ὑμῶν.
 νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀποκρισὶν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας
 παρέσχετο, οὐχ ὄρκον ᾤμοσεν, οὐ νόμον | ἀνέγνωκεν,
 οἶεται δεῖν ὑμᾶς, ὁμομοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς
 νόμους, αὐτῷ πειδομένους ἐμοῦ καταγνώσθαι ταύτην
 τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτλιος
 καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπος ἐστίν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω 7
 τούτων οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοῦμὸν καὶ
 ὅθεν μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα
 ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβήτησαντας ἐμοὶ τοῦ
 κλήρου πάντας ἕξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς
 ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστίν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα
 εἰπεῖν· ἐκ τούτων γὰρ γνώσεσθε τὴν τε ἐμὴν ἀγχι-
 στείαν καὶ ὅτι τουτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρονομίας.

Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἀγνίας, ὧ ἄνδρες, καὶ Εὐβουλί- 8
 δης καὶ Στρατοκλῆς καὶ Στρατίος ὁ τῆς Ἀγνίου μη-
 τρὸς ἀδελφός ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμεν γεγονότες· καὶ γὰρ
 οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων.

Ἀγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν παρεσκευάζετο πρεσβεύσων ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αὐτῆ πόλει συμφερόντως εἶχον, οὐκ ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους, εἴ τι πάθοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ' ἐποίησατο θυγατέρα αὐτοῦ ἀδελφιδῆν· εἰ δέ τι καὶ αὐτῆ πάθοι, Γλαύκωνι τὰ ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῶ ὄντι ὁμομητρίῳ· καὶ ταῦτ' ἐν διαθήκαις ἐνέγραψε. χρόνων δὲ διαγενομένων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Εὐβουλίδης, τελευτᾷ δ' ἡ θυγάτηρ ἦν ἐποίησατο Ἀγνίας, λαμβάνει δὲ τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς δ' οὐκ ἔτι ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου διαθήκας, ἀλλ' ὡς μετὰ δεῖν περὶ τῶν αὐτοῦ τὴν ἐκείνου γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένομεν. ἡ δ' Εὐβουλίδου θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῆ συμπραττόντων λαγχάνει τοῦ κλήρου καὶ λαμβάνει νικήσασα τοὺς κατὰ τὴν διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, ἔξω μὲν οὕσα τῆς ἀρχιστείας, ἐλπίσασα δ' (ὡς εἰκοιεν) ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀντιδικήσειν, ὅτι οὐδὲ πρὸς τὰς διαθήκας ἠμφισβητήσαμεν. ἡμεῖς δέ, ἐγὼ καὶ Στρατίος καὶ Στρατοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐγεγένητο ἐπίδικος ὁ κλῆρος, παρεσκευάζοντο ἅπαντες λαγχάνειν· πρὶν δὲ γενέσθαι τὰς κλήσεις τῶν δικῶν ἡμῖν τελευτᾷ μὲν ὁ Στρατίος, τελευτᾷ δ' ὁ Στρατοκλῆς, λείπομαι δ' ἐγὼ μόνος τῶν πρὸς πατρός ἂν ἀνεψιοῦ παῖς, ὃ μόνω κατὰ τοὺς νόμους ἐρίγγετο ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν ἄλλων ἐκλελοιπότες, οἱ ταῦτόν ἐμοι τῆ συγγενείᾳ προσήκοντες ἐτύγχανον. τῶ δὲ γνώσεσθε τοῦθ', ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀρχιστενεῖν, τοῖς δ' ἔξ ἐκείνων γεγονόσιν οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δηλώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀρχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς πατρός μέχρι ἀνεψιῶν παίδων ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς

δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισὶ, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον ἐστὶ. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ. Ἐὰν δὲ μηδεὶς ἢ πρὸς πατρός μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρός κυρίους εἶναι κατὰ τὰ αὐτά.

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, ἔὰν μηδεὶς ἢ πρὸς πατρός μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς τῶν ἀνεψιαδῶν εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρός τοῦ τελευτήσαντος, ἂν ἡμεῖς μὴ ὦμεν, τὴν κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ ἀδελφαῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ ταῦτα καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ ἡμετέρους παῖδας ἔξω τῆς ἀρχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ μηδ' ἔὰν τετελευτηκῶς ὦ ἐγὼ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν Ἀγνίου κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ τε ζῶντος καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔρχοντος οἴονται αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀρχιστείαν; οὐδαμῶς δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ μέτεστιν, ἂν οἱ πατέρες ταῦτόν ἐμοὶ προσῆκον, οὐδὲ τούτῳ τῷ παιδί γίγνεται· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατήρ ὁμοίως ἦν ἐκείνοις συγγενής. οὐκ οὖν δεινὸν ἐμοὶ μὲν διαρρηθῆναι οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν κληρονομίαν, τούτους δ' ἔξω τῆς ἀρχιστείας πεποιηκότων, τολμᾶν τουτοῦ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσασθαι μὲν, ἢ νικῶν ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάττωσον, μὴ οἴεσθαι δεῖν, μηδὲ παρακαταβάλλειν, οὐ περὶ τῶν τοιούτων εἴ τι δίκαιον εἶχεν εἰπεῖν διαγνωσθῆναι προσήκον, ἐπὶ δὲ τοῦ παιδὸς ὀνόματι πράγματ' ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθιστάται; καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ' αἰτιασθῆναι με, μηδ' ὡς τι εἴληφα ἔχειν εἰπεῖν (ἐφ' οἷς, εἴ τι αὐτῶν κακῶς διόκουν ὡς περὶ οὗτος, κρίνεσθαι μοι προσῆ-

κεν), ἃ δ' ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ βουλομένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ τοῦτοῖς ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζειν καὶ εἰς τοῦτο ἀνασχυντίας ἦκειν;

- 15 Οἶομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γιγνώσκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὐτ' ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὐτ' ἐνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν· ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἠγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν, ὡς γέγονεν, ἀκούσαντας περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γάρ, ὡς ἄνδρες, λαχόντι τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ εἰσαγγέλλων ᾤηθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ παιδός, οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ ταῦτό τῷ παιδί προσήκοντες, οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον
- 16 προσήκειν τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ' ἂν οὗτος νῦν ἐμοὶ πράγματα παρεῖχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδός εἶων ἀρπάζειν καὶ μὴ ἠναντιοῦμην αὐτῷ. οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀγχιστείας, οὐκ ἠμφισβήτουν ἀλλ' ἠσυχίαν εἶχον· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Εὐβουλίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ δικαίως τῷ Στρατοκλέους παιδί προσηκούσης, καὶ οἱ κύριοι τῆς Ἀγνίου μητρὸς ἦσαν οἷοι πρὸς ἐμὲ ἀντι-
- 17 δικεῖν. εἰς τοσαύτας δ' ἀπορίας κατέστησαν ὅτι ἀντιγράφονται περὶ τῆς ἀγχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν κλῆρον ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος, ἐπειδὴ κατεψεύσαντο, φραδίως ὑπ' ἐμοῦ τότε ἐξηλέγχθησαν οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολμήσαντες, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Ἀγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταῦτό προσηκούσης (ἀδελφὴ γὰρ ἦν τοῦ Στρατίου) νόμῳ δὲ ἀποκλειομένης, ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄρρενας, τοῦτο μὲν εἶασαν, οἰόμενοι δ' ἐμοῦ πλεονεκτῆσειν μητέρα εἶναι τοῦ τελευτήσαντος ἔγραψαν· ὁ συγγενέστατον

μὲν ἦν τῇ φύσει πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀγχιστεῖαις ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν· εἶτα γράψας ἀνεψιοῦ παῖς 18 εἶναι κάκεινας ἐξελέγξας οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀγχιστεῖαις, οὕτως ἐπεδικασάμην παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ ἴσχυσέ τι οὔτε τῇ τὸν κλῆρον ἐχούσῃ τὸ προνευικήκέναι τοὺς κατὰ διαθήμην ἀμφισβητήσαντας, οὔτε τῇ ἐτέρῃ τὸ μητέρα εἶναι τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος, ἀλλ' οὕτως οἱ τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον καὶ τοὺς ὄρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο, ὥστ' ἐμοὶ τῷ κατὰ τοὺς νόμους ἀμφισβητοῦντι τὴν ψῆφον ἠνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν νενίκηκα τοῦτον τὸν τρό- 19 πον, ἐπιδείξας μηδὲν Ἀγνίᾳ κατ' ἀγχιστείαν προσηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν ἀντιδικῆσαι τῷ παιδί τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ἡμᾶς, οἱ δὲ Στρατίου παῖδες οἱ ταῦτόν τούτῳ προσήκοντες μηδὲ νῦν ἀξιούσιν ἀντιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω δ' ἐγὼ τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν, ἐξελέγγω δὲ τοῦτον μηδέπω καὶ τήμερον ἔχοντ' εἰπεῖν ὅτι ὁ παῖς Ἀγνίᾳ προσήκει κατ' ἀγχιστείαν, τί ἐτι δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς ἢ τί ποθεῖτε ἀκοῦσαι περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς εὖ φρονοῦσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα νομίζω.

Οὗτος τοίνυν φραδίως ὅτι ἂν τύχη ψευδόμενος, 20 καὶ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλά, περὶ ᾧ ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὡς ἐκοινωσάμεθα ἐγὼ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες. ὁ μόνους ἡμῖν τῶν ἀμφισβητεῖν παρεσκευασμένων οὐκ ἐνήν, διομολογήσασθαι πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου θυ- 21 γατρὶ καὶ τῇ Ἀγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις, μὴ κατὰ ταῦτό ἀμφισβητούσαις, ἐνήν ποιησασθαι συνθήκας, ἂν ἡ ἐτέρα νικᾷ, μετεῖναι τι καὶ τῇ ἡττη-

θείσῃ· καδίσκος γὰρ ἐμελλεν | ἑκατέρα τεθήσεσθαι. τὸ δ' ἡμέτερον οὐ τοιοῦτον ἦν, ἀλλ' ἐν τῷ γένος, δύο δὲ λήξεις, ἡμικληρίου ἑκατέρω· τοῖς δὲ κατὰ ταῦτ' ἀμφισβητοῦσιν εἰς τίθεται καδίσκος, οὐ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν ἠτᾶσθαι τὸν δὲ νικᾶν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμποτέροις ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος, ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινωρίαν οὐδὲ διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν.

22 ἀλλ' οὗτος, ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γενέσθαι τοῦ ἡμικληρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρω, καὶ οὐκέτ' ἦν μετουσία τῷ Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ παιδί τῷδε διὰ τὸν νόμον, ἀλλ' ἐρίγνετο εἰς ἐμὲ ἢ κληρονομία κατ' ἀρχιστείας πάντων, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας, τότε ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ μηχανᾶται, προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις θάδιως ὑμᾶς ξεπατήσαι. ὅτι δ' οὐχ οἴοντ' ἦν τούτων γίνεσθαι οὐδέν, ἀλλὰ διείρηται καθ' ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου γυνῶναι θάδιον. λαβὴ δ' αὐτοῖς καὶ ἀναρίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

23 Ἄρ' ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινωρίας, ἀλλ' οὐκ ἄντικρυς οὕτως πᾶν τὸνναντίον, εἰ καὶ τὸ πρότερον ὑπήρχε κοινωρία, προστάττει, διαρρήδην κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον λαγχάνειν καὶ τοῖς κατὰ ταῦτ' ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἕνα καδίσκον καὶ τὰς ἐπιδικασίας τούτου τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δέ, ταῦτα τῶν νόμων λερόντων καὶ οὐκ ἐνούσης γενέσθαι διομολογίας, οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικούτου ψεύ-
24 σασθαι τετόλμηκεν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἴρηκεν, ὃ προσέχετε τὸν νοῦν, ὃ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολογήσαί με τοῦ κλήρου τῷ παιδί τὸ ἡμικλήριον μεταδῶσειν, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ

μὲν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ τὸ γένος, ὡς οὗτος λέγει, τί ἔδει γενέσθαι ταύτην αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμολογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμικλήριον, εἰ περ ἀληθῆ λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν 25 αὐτοῖς τῆς ἀρχιστείας μηδέν, διὰ τί ἂν μεταδώσειν ὁμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ πάντων αὐτῶν δεδωκόταν τὴν κληρονομίαν; πότρεα δ' οὐκ ἦν μοι λαχεῖν, εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ' ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰπεῖν. ἀλλ' εἰχόν τινά μοι μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, ἦν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἐμελλον ἐπιδικασθαι τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἡμφισβήτουν, οὐ κατὰ δόσιν, ὥστ' οὐδὲν ἔδει μαρτύρων. Ἀλλὰ μὴν εἰ μήτε 26 κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ' ἔζη Στρατοκλῆς, μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος τούτων μηδέν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμικλήριον ὁμολογήσαι αὐτῷ, ἀπέδοτε δ' ὑμεῖς ἐπιδικασαντές μοι τούτον τὸν κλήρον, οἱ δὲ μήτε ἔλαχον τῶν αὐτῶν μήτ' ἀμφισβητήσαι πάποτ' ἠξίωσαν, πῶς 27 χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ μὲν οἶομαι οὐδαμῶς προσποιεῖται τοίνυν οὗτος (ἐπειδὴ τοῦτ' εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου τότε τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον) τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν πρὸς ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὡς ὁμολογήσαντα μεταδώσειν, ὥστε διὰ τοῦτ' οὐ παρακαταβάλλειν αὐτοῖς, τῆς δὲ πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδῶν εἶναι τοὺς νόμους (οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὄρφοις κατὰ τῶν ἐπιτρόπων), οὐδέτερόν ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον 28 δεῖξειεν ὃς καλύει τούτου ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐναντιούμενος οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν, οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι καὶ τῷ παιδί πεποίηκεν

οὐτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις τοῖς προσήκουσι τοῦ κλη-
 ρου οὐκ ἐλάγχανον, ὡς ἐμοῦ μεταδώσειν ὁμολογήσαν-
 τος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν αὐτοῖς τούτων τῶν χρημά-
 29 των προσῆκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι οὐδ' εἰ συνεχώρουν
 τῷ παιδί λαβεῖν ἐπιδικασαμένῳ παρ' ἐμοῦ τὸ ἡμι-
 κλήριον, οὐκ ἂν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ' ἐπεχείρη-
 σαν, εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστεία μὴ ὄντες εἶχόν
 τι τῶν μὴ προσηκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐγγύτατα
 γένους θαδίως ἀφῆθησαν. ὅπερ γὰρ καὶ πρότερον
 εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις παισὶ τὸ
 30 παρὰ πάντας τὴν ἀγχιστείαν | ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς πρὸς
 μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἦκεν ἂν οὖν ἐπ' αὐτὰ
 τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἀγνίου ἀδελφός, πρὸς
 ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἀμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἔξω
 τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες, τοῦτο δ', εἰ μὴ
 ἐβούλετο οὗτος, ἢ Ἀγνίου κάκεινου μήτηρ, προσῆ-
 κον καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὐτῆς υἱός, ὥσθ'
 ὀπίτ' ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας,
 φανερώς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο
 31 τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. οὐ-
 κοῦν διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγχανεν, οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ
 τοὺς νόμους κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας προφάσεις
 ποιούμενος ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἔξ
 ὧν γραφὴν γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλον ἐπίττει
 χρήματα λήψεσθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν.
 καὶ οἴεται δεινοῦ τινος ἀνδρὸς ἔργον διαπραττέσθαι
 ταύταις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν
 οὐδὲν ἀπολεῖ τῶν αὐτοῦ, διαπραξάμενος δ' ἂ βού-
 λεται καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.
 32 Οὐκοῦν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λό-
 γοις τὸν νοῦν, οὐδ' ἐπιτρέπειν, οὐδ' ἐθίζειν εἶναι
 γραφὰς περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν.

ἀπλᾶ γὰρ τὰ δίκαια παντάπασιν ἐστὶ καὶ γνώριμα
 μαθεῖν· ἃ ἐγὼ διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέ-
 μενος ὑμῖν μνημονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογία
 ἤδη τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων. τί οὖν ἐστὶ
 ταῦτα, καὶ τί διορίζομαι; εἰ μὲν κατ' ἀγχιστείαν τῶν 33
 Ἀγνίου μετεῖναι φησι τῷ παιδί τοῦ ἡμικληρίου, λα-
 χέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, κἂν ὑμεῖς ψηφίσῃσθε, λα-
 βέτω ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ
 τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ δὲ ὁμολογήσαι με τῷ παιδί
 μεταδώσειν, φάσκοντος ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν δι-
 κασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με ὡς ὁμολόγησα, τότε ἤδη
 34 πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως ἐστίν. εἰ δὲ μήτε 34
 πρὸς ἐμὲ μήτε κατ' ἐμοῦ δίκην εἶναι φησι τῷ παιδί,
 τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, κἂν ἔχη δεῖξαι, λαβέτω
 καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ δ' αὖ μήτ'
 ἐπιδικάσασθαι φησι δεῖν τοῦ ἡμικληρίου μήτε μὴν
 δικασάσθαι, ἀλλ' ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παιδός, ἀπο-
 γραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθωσιν τῶν
 ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξει με
 ταῦτα ὡς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα δίκαιά 35
 ἐστὶ. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ Δία οὐ
 γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποι-
 ήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ
 μεταδίδωμι τῷ παιδί τούτων, ἃ ψήφῳ κρατήσας ἐγὼ
 τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ' ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ' εἴ τι
 τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδός εἶχον καὶ κα-
 κῶς διέθῃκα ὥστ' ἐκείνον κακοῦσθαι, τότε ἂν μοι κατὰ
 ταύτην προσῆκε κρίνεσθαι τὴν γραφὴν, οὐ μὰ Δί'
 οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πε- 36
 ποίηκεν οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἶρηκεν,
 ἅπαντα δὲ δεινῶς πλεονεξία μεμηχάνηται διαβάλλον

καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ
 τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς
 οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀλλ' ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ'
 37 οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὄρω δέ,
 ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιού-
 μενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμὴν,
 καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα,
 περὶ δ' ἐμὲ πλοῦτόν τινα τῶ λόγῳ κατασκευάσαντα,
 καὶ τινα κακίαν κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τεττάρων οὐ-
 σῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾶ τολμῶ συν-
 ευπορῆσαι προικός, καὶ ταῦτ' ἔχων (ὡς οὗτός φησι)
 38 τὰ τοῦ παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν.
 ἐλπίζει γὰρ διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μὲν τινα φθόνον
 γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν περὶ τῶν προσγεγενημένων
 χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον, ἂν ἄποροι παρ'
 ὑμῶν εἶναι δόξωσιν. οὐκ οὐκ ἀγνοῆσαι δεῖ περὶ αὐ-
 τῶν ὑμᾶς οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν,
 ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ἀπάντων. ἐγὼ γὰρ ἂν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμολογή-
 σαιμι εἶναι κάκιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ
 πράγματα καταλιπόντος αὐτὸς εὐπορος ὦν καὶ μηδε-
 μίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινομένην τῶν ἐκείνου
 39 παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν
 ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα τοσαῦτ' ἐστὶν ὥστε
 καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν διαθεῖναι καλῶς καὶ τὸν
 παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἤττον εἶναι πλούσιον,
 ἐπιμελοῦμαι τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥστε καὶ
 πολλῶ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ
 ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τὰμαντοῦ προστίθημι τού-
 τοις, σώξω δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως
 40 ἂν ἐπαινοῦμαι. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ὁαδίως ἐπι-

δείξω. πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διεξιέμι, μετὰ
 δὲ ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἀξιώ τὰ τοῦ παιδός.

Στρατοκλεῖ γὰρ κάμοι τὰ μὲν ὑπάρχοντα πατρῶα
 τοσαῦτα ἦν, ὥστε εἶναι μὲν ἱκανά, λειτουργεῖν δὲ
 μὴ ἀξία. τεκμήριον δέ· εἴκοσι μνᾶς ἐκάτερος ἡμῶν
 ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε, τοσαύτη δὲ προῖξ οὐκ
 ἂν εἰς πολλὴν τινα οὐσίαν δοθείη. συνέβη δὲ Στρα- 41
 τοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ' ἡμιτάλαν-
 των οὐσίαν λαβεῖν. Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς αὐ-
 τοῦ ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποίησατο τῶν θυγατέρων
 αὐτοῦ μίαν, καὶ τὸν θ' αὐτοῦ ἔδωκεν ἄγρον τὸν
 Ἐλευσίην δυοῖν τάλαντων, πρόβατα ἐξήκοντα, αἶγας
 ἑκατόν, ἐπιπλα, ἵππον λαμπρὸν ἐφ' οὗ ἐφυλάρχησε,
 καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖ- 42
 νος γενόμενος ἐννέα ἔτη ὅλα κατέλιπε πέντε τάλαν-
 των οὐσίαν καὶ τρισχιλίων δραχμῶν σὺν τοῖς ἑαυτοῦ
 πατρῷοις, χωρὶς ἐκείνης ἧς Θεοφῶν τῇ θυγατρὶ αὐ-
 τοῦ ἔδωκεν, ἄγρον μὲν Θριᾶσι πένθ' ἡμιτάλαντα εὐ-
 ρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτη τρισχιλίων ἐωνημένην,
 ἄλλην δὲ Ἐλευσίην πεντακοσίαν. ἐδάφη μὲν ταῦτα,
 ἀφ' ὧν ἡ μίσθωσις τοῦ μὲν ἄγρου δώδεκα μναῖ,
 τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἱ πεντεκαίδεκα μναῖ συναμ-
 φότερα γίνονται. χοῦα δ' ἐπὶ τόκοις ὀφειλόμενα
 περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔσθρον ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς
 ἐπτακόσια καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίνονται τοῦ ἐνιαυ- 43
 τοῦ ἐκάστου. πρόσδοδος μὲν αὕτη δύο καὶ εἴκοσι μναῖ
 καὶ πρὸς· χωρὶς δὲ τούτων κατέλιπεν ἐπιπλα, πρό-
 βατα, κριθάς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπόλησαν τε-
 τρακισχιλίας ἐννακοσίας· ἔτι δὲ ἔνδον ἐννακοσίας
 δραχμάς. πρὸς δὲ τούτοις ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰς-
 πεπραγμένα, μικροῦ δεούσας χιλίας δραχμάς, μαρ-
 τύρων ἐναντίον ἢ μήτηρ αὐτοῦ, τοῦ παιδός, ἀπεργά-
 10*

ψατο. καὶ οὕτω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ κατελείφθη μὲν οὗτοι δ' οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φανερά καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. Κάλει δέ μοι τῶν εἰρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

44 Ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ πλείων ταύτης ἐστίν· ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἢ δ' ἐμὴ πόση τις; χωρίον ἐν Οἰνῷ πεντακισχιλίων καὶ Προσπαλτοῦ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς δὲ τούτοις ὁ κληρὸς ὄν Ἀγνίας κατέλιπε, περὶ δύο τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὖροι τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλια μόνον, 45 δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω τῶν τοῦ παιδός. καὶ γὰρ μὲν ἐγκαταλογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ ἐκποικηθέντος εἰς ταῦτα, τοῖς τοῦ παιδός δὲ οὐ προσέθηκα τὴν Θεοφῶντος οὐσίαν, πένθ' ἡμιταλάντων οὖσαν, ἐφ' ἣ ἐποίησατο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· ῥαδίως γὰρ ἂν εὐρεθείη καὶ ὀκτὼ ταλάντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφήρηται χωρὶς. καὶ μοι μὲν ὁ κληρὸς ὄν Ἀγνίας κατέλιπε, οὕτως οὕτω βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ ἐνεστήκασιν ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἔαν 46 ἀλφ' τις τῶν ψευδομαρτυριῶν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ τοῦ παιδός ὁμολογημένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέλοιπε Στρατοκλῆς. Ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι τὰμὰ σὺν τοῖς τοῦ ἐκποικητοῦ υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστάσι δίκαι περὶ τῶν Ἀγνίου, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

47 Ἐρα μικρὰ τὰ διάφορα | ἑκατέρας τῆς οὐσίας ἡμῶν ἐστίν; ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέ-

σθαι περὶ τοὺς Στρατοκλέους παῖδας. οὐκ ἄξιον τοῖς τούτου λόγοις πιστεύειν, ὅς τοσαύτης οὐσίας καταλελειμμένης ἐτόλμησεν ἐπὶ διαβολῇ ψεύσασθαι κατ' ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος. καταλογίζεται τοίνυν ὡς ἐγὼ τρεῖς κληρὸς εἰληφώς καὶ πολλῶν χρημάτων εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἢ ὡς ἐλάχισθ' ὑμεῖς αὐτῶν ἀπολαύετε. τοῖς γὰρ μηδὲν δίκαιον ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη πορίζεσθαι τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν διαβάλλοντες πλέον ἔχειν δυνήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρτυρές ἐστε πάν- 48 τες ὅτι οἱ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοί, Χαιρέλεως καὶ Μακάρατος, οὐ τῶν λειτουργούντων ἦσαν ἀλλὰ τῶν βραχεῖαν κεκτημένων οὐσίαν. Μακάρατον γὰρ ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος καὶ τριήρη πριάμενος καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κρήτην ἐξέπλευσεν· οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ λόγον ἐν τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ' εἰρήνης ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαιρέλεως 49 δὲ τὸ Προσπαλτοῦ χωρίον κατέλιπε, ὃ πλέον οὐκ ἂν εὖροι τριάκοντα μνῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν ταῦτα καταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάρατον, ἐκεῖνον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν· ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόλεμον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ Προσπαλτοῦ χωρίου καὶ γιγνομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς δὲ γυναικὸς, ἐπέισθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιῆσαι Μακαράτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων· οὐχ ἵνα μὴ λειτουργοῖν, εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοί- 50 ως γὰρ καὶ εἰσποίησαντος τοῦτο γ' ὑπῆρχεν· οὐδὲ γὰρ ἐλειτούργουν διὰ τοῦτο γ' ἦττον οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ τῶν τὰ προσταττόμενα ὑμῖν ἅπαντα ποιούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν

πλουσίον δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἐν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδός, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστίν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεια ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλεον ἔχη ἄτερος τοῦ ἐτέρου τοῦ προσήκοντος· ἀλλ' οὐκ ἐθέλησει.

ΛΕΙΠΕΙ.

12.

ΤΗΠΕΡ ΕΤΦΙΛΗΤΟΥ.

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ.

Τὸν Ἑρχιέων δῆμον εἰς τὸ δικαστήριον προσκαλεῖται τις τῶν ἀποψηφισθέντων ὡς ἀδίκως τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δὴ τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος, ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους, τὸν δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν, τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφασιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι προσκαλεσάμενους τοὺς δημότας, καὶ εἴαν τὸ δεύτερον ἐξελεγχθῶσι, πεπραῶσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἑρχιέας ὡς ἀδίκως καταψηφισάμενους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. προεῖρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πιστῶται διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυρίας, τὰδ' ἐστίν, ὡς μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξεργασμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀδελφός ἡμῖν ἐστίν οὗτος Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ

καὶ τῶν συγγενῶν ἀπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούντων. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνας ἕνεκεν ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν εἰσεποιεῖτο. πάντας γὰρ εὐρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράτ-² τουτας ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παιδῶν ἢ διὰ πενίαν ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσποιεῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνται τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς Ἀθηναίων γεγονότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων οὐδέτερον ὑπάρχει· γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς δύο υἱεῖς ἐσμεν, ὥστε οὐκ ἂν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον εἰσεποιεῖτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας τῆς³ παρὰ τούτου δεόμενος· ἔστι γὰρ αὐτῷ βίος ἱκανός, καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται ὑμῖν τοῦτον ἐκ παιδίου τρέφω καὶ ἀσκῶ καὶ εἰς τοὺς φράτορας εἰσάγων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν. ὥστε τόν γε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐδεὶς ἀνθρώ-⁴ πων οὕτω τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῶα διὰ πλειόνων διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφισβητῆσαί μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἐστίν ἀδελφός οὗτος ἐμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν ἐμὴν φωνὴν ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, εἰ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμαυτὸν καθίστας μαρτυρῶ ὡς ἐστίν ἀδελφός ἡμέτερος, ὕστερον δὲ φανοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον τοίνυν ἡμᾶς,⁵ ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰκός ἐστι τάληθῆ μεμαρτυρηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς ἡμῶν ἔχοντες οὐκ ἂν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου τὰ ψευδῆ· μητρὶα γὰρ ἢ τοῦτον μήτηρ ἐγένετο ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς, εἰώθασι δὲ πῶς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαφέρει-

σθαι ἀλλήλαις αἷ τε μητρικαὶ καὶ αἱ πρόγονοι ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς ἦν τῆ μητρικῆ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρός, οὐκ ἂν ποτε, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἐαυτῶν ἀνδρας αἱ ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν
 6 εἶασαν [καὶ ἐπέτρεψαν]. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ὁ θεὸς πρὸς μητρὸς ἡμῶν ὦν, τούτῳ δὲ οὐδὲν προσήκων δῆ-
 πον τῆ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν ἂν, ὡς ἄνδρες δικασ-
 ται, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν, δι' ἣν ἡμῶν γί-
 γνεται βλάβη περιφανής, εἰ περὶ ξένον ὄντα τούτου
 εἰσποιούμεν ἀδελφὸν ἡμῶν αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν, ὡς ἄν-
 δρες δικασταί, πρὸς τούτοις πῶς ἂν τις ὑμῶν κατα-
 γνοίη ψευδομαρτυριῶν Δημαράτου τουτουὶ καὶ Ἡγή-
 μονος καὶ Νικοστράτου, οἱ πρῶτον μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν
 οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, εἴτα δ' οἰκείοι
 ὄντες ἡμῶν καὶ εἰδότες ἡμῶς ἅπαντας μεμαρτυρήκα-
 σιν Εὐφίλητῳ τουτῶν τὴν αὐτοῦ συγγένειαν ἕκαστος.
 7 ὥστε ἡδέως κἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῶν τοῦ σεμνο-
 τάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθεν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδειξαι
 αὐτὸν Ἀθηναῖον ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλη-
 τον ἐπιδεικνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι
 ἂν αὐτὸν ἢ ὅτι ἡ μήτηρ ἀστὴ τέ ἐστι καὶ ὁ πατήρ,
 καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὐτῷ τοὺς
 8 συγγενεῖς μάρτυρας. εἴτα, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἰ
 μὲν οὗτοι ἐκινδύνευον, ἠξίου ἂν τοῖς αὐτῶν οἰκείοις
 ὑμᾶς πιστεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγο-
 ροῖς· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιό-
 σουσιν ὑμᾶς τοῖς αὐτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ
 τῷ πατρὶ τῷ Εὐφίλητον καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ καὶ
 τοῖς φράτορσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρα συγγενείᾳ; καὶ
 μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν ἐνὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἐχ-
 θρας ἕνεκα ποιούσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους
 9 ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν. καὶ πρὸς

ταῖς μαρτυρίαις, ὡς ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἡ
 τοῦ Εὐφίλητον μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν
 εἶναι, ὄρκον ὁμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ
 Δελφινίῳ ἢ μὴν τουτουὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὐτῆς
 καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλ-
 λον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπειτα, ὡς ἄνδρες
 δικασταί, ὁ πατήρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκὸς ἐστὶ μετὰ
 τὴν τούτου μητέρα ἄριστα τὸν αὐτοῦ υἱὸν γυνώσκειν,
 οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὁμόσαι ἢ μὴν Εὐ-
 φίλητον τουτουὶ υἱὸν εἶναι αὐτοῦ ἐξ ἀστῆς καὶ γα-
 10 μετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὡς ἄνδρες δι-
 κασταί, ἐγὼ ἐτύγχανον μὲν τρισκαιδεκαέτης ὦν,
 ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο, ἔτοι-
 μος δ' εἰμὶ ὁμόσαι ἢ μὴν Εὐφίλητον τουτουὶ ἀδελ-
 φὸν εἶναι ἐμῶν ὁμοπάτριον. ὥστε, ὡς ἄνδρες δι-
 κασταί, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὄρκους
 πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς τούτων λόγους· ἡμεῖς
 μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὁμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλομεν,
 οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου διαφό-
 ρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι. πρὸς δὲ τούτοις, 11
 ὡς ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγενεῖς μάρτυ-
 ρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ' ὑμῶν παρεχόμεθα,
 οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δέ, ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ
 Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ κοινῷ τῶν
 δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν τετελεύ-
 τηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίκαιαν ἔχοντος οὐκ
 ἐδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὑρεῖν ὡς οὗτος
 ἄλλου τινὸς πατρός ἐστὶν ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ
 διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι τούτους,
 καὶ κατεδήτησαν αὐτῶν ἀμφοτέρω. Καὶ μοι λαβὲ
 τῆς προτέρας διαίτης τὴν μαρτυρίαν.

12 Ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε. ἀξιῶ δέ, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὔτοι μέγα τοῦτ' ἂν ἔφησαν εἶναι σημεῖον ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίπου, εἰ οἱ διαιτηταὶ αὐτῶν ἀπεδιήτησαν, οὕτω τὸ νῦν ἡμῖν τούναντίον εἶναι μαρτύριον, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρώτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. Ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἔστιν οὔτος Ἐυφίλητος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάτων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὡς ἄνδρες δικασταί, ἀκηκοέναι.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΧΕΠΟΛΙΔΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

1. Μετὰ ταύτην τοίνυν τὴν ἀπόκρισιν ἑτέραν διαθήκην ἐκόμισαν, ἣν ἔφασαν Ἀρχέπολιν ἐν Δήμῳ διαθέσθαι. Suid. v. διάθεσις I p. 1278 extr. et 1279. Bernh.
2. Διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποιημένων. Pollux 10 § 15.

II. ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ.

3. Κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας καὶ ἀναπήρους. Pollux 2 § 61.

III. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ.

Ἐπιόψεις.

Ὁ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτην χρῶμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ.

4. Μάλιστα μὲν ἐβουλόμην, ὡς ἄνδρες δικασταί, μὴδ' ὑφ' ἐνὸς ἀδικεῖσθαι τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μὴ, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβηκεν ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιορᾶν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ βλάδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ ἀηδές, μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ θύειν καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν. μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν. ὅμως δὲ διὰ τὸ πιστεῦειν τοῖς πράγμασι πολλῶν μοι καὶ δυσκόλων συμπιπτόντων οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνήσαι δι' ὑμῶν πειραῖσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι οὖν ὑμῶν συγ-

γνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν λέγειν ἐπὶ δικαστηρίῳ τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικούντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἑμαυτοῦ τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος. Dionys. Hal. V p. 603. Reisk. coll. p. 605.

IV. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΤΥΒΡΕΩΣ.

5. Ὁ ἀδελφός ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσαν, οἰκείος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἑρμῶνι εἰς Βόθυνον ἀπίοντι. Bekkeri anecd. p. 173, 26.

V. ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ.

6. Ἀποφανῶ γὰρ ὑμῖν, ὡς οὐκ ἔστι τῆς ἐπικλήρου τὸ χωρίον τοῦτο οὐδ' ἐγένετο πάποτε, ἀλλ' ὡς ἦν πατρῶον Λυσιμένηι τῷ πατρὶ Μενεράτους· ὁ δὲ Λυσιμένης ἔσχε τὰ πατρῶα πάντα. Suid. v. πατρῶων. II. 2 p. 146. Bernh.

VI. ΠΡΟΣ ΔΙΟΦΑΝΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

7. τὸ μὲν παρὸν τὸ δὲ παρ' ἐτέρων μεταλαβεῖν παρηγγύησεν. Harpocr. v. παρηγγύησεν καὶ παρηγγυηθέντος (p. 148 Bekk.)

8. τὰ μὲν ἐμοῦ διαλύσαντος, β' τάλαντα καὶ λ' μνᾶς, τὰ δὲ τοῦ γεωργοῦ παρεγγυηθέντος. Harpocr. l. d.

VII. ΠΡΟΣ ΔΩΡΟΘΕΟΝ ΕΞΟΥΛΗΣ.

9. Εἰς τοσοῦτον πονηρίας ὁμοῦ καὶ τόλμης ἐλήλυθε. Suid. v. Ὁμοῦ II. 1 p. 1115. Bernh.

VIII. ΚΑΤ' ΕΛΠΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΦΑΝΟΥΣ.

10. οἷ μετὰ τὰ ἐκ Πειραιῶς, ὡς ἐγὼ ἀκούω, σύνδικοι ἦσαν, πρὸς οὓς τὰ δημευόμενα ἀπεφέρετο. Harpocr. v. σύνδικοι (p. 173. Bekk.).

IX. ΠΡΟΣ ΕΡΜΩΝΑ ΠΕΡΙ ΕΓΓΤΗΣ.

11. Ἑρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἐνέβαλε φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε πρὶν τριακονταδραχμᾶς ἐπράξατο.

X. ΠΡΟΣ ΕΤΚΛΕΙΔΗΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΥΣΕΩΣ.

12. μικρὸν δ' ἄνω τοῦ Τρικέφαλου παρὰ τὴν Ἑστίαν ὁδόν. Harpocr. v. τρικέφαλος (p. 178. Bekk.).

13. οὐκ ἂν τὰ ἴδια τὰ ἑμαυτοῦ. Prisciani instit. 17 c. 18 p. 70. Krehl.

XI. ΠΡΟΣ ΕΤΚΛΕΙΔΗΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ.

14. Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐτίθετο. Harpocr. v. ὅτι (p. 141. Bekk.).

XII. ΤΗΡ ΕΥΜΑΘΟΥΣ, ΕἰΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ.

Ἐπιθέσεις.

Ἔστι τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμάθους μετόικου τινὸς τῶν τραπεζιτεχνόντων Ἀθηνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομήσαντος τὸν ἀπληυθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖται τις καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δὲ ἔστι τοῦ λόγου τοιούτου.

15. Ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμάθει του-
τῶν ἐγενομένην χρήσιμος, καὶ δικαίως καὶ νῦν, εἴ τι ἔστιν ἐν
ἐμοί, πειράσομαι συσσώζειν αὐτὸν μεθ' ὑμῶν· μικρὰ δὲ
μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν ὡς ἐγὼ προπετεία
ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμάθους πράγματα προσήλ-
θον. τριηραχοῦντος γὰρ μου ἐπὶ Κηφισοδότου ἀρχontos, 2
καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετε-
λευτηκῶς εἶην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης
παρ' Εὐμάθει τουτῶν, μεταπεμφάμενος τοὺς οἰκείους τε
καὶ φίλους τοὺς ἐμούς Εὐμάθους ἐνεφάνισε τὰ χρήματα ἃ
ἦν μοι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως.
ἀνδ' ὢν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην τε αὐτῶν ἔτι μᾶλλον, καὶ κα- 3
τασκευαζόμενος τὴν τράπεζαν προσεισευπόρησα ἀρχοντίου,
καὶ μετὰ ταῦτα ἀγοντος αὐτὸν Διονυσίου ἐξειλόμην εἰς ἔλευ-
θερίαν, εἰδὼς ἀφεμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ Ἐπιγένους.
ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπιστήσω. Dionys. Hal. V p. 592
coll. p. 596. R.

16. Ἐβλαψέ με Ξενοκλῆς ἀφελόμενος Εὐμάθην εἰς ἔλευ-

θερίαν, ἄγοντος ἑμοῦ εἰς δουλείαν κατὰ τὸ ἑμὸν μέρος. Harpocr. v. ἄγει (p. 2. Bekk.).

17. Ἄλλα τὸ πρῶτον, ὃ ἄνδρες δικασταί· τουτί γὰρ παντελῶς ἐμποδῶν ἐστὶ. Suid. v. ἐμποδῶν (I. 2 p. 215 in Bernh.). Lex. Bachm. I. p. 118. Etym. M. p. 336.

XIII. ΠΡΟΣ ΙΣΧΟΜΑΧΟΝ.

18. Οὐδεὶς Ἀνσίδης ἐστὶ τῶν διακοσίων καὶ χιλίων. Harpocr. v. χίλιοι διακοσίοι (p. 184. Bekk.).

XIV. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΝ.

19. Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτου πάντα ὁμοῦ ταῦτα ἐπιτάξαντος. Suid. v. ὁμοῦ II. 1 p. 1115 Bernh.).

XV. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΦΩΝΤΟΣ.

20. Ἐξακοσίαις δραχμαῖς ἐπιτρίταις. Harpocr. v. ἐπιτρίταις (p. 84. Bekk.).

XVI. ΠΡΟΣ ΚΑΛΤΩΝΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

21. τὸ τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδριάντα. Harpocr. v. Ἀνθεμοκρίτος (p. 21. Bekk.).

XVII. ΠΕΡ ΚΑΛΤΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ ΕΞΟΤΛΗΣ.

Ἵπόθεσις.

Ὁ Ἰσαῖος ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν ὑπὸ τουτῶν ἀδελφιδῶν κρινομένῳ τοιαύτη κέχρηται ἀρχή.

1 22. Ἐβουλόμην μὲν, ὃ ἄνδρες δικασταί, μὴ λίαν οὕτως Ἀγνόθεον πρὸς χρημάτων ἔχειν αἰσχροῦς, ὥστε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δικᾶς τοιαύτας λαγχάνειν, ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδουῶν ἑμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ' ἰκανῆς ὥστε καὶ λειτουργεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῶ παραδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἑμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν, ἵνα βελτίων τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτήν καὶ πλείω ποιῶν χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην παρεῖχεν ἐαυ-
2 τόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνήρηκε καὶ πέπρακε καὶ αἰσχροῦς καὶ κακῶς διολώλεκεν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην, πιστεύων δ' ἔται-

ροίαις καὶ λόγων παρασκευαῖς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν, ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφορᾶν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι τοιοῦτος ἐστὶν οἰκείος ὢν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε καὶ ἔξω τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς ἂν οὐκ δυνάμεθα προθυμότερα πρὸς ὑμᾶς. Dionys. Hal. V p. 598 coll. 600. — —

23. Πόθεν χρὴ πιστεῦσθαι τὰ εἰρημένα πρὸς θεῶν; 1 οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἴμαι γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δὲ γε ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους τοὺς τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη μεγάλη. φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ μὲν διώκων ταῦτα καὶ τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων, οὗτος δὲ ἐπὶ διαβολᾶς καὶ λόγους καθιστάς, ὅπερ ἂν τις πλεονεκτεῖν βουλόμενος ποιήσειεν. ἐχρῆν δὲ αὐτὸν, εἴπερ τι δίκαιον 2 ἐφρόνει καὶ μὴ παρακρούσασθαι τὰς ὑμετέρας γνώμας ἐξήτει, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν καὶ ἐξετάζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ τούτου τὸν τρόπον παρ' ἑμοῦ πυνθανόμενον· εἰσφορας λογίζη πόσας; [τόσας καὶ τόσας.] κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; [κατὰ τόσον καὶ τόσον.] κατὰ ποῖα ψηφίσματα; [ταυτί.] ταύτας εἰλήφασιν τίνες; [οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρήσαντες.] σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόντας, καὶ εἰ μὲν εὖ τε . . . τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ δὲ μὴ, νῦν παρασχεῖσθαι μαρτύρας, εἴ τι ψεῦδος ἦν ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς. Dionys. Hal. V. p. 606.

XVIII. ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΒΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ.

24. Τοιαῦτα μέντοι οὗτοι ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιοῦντες. Pollux X § 15.

25. Ἐγόμεθα γὰρ ἐκείνη μὲν τὸν ἐγγυτάτω γένους δεῖν συνοικεῖν, τὰ δὲ χρήματα τέως μὲν τῆς ἐπικλήρου εἶναι, ἐπειδὴν δὲ παῖδες ἐπὶ δόσεις ἠβήσωσιν, ἐκείνους αὐτῶν κρατεῖν. Suid. v. τέως (II. 2. p. 104. Bernh.) coll. eodem Suida v. ἠβήσαντες (I. 2 p. 802 sq.).

XIX. ΠΡΟΣ ΟΡΙΓΕΩΝΑΣ.

26. μήτε παλίνσκιον γίνεσθαι τὸ χωρίον. Harpocr. v. παλίνσκιον (p. 143. Bekk.).

27. εἴπερ [γούνη] ὄριζον ταῖς ἀποφοραῖς ταύταις τῶν ποδῶν ἀλλότριον εἶναι τὸ χωρίον. Harpocr. v. ἀποφοράν (p. 31. Bekk.) et Bekk. anecd. p. 439.

ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

28. Καὶ οὗτος ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετικώτατος, οὐ παρεχόμενων αὐτῶν μάρτυρας, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φασιν, ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήσαμεν. καίτοι πᾶσι φανερόν, ὡς οἳ γε τὸν τούτου πατέρα ἀπεστέρουσαν ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι ἡμῖν ἐκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι δ' οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν. Dionys. Hal. V p. 609.

29. Ὡς γὰρ ἂν μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων καταλειπτορηγία, δανειζομένου δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδὲν ἀποδεδοκῶτι τὰς μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσήκον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσάν με ἔξ' αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. Dionys. Hal. V. p. 610.

30. Ἡγοῦμαι μεγίστην εἶναι τῶν λειτουργιῶν τὸν καθ' ἡμέραν βίον κόσμιον καὶ σώφρονα παρέχειν. Stobaei flor. V. 54. (I p. 119. Mein.)

31. Ὅσοι τοὺς ἀδικούντας κολάζουσιν, οὗτοι τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι κωλύουσιν. Stobaei flor. XXXVI. 25 (II p. 216. Mein.)

32. Χρὴ τοὺς νόμους μὲν τίθεσθαι σφοδρῶς, πραοτέρως δὲ κολάζειν ἢ ὡς ἐκείνοι κελεύουσιν. Stobaei flor. XXXVIII. 25 (II p. 254. Mein.)

33. Τί δ' ἐπὶ τοιούτων δεῖ μαρτυριῶν, ὧν οἱ δικάζοντες τὰ μὲν αὐτοὶ εἰσι συνειδότες, ὅτι ὑγίαιεν ὁ παῖς, τὰ δὲ τῶν ἐωρακώτων αἰσθανόμενοι μαρτυροῦντων, τὰ δὲ ἀκοῆ πυνθανόμενοι; Priscian. 18 c. 20 p. 174. Kr.

34. Ὅταν ἔλθῃ, εἰώθει παρ' ἐμοὶ κατάγεσθαι. Et iterum: ὅταν ἔλθῃ, παρ' ἐκείνου κατηγόμην. Priscian. 18c. 25. p. 230. Kr.

35. ἐκ τῆς Ἀναξίωνος γέννας καὶ Πολυαράτου ὄντα. Pollux III § 6.

36. εἰς Ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημαι. Pollux VIII § 33.

INDEX NOMINUM ET RERUM
MEMORABILIMUM.

- A.
 Ἀγνίας. De eius hereditate or. 11.
 Ἀγνόθεος Nicostrati patruelis or. 4. § 1. 2. 24. 27.
 — alius. fr. 22. § 1.
 Ἄγνων Nicostrati patruelis or. 4. § 1. 2. 24. 27.
 Ἀθηνᾶ. τῇ μὲν Ἀθηνᾶ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερωσθαι or. 4. § 9.
 Αἰγύπτιος or. 5. § 7. 8. 40.
 Αἰγύπτιος ὁ Λουσιεύς or. 7. § 18.
 Ἀκὴ Phoeniciae oppidum or. 4. § 7.
 ἀκόλουθος calo or. 5. § 11.
 Ἀκὴ manu missa et meretrix or. 6. § 19. 20. 55.
 Ἀμειτιάδης or. 4. § 8.
 ἀναγκαῖον carcer fr. 11.
 ἀνάκρισις = ἀνακρίσεως protocollum s. libellus or. 10. § 2.
 Ἀναξίων fr. 35.
 Ἀνδροκλείδης idem qui Ἀνδροκλῆς or. 6. § 47.
 Ἀνδροκλῆς adversarius Chaerestrati or. 6. § 4. 5. 25. 28. 53. 57.
 Ἀνθεμόκριτος fr. 21.
 Ἀντίδορος or. 6. § 39. 47.
 Ἀντιφάνης or. 6. § 33.
 ἀπάγειν et ἀπαγωγή or. 4. § 28.
 ἀπογράφειν = μηνυεῖν aut εἰσαγγέλλειν or. 4. § 28.
 ἀπογράφειν πρὸς τὸν ἀρχοντα nomina deferre ad archontem eaque in codicem publicum inscribenda curare or. 6. § 36. 44.
 ἀπογράφειν profiteri census (τίμημα μικρὸν) or. 7. § 39.
 ἀπογράφειν indicem bonorum conficere or. 11. § 34 (πρὸς τὸν ἀρχοντα, confectum tradere archonti). 43.
 ἀπογραφή census s. tabulae bonorum or. 5. § 3.
 ἀποδαιτῶν or. 12. § 12.
 Ἀπολλόδωρος Archedami filius. De eius hereditate or. 7.
 Ἀπολλόδωρος Eupolidis filius or. 7. § 19. 24. 31.
 Ἀπολλόδωρος Aristomenis filius or. 10. § 12.
 ἀπολύειν hypothecam accepta pecunia liberare or. 6. § 33.
 ἀπορρήσεως δίκη (δίκη βλάβης) or. 2. § 29.
 ἀποτιμηθέντα fr. 29.
 ἀποτίμημα or. 6. § 36.
 Ἄρειος πάγος fr. 36.
 Ἀρίμνητος ἀρχων or. 6. § 14.
 Ἀρίσταρχος Συναλήτιος prior. De eius hereditate or. 10.
 Ἀρίσταρχος secundus Cyronidis filius Aristarchie prioris e filia nepos or. 10.
 Ἀριστογείτων Athenarum liberator or. 5. § 47.
 Ἀριστόλοχος Αἰθαλίδης or. 3. § 23.
 Ἀριστόλοχος alius or. 6. § 33.

- Ἀριστομένης Aristarchi prioris frater or. 10. § 5. 12. 25.
 Ἀρμόδιος Athenarum liberator or. 5. § 47.
 Ἀρμόδιος Dicaeogenis tertii frater or. 5. § 11.
 ἀρχαιρεσίαι τῶν δημοτῶν or. 7. § 28.
 Ἀρχέδαμος avus Thrasylli actoris or. 7. § 7. 13.
 Ἀρχέπολις fr. 1.
 Ἀρχωνίδης unus ex astynomorum collegio or. 1. § 15.
 ἀστυνόμοι: in eorum collegio testamentum Cleonymi depositum or. 1. § (14) 15.
 Ἀστυφίλος. De eius hereditate or. 9.
 ἀτέλειαι or. 5. § 47.
 ἐπ' αὐτοφώρῳ or. 4. § 28.
 τῆς Ἀφροδίτης τῆς Κεφαλῆσι βαμὸς or. 2. § 31.
- B.
- βαδίζειν εἰς τὰ πατρῶα or. 3. § 62.
 βεβαιοῦν evictionem praestare s. fidem et auctoritatem suam interponere de legitima emptione aut venditione or. 5. § 22. 23. 24.
 Βόθωνος fr. 5.
- Γ.
- γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν or. 3. § 73. 79. or. 8. § 18. 20.
 γάμος ἐστιῶν or. 8. § 9. 18. 20.
 γεννῆται or. 7. § 13. 15. 17. 26. 43.
 Γλαύκων ἀδελφὸς Ἀγρίου ὀνομήτριος or. 11. § 8. 9. 30.
 γυναικασιαρχεῖν or. 2. § 42. or. 6. § 60. (τῆ λαμπάδι) or. 7. § 36.
- Δ.
- Δεινίας patruus et tutor actorum orationis 1. § 9. 10. 11. 12. 15. 20.
 δεκάτη dies nominalis or. 3. § 30. 33. 70.
 Δελφίνιον dicasterium ephetarum iuxta templum Apollinis Delphini or. 12. § 9.
 Δημάρατος or. 5. § 33.
 Δημάρατος alius or. 12. § 6.
 δημαρχῶν praefectus paganorum, qui eorum causas in iudicio agebat or. 12. § 11.
 δῆμοι et δημόται:
 Ἀθμονοὶ or. 6. § 33.
 Αἰθάλιδης or. 3. § 23.
 Ἀραφήνιοι or. 9. § 18.
 Ἀριδναῖος or. 6. § 22.
 Ἀραρεῦς or. 2. § 3. or. 10. § 4.
 Βήσαξ or. 3. § 22. Βησαιεὺς or. 4. § 9.
 Ἐλευσίνιος or. 3. § 22.
 Ἐρχιεύς or. 3. § 23. Ἐρχιεύς argum. or. 12.
 Ἡφαιστιάδης or. 9. § 5.
 Θριᾶσι or. 11. § 42.
 Κεραμεικός or. 5. § 26. or. 6. § 20.
 Κεφαλῆσι or. 2. § 31.
 Κηφισιεύς or. 6. § 3. 27.
 Κόπριος or. 3. § 2.
 Λαμπρεῦς or. 4. § 9.
 Λουσιεύς or. 7. § 18.
 Μελίτη or. 11. § 42.
 Οἰνόη or. 11. § 44.
 Παιανιεύς or. 5. § 5. 9.
 Πιτθεύς or. 2. § 29. or. 8. § 19.
 Πλωθιεῦς or. 5. § 18.
 Ποτάμιος or. 5. § 26.
 Προσπαλτοῖ or. 11. § 44. 49.
 Σπαληττιος or. 10. § 4.
 Σφήττιος or. 2. § 9. or. 3. § 22.
 Φλυεύς or. 8. § 3. Φλυῆσι or. 8. § 35.
 Φρεᾶρριος or. 5. § 5.
 Χολαργεῦς or. 8. § 8.
 Δημοκλῆς ὁ Φρεᾶρριος or. 5. § 5. 9.
 Δημοκράτης ὁ Ἀριδναῖος or. 6. § 22.
 Δημοσθένης or. 4. § 8.

- Δημοκράτης Aristarchi I filius or. 10. § 4. 8. 9. 10. 14. 26.
 διαγράφειν λῆξιν petitionem dispungere, antiquare or. 5. § 17.
 διαιτῶν or. 2. § 29. 30. or. 12. § 11.
 διαίταν ἐπιτρέπειν or. 5. § 31.
 ἔχειν or. 12. § 11. ὀφλεῖν or. 12. § 12.
 διαιτηταί or. 5. § 31. 32. or. 12. § 9. 11.
 διαφθεῖρειν de abortu or. 8. § 36.
 διαψηφίξεσθαι or. 7. § 16.
 Δικαιογένης I. or. 5. § 42.
 Δικαιογένης II. Menexeni filius. De eius hereditate est or. 5.
 Δικαιογένης III. Proxeni filius or. 5. § 6. 9 et deinceps.
 Διοκλῆς Cleonymi cognatus or. 1. § 14. 23. 30.
 Διοκλῆς ὁ Φλυεύς, ὁ Ὀρέστης ἐπικαλούμενος Cironis levir or. 8. § 3. 7. 21. 23 et deinceps.
 Διοκλῆς ὁ Πιτθεύς or. 8. § 19. 20.
 Διονύσια or. 5. § 36 (εἰς Διονύσια χορηγεῖν). or. 8. § 15 (ruralia s. parva).
 Διονύσιον Bacchi templum in Limnis or. 8. § 35.
 Διονύσιος Ἐρχιεύς or. 3. § 23.
 Διονύσιος alius fr. 15.
 Διόνυσος. Sacrificium ei a Cleonymo factum or. 1. § 31.
 Διονύσου templum or. 5. § 41.
 Διοσπείθης or. 5. § 33. 34.
 Διότιμος or. 5. § 32.
 Διόφαντος ὁ Σφήττιος or. 3. § 22.
 Δίων libertinus or. 6. § 20.
 Δωρόθεος ὁ Ἐλευσίνιος or. 3. § 22.
- E.
- εἰσαγγελία (κακώσεως) or. 11. § 6.
 εἰσαγγελιαὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα or. 3. § 47.
 εἰσαγγέλλειν πρὸς τὸν ἄρχοντα or. 3. § 46. 47. 48. 49. 51. 52. 62. (κακώσεως) or. 11. § 15.
 ἐμαρτυρεῖσθαι or. 3. § 25.
 ἐμαρτυροῦν or. 3. § 18. 21. 23. 77.
 Ἐλευσῖνι or. 11. § 41. (τὸν ἀγρὸν τὸν Ἐλευσῖνι) 42. ἢ ἐν Ἐλευσῖνι μάχη or. 5. § 42.
 ἐμφανῶν κατάστασις (εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν προσκαλεῖσθαι) or. 6. § 31.
 ἐναγίζειν or. 2. § 46. or. 6. § 51. 65. or. 7. § 30.
 ἔνατα (τὰ ἔνατα ποιεῖν inferias nono post sepulturam die ferre) or. 2. § 36. 37. (ἐπιφέρειν) or. 8. § 39.
 οἱ ἔνδεκα or. 4. § 28.
 Ἐνδιος frater actoris orationis 3. § 1. 43. 45. 49. 52 et deinceps.
 ἐνομίον locarium or. 6. § 21.
 ἐντάφια or. 8. § 38.
 ἐξάγειν ἐκ τῶν πατρῶων or. 3. § 62. or. 5. § 22.
 ἐξαιρεθειῶν τῶν ψήφων intell. ἐκ τοῦ καθίσκου or. 5. § 17.
 ἐξελάνθειν ἐκ τοῦ μέρους or. 5. § 9.
 ἐξηγητῆς interpretes religionum or. 8. § 39.
 Ἐπιγένης fr. 15.
 Ἐπώνυμος ὁ Ἀραρεῦς pater actoris orationis 2. § 3.
 ἐπώνυμον statuae or. 5. § 38.
 ἔρανοι or. 11. § 43.
 Ἐρχαμένης Euctemonis filius or. 6. § 44.
 ἔργον quaestus, usurae or. 11. § 42.
 Ἐρμοκράτης fr. 11.
 Ἐρμων fr. 5.
 ἐστιῶν τὰ θεσμοφῶρια, τοὺς γάμους. V. θεσμοφ. et γάμους.
 Εὐβουλίδης I Buseli filius or. 11.
 Εὐβουλίδης II illius nepos or. 11. § 8. 9. et deinceps.

- εὐδυνδία „rectum iudicium“ or. 6. § 3. 43. 59. or. 7. § 3.
 Εὐδυνκράτης ὁ πατὴρ ὁ Ἀστυφίλου or. 9. § 17. 19.
 Εὐκλείδης ἀρχων or. 8. § 43.
 Εὐκτῆμων. De eius hereditate or. 6.
 Εὐμάδης libertinus fr. 15.
 Εὐπολις Thrasylli et Mnesonis frater or. 7. § 2. 5. 6. et deinceps.
 Εὐφίλητος Hegesippi filius eiectus ab Erchiensibus in διαψηφίσει, defensus a fratre ὀμοπατρίω or. 12.
 Ζ.
 Ζεὺς ὁ Κτήσιος or. 8. § 16.
 Η.
 Ἡγήμων or. 12. § 6.
 Ἡγήσιππος Euphileti pater or. 12. § 12.
 Ἡλείος Σφήτιος secundus maritus sororis actoris or. 2. § 9.
 Ἡρακλέους διάσσι or. 9. § 30.
 Θ.
 Θαργήλια or. 7. § 15.
 Θεοπομπος Cephisodoti pater or. 5. § 5. 10.
 Θεοφραστος pater actoris or. 9. § 23. 27.
 Θεοφῶν or. 11. § 41. 42. 45.
 Θεωρεῖν gymnica certamina in Dionysiis parvis spectare or. 8. § 16.
 Θεοδοτερεῖν or. 7. § 34.
 Θεοδοφῶρα or. 3. § 80 (ἐστιῶν τας γυναικας). or. 8. § 19.
 Θετταλία. Expeditio Thessala or. 9. § 14.
 Θηβαῖκός πόλεμος or. 9. § 14.
 θίασσι (sodalitia) et διασῶται (sodales) Ἡρακλέους or. 9. § 30.
 Θούδιππος ὁ Κλέωνος πατὴρ or. 9. § 17. 19. 20.
 Θράκη. Expeditio Iphieratis in Thraciam or. 2. § 6.
 Θράσιππος Hagnonis et Hagnodori pater or. 4. § 27.
 Θρασύβουλος Aeschinis Lusien-sis filius or. 7. § 18. 19. 20. 23. 26.
 Θράσυλλος Apollodori frater or. 7. § 5.
 Θράσυλλος actor or. 7. § 17. 27.
 Θρασύμαχος Nicostrati pater or. 4. § 2. 3. 4. 5. 6. 25.
 Ι.
 Ἰεροκλῆς Ἡραιστιάδης or. 9. § 5. 6. 18. 22. 23. 24. 27. 31.
 Ἰεροφάντης or. 6. § 33. or. 7. § 9.
 Ἰππᾶδα τελεῖν or. 7. § 39.
 Ἰππολοχίδης or. 7. § 23.
 Ἰφικράτης praetor or. 2. § 6.
 Κ.
 καδίσκος sitella or. 11. § 21.
 κανοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον or. 3. § 46.
 κᾶκωσις. ὁ (περὶ) τῆς κακώσεως νομος or. 8. § 32. 34.
 Καλλιππη or. 6. § 13. 14.
 καταδικαιῶν or. 12. § 11.
 κατοικώχιμον χωρίον or. 2. § 28.
 Κηφισάνδρος unus ex amicis eorum qui cum actoribus orationis l. contendebant de Cleonymi bonis or. 1. § 16. 28.
 Κηφισόδοτος or. 5. § 2. 5. 9. 11.
 Κηφισόδοτος ἀρχων fr. 15.
 Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς or. 5. § 5. 9. 12.
 Κίρων avus actoris or. 8. De eius hereditate or. 8.
 Κλέων ἀνεψιὸς Ἀστυφίλω πρὸς πατρός or. 9. § 2. 3. et deinceps.
 Κλεώνυμος avunculus actorum orationis l. De eius hereditate or. 1.
 Κλεώνυμος ὁ Κρής or. 5. § 37.
 Κνίδος: pugna ad Cnidum facta or. 5. § 6. 42.

- Κόρινθος: bellum Corinthium or. 5. § 11. or. 7. § 9. or. 9. § 14. 20 (Κορινθιακὸς πόλεμος).
 Κρανῶς or. 4. § 9.
 κρεανομεῖν carnes victimae in publicis sacris inter phratores distribuere or. 9. § 33.
 Κρής or. 5. § 37.
 Κρήτη or. 11. § 48.
 Κτησίας ὁ Βησαιεύς or. 4. § 9.
 Κτήσων fr. 5.
 Κυρωνίδης Aristarchi I filius or. 10. § 4. 5. 6. et deinceps.
 Λ.
 Λακκατίδης or. 7. § 9.
 λαμπάδι γυμνασιαρχεῖν or. 6. § 60.
 Λευκόλοφος maritus alterius e sororibus actoris or. 2. § 3.
 Λέγαιον Corinthi portus occidentalis or. 5. § 37.
 Λεωκάρης ἑγγυητὴς γενόμενος Δικαιογένους or. 5. § 1. 2. 3 et deinceps.
 Ληυνία or. 6. § 13.
 Λημνος fr. 1.
 Λίμναι Atticae locus, in quo Bacchi aedes erat, or. 8. § 35.
 Λύκων or. 5. § 12.
 Λυσίδης fr. 18.
 Λυσιμένης unus e Pyrrhi avunculis or. 3. § 26.
 Λυσιμένης ὁ πατὴρ Μενεκράτους fr. 6.
 Μ.
 Μαιμακτηριῶν μῆν or. 5. § 31. or. 7. § 14.
 Μακάριατος or. 11. § 48. 49.
 Μελάνωπος or. 5. § 32.
 Μέλας ὁ Αἰγυπτίος or. 5. § 7. 8. 40.
 Μενεκλῆς. De eius hereditate est or. 2.
 Μενεκράτης fr. 6.
 Μενέξενος Dicaeogenis I filius,
 Dicaeogenis II pater or. 5. § 3. 4. 5. 6. 42. 44.
 Μενέξενος Cephisophontis filius or. 5. § 12. 13. 14.
 Μεταγειτωνῶν μῆν or. 3. § 57.
 Μικίων or. 5. § 22. 23. 24.
 μίσθωσις or. 5. § 11. 35. 36. or. 11. § 34. 42. fr. 29.
 Μνησιπόλεμος ὁ Πλωθειεύς or. 5. § 18. 33.
 Μνήσων frater Eupolidis et Thrasylli or. 7. § 5. 6. 7.
 Μουννηγίσι or. 6. § 27.
 Μυτιλήνη: expeditio Mytilenensis Olymp. XCVII. 3. sive 390 a. Chr. suscepta or. 9. § 1. 6. 14.
 Ν.
 ναυκληρεῖν συνοικίαν insulae praepositum esse or. 6. § 19.
 Ναυσιμένης Χολαργεύς or. 8. § 8. 14.
 Νικόδημος Philae avunculus or. 3. § 4. 6. 25. et deinceps.
 Νικόστρατος Thrasymachi filius. De eius hereditate est or. 4.
 Νικόστρατος alius or. 12. § 6.
 Ξ.
 Ξεναίνετος Ἀχαρνεύς prior or. 10. § 4. 23.
 Ξεναίνετος secundus, adversus quem habetur or. 10. § 1. 5. 6. et deinceps.
 Ξενίας φεγγῶν or. 3. § 37.
 Ξενοκλῆς Κόπιος Philae maritus or. 3. § 2. 22. 24. 25. 45 et deinceps.
 Ξενοκλῆς alius fr. 16.
 Ο.
 οἶκημα cella or. 6. § 20.
 Ὀλυμπιοὶ θεοὶ or. 6. § 58. or. 8. § 29.
 Ὀλυνθία (siquidem scriptura vera) or. 5. § 42.

- Ὀλύνθιοι or. 5. § 46.
 ὄργεῶνες (Schoemanni opusc. vol. I. p. 181 sqq.) or. 2. § 14. 16. 17. 45.
 Ὀρέστης cognomen Dioclis Phlyensis or. 8. § 3. 44.
 ὄροι „cippi pro praedio quod pignori datum erat positi, in scripto creditoris nomine debitive summa,“ or. 6. § 36.
- Π.
 παιδικὸς χορὸς or. 7. § 40.
 Πάνομος portus in australi Atticae litore or. 1. § 31.
 παρακαταβάλλειν or. 6. § 12. or. 11. § 13. 15.
 παρακαταβάλλειν τινά or. 4. § 4.
 παρακαταβάλλειν ἑαυτῶ or. 4. § 10.
 παρακαταβάλλειν τινί (contra aliquem) or. 11. § 27.
 Πάραλος, ἡ, navis publica or. 5. § 6. 42.
 παράστασις or. 3. § 47.
 πάρεδροι (ἀρχοντος) or. 6. § 32.
 Πεδίον Atticae or. 5. § 22.
 Πειραιεύς: τὰ ἐκ Πειραιῶς fr. 10.
 Πιστόξενος or. 6. § 13.
 Πολύατος fr. 35.
 Πολύατος pater actoris or. 5. § 5.
 Πολύατος Cleonymi pater et actorum orationis 1 avus, or. 1. § 4. 39.
 Ποσειδίππος Cleonymi cognatus or. 1. § 3. 14. 15. 23.
 προβάλλεσθαι διαιτητᾶς or. 5. § 32.
 προβάλλεσθαι μάρτυρας or. 7. § 3.
 προεδρία or. 5. § 47.
 προικὸς δίκη or. 3. § 9. 78.
 πρόκλησις provocatio or. 6. § 16.
 Προμηθεΐα or. 7. § 36.
 Προπάπης or. 7. § 18. 39. 43.
- Πρόξενος Dicaeogenis III. pater or. 5. § 6. 15.
 προσκαλεῖσθαι in ius vocare or. 6. § 31.
 πρωτανεία or. 3. § 47.
 Πρωτανείον. ἡ ἐν Πρωτανείῳ σίτησις or. 5. § 47.
 Πρωταρχίδης ὁ Ποτάμιος or. 5. § 26. 27.
 Πυθιάς, intell. θεωρία or. 7. § 27.
 Πυθίον templum or. 5. § 41.
 Πυθόδοκος ὁ Κηφισιεύς or. 6. § 27. 31. 32.
 Πυλάδης unus e Pyrrhi avunculis or. 3. § 26.
 Πυρετίδης or. 3. § 18. 24. 26.
 πυροχισταί or. 5. § 36.
 Πύρρος. De eius hereditate est or. 3.
 Πύρρος ὁ Λαμπρεύς or. 4. § 9.
- Σ.
 Σηράγγιον locus in Piraeo or. 6. § 33.
 Σικελία. Expeditio Siciliensis or. 6. § 1. 13. 14. or. 7. § 5.
 Σικνών or. 6. § 20.
 Σίμων or. 1. § 31. 32.
 σίτου δίκη or. 3. § 9. 78.
 Σμίκρος or. 4. § 3. 4. 25.
 Σπάρταλος τῆς Ὀλυνθίας or. 5. § 42.
 Στρατίος ὁ τῆς Ἀγνίου μητρὸς ἀδελφός or. 11. § 8. 10 et deinceps.
 Στρατοκλῆς or. 11. § 8 10 et deinceps.
 συγγενεῖς = γεννήται or. 7. § 27.
 συγγεαί τὰς ψήφους or. 5. § 18.
 συμβάλλειν de syntrierarchia or. 5. § 36.
 συμμορία or. 7. § 38.
 συναριθμεῖν τὰς ψήφους or. 5. § 18.
 σύνδικοι fr. 10.

- συνοικίαι insulae or. 2. § 27. or. 5. § 27. or. 6. § 19. 20. 21.
- Τ.
 Τήλεφος or. 4. § 8.
 Τιμόθεος praetor or. 6. § 27.
 τραγωδοί or. 5. § 36.
 Τρικέφαλος fr. 12.
 τὰ τρεῖα καὶ τὰ ἑνατα ποιεῖν or. 2. § 37.
- Υ.
 ὕβρεως γραφή or. 8. § 41.
- Φ.
 Φανόστρατος maritus alterius filiae Euctemonis or. 6. § 1. 6. 17. 27. 60.
 φελλεύς or. 8. § 42.
 Φερένικος unus e cognatis Cleonymi or. 1. § 31. 45.
 Φίλη γνησία θυγάτηρ Πύρρον φασκουσα εἶναι or. 3. § 2. 60.
 Φίλιππος ὁ Πιπθεύς or. 2. § 29.
 Φιλοκτήμων ὁ Κηφισιεύς. De eius hereditate est or. 6.
 Φιλόνεκος or. 5. § 29.
 Φιλοχάρης or. 3. § 22.
 Φιλωνίδου filiam in matrimonium duxit actor or. 2. § 18. 36.
 φυλαρχεῖν or. 11. § 41.
- Χ.
 Χαιρέας maritus alterius filiae Euctemonis or. 6. § 6. 7. 27. 51.
 Χαιρέλεως or. 11. § 48. 49.
 Χαιρέστρατος oratoris orationis 6. cliens, Philoctemonis e sorore nepos or. 6. § 1. 3 et deinceps.
 Χαίρων unus e Pyrrhi avunculis or. 3. § 26.
 Χαριάδης adversarius Hagnonis et Hagnothi hereditatem Nicostrati petiit or. 4. § 3. 4 et deinceps.
 χεῖν ad νομιζόμενα pertinens or. 6. § 51. or. 6. § 65.
 Χίος. Pugna apud Chium facta or. 6. § 27.
 χορηγεῖν or. 5. § 36. 41. or. 6. § 60. or. 7. § 35. 40 (παιδικῶ χορῶ).
 Ψ.
 ψευδομαρτυριῶν δίκη or. 3. § 4. 6. 24. 54. or. 4. § 17. or. 5. § 12. 15. 17. or. 11. § 45. 46. or. 12. § 6.

φαρῶν quaerere res in aliena domo furtivas or. 6. § 42.